INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

WERSJA CYFROWA

CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

miesięcznik

MK MONITOR księgowego

PODATKI · RACHUNKOWOŚĆ · ZUS · KADRY I PŁACE

Raporty „Mk”:

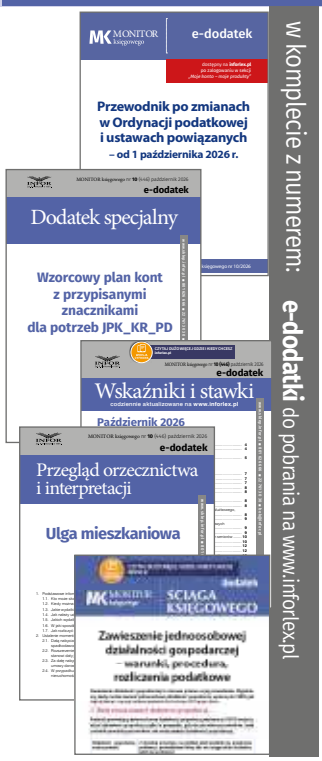
- **Przygotowania do JPK_KR_PD – co warto zweryfikować przed końcem roku**
- **Wydatki na kształcenie pracowników i przedsiębiorców w kosztach i przychodach**

10/446
październik 2026

I. AKTUALNOŚCI

1 **Zmiany prawa – weszły w życie od 22 sierpnia 2026 r. do 31 października 2026 r.** 4
1.1. Certyfikat wykonawcy zamówień publicznych 4
1.2. Zaniechanie poboru PIT i CIT od dochodów uzyskanych w trakcie Mistrzostw Świata FIFA U-20 Kobiet 4
1.3. Zmiany w Ordynacji podatkowej 5
1.4. Nowe formularze CEIDG 5
1.5. Orzeczenia lekarskie dotyczące badań profilaktycznych pracowników tylko elektronicznie 6
1.6. Rozszerzenie systemu SENT o towary objęte CN 1518 6
2. **Oczekują na wejście w życie w okresie listopad 2026–styczeń 2027 r.** 7
2.1. Wnioski o rejestrację działalności w CEIDG tylko online 7
2.2. Mobbing i dyskryminacja w miejscu pracy – nowelizacja Kodeksu pracy 7
2.3. Zbiorcze wykazy niezaspokojonych roszczeń pracowniczych tylko elektronicznie 8
2.4. Podwyżka płacy minimalnej w 2027 r. 8
3. **W Sejmie** 8
3.1. Zmiany w VAT od 1 stycznia 2027 r. 8
3.2. Mniej formalności dla spółek – zmiany w KSH 9

ciąg dalszy spisu treści na następnej stronie >

w komplecie z numerem: **e-dodatki** do pobrania na www.inforlex.pl

ISSN 1731-5786
9 771731 578601 10
Indeks 347108

Abonament 2027 Przedłuż abonament i odbierz prezent! oferta2027.infor.pl

eprasa.pl 7212c95a83

4. **Projekty** 10
4.1. Podatek od nadzwyczajnych zysków branży paliwowej – kolejne podejście rządu 10
4.2. Zaniechanie poboru PIT od umorzonej pożyczki powodziowej 10
4.3. Likwidacja ulg na Internet i na ekspansję, podwyżka ulgi dla krwiodawców, przedłużenie ulgi na robotyzację – zmiany od 2027 r. 11
4.4. Nowe progi w PIT, niższy limit ryczałtu ewidencjonowanego oraz wyższa danina solidarnościowa od 2027 r. 11
4.5. Wyższy CIT dla podatników o przychodach przekraczających 50 mln euro 12
4.6. Rozszerzenie SENT o przewozy betonu towarowego 12
4.7. Brak obowiązku wysyłki JPK_ST i JPK_ST_KR za lata 2026, 2027 i 2028 12
5. **Ważne terminy – październik 2026 r.** 13

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1. Nowelizacja Ordynacji podatkowej – zestawienie zmian wprowadzonych od 1 października 2026 r. 17
2. Kto ma obowiązek posiadania adresu do e-Doręczeń od 1 października 2026 r. 24
3. 3 października 2026 r. minął termin rejestracji firm w Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa 26
4. Kto do 15 października 2026 r. powinien zawiadomić o przejściu do wyspecjalizowanego urzędu skarbowego lub powrocie do urzędu właściwego miejscowo 27
5. Skutki przekroczenia 30-krotności, gdy pracownik jest zatrudniony w kilku firmach 29

Odpowiedzi na pytania księgowych

Kiedy powstaje przychód z tytułu wypłaty dywidendy 35
Jak rozliczyć prezent przekazany pracownikowi z okazji narodzin dziecka 35
Czy zaliczka otrzymana przez podatnika może być uznana za przychód 35

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1. INFORLEX **Przygotowania do JPK_KR_PD – co warto zweryfikować przed końcem roku** 36
1. JPK_KR_PD – podstawowe informacje i terminy 36
2. Podmioty wyłączone z obowiązku przekazywania JPK_KR_PD 37
3. Interpretacje MF i KIS rozstrzygające sporne kwestie JPK_KR_PD 38
4. FAQ Ministerstwa Finansów – trzy praktyczne problemy 50
2. INFORLEX **Wydatki na kształcenie pracowników i przedsiębiorców w kosztach i przychodach** 54
1. Wydatki na kształcenie pracowników i przedsiębiorców w kosztach uzyskania przychodów 54
2. Przychody pracowników osiągnięte z tytułu sfinansowania im kosztów kształcenia przez pracodawcę 63
Podsumowanie 66

eprasa.pl 7212c95a83

IV. VAT

1. Czy można odliczyć VAT od zakupu mieszkania w miejscowości, gdzie znajduje się siedziba firmy, z którą podatnik współpracuje **68**
2. Czy rabat w wysokości 100% podlega VAT jako nieodpłatna dostawa towaru **70**
3. Czy w dobie KSeF podatnik ma na wszystkich fakturach zamieszczać oznaczenie MPP – stanowisko MF **74**
4. Przekazanie towaru influencerowi w zamian za reklamę to odpłatne świadczenia wzajemne – wyrok NSA **75**

V. RACHUNKOWOŚĆ

1. Jak w księgach rachunkowych ująć zwrot towarów handlowych do sprzedawcy w ramach uznanej reklamacji, gdy faktura korygująca wpływa z opóźnieniem **78**
2. Kiedy jednostka prawidłowo wykonuje obowiązek zapewnienia firmie audytorskiej udziału w inwentaryzacji **82**
3. Czy fundacja rodzinna w organizacji musi prowadzić księgi rachunkowe **86**
4. Jak w księgach rachunkowych ująć koszty magazynowania sezonowych towarów . . **88**

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1. Czy można zaliczyć do kosztów wydatki poniesione na zakup garniturów **91**
2. Jak rozliczyć wydatek na montaż ozdobnej ściany z roślin zielonych. **93**
3. Kiedy rozliczyć korektę faktury wystawionej w KSeF z powodu błędów w danych nabywcy **94**
4. Czy można zaliczyć do kosztów wydatki na noclegi pracowników **96**
5. Jak rozliczyć czynsz dzierżawny ponoszony w okresie przygotowania i realizacji inwestycji **99**
6. W jaki sposób ustalić wartości wzajemnych poręczeń między spółkami – wyrok NSA **102**

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. Czy można zaliczyć do kosztów wydatki na prywatną opiekę medyczną. **105**
2. Czy można zaliczyć do kosztów środki pieniężne przywłaszczone przez pracownika. . . . **106**
3. Jaką stawką ryczałtu opodatkować nagrodę pieniężną otrzymaną z banku **110**
4. Czy można zaliczyć do kosztów opłatę za przynależność do organizacji branżowej . . . **112**
5. Jak rozliczyć premię pieniężną otrzymaną od kontrahenta po zakończeniu roku **113**
6. Świadczenie usług zarządzania w ramach umowy B2B a prawo do opodatkowania ryczałtem – wyrok NSA. **116**

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1. Czy bilet na pociąg kupiony przez internet może być kosztem w pkpir **119**

IX. ZUS

1. Jakie są skutki w zakresie ubezpieczeń społecznych w przypadku przekształcenia przez PIP umowy zlecenia w umowę o pracę **122**

X. KADRY I PŁACE

1. Jak skalkulować wynagrodzenie za urlop na przełomie miesięcy, gdy doszło w jego trakcie do zmiany wysokości pensji **126**

XI. TYLKO W E-WYDANIU

Dodatkowe artykuły dostępne po zalogowaniu na inforlex.pl
(w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 7212c95a83

I. AKTUALNOŚCI

1 Zmiany prawa – weszły w życie od 22 sierpnia 2026 r. do 31 października 2026 r.

Zestawienie przygotowane na podstawie aktów prawnych opublikowanych do 16 września 2026 r.

22 sierpnia 2026 r.

1.1. Certyfikat wykonawcy zamówień publicznych

Od 22 sierpnia 2026 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie certyfikatu wykonawcy zamówień publicznych. W rozporządzeniu określono szczegółowy zakres danych i informacji zamieszczanych w certyfikacie wykonawcy zamówień publicznych, a także wzory takich certyfikatów. Procedura certyfikacji wykonawców zamówień publicznych została wprowadzona ustawą z 5 sierpnia 2025 r. o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych obowiązującą od 12 lipca 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1235).

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 8 sierpnia 2026 r. w sprawie certyfikatu wykonawcy zamówień publicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 1116)

12 września 2026 r.

1.2. Zaniechanie poboru PIT i CIT od dochodów uzyskanych w trakcie Mistrzostw Świata FIFA U-20 Kobiet

Minister Finansów i Gospodarki wydał rozporządzenie, w którym zaniechał poboru PIT i CIT od dochodów uzyskanych w związku z organizacją turnieju finałowego Mistrzostw Świata FIFA U-20 Kobiet w Polsce w 2026 r. lub wydarzeń z nim związanych. Zaniechaniem objęto FIFA oraz podmioty od niej zależne, konfederacje i związki członkowskie FIFA uczestniczące w turnieju, kontrahentów FIFA (w tym głównych nadawców FIFA) i kontrahentów konfederacji FIFA, a także inne podmioty odpowiedzialne za organizację lub zakończenie turnieju, niemające miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu w Polsce.

Zaniechanie obejmuje również osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania w Polsce, przebywające na jej terytorium nie dłużej niż sześć miesięcy w roku podatkowym w celu świadczenia pracy, usług lub innych działań związanych z turniejem.

eprasa.pl 7212c95a83

Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 7 września 2026 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) uzyskanych przez niektórych podatników w związku z organizacją turnieju finałowego Mistrzostw Świata FIFA U-20 Kobiet w 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 1199)

1 października 2026 r.

1.3. Zmiany w Ordynacji podatkowej

Od 1 października 2026 r. zaczną obowiązywać zmiany w ustawie – Ordynacja podatkowa. Zmiany polegają na:

- zniesieniu wymogu składania wniosku o stwierdzenie nadpłaty, w przypadku gdy nadpłata wynika ze skorygowanej deklaracji,
- usunięciu obowiązku raportowania tzw. krajowych schematów podatkowych,
- usunięciu podmiotu „wspomagającego" z kategorii podmiotów zobowiązanych do raportowania schematów podatkowych,
- likwidacji obowiązku przekazywania zawiadomień MDR-2,
- uchyleniu obowiązku posiadania wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych.

Nowelizacja wprowadziła również zmiany dostosowawcze m.in. w ustawach o PIT i o CIT, Kodeksie karnym skarbowym oraz ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej, o opłacie skarbowej i wymianie informacji z innymi państwami.

Ustawa z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

14 października 2026 r.

1.4. Nowe formularze CEIDG

Od 14 października 2026 r. zaczną obowiązywać nowe wzory formularzy:

- CEIDG-1 – wniosek o wpis do CEIDG,
- CEIDG-ZS – załącznik dotyczący informacji o zarządcy sukcesyjnym,
- CEIDG-OP – załącznik dotyczący przedstawiciela ustawowego wskazanego do reprezentowania małoletniego,
- CEIDG-OPS – załącznik dotyczący informacji zgłaszanej przez sąd, o przedstawicielu wskazanym do reprezentowania małoletniego.

Wzory zostały już opublikowane na stronie biznes.gov.pl, co umożliwia przedsiębiorcom wcześniejsze zapoznanie się z nimi.

Ustawa z 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

eprasa.pl 7212c95a83

18 października 2026 r.

1.5. Orzeczenia lekarskie dotyczące badań profilaktycznych pracowników tylko elektronicznie

Od 17 kwietnia 2026 r. orzeczenia lekarskie dotyczące badań profilaktycznych przeprowadzanych w ramach medycyny pracy mogą być wystawiane w formie elektronicznej i trafiać do pracownika za pośrednictwem Internetowego Konta Pacjenta. Do 17 października 2026 r. trwa okres przejściowy, w którym lekarze mogą jeszcze wystawiać takie orzeczenia papierowo. Po tym dniu, tj. od 18 października 2026 r., tego rodzaju orzeczenia będą mogły być wydawane wyłącznie elektronicznie.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20 marca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2026 r. poz. 456)

31 października 2026 r.

1.6. Rozszerzenie systemu SENT o towary objęte CN 1518

Od 31 października 2026 r. systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (SENT) zostanie objęty przewóz towarów z pozycji CN 1518, jeżeli masa brutto przesyłki takich towarów przekroczy 500 kg lub jej objętość przekroczy 500 litrów. Pozycja CN 1518 obejmuje niejadalne tłuszcze i oleje zwierzęce lub roślinne, wykorzystywane w celach technicznych i przemysłowych, w tym zużyty olej kuchenny (posmażalniczy), tzw. used cooking oil, będący surowcem do produkcji ekologicznych biokomponentów.

Dla towarów z pozycji CN 1518 będą obowiązywały takie same wyłączenia jak dla pozostałych towarów z grupy olejów roślinnych, tj. w przypadku:

- objęcia tych towarów procedurą celną tranzytu, składowania, odprawy czasowej, przetwarzania, wywozu albo powrotnego wywozu,
- przemieszczania towarów w ramach procedury zawieszenia poboru akcyzy (z zastosowaniem e-AD albo dokumentu zastępującego e-AD),
- towarów przewożonych w opakowaniach jednostkowych, których masa brutto nie przekroczy 26 kg lub których objętość nie przekroczy 26 litrów.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (Dz.U. z 2026 r. poz. 589)

eprasa.pl 7212c95a83

2 Oczekują na wejście w życie w okresie listopad 2026–styczeń 2027 r.

Zestawienie przygotowane na podstawie aktów prawnych opublikowanych od 18 sierpnia do 16 września 2026 r.

1 listopada 2026 r.

2.1. Wnioski o rejestrację działalności w CEIDG tylko online

Od 1 listopada 2026 r. wnioski o rozpoczęcie jednoosobowej działalności gospodarczej będzie można składać wyłącznie elektronicznie. Do końca października 2026 r. takie wnioski można jeszcze składać osobiście w urzędzie albo wysłać listem poleconym. Od zasady tej przewidziano jeden wyjątek. Dotyczy on osób niepełnoletnich rozpoczynających działalność gospodarczą. Takie osoby będą mogły składać wnioski dotyczące wpisu do CEIDG na dotychczasowych zasadach do 31 października 2028 r.

Od 1 listopada 2028 r. pełna elektronizacja obejmie także wnioski dotyczące zawieszenia, wznowienia albo zakończenia działalności gospodarczej lub zmian we wpisie.

Ustawa z 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

5 listopada 2026 r.

2.2. Mobbing i dyskryminacja w miejscu pracy – nowelizacja Kodeksu pracy

Od 5 listopada 2026 r. zmienią się przepisy Kodeksu pracy dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu oraz przepisy odnoszące się do mobbingu. Nowelizacja upraszcza definicję mobbingu, wprowadza katalog przykładowych zachowań mogących stanowić przejaw mobbingu, a także modyfikuje przepisy dotyczące dyskryminacji, m.in. uzupełniając definicję dyskryminacji o dyskryminację przez skojarzenie i dyskryminację przez założenie.

W nowelizacji zobowiązano również pracodawców zatrudniających co najmniej 10 osób do ustalenia w regulaminie reguł, procedur i częstotliwości działań w obszarach przeciwdziałania naruszaniu godności oraz innych dóbr osobistych pracownika, zasady równego traktowania w zatrudnieniu, przeciwdziałania dyskryminacji oraz mobbingowi, jeżeli nie są one określone w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie pracy. Obowiązek ten trzeba będzie zrealizować w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, czyli do 5 maja 2027 r.

Ustawa z 19 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2026 r. poz. 1046)

eprasa.pl 7212c95a83

12 grudnia 2026 r.

2.3. Zbiorcze wykazy niezaspokojonych roszczeń pracowniczych tylko elektronicznie

Od 12 grudnia 2026 r. zacznie obowiązywać rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazów, wniosków i wypłat świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Rozporządzenie wprowadza pełną elektronizację obiegu dokumentów między podmiotem składającym (pracodawcą, zarządcą, syndykiem lub likwidatorem) a marszałkiem województwa. Zbiorczy wykaz oraz wykaz uzupełniający niezaspokojonych roszczeń pracowniczych będzie się składało wyłącznie w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ustawie z 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, natomiast wniosek indywidualny nadal będzie mógł zostać złożony w postaci papierowej lub elektronicznej. W rozporządzeniu zaktualizowano również wzory zbiorczego wykazu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, wykazu uzupełniającego niezaspokojonych roszczeń pracowniczych i wniosku o wypłatę niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, stanowiących załączniki nr 1–3 do rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 13 sierpnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazów, wniosków i wypłat świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (Dz.U. z 2026 r. poz. 1200)

1 stycznia 2027 r.

2.4. Podwyżka płacy minimalnej w 2027 r.

Od 1 stycznia 2027 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wyniesie 4950 zł, a minimalna stawka godzinowa 32,30 zł. Takie zmiany wprowadziło rozporządzenie Rady Ministrów wydane w tej sprawie. W 2026 r. minimalne wynagrodzenie wynosi 4806 zł, a minimalna stawka godzinowa 31,40 zł. Oznacza to, że wynagrodzenie minimalne wzrośnie o 144 zł w porównaniu z 2026 r., a minimalna stawka godzinowa zwiększy się o 0,9 zł.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 14 września 2026 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2027 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 1213)

3 W Sejmie

Na podstawie informacji z posiedzenia Sejmu nr 64, które odbywało się od 2 do 4 września 2026 r.

3.1. Zmiany w VAT od 1 stycznia 2027 r.

4 września 2026 r. Sejm zakończył prace nad nowelizacją ustawy o VAT, która m.in.:

- znosi obowiązek składania odrębnej informacji o spisie z natury, wykazywania w deklaracji podstawy opodatkowania dotyczącej nabycia towarów i usług zwolnionych

eprasa.pl 7212c95a83

z VAT oraz zapłaty VAT w terminie 14 dni od wewnątrzwspólnotowego nabycia środka transportu,

- wprowadza instytucję składu VAT, która ma uprościć rozliczanie i pobór VAT w międzynarodowym obrocie towarowym. Skład będzie działał jako wydzielony na terytorium Polski magazyn, w którym będą mogły być przechowywane i sprzedawane towary bez konieczności natychmiastowego opłacania VAT (maksymalnie przez 24 miesiące). Obowiązek rozliczenia VAT zostanie odroczony do momentu, w którym towar zostanie wyprowadzony ze składu na rynek krajowy. Prowadzenie składu będzie wymagało uzyskania odpowiednich zezwoleń oraz spełnienia wymogów formalnych, takich jak np. badanie sprawozdania finansowego. Nie każdy towar będzie mógł być objęty procedurą składu. Będą mogły to być wyłącznie towary określone w rozporządzeniu Ministra Finansów (wskazane spośród towarów wymienionych w załączniku nr 17 do ustawy o VAT, np. warzywa, owoce czy tłuszcze),
- umożliwia sprawdzanie w wykazie podatników VAT statusu podatnika do pięciu lat wstecz,
- wprowadza przepisy umożliwiające dokonywanie elektronicznej odprawy w terminalu TAX FREE na potrzeby zwrotu VAT,
- rozszerza odpowiedzialność nabywcy za niezapłacony VAT sprzedawcy. Obecnie odpowiedzialność ta dotyczy dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Po zmianie odpowiedzialność będzie dotyczyła również usług. Wykaz tych usług znajduje się w nowym załączniku nr 16 do ustawy o VAT. Będą to m.in. usługi rachunkowo-księgowe, reklamowe czy badania rynku.

Większość zmian wejdzie w życie 1 stycznia 2027 r. Dla wybranych rozwiązań przewidziano późniejsze terminy.

Ustawa z 4 września 2026 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (ustawa czeka na podpis Prezydenta i publikację w Dzienniku Ustaw)

3.2. Mniej formalności dla spółek – zmiany w KSH

4 września 2026 r. Sejm uchwalił nowelizację Kodeksu spółek handlowych, której celem jest uproszczenie formalności w spółkach oraz dostosowanie obowiązujących przepisów do realiów cyfrowej komunikacji. Nowelizacja kładzie nacisk na cyfryzację procedur oraz zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Obecnie Kodeks spółek handlowych wymaga pisemnej zgody wspólnika na doręczanie zawiadomień o zwołaniu zgromadzeń wspólników drogą elektroniczną. Generuje to trudności formalne, ponieważ wymaga składania odrębnego dokumentu z własnoręcznym podpisem lub podpisem kwalifikowanym. Nowelizacja zastępuje ten stan prawny jedynie zgodą wyrażoną w formie dokumentowej, która pozwala na złożenie oświadczenia woli w dowolnej utrwalonej postaci (np. e-mail, plik PDF), o ile możliwa jest identyfikacja osoby, która je złożyła. Zgromadzenie wspólników nadal będzie można zwoły-

eprasa.pl 7212c95a83

wać, wysyłając zawiadomienia listami poleconymi lub przesyłkami kurierskimi, tak jak dotychczas, a dodatkowo również na adres do doręczeń elektronicznych lub pocztą elektroniczną, jeśli wspólnik wcześniej wyraził na to zgodę w formie dokumentowej, podając adres do wysyłki.

Nowelizacja ma zacząć obowiązywać w ciągu 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Ustawa z 4 września 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2737; ustawa przekazana pod obrady Senatu)

4 Projekty

Zestawienie przygotowane na podstawie projektów opublikowanych od 18 sierpnia do 16 września 2026 r.

4.1. Podatek od nadzwyczajnych zysków branży paliwowej – kolejne podejście rządu

Rząd przyjął projekt ustawy o podatku od nadzwyczajnych zysków osiągniętych w okresie od marca do grudnia 2026 r. ze zbycia paliw ciekłych. Projekt przewiduje wprowadzenie czasowego podatku od nadzwyczajnych zysków osiąganych przez przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją i handlem paliwami sprowadzanymi z zagranicy. Stawka podatku wyniesie 60% nadzwyczajnego zysku. Podatek będzie rozliczany w formie miesięcznych zaliczek oraz ostatecznego rozliczenia rocznego. Pierwsza zaliczka, obejmująca okres od 1 marca do 31 października 2026 r., ma zostać wpłacona w listopadzie 2026 r.

Nowe przepisy mają pomóc sfinansować rządowy pakiet „Ceny Paliw Niżej", tzw. CPN. To drugie podejście do projektu, po tym, jak w lipcu 2026 r. prezydent skierował poprzednie przepisy w tej sprawie do Trybunału Konstytucyjnego.

Nowe przepisy mają wejść w życie od 1 listopada 2026 r.

Projekt ustawy o podatku od nadzwyczajnych zysków osiągniętych w okresie od marca do grudnia 2026 r. ze zbycia paliw ciekłych (nr z wykazu prac legislacyjnych UD470 – opubl. 14 września 2026 r. na legislacja.gov.pl)

4.2. Zaniechanie poboru PIT od umorzonej pożyczki powodziowej

Przedsiębiorcy, którym w latach 2026–2028 zostaną umorzone pożyczki udzielone na naprawę szkód spowodowanych powodzią z 2024 r. (umorzenie do 90% wartości kapitału), nie zapłacą z tego tytułu podatku dochodowego. Tak wynika z projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki przewidującego zaniechanie poboru PIT i CIT w takich przypadkach. Dla pożyczek umorzonych do końca 2025 r. ustawodawca przewidział zwol-

eprasa.pl 7212c95a83

nienie z podatku dochodowego na podstawie art. 30 ust. 5 ustawy z 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Zwolnienie to nie obejmuje jednak kolejnych lat, w których pożyczki mogą być umarzane, stąd potrzeba wydania rozporządzenia przez Ministra Finansów i Gospodarki w tej sprawie.

Rozporządzenie ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) z tytułu pomocy udzielonej w formie umorzenia pożyczek ze środków instrumentów inżynierii finansowej oraz środków instrumentów finansowych podlegających ponownemu wykorzystaniu na naprawienie szkód spowodowanych przez powódź z września 2024 r. (numer z wykazu prac legislacyjnych 100/2026 – opubl. 9 września 2026 r. na legislacja.gov.pl)

4.3. Likwidacja ulg na Internet i na ekspansję, podwyżka ulgi dla krwiodawców, przedłużenie ulgi na robotyzację – zmiany od 2027 r.

Rząd przygotował projekt zmian w PIT, CIT i ryczałcie ewidencjonowanym. Zgodnie z proponowaną nowelizacją od 1 stycznia 2027 r. ma zostać zlikwidowana ulga na Internet i ulga na ekspansję a ulga dla krwiodawców ma zostać podwyższona o 100%. Nowelizacja przewiduje również wydłużenie ulgi na robotyzację do 2036 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (numer z wykazu prac legislacyjnych UD461 – opubl. 28 sierpnia 2026 r. na legislacja.gov.pl)

4.4. Nowe progi w PIT, niższy limit ryczałtu ewidencjonowanego oraz wyższa danina solidarnościowa od 2027 r.

Rząd przygotował projekt zmian w ustawie o PIT oraz ustawie o ryczałcie ewidencjonowanym. Zgodnie z nowelizacją od 1 stycznia 2027 r.:

- I próg podatkowy ma zostać podniesiony do 130 tys. zł,
- ma zostać wprowadzona nowa stawka 24%, która będzie obowiązywała dla dochodów w przedziale powyżej 130 tys. do 150 tys. zł, a stawka 32% będzie dotyczyć nadwyżki dochodów powyżej 150 tys. zł,
- limit przychodów dla ryczałtu ewidencjonowanego ma zostać obniżony z 2 mln euro do 250 tys. euro
- danina solidarnościowa ma zostać podniesiona z 4% do 5%.

eprasa.pl 7212c95a83

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (nr z wykazu prac legislacyjnych UD458 – opubl. 21 sierpnia 2026 r. na legislacja.gov.pl)

4.5. Wyższy CIT dla podatników o przychodach przekraczających 50 mln euro

Od 1 stycznia 2027 r. ma zostać podwyższona stawka CIT dla podatników, u których wartość przychodu uzyskana w roku podatkowym poprzedzającym dany rok podatkowy przekroczyła równowartość 50 mln euro przeliczonych na złote według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego tego roku. Takie podmioty zapłacą CIT w wysokości 22% zamiast dotychczasowych 19%. Nową 22% stawką CIT zostaną objęte także podmioty będące jednostkami składowymi grupy krajowej lub grupy międzynarodowej w rozumieniu ustawy z 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych, jeżeli przychód grupowy wynosi co najmniej 750 mln euro – niezależnie od tego, czy przychody samego podatnika przekraczają próg 50 mln euro.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (nr z wykazu prac legislacyjnych UD458 – opubl. 21 sierpnia 2026 r. na legislacja.gov.pl)

4.6. Rozszerzenie SENT o przewozy betonu towarowego

Rząd przygotował projekt nowelizacji ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi. Po wejściu w życie zmian monitorowaniem ma zostać objęty przewóz betonu towarowego w betonomieszarce, bez względu na przewożoną ilość, do wszystkich podmiotów odbierających, w tym również do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.

Nowelizacja ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi oraz niektórych innych ustaw (nr z wykazu prac legislacyjnych UD437 – opubl. 20 sierpnia 2026 r. na legislacja.gov.pl)

4.7. Brak obowiązku wysyłki JPK_ST i JPK_ST_KR za lata 2026, 2027 i 2028

MF przygotował projekt rozporządzenia, w którym zwolnił podatników PIT i CIT z obowiązku prowadzenia ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i praw-

eprasa.pl 7212c95a83

nych elektronicznie oraz jej wysyłki w strukturze JPK_ST albo JPK_ST_KR za lata 2026, 2027 i 2028. Takie samo zwolnienie zostało przewidziane dla podatników opodatkowanych ryczałtem ewidencjonowanym. Dzięki niemu ryczałtowcy nie będą musieli prowadzić wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych elektronicznie i wysyłać go w strukturze JPK_ST za wymienione lata.

Rozporządzenie ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zwolnienia z obowiązku prowadzenia przy użyciu programów komputerowych i przesyłania ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (numer z wykazu prac legislacyjnych 111/2026 – opubl. 18 sierpnia 2026 r. na legislacja.gov.pl)

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

5 Ważne terminy – październik 2026 r.

1 października

RACHUNKOWOŚĆ

- możliwość rozpoczęcia inwentaryzacji wszystkich składników aktywów inwentaryzowanych drogą spisu z natury lub potwierdzenia sald, z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produkcji w toku oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, których wartość na dzień zakupu lub wytworzenia jest odnoszona bezpośrednio w koszty

5 października

ZUS

- zapłata składek za wrzesień 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe; złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

VAT

- złożenie deklaracji VAT-14 o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych za wrzesień 2026 r.

7 października

KARTA PODATKOWA

- zapłata podatku dochodowego przez podatników opodatkowanych w formie karty podatkowej za wrzesień 2026 r.

PDOP

- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego z tytułu udziału w zyskach osób prawnych pobranego przez płatnika we wrześniu 2026 r.

eprasa.pl 7212c95a83

- przekazanie przez płatnika podatnikowi informacji CIT-7 o wysokości pobranego we wrześniu 2026 r. podatku dochodowego od dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach krajowych osób prawnych
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego we wrześniu 2026 r. od zagranicznych osób prawnych niemających siedziby lub zarządu na terytorium Polski z tytułów wskazanych w art. 21 ust. 1 updop, m.in. z tytułu odsetek i należności licencyjnych
- podatek od niezrealizowanych zysków (ExitTax): złożenie deklaracji CIT-NZ za wrzesień 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

PDOF

- podatek od niezrealizowanych zysków (ExitTax): złożenie deklaracji PIT-NZ, PIT-NZS za wrzesień 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

AKCYZA

- deklaracja o wpłacie akcyzy pobranej i wpłaconej przez płatnika (dotyczy samochodów osobowych sprzedanych we wrześniu 2026 r.) – AKC-P

12 października*

INTRASTAT

- złożenie zgłoszeń INTRASTAT za wrzesień 2026 r. (INTRASTAT-Przywóz, INTRASTAT-Wywóz)

15 października

ZUS

- zapłata składek za wrzesień 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez płatników składek posiadających osobowość prawną oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PODATKI LOKALNE

- zapłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za październik 2026 r. przez osoby prawne i jednostki organizacyjne (w tym spółki) niemające osobowości prawnej

PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE

- wpłata do PPK za wrzesień 2026 r.

INNE OBOWIĄZKI

- wniesienie opłaty recyklingowej za torby foliowe pobranej w III kwartale 2026 r.

20 października

ZUS

- zapłata składek za wrzesień 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez pozostałych płatników składek oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PDOP

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób prawnych za wrzesień 2026 r.
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób prawnych za III kwartał 2026 r.
- zapłata przez podatnika podatku od dochodu z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wykorzystanego niezgodnie z oświadczeniem o jego przeznaczeniu CIT-5

* Termin przesunięty, ponieważ 10 października 2026 r. przypada w sobotę.

eprasa.pl 7212c95a83

- wpłata za wrzesień 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 24b updop
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu ukrytych zysków i dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, jeśli we wrześniu 2026 r. dokonano wypłaty lub wydatku lub wykonano świadczenie

PDOF

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych we wrześniu 2026 r. wynagrodzeń z umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od osiągniętych we wrześniu 2026 r. i w III kwartale 2026 r. dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych za wrzesień 2026 r. z tytułów określonych w art. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 13–16 oraz art. 30a ust. 1 updof
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy z tytułu wynagrodzenia ze stosunku pracy otrzymywanego z zagranicy, emerytur i rent zagranicznych otrzymywanych bez pośrednictwa banku, osobiście wykonywanej działalności, np. artystycznej, literackiej, udziału w organach stanowiących osób prawnych, działalności wykonywanej na podstawie kontraktu menedżerskiego, osobistego świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło (dotyczy dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatników)
- wpłata za wrzesień 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 30g updof

RYCZAŁT EWIDENCJONOWANY

- zapłata zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych za wrzesień 2026 r.
- wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za III kwartał 2026 r.

PFRON

- zapłata składki na PFRON i złożenie deklaracji (DEK-1-0, DEK-1-a, DEK-1-b, DEK-2-a, DEK-W) za wrzesień 2026 r.

26 października**

VAT

- zapłata VAT i przesłanie pliku JPK_V7M za wrzesień 2026 r.
- przesłanie pliku JPK_V7K (część ewidencyjna) za wrzesień 2026 r.
- przesłanie pliku JPK_V7K (część deklaracyjna) oraz zapłata VAT za III kwartał 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-8 przez podatników zarejestrowanych jako VAT UE do celów dokonywania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów – innych niż zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni oraz osoby prawne niebędące podatnikami w rozumieniu art. 15 ustawy o VAT
- złożenie deklaracji VAT-9M oraz zapłata podatku przez podatników niemających obowiązku składania innych deklaracji VAT, którzy są zobowiązani do zapłaty podatku z tytułu importu usług oraz dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych u nabywcy (dotyczy czynności, dla których obowiązek podatkowy powstał we wrześniu 2026 r.)
- zapłata VAT i złożenie skróconej deklaracji VAT-12 w zakresie usług taksówek osobowych opodatkowanych w formie ryczałtu za wrzesień 2026 r.
- złożenie informacji podsumowującej VAT-UE za wrzesień 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-13 przez przedstawiciela podatkowego za wrzesień 2026 r.

** Termin przesunięty, ponieważ 25 października 2026 r. przypada w niedzielę.

eprasa.pl 7212c95a83

AKCYZA

- zapłata podatku akcyzowego i złożenie deklaracji AKC-4/AKC-4zo, AKC-4/A–AKC-4/F, AKC-4/H–AKC-4/N, AKC-WW/AKC-WWn, AKC-WG, AKC-EN, AKC-ST/AKC-STn

PFRON

- złożenie dokumentów dotyczących dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników za wrzesień 2026 r.

INNE OBOWIĄZKI

- rozliczenie podatku cukrowego należnego i złożenie informacji CUK-1 za wrzesień 2026 r.
- rozliczenie podatku od sprzedaży detalicznej i złożenie deklaracji PSD-1 za wrzesień 2026 r.

28 października

INNE OBOWIĄZKI

- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa za wrzesień 2026 r. (oraz złożenie deklaracji za wrzesień 2026 r. WZP-1M – przedsiębiorstwa i WZS-1M – spółki)
- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa za III kwartał 2026 r. – jeżeli wybrano kwartalne okresy rozliczeń – oraz złożenie kwartalnej deklaracji: WZP-1K – przedsiębiorstwa i WZS-1K – spółki

31 października***

VAT

- złożenie deklaracji VII-DO za wrzesień 2026 r. dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury importu (IOSS) przez podatnika (lub przez pośrednika – gdy państwem identyfikacji jest Polska)
- złożenie deklaracji VIU-DO za III kwartał 2026 r. dla rozliczenia VAT w zakresie procedury nieunijnej OSS (dotyczy podmiotów zagranicznych, dla których państwem identyfikacji jest Polska)
- złożenie deklaracji VIN-DO za III kwartał 2026 r. dla rozliczenia VAT w zakresie procedury unijnej OSS (dotyczy podatników, dla których państwem identyfikacji jest Polska)

2 listopada****

AKCYZA

- deklaracja w sprawie przedpłaty akcyzy (AKC-PA)

CENY TRANSFEROWE

- sporządzenie w postaci elektronicznej lokalnej dokumentacji cen transferowych za 2025 r., o której mowa w art. 11k ust. 1 updop i art. 23w ust. 1 updof (dotyczy podmiotów, których rok podatkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym)

PFRON

- przekazanie do PFRON przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za sierpień 2026 r.

oprac. **Paweł Muż**

*** Termin nie ulega przesunięciu z uwagi na dni wolne.

**** Termin przesunięty, ponieważ 31 października 2026 r. przypada w sobotę.

eprasa.pl 7212c95a83

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1 Nowelizacja Ordynacji podatkowej – zestawienie zmian wprowadzonych od 1 października 2026 r.

1 października 2026 r. weszły w życie zmiany w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (dalej: Ordynacja podatkowa). Ich celem jest poprawa relacji między podatnikami a organami, zwiększenie efektywności działań administracji oraz doprecyzowanie niejasnych dotąd regulacji. Przedstawiamy zestawienie kluczowych modyfikacji wprowadzanych tą nowelizacją.

Precyzyjne zasady obliczania terminów

Nowelizacja doprecyzowuje brzmienie art. 12 § 5 Ordynacji podatkowej, wskazując, że przesunięcie terminu przypadającego na sobotę lub dzień wolny na następny dzień roboczy dotyczy wyłącznie terminów wykonania czynności, takich jak złożenie deklaracji czy wniesienie odwołania. Zmiana ta ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych i potwierdzenie, że zasada ta nie znajduje zastosowania np. do obliczania końca terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

Wyłączenie schematów podatkowych z interpretacji indywidualnych

Przepisy dotyczące raportowania schematów podatkowych (MDR) zostały wyłączone z procedury wydawania interpretacji indywidualnych przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (art. 14b § 2 pkt 4 Ordynacji podatkowej).

Zastąpiła je procedura nadawania numeru schematu podatkowego (NSP) przez Szefa KAS, która została wzmocniona o mechanizmy ochrony prawnej. Postanowienie o odmowie nadania NSP z powodu uznania, że dane uzgodnienie nie jest schematem, będzie chronić podatnika przed sankcjami karnymi skarbowymi (zob. art. 86i § 7 Ordynacji podatkowej).

Urealnienie zasad ustalania właściwości miejscowej

W przepisach dotyczących właściwości miejscowej organów podatkowych pojęcie „ustaw podatkowych” zostało zastąpione szerszym terminem „przepisy prawa podatkowego” (art. 17 § 1 i art. 17a Ordynacji podatkowej). W ten sposób Ordynacja podatkowa

eprasa.pl 7212c95a83

urealnia kwestię zasad ustalania właściwości miejscowej, zezwalając na uwzględnienie w procesie ustalania właściwości również aktów wykonawczych i rozporządzeń. Stało się to konieczne ze względu na rosnącą liczbę regulacji delegujących zadania do konkretnych, wyspecjalizowanych urzędów skarbowych.

Nowe przesłanki wyznaczania organu podatkowego

Szef KAS oraz dyrektorzy izb administracji skarbowej zyskali większą elastyczność w wyznaczaniu organów do prowadzenia kontroli lub postępowań w oparciu o powiązanie spraw pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów (art. 18c Ordynacji podatkowej). Zrezygnowano z restrykcyjnej przesłanki podejrzenia popełnienia przestępstwa skarbowego na rzecz kryterium „wspólnego stanu faktycznego lub materiału dowodowego". Ma to usprawnić działania KAS i zapobiegać wydawaniu sprzecznych rozstrzygnięć w podobnych sprawach. Instytucja ta została także rozszerzona na sprawy dotyczące płatników.

Decyzja w sprawie podatku naliczonego do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych

W art. 21 § 3a Ordynacji podatkowej wskazano wprost na możliwość określenia przez organ podatkowy wysokości podatku naliczonego do odliczenia. Jeżeli zatem w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że:

- w złożonej deklaracji wykazano nieprawidłową wysokość zwrotu podatku lub podatku naliczonego albo nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych,
- w deklaracji nie wykazano tego zwrotu, tego podatku albo tej nadwyżki albo
- podatnik nie złożył deklaracji mimo ciążącego na nim obowiązku

– organ podatkowy wyda decyzję, w której określi prawidłową wysokość zwrotu podatku lub podatku naliczonego albo nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych.

Opisywana nowelizacja usuwa wątpliwości, czy organ podatkowy może w tej sytuacji określić prawidłową wysokość podatku naliczonego (dotychczas przepis nie zawierał takiego wskazania).

Należności podlegające zwrotowi bez wezwania organu podatkowego

Podatnik, który otrzymał nienależnie nadpłatę lub zwrot podatku, powinien je zwrócić. Nowelizacja doprecyzowała przepisy regulujące przypadki, w których powstaje obowiązek zwrotu nadpłaty lub zwrotu podatku bez wezwania organu podatkowego.

eprasa.pl 7212c95a83

Zmiana została wprowadzona w art. 52 § 1 pkt 2 lit. b Ordynacji podatkowej. Zgodnie z tym przepisem zwrotowi bez wezwania organu podatkowego podlega nadpłata lub zwrot podatku:

- stwierdzone w trybie art. 75 § 4 Ordynacji podatkowej albo
- na wniosek w trybie przepisów rozdziału 7b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) lub rozdziału 6a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop)

– w zakresie wynikającym odpowiednio ze skorygowanej deklaracji albo z tego wniosku, nienależnie lub w wysokości większej od należnej.

Oznacza to, że podatnik powinien zwrócić nadpłatę lub zwrot wynikający ze złożonej wcześniej korekty deklaracji, jeżeli się okaże, że były one nienależne, także wtedy gdy pierwotnie wykazany zwrot nie budził wątpliwości organu.

Taka sama sytuacja występuje w przypadku, gdy to organ podatkowy w procedurach określonych w updof i updop, na wniosek podatnika, potwierdził jego prawo do otrzymania zwrotu podatku. Wtedy również należy zwrócić nienależnie otrzymane kwoty bez wezwania, jeżeli okaże się, że są one nienależne lub zawyżone.

Kolejność zaliczania wpłat na poczet rat

W art. 62 § 3 Ordynacji podatkowej zrezygnowano z odwołania do § 1 tego przepisu i wprost wskazano kolejność zaliczania wpłat dokonywanych przez podatnika na poczet:

- rat, na które rozłożono podatek lub zaległość podatkową wraz z odsetkami za zwłokę, oraz
- rat podatku.

Wpłaty te należy zaliczać na poczet raty o najwcześniejszym terminie płatności.

Podwyższenie limitu zapłaty podatku przez osoby trzecie

Kwota podatku, którą może skutecznie zapłacić za podatnika osoba spoza jego najbliższej rodziny (np. znajomy lub kontrahent), została podniesiona z 1000 zł do 5000 zł (art. 62b § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej). Zmiana ta ujednolica przepisy Ordynacji podatkowej z ustawą z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i ułatwia regulowanie zobowiązań bez zbędnych formalności.

Umorzenie podatku przed terminem jego płatności

Wprowadzona została możliwość umorzenia podatku jeszcze zanim stanie się on zaległością podatkową (art. 59 § 1 pkt 8, art. 67a § 1 pkt 3, art. 67d § 1 Ordynacji podatkowej). Rozwiązanie to jest szczególnie istotne w podatkach samorządowych (podatek od nieruchomości, rolny, leśny) oraz w podatku od spadków i darowizn, gdzie podatnik bę-

eprasa.pl 7212c95a83

dzie mógł wnioskować o ulgę natychmiast po doręczeniu decyzji ustalającej wysokość zobowiązania, bez konieczności czekania na upływ terminu płatności i narażania się na sankcje karne skarbowe. Nie wprowadzono możliwości umorzenia podatku „z urzędu". Taka możliwość została wyraźnie wyłączona. Umorzenie podatku jest dopuszczalne tylko na wniosek.

Zaliczanie wpłat na poczet zaległości podatkowych

Sprecyzowano wyłączenie zawarte w art. 63 § 3 Ordynacji podatkowej, aby nie budziło wątpliwości, że w przypadku zaliczania wpłaty, nadpłaty i zwrotu podatku niepokrywających w całości zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, nie stosuje się zasad zaokrąglania, opisanych w § 1 tego przepisu, do części podatku i odsetek za zwłokę pokrywanych z zaliczanej wpłaty.

Zeznanie roczne

W art. 74 pkt 2 Ordynacji podatkowej wyrażenie „zeznanie (deklaracja), o którym mowa w art. 73 § 2 pkt 1" zostało zastąpione określeniem „zeznanie, o którym mowa w art. 73 § 2 pkt 1". Wynika to z tego, że ten przepis odnosi się tylko do zeznania rocznego w podatku dochodowym, a nie do innych deklaracji. Reguluje on sposób postępowania w przypadku nadpłaty powstałej w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego lub orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Jeżeli podatek ten został rozliczony przez płatnika – wysokość nadpłaty określa podatnik we wniosku o jej zwrot, składając jednocześnie wskazane zeznanie roczne.

Uproszczenie procedury stwierdzania nadpłaty

Nowelizacja Ordynacji podatkowej znosi wymóg składania odrębnego wniosku o stwierdzenie nadpłaty, gdy wynika ona ze skorygowanej deklaracji złożonej po terminie. W takim przypadku data złożenia korekty jest automatycznie traktowana jako data wszczęcia postępowania. Rozwiązanie to ma ograniczyć biurokrację i przyspieszyć zwrot środków podatnikom. Przy nadpłatach przekraczających 10 000 zł wprowadzone zostało jednak obowiązkowe uzasadnienie przyczyn korekty (art. 75, art. 79 § 3 i 4, art. 80 § 3, art. 81, art. 81b § 2a, art. 165 § 8a Ordynacji podatkowej).

Data zaliczenia zwrotu podatku oraz termin zwrotu

Artykuł 76b § 1 zdanie drugie Ordynacji podatkowej w poprzednim brzmieniu nie regulował daty zaliczenia zwrotu, w sytuacji gdy został on określony decyzją. W praktyce organów podatkowych przyjęło się, że w takiej sytuacji zaliczenie zwrotu jest dokonywane z datą wydania decyzji jako aktu administracyjnego, w którym określono zwrot podatku.

eprasa.pl 7212c95a83

Z tego względu w art. 76b § 1 zdanie drugie Ordynacji podatkowej wskazano jako datę zaliczenia zwrotu także datę wydania decyzji określającej wysokość zwrotu.

W art. 76b Ordynacji podatkowej uregulowano kwestie związane z terminem zwrotu podatku oraz oprocentowaniem tego zwrotu.

Mianowicie wskazano, że:

- jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, zwrot podatku następuje w terminie:
  1) 30 dni od dnia wydania decyzji określającej wysokość zwrotu podatku,
  2) 30 dni od dnia złożenia deklaracji wykazującej zwrot podatku lub korekty takiej deklaracji;
- jeżeli prawidłowość deklaracji wykazującej zwrot podatku lub korekty takiej deklaracji nie budzi wątpliwości, organ podatkowy zwraca podatek bez wydawania decyzji określającej wysokość zwrotu podatku;
- jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, oprocentowanie zwrotu podatku przysługuje od dnia złożenia:
  1) wniosku o zwrot podatku, jeżeli podatek nie został zwrócony w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji określającej wysokość zwrotu podatku,
  2) deklaracji wykazującej zwrot podatku lub korekty takiej deklaracji, jeżeli podatek nie został zwrócony w terminie 30 dni od dnia jej złożenia,
  3) wniosku o zwrot podatku, jeżeli decyzja określająca wysokość zwrotu podatku nie została wydana w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o zwrot podatku, chyba że do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczynił się podatnik.

Jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, do oprocentowania zwrotu podatku stosuje się odpowiednio przepisy art. 78 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej. To oznacza, że w przypadku nieotrzymania zwrotu w terminie podatnikowi będą przysługiwać odsetki w wysokości odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych. Oprocentowaniu nie będą podlegały jedynie kwoty zwrotu nieprzekraczające dwukrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (obecnie jest to kwota 32 zł).

Zwrot nadpłat z oprocentowaniem

Zgodnie z art. 77 § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji o zmianie, uchyleniu albo stwierdzeniu nieważności decyzji – jeżeli w związku z uchyleniem albo stwierdzeniem nieważności decyzji nie wystąpi obowiązek wydania nowej decyzji. Przed nowelizacją przepis ten nie przewidywał sytuacji, gdy sąd administracyjny wyda wyrok uchylający zarówno decyzję organu drugiej, jak i pierwszej instancji. Nowelizacja uwzględnia tę sytuację w treści art. 77 § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej, wraz ze zmianą dostosowawczą w art. 78 § 3 pkt 1.

W art. 78 Ordynacji podatkowej został też uregulowany sposób naliczania oprocentowania nadpłaty powstałej w wyniku zastosowania się do interpretacji indywidualnej, która następnie została zmieniona lub której wygaśnięcie stwierdzono albo która zosta-

eprasa.pl 7212c95a83

ła uchylona prawomocnym orzeczeniem sądu administracyjnego. W takim przypadku oprocentowanie nadpłaty będzie naliczane od dnia jej powstania (art. 78 § 3 pkt 3 lit. b, pkt 3b lit. b i pkt 7 lit. b Ordynacji podatkowej). Zmiana ma na celu rozwiązanie problemu luki prawnej zidentyfikowanej w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Głęboka reforma raportowania schematów podatkowych (MDR)

Najważniejszą zmianą w obszarze MDR jest całkowita likwidacja obowiązku raportowania krajowych schematów podatkowych, co ma znacząco odciążyć przedsiębiorców i organy administracji. W przepisach pozostaną jedynie schematy transgraniczne, a siatka pojęciowa została ściśle dostosowana do dyrektywy Rady (UE) 2018/822 z 25 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (dalej: dyrektywa DAC6). Ponadto nastąpiło połączenie ról „promotora" i „wspomagającego" w jedną instytucję promotora, co ma wyeliminować trudności z określeniem roli podmiotu w schemacie (art. 86a, art. 86b, art. 86c, art. 86da, art. 86e, art. 86f, art. 86g, art. 86h, art. 86i, art. 86j, art. 86n, art. 86o, art. 295c Ordynacji podatkowej).

Roczne raportowanie MDR-3 i możliwość szacowania korzyści

Zmienił się tryb składania informacji MDR-3 o stosowaniu schematu – zamiast powiązania z terminem deklaracji dla konkretnego podatku będzie ona składana raz do roku (zazwyczaj do końca czwartego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego lub kalendarzowego) – zob. art. 86j Ordynacji podatkowej. Podatnicy zyskali również możliwość podawania szacunkowej wysokości korzyści podatkowej, jeśli jej precyzyjne wyliczenie nie będzie możliwe. Dodatkowo MDR-3 będzie mógł podpisać pełnomocnik.

Pełnomocnictwa i doręczenia

Dostosowano przepisy Ordynacji podatkowej do ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Ponadto umożliwiono osobom niebędącym stroną (np. wezwanym do wyjaśnień) działanie przez pełnomocnika. Wprowadzono również możliwość podpisywania ZAW-NR i MDR-3 przez pełnomocnika.

Po zmianach pełnomocnik może sam zawiadamiać o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu pełnomocnictwa ogólnego, ze wskazaniem daty zwolnienia z obowiązku reprezentacji (art. 86na, art. 117ba § 3a, art. 138a § 6, art. 138c, art. 138d § 5a, art. 145, art. 148, art. 151, art. 153 § 3 Ordynacji podatkowej).

eprasa.pl 7212c95a83

Korekty dotyczące byłych grup kapitałowych i grup VAT

Spółkom, które tworzyły byłą podatkową grupę kapitałową, oraz przedstawicielowi byłej grupy VAT przyznano prawo do występowania o stwierdzenie nadpłaty oraz dokonywania korekt deklaracji skutkujących nadpłatą, w zakresie zobowiązań byłej podatkowej grupy kapitałowej i byłej grupy VAT. Wymienione podmioty są uprawnione do skorygowania deklaracji złożonej uprzednio przez spółkę, wykazując nadpłatę, a gdy nadpłata nie wynikała ze złożonej deklaracji, do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty. Te same podmioty zostały wskazane jako strony w postępowaniu podatkowym w sprawach o stwierdzenie nadpłaty wynikającej ze złożenia korekty rozliczeń odpowiedniej grupy za okres jej funkcjonowania (art. 81 § 1b i art. 133 § 2d Ordynacji podatkowej).

Cyfryzacja postępowań: zdalne przesłuchania i obraz z dźwiękiem

W postępowaniu podatkowym wprowadzona została możliwość przesłuchiwania stron i świadków na odległość przy użyciu urządzeń technicznych. Organ podatkowy zyskał również prawo do utrwalania przebiegu przesłuchania w formie zapisu obrazu i dźwięku, co ma służyć lepszemu wyjaśnieniu stanu faktycznego i realizacji zasady prawdy obiektywnej (art. 199b Ordynacji podatkowej).

Uproszczenia w wydawaniu decyzji w podatkach lokalnych

W przypadku podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego dla osób fizycznych organy będą mogły wydawać decyzje na podstawie danych znanych im z urzędu, bez konieczności uprzedniego doręczania postanowienia o wszczęciu postępowania. Decyzje te, generowane systemowo, nie będą już wymagały podpisu elektronicznego osoby upoważnionej – wystarczy nadruk imienia, nazwiska i stanowiska służbowego (art. 165 § 5, art. 210 § 1a Ordynacji podatkowej).

Zmiany w czynnościach sprawdzających i korektach z urzędu

Limit korekty deklaracji, której organ może dokonać z urzędu bez udziału podatnika (w przypadku oczywistych omyłek), został podniesiony z 5000 zł do 10 000 zł. Jednocześnie uproszczono procedurę – organ nie będzie już doręczał uwierzytelnionej kopii skorygowanej deklaracji, a jedynie informację o przyczynach zmiany i jej skutkach finansowych (art. 274 Ordynacji podatkowej). Informacja zawiera również pouczenie o prawie złożenia sprzeciwu.

eprasa.pl 7212c95a83

Rozszerzenie dostępu do tajemnicy skarbowej

Katalog podmiotów uprawnionych do otrzymywania informacji objętych tajemnicą skarbową został znacząco rozszerzony. Nowe uprawnienia zyskali m.in. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Narodowy Fundusz Zdrowia (w celu kontroli refundacji leków), Polska Agencja Nadzoru Audytowego oraz resorty zaangażowane w reprezentowanie Polski przed trybunałami międzynarodowymi i w systemie SOLVIT (jest to bezpłatna, internetowa sieć pomocowa, którą tworzą państwa Unii Europejskiej oraz Islandia, Liechtenstein i Norwegia. Służy rozwiązywaniu problemów obywateli i przedsiębiorstw w sytuacjach nieprawidłowego postępowania władz administracyjnych w sprawach związanych z rynkiem wewnętrznym Unii Europejskiej) – art. 293 i art. 294, art. 296, art. 297, art. 297d, art. 297e, art. 298, art. 299, art. 299a, art. 299aa, art. 299e, art. 299k Ordynacji podatkowej.

Zaświadczenie na wniosek małżonka podatnika

Zmiana art. 306h § 2 Ordynacji podatkowej ma charakter ujednolicający treść pouczeń o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Zgoda podatnika nie będzie wymagana, jeżeli z żądaniem wydania zaświadczenia występuje małżonek podatnika pozostający z nim we wspólności majątkowej. Małżonek podatnika składa oświadczenie o pozostawaniu z podatnikiem we wspólności majątkowej pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zawiera klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

©℗
Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

Czytaj także: „Przewodnik po zmianach w Ordynacji podatkowej i ustawach powiązanych – od 1 października 2026 r." na stronie cyfrowego wydania „MONITORA księgowego" – po zalogowaniu na inforlex.pl

2 Kto ma obowiązek posiadania adresu do e-Doręczeń od 1 października 2026 r.

Od 1 października 2026 r. kolejna grupa przedsiębiorców została objęta obowiązkiem posiadania adresu do e-Doręczeń. Są to przedsiębiorcy, którzy prowadzili zarejestrowaną działalność gospodarczą przed 1 stycznia 2025 r. (tj. zarejestrowali swoją działalność nie później niż 31 grudnia 2024 r.).

eprasa.pl 7212c95a83

Przedsiębiorcy posiadający wpis do CEIDG, którzy nie mają adresu do e-Doręczeń, powinni go założyć przy okazji aktualizacji danych w CEIDG. Mogą też złożyć wniosek o założenie skrzynki do e-Doręczeń.

PRZYKŁAD

Firma Pani Aldony została zarejestrowana w CEIDG 1 stycznia 2016 r. Pani Aldona musi założyć adres do e-Doręczeń najpóźniej do 30 września 2026 r. Może to zrobić, składając wniosek o zmianę wpisu w CEIDG lub wniosek o założenie skrzynki do e-Doręczeń.

Część przedsiębiorców z grupy przedsiębiorców zarejestrowanych przed 1 stycznia 2025 r. może już posiadać adres do e-Doręczeń, ponieważ mogła założyć taki adres dobrowolnie wcześniej albo zostać objęta obowiązkiem założenia adresu, gdy składała wniosek o zmianę wpisu w CEIDG. Oni wywiązali się już z obowiązku posiadania adresu do e-Doręczeń. Ci, którzy nadal go nie mają, powinni go założyć tak, aby wywiązać się z obowiązku posiadania adresu do e-Doręczeń na dzień 1 października 2026 r.

Należy podkreślić, że za brak adresu do doręczeń nie grożą kary. Nie przewidziano ich w ustawie z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych. Ze względu na procedury obowiązkowego zakładania adresu do e-Doręczeń w przypadku zmiany wpisu w CEIDG można jednak przyjąć, że stopniowo będzie ubywać firm, które takiego adresu nie posiadają.

Przypominamy, że e-Doręczenia to usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego, która umożliwia wysyłanie i odbieranie korespondencji w postaci elektronicznej, ze skutkiem równoważnym z listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. Co do zasady zatem adres do e-Doręczeń ułatwia kontakt z przedsiębiorcą także jego klientom i partnerom biznesowym.

Dodajmy, że po utworzeniu adresu do e-Doręczeń przedsiębiorca otrzymuje wiadomość e-mail z instrukcją, jak aktywować adres i skrzynkę doręczeń. Dopiero po aktywacji adres do e-Doręczeń jest wpisywany do BAE. Aktywacja jest też niezbędna, aby zacząć korzystać z usługi – odbierać i wysyłać wiadomości ze skrzynki w koncie przedsiębiorcy na biznes.gov.pl.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 3; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

ŹRÓDŁO:

- „e-Doręczenia dla przedsiębiorców" – opubl. na biznes.gov.pl

©℗

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

Polecamy Ściągę księgowego pt. „Obowiązkowe e-Doręczenia dla firm i zawodów zaufania publicznego. Instrukcja" dostępną na stronie cyfrowego wydania „MONITORA księgowego" – po zalogowaniu na inforlex.pl

eprasa.pl 7212c95a83

3 3 października 2026 r. minął termin rejestracji firm w Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa

Przepisy nakładające obowiązki w zakresie cyberbezpieczeństwa dotyczą firm działających w kluczowych i ważnych sektorach gospodarki. Te z nich, które spełniały kryteria na dzień 3 kwietnia 2026 r., musiały zarejestrować się w rejestrze podmiotów kluczowych i ważnych najpóźniej 3 października 2026 r.

Znowelizowane przepisy ustawy z 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa obowiązują od 3 kwietnia 2026 r., ale obowiązki w tym zakresie są wdrażane etapami. Firmy, które zgodnie z przepisami tej ustawy zaliczają się do podmiotów kluczowych lub ważnych albo działają w sektorze objętym tą ustawą, powinny zgłosić się do wykazu podmiotów kluczowych i ważnych. Mają 6 miesięcy na dokonanie takiego zgłoszenia od momentu, w którym spełnią kryteria uznania za jeden z wymienionych podmiotów. Jeżeli jednak już w dniu wejścia w życie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa firma spełniała te kryteria, to powinna zgłosić się do rejestru najpóźniej do 3 października 2026 r.

Wykaz jest prowadzony w Systemie S46. Wnioski o wpis, zmianę wpisu i wykreślenie składa się w Wykazie KSC w postaci elektronicznej i opatruje się podpisem elektronicznym.

Wpis do wykazu:

- potwierdza, że firma podlega przepisom ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa,
- umożliwia nadzór i komunikację w zakresie cyberbezpieczeństwa.

W niektórych przypadkach firma może być wpisana do wykazu z urzędu – wtedy otrzyma zawiadomienie o wpisie.

W ciągu kolejnych 6 miesięcy, czyli 12 miesięcy od spełnienia kryteriów, firma wpisana do wykazu powinna:

- wdrożyć system zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI),
- wprowadzić procedury zarządzania ryzykiem i incydentami,
- przygotować dokumentację bezpieczeństwa,
- podłączyć się do systemu S46 i rozpocząć zgłaszanie incydentów.

Jeśli firma spełnia przesłanki uznania za podmiot kluczowy lub ważny w dniu wejścia w życie nowelizacji ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, termin na wdrożenie wymienionych obowiązków (koniec okresu dostosowawczego) minie 3 kwietnia 2027 r.

Podmioty kluczowe najpóźniej w ciągu 24 miesięcy od spełnienia przesłanek uznania za taki podmiot muszą ponadto:

eprasa.pl 7212c95a83

- przeprowadzić audyt zgodności z przepisami, aby potwierdzić spełnienie obowiązków i przygotować się na kontrole organów,
- sprawdzić, czy wdrożone środki działają prawidłowo.

Po tym czasie organy nadzorcze mogą zacząć nakładać kary za naruszenie przepisów ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4 pkt 1 i 2, art. 5, art. 5a, art. 7, art. 7c, art. 8 ustawy z 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 20; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1003)

ŹRÓDŁO:

- „NIS2 w Polsce – obowiązki firm w Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa" – opubl. na biznes.gov.pl

©℗

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

Polecamy dodatek z cyklu Prosto o biznesie pt. „Sprawdź, czy Twoja firma ma obowiązki z zakresu cyberbezpieczeństwa" – dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl

4 Kto do 15 października 2026 r. powinien zawiadomić o przejściu do wyspecjalizowanego urzędu skarbowego lub powrocie do urzędu właściwego miejscowo

15 października 2026 r. mija termin, w którym należy zawiadomić swój urząd skarbowy o przejściu z urzędu właściwego miejscowo do wyspecjalizowanego urzędu skarbowego (WUS) albo o powrocie z WUS do urzędu właściwego miejscowo. Zawiadomienie składają zatem te podmioty, które albo zyskały status podmiotu podlegającego pod WUS, albo utraciły to prawo. Przejście z właściwości jednego urzędu do drugiego następuje z dniem 1 stycznia kolejnego roku, czyli od 1 stycznia 2027 r., z mocy samego prawa.

Wyspecjalizowane urzędy skarbowe zostały powołane do obsługi podmiotów o strategicznym znaczeniu dla gospodarki. O tym, jakie to są podmioty, decyduje Minister Finansów i Gospodarki (dalej: MFiG) w rozporządzeniu wykonawczym. O statusie niektórych decydują kryteria przychodowe.

Próg przychodowy

Próg kwalifikujący osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (z wyłączeniem podatników i płatników prowadzących działalność go-

eprasa.pl 7212c95a83

spodarczą w formie spółki cywilnej) do obsługi przez WUS wynosi 3 mln euro przychodu netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług. Do WUS o zasięgu wojewódzkim przechodzą (lub im podlegają) te podmioty, które osiągały przychody od 3 mln euro do 100 mln euro. Przychody powyżej 100 mln euro kwalifikują dany podmiot do obsługi przez WUS o zasięgu krajowym, czyli tzw. 1MUS (zob. w § 2 ust. 1 pkt 15 i 16 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 28 grudnia 2020 r. w sprawie niektórych podatników i płatników, w odniesieniu do których zadania są wykonywane przez naczelnika urzędu skarbowego innego niż właściwy miejscowo; dalej: rozporządzenie).

Aby ustalić właściwość US na dzień 1 stycznia 2027 r., należy wziąć pod uwagę przychody podatnika (płatnika) z 2025 r. (roku podatkowego, który zakończył się w 2025 r.). Jeżeli w tym roku podatkowym przychody podatnika (płatnika) przekroczyły progi przychodowe, to z dniem 1 stycznia 2027 r. jest on zaliczany do kategorii podmiotów podlegających pod WUS (miejscowy bądź krajowy).

Inaczej jest w przypadku wyłączenia z kategorii podatników podlegających pod WUS i obowiązku przejścia pod obsługę miejscowego US. W tym przypadku przejście następuje dopiero po niespełnieniu określonych kryteriów przychodowych w dwóch kolejnych lat podatkowych. Dla określenia wyłączenia podmiotu z WUS z dniem 1 stycznia 2027 r. należy wziąć pod uwagę przychody za lata 2024 i 2025 (w przypadku podatników, których rok podatkowy jest inny niż kalendarzowy, należy wziąć pod uwagę przychody z lat podatkowych kończących się w 2024 i 2025 r.). Jeżeli w obu tych latach przychody podatnika (płatnika) spadły poniżej progu 3 mln euro (a nie jest on podmiotem podlegającym WUS na innej podstawie – zob. § 2 rozporządzenia), to z dniem 1 stycznia 2027 r. traci on prawo do obsługi przez WUS, o czym powinien zawiadomić dotychczasowego obsługującego go naczelnika WUS.

W celu ustalenia kwoty przychodu za wymienione lata należy najpierw sięgnąć do sprawozdania finansowego. W przypadku jego braku przychód określamy na podstawie zeznania podatkowego CIT-8, a gdy brak również zeznania – na podstawie deklaracji VAT. Ustaloną kwotę należy porównać z limitem przeliczonym na PLN. Limit w euro należy przeliczyć na walutę polską po średnim kursie ogłaszanym przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym roku podatkowego, z którego pochodzi przychód. W 2024 r. kurs euro/PLN wynosił na dzień 31 grudnia 2024 r. 4,2730 (3 mln euro = 12 819 000 zł), a w 2025 r. kurs euro/PLN wynosił na dzień 31 grudnia 2025 r. 4,2267 (3 mln euro = 12 680 100 zł).

Podatnicy, których rok podatkowy jest inny niż kalendarzowy, powinni przyjąć do przeliczenia kurs euro z ostatniego dnia roboczego swojego roku podatkowego.

Zawiadomienia o zmianie dotychczasowego naczelnika urzędu skarbowego

Podatnicy i płatnicy spełniający warunki zobowiązujące do zmiany właściwości US zawiadamiają, w formie pisemnej, o zmianie właściwości dotychczas właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie do 15 października 2026 r. Zmiana właściwości nastąpi z dniem 1 stycznia 2027 r., czyli w roku, w którym nastąpiło:

eprasa.pl 7212c95a83

- zaliczenie do kategorii podatników podlegających pod WUS albo
- wyłączenie z kategorii podatników i płatników podlegających pod WUS.

Jak twierdzi MF, za brak złożenia zawiadomienia nie przewidziano sankcji (zob. odpowiedzi na pytania opublikowane na mf.gov.pl), choć w ocenie redakcji brak takiego zawiadomienia może być potraktowany jak zaniechanie złożenia wymaganej informacji podatkowej i zagrożone sankcją wynikającą z ustawy z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (art. 80).

Dodajmy też, że zmiana właściwości urzędu następuje z mocy prawa. Zatem złożenie zawiadomienia bądź jego brak nie wpływa na właściwość US. W przypadku braku zawiadomienia urząd samodzielnie ustali właściwość na podstawie dostępnych dokumentów podatnika – w pierwszej kolejności na podstawie sprawozdania finansowego, a w przypadku jego braku – zeznania podatkowego. Gdy brak jest również zeznania podatkowego, to weźmie pod uwagę deklaracje VAT. W takiej sytuacji podatnik może zostać poinformowany o zmianie właściwości dopiero po 1 stycznia.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 28 grudnia 2020 r. w sprawie niektórych podatników i płatników, w odniesieniu do których zadania są wykonywane przez naczelnika urzędu skarbowego innego niż właściwy miejscowo (Dz.U. z 2020 r. poz. 2456; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1145)

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

5 Skutki przekroczenia 30-krotności, gdy pracownik jest zatrudniony w kilku firmach

Jednym z obowiązków występujących przy rozliczeniach płacowych jest konieczność właściwych naliczeń w obrębie należności na rzecz ZUS. W tym obszarze wzmożonej uwagi wymaga m.in. roczny limit podstawy wymiaru składek emerytalno-rentowych. Jego monitorowanie jest szczególnie utrudnione w sytuacji, gdy zatrudniona osoba posiada więcej niż jeden tytuł ubezpieczeniowy, bo pracuje np. dla dwóch pracodawców. W takich przypadkach nietrudno o pomyłkę prowadzącą do nadpłacenia składek ZUS, co wiąże się z koniecznością sporządzenia odpowiednich korekt.

Istota limitowania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ustawodawca ustanowił roczne ograniczenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, które odpowiada kwocie 30-krotności prognozo-

eprasa.pl 7212c95a83

wanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach. Jeśli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone, wówczas wynagrodzenie to ustala się na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z trzeciego kwartału roku poprzedniego – art. 19 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej: ustawa systemowa). W efekcie wspomniany roczny limit przekroczenia 30-krotności (dotyczący wszystkich opłacających składki emerytalno-rentowe – zarówno obowiązkowo, jak i dobrowolnie, bez względu na posiadany tytuł do ubezpieczeń) w 2026 r. to 282 600 zł, co wynika z wyliczenia: 30 × 9420 zł.

Gdy podlegający oskładkowaniu przychód ubezpieczonej osoby przekroczy pułap, o którym mowa wcześniej, płatnik składek powinien zaniechać do końca grudnia 30-krotności, gdy pracownik jest zatrudniony w kilku firmach roku dalszego naliczania i odprowadzania do ZUS składek emerytalno-rentowych oraz składki na Fundusz Emerytur Pomostowych. Reguły tej nie stosuje się zaś do pozostałych należności składkowych, gdyż te odprowadzać należy na ogólnych zasadach, mimo osiągnięcia rzeczonego limitu. A zatem przedstawiona zasada nie odnosi się do składek:

- chorobowej,
- wypadkowej,
- zdrowotnej,
- na FP, FS i FGŚP.

W kontekście omawianego przekroczenia:

- uwzględnia się oskładkowany przychód uzyskany w konkretnym roku, licząc go narastająco, począwszy od stycznia,
- decydująca jest data wypłaty określonych oskładkowanych świadczeń, nie zaś okres, za który one przysługują.

Osiągnięcie limitu i zaprzestanie opłacania składek nie jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Okres nieopłacania tych składek z powodu przekroczenia tzw. 30-krotności w trakcie roku kalendarzowego traktuje się jak okres ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Monitorowanie limitu przy zbiegu tytułów ubezpieczeniowych

Różne są obowiązki w zakresie nadzorowania narastającej podstawy wymiaru składek ZUS w zależności od liczby źródeł zarobkowania ubezpieczonego. W klasycznym wariancie, gdy dana osoba posiada wyłącznie jedno takie źródło (bo jest np. zatrudniona w jednym miejscu), główna odpowiedzialność za kontrolę rocznego limitu podstawy wymiaru składek spoczywa na pracodawcy (płatniku składek).

eprasa.pl 7212c95a83

Sytuacja ulega diametralnej zmianie w razie zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych, czyli np. równoległego zatrudnienia w dwóch odrębnych zakładach pracy. Z uwagi na fakt, iż żaden z pracodawców nie dysponuje wglądem w dokumentację drugiego podmiotu, obowiązek monitorowania łącznych przychodów zostaje przesunięty bezpośrednio na ubezpieczonego. Gdy jego przychody stanowiące podstawę wymiaru składek emerytalno-rentowych osiągną wysokość jej rocznego limitu, jest on zobligowany do zawiadomienia o tym wszystkich swoich płatników (art. 19 ust. 6 ustawy systemowej). Takie powiadomienie powinno przede wszystkim zawierać dwie kluczowe informacje:

- łączną sumę przychodów podlegających oskładkowaniu, uzyskaną narastająco od początku roku do miesiąca poprzedzającego miesiąc przekroczenia,
- kwotę przychodów, jaką ubezpieczony uzyska w miesiącu przekroczenia limitu u poszczególnych płatników.

Za skutki błędnego zawiadomienia powodującego nieopłacenie należnych składek odpowiada ubezpieczony. W związku z tym pracodawca może wymagać od niego spłacenia całości zadłużenia, w tym odsetek za zwłokę – § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Socjalnej z 19 grudnia 1998 r. (dalej: rozporządzenie składkowe).

Ustalenie kwoty zwolnionej ze składek emerytalno-rentowych w miesiącu przekroczenia

Jeżeli ubezpieczony jest zatrudniony u dwóch płatników składek i w danym miesiącu następuje u niego przekroczenie rocznej podstawy wymiaru składek emerytalno-rentowych, wówczas każdy z nich powinien obliczyć kwotę, od której nie należy już naliczać tych składek, według następującego wzoru:

$$x = (a \times c) \div b$$

gdzie:

a – łączna kwota przekroczenia ograniczenia podstawy składek u obydwu pracodawców w miesiącu, w którym nastąpiło przekroczenie,

b – łączna kwota przychodu osiągnięta u obydwu pracodawców w miesiącu, w którym nastąpiło przekroczenie,

c – przychód osiągnięty u danego pracodawcy w miesiącu, w którym nastąpiło przekroczenie,

x – wartość przekroczenia kwoty granicznej przez ubezpieczonego za dany miesiąc u danego pracodawcy.

PRZYKŁAD

Specjalista wysokiego szczebla zatrudniony jest na podstawie umów o pracę w dwóch spółkach: A i B. W październiku 2026 r. złożył on w obu podmiotach zawiadomienie o następującej treści:

eprasa.pl 7212c95a83

- suma przychodów oskładkowanych od stycznia do września 2026 r. wyniosła łącznie 260 000 zł,
- przychód w październiku 2026 r. w spółce A: 15 000 zł,
- przychód w październiku 2026 r. w spółce B: 12 000 zł.

W przedstawionych okolicznościach wyznaczenie październikowej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe powinno przebiegać następująco:

Etap 1: Określenie całkowitej kwoty nadwyżki ponad roczny limit ZUS:

260 000 zł + 15 000 zł + 12 000 zł = 287 000 zł.

287 000 zł – 282 600 zł = 4400 zł (wartość parametru „a").

Łączny przychód w październiku: 15 000 zł + 12 000 zł = 27 000 zł (wartość parametru „b").

Etap 2: Rozliczenie w spółce A (przychód „c" = 15 000 zł):

x = (4 400 zł × 15 000 zł) : 27 000 zł = 2444,44 zł.

Podstawa wymiaru, od której spółka A musi naliczyć składki emerytalno-rentowe:

15 000 zł – 2444,44 zł = 12 555,56 zł.

Etap 3: Rozliczenie w spółce B (przychód „c" = 12 000 zł):

x = (4400 zł × 12 000 zł) : 27 000 zł = 1955,56 zł.

Podstawa wymiaru, od której spółka B musi obliczyć składki emerytalno-rentowe:

12 000 zł – 1955,56 zł = 10 044,44 zł.

Dzięki prawidłowemu zastosowaniu algorytmu łączna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z obu spółek wyniesie w 2026 r. dokładnie 282 600 zł (260 000 zł + 12 555,56 zł + 10 044,44 zł).

Nadpłata składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

W praktyce nierzadko dochodzi do nadpłaty składek emerytalno-rentowych wskutek naliczenia ich od podstawy przekraczającej roczną kwotę graniczną (co często jest następstwem błędu osoby rozliczającej pensje lub systemu płacowego albo niepoinformowania przez zatrudnionego o dochodach z innych źródeł). Omawiana nadpłata podlega zaliczeniu przez ZUS z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku – na poczet przyszłych składek. Płatnik składek może także złożyć wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (pomniejszonych o składkę zdrowotną, która została uregulowana w zbyt niskiej kwocie, gdyż podstawa wymiaru tej składki została obniżona o nienależne składki emerytalno-rentowe), pod warunkiem że nie uległy przedawnieniu.

Nadpłata składek emerytalnej i rentowych pociąga za sobą obowiązek:

- sporządzenia odpowiednich korekt dokumentacji rozliczeniowej;

eprasa.pl 7212c95a83

- zwrócenia osobie, której nadpłata dotyczy, składek niesłusznie pobranych z jej wynagrodzenia – zwrot w tym zakresie nie podlega oskładkowaniu i powinien być dokonywany po uprzednim pomniejszeniu:
  – o powstałą niedopłatę składki na ubezpieczenie zdrowotne, wynikającą z tego, iż podstawa wymiaru tej składki została pierwotnie obniżona o nienależne składki emerytalno-rentowe,
  – o zaliczkę podatkową, którą należy skalkulować od sumy przychodów postawionych do dyspozycji zatrudnionemu w miesiącu wypłacania mu nadpłaconych składek ZUS (w podstawie opodatkowania uwzględnia się kwotę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pobranych ze środków zatrudnionego ponad roczny limit przed pomniejszeniem o niedopłatę składki zdrowotnej).

Korekta dokumentacji rozliczeniowej w ZUS

Komplet korygujący dokumentację rozliczeniową, dotyczący miesiąca wystąpienia nadpłaty składek, powinien składać się:

- z raportu ZUS RCA, w którym wykazuje się składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wyliczone już od prawidłowych podstaw ich wymiaru,
- z deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA, w której uwzględnione winno być prawidłowe rozliczenie składek i wypłaconych świadczeń za wszystkie osoby ubezpieczone, po uwzględnieniu zmian wynikających z korygującego raportu ZUS RCA.

PRZYKŁAD

Firma z Łodzi w październiku 2026 r. otrzymała informację, że pracownik zatrudniony od 1 września 2026 r. ze względu na dodatkowe przychody z innego miejsca pracy w sierpniu 2026 r. przekroczył roczną podstawę składek na ubezpieczenia emerytalne oraz rentowe. W pensji za wrzesień 2026 r. miał naliczone wszystkie składki. Po skorygowaniu listy płac za wrzesień wystąpiła:

- nadpłata składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe finansowanych przez pracownika w kwocie 619,30 zł,
- niedopłata składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 55,74 zł,
- nadpłata składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe finansowanych przez pracodawcę wyniosła 894,30 zł.

Przyjmując, że w rozstrzyganym przypadku:

- pracodawca zwrócił nadpłatę składek pracownikowi w październiku 2026 r., w którym to miesiącu pensja brutto zatrudnionego wyniosła 12000 zł,
- pracownik uprawniony jest do podstawowych kosztów uzyskania przychodu i 1/12 kwoty zmniejszającej podatek

lista płac za październik 2026 r. z obliczonymi świadczeniami do wypłaty powinna wyglądać następująco:

eprasa.pl 7212c95a83

Składniki	Działanie	Kwota w zł
Wynagrodzenie za pracę brutto		**12 000,00**
Kwota nadpłaty składek emerytalnej i rentowych należnej do zwrotu pracownikowi		**619,30**
Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe	12 000 zł	12 000,00
Składka na ubezpieczenie emerytalne		0,00
Składka na ubezpieczenie rentowe		0,00
Składka na ubezpieczenie chorobowe	12 000 zł × 2,45%	294,00
Suma składek na ubezpieczenia społeczne	0 zł + 0 zł + 294 zł	294,00
Koszty uzyskania przychodu		250,00
Podstawa obliczenia zaliczki na podatek po zaokrągleniu do pełnych złotych	12 000 zł + 619,30 zł – 294 zł – 250 zł	12 075,00
Kwota zmniejszająca miesięczną zaliczkę podatkową		300,00
Zaliczka na podatek przed zaokrągleniem	(12 075 zł × 12%) – 300 zł	1 149,00
Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne	12 000 zł – 294 zł	11 706,00
Składka zdrowotna	11 706 zł × 9%	1 053,54
Zaliczka na podatek do przekazania na rachunek urzędu skarbowego po zaokrągleniu do pełnych złotych		**1 149,00**
niedopłata składki na ubezpieczenie zdrowotne powstała wskutek nadpłaty składek społecznych (pomniejszająca kwotę nadpłaty do wypłaty)		**55,74**
Kwota do wypłaty	12 000 zł + 619,30 zł – 294 zł – 1 053,54 zł – 55,74 zł – 1 149 zł	**10 067,02**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ust. 1, ust. 3–6a, ust. 7 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 734)
- art. 81 ust. 1 i ust. 6 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1007)
- § 6–10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 316)
- obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 19 listopada 2025 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2026 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. z 2025 r. poz. 1206)

Mariusz Pigulski
ekspert i praktyk, zajmujący się od wielu lat prawem pracy i ubezpieczeń społecznych, autor licznych opracowań i publikacji z dziedziny kadrowo-płacowej

eprasa.pl 7212c95a83

Marian Szałucki
doradca podatkowy

Kiedy powstaje przychód z tytułu wypłaty dywidendy

We wrześniu spółka podjęła uchwałę dotyczącą dywidendy dla udziałowców. Wypłata dywidendy nastąpi w drugiej połowie października. Kiedy w takiej sytuacji powstanie przychód z tytułu dywidendy?

Dywidenda jest przychodem z kapitałów pieniężnych. Przychód z tego rodzaju świadczeń powstaje nie w dacie podjęcia uchwały przez wspólników, ale w momencie wypłacenia (otrzymania) dywidendy przez udziałowców albo w chwili postawienia jej do ich dyspozycji. Ponieważ wypłata nastąpi w październiku, to w tym miesiącu powstanie przychód z tytułu dywidendy.

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy

Jak rozliczyć prezent przekazany pracownikowi z okazji narodzin dziecka

Z okazji narodzin dziecka pracownika chciałbym mu przekazać ze środków obrotowych paczkę o niewielkiej wartości. W żadnym dokumencie firmowym ani w umowie o pracę nie ma zapisu, że mam taki obowiązek. Czy taką paczkę należy potraktować tak samo jak wynagrodzenie?

Nie. Zdaniem fiskusa w przypadku prezentów przekazywanych pracownikom ze środków obrotowych z okazji różnych ważnych dla nich wydarzeń, takich jak urodzenie dziecka, jeżeli prezenty te nie stanowią dodatkowego elementu wynagrodzenia, to mamy do czynienia z darowizną a nie świadczeniem związanym ze stosunkiem pracy. Takie prezenty nie podlegają przepisom updof, tylko przepisom ustawy o podatku od spadków i darowizn.

Marian Szałucki
doradca podatkowy

Czy zaliczka otrzymana przez podatnika może być uznana za przychód

Podatnik dostał od klienta nieprowadzącego działalności gospodarczej zaliczkę na poczet dostawy towarów. Wpłata została zarejestrowana w kasie fiskalnej. Czy taką zaliczkę należy uznać za przychód?

Podatnik ma taką możliwość. W sytuacji gdy podatnik pobierze zaliczkę na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w przyszłości, i zarejestruje ją w kasie fiskalnej, to za datę powstania przychodu może uznać chwilę otrzymania zaliczki. O wyborze tej metody ustalania przychodu od otrzymanych zaliczek musi poinformować w zeznaniu składanym za rok podatkowym, w którym ją stosował.

inforlex.pl

Kompleksowa baza wiedzy

PODATKI ■ RACHUNKOWOŚĆ ■ SPRAWOZDAWCZOŚĆ
KADRY ■ PŁACE ■ HR

eprasa.pl 7212c95a83

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1 Przygotowania do JPK_KR_PD – co warto zweryfikować przed końcem roku

Zobacz więcej inforlex.pl

Czwarty kwartał to dla działów księgowości ostatni moment, aby domknąć rok pod kątem JPK_KR_PD. Jest to kluczowe nie tylko ze względu na zbliżające się zamknięcie ksiąg rachunkowych, lecz również dlatego, że w 2026 r. fiskus wydał wyjątkowo dużo wyjaśnień i interpretacji dotyczących tej struktury. Co istotne, część z nich w ciągu zaledwie kilku miesięcy odwróciła wcześniejsze, niekorzystne dla podatników stanowiska. Dla podmiotów, które zwlekały z decyzjami do czasu wykształcenia się jednoznacznej praktyki interpretacyjnej, jesień 2026 r. to najlepszy moment na zapoznanie się z aktualnym stanem prawnym. Umożliwi to wprowadzenie odpowiednich zmian w księgach jeszcze przed zamknięciem roku, eliminując presję czasu na przełomie lat.

Przedstawiamy szczegółowy i ujednolicony przegląd 12 najciekawszych rozstrzygnięć z ostatnich miesięcy (ułożonych chronologicznie od najnowszych do najstarszych) wraz z praktycznymi przykładami ich zastosowania oraz sekcją oficjalnych pytań i odpowiedzi (FAQ) Ministerstwa Finansów.

1. JPK_KR_PD – podstawowe informacje i terminy

JPK_KR_PD to ustrukturyzowany plik, w którym podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) prowadzący księgi rachunkowe przekazują urzędowi skarbowemu pełne księgi za dany rok, uzupełnione o dane wiążące wynik bilansowy z podatkowym.

Obowiązek ten został wprowadzony w 2021 r. mocą nowelizacji ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) oraz ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Zgodnie z art. 9 ust. 1c–1f updop oraz art. 24a ust. 1e–1f updof harmonogram wdrażania obowiązku prezentuje się następująco:

- do 31 lipca 2026 r. (za rok 2025): najwięksi podatnicy CIT (o przychodach powyżej 50 mln euro) oraz podatkowe grupy kapitałowe,
- do 31 lipca 2027 r. (za rok 2026): pozostali podatnicy CIT i PIT rozliczający podatek od towarów i usług (VAT) miesięcznie,
- do 31 lipca 2028 r. (za rok 2027): pozostali podatnicy, w tym podmioty rozliczające VAT kwartalnie.

eprasa.pl 7212c95a83

2. Podmioty wyłączone z obowiązku przekazywania JPK_KR_PD

Obowiązek ten nie dotyczy:

1) podatników, którzy nie prowadzą ksiąg rachunkowych (podmioty prowadzące podatkową księgę przychodów i rozchodów przekazują JPK_PKPIR, a prowadzący ewidencję przychodów – JPK_EWP);
2) podatników zwolnionych z CIT na podstawie art. 6 ust. 1 updop, z wyłączeniem fundacji rodzinnych (art. 9 ust. 1d pkt 1 updop);
3) podatników, o których mowa w art. 27a updop, tj. takich, którzy spełniają łącznie dwa warunki:
   - osiągają wyłącznie dochody zwolnione z CIT na podstawie art. 17 ust. 1 updop,
   - nie mają obowiązku sporządzania określonych deklaracji lub informacji podatkowych (art. 9 ust. 1d pkt 2 updop);
4) podatników prowadzących uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów (art. 9 ust. 1d pkt 3 updop).

W wymiarze praktycznym najwięcej nakładu pracy wymaga uzupełnienie węzła ZOiS (zestawienie obrotów i sald). Każde konto księgowe należy w nim opatrzyć odpowiednim znacznikiem bilansowym, wynikowym lub podatkowym. Słowniki tych znaczników zostały określone w:

- rozporządzeniu Ministra Finansów z 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1314) – dla podatników CIT,
- rozporządzeniu Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe i ewidencję środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1311) – dla podatników PIT.

Choć nowelizacja ustaw o podatku dochodowym z 15 maja 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 779) wydłużyła terminy przesyłania ksiąg do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku (dla podatników CIT) i do 31 lipca dla podatników PIT – nie oznacza to dodatkowego czasu na uporządkowanie samych ksiąg. Te, wraz ze znacznikami, muszą być prowadzone na bieżąco, dlatego klasyfikację kont należy przeprowadzić przed zamknięciem roku obrotowego a nie na etapie przygotowywania pliku do przekazania urzędowi skarbowemu.

Kompletny, przykładowy wykaz kont z przypisanymi znacznikami bilansowymi, wynikowymi i podatkowymi (do zestawienia z własnym planem kont przy jesiennej weryfikacji) jest dostępny jako dodatek wraz z cyfrową wersją „MONITORA księgowego" nr 10/2026 – po zalogowaniu na inforlex.pl.

eprasa.pl 7212c95a83

3. Interpretacje MF i KIS rozstrzygające sporne kwestie JPK_KR_PD

Przedstawiamy 12 najciekawszych rozstrzygnięć z ostatnich miesięcy, uporządkowanych chronologicznie od najnowszego do najstarszego. Pozwala to na łatwą ocenę bieżącej praktyki w zakresie JPK_KR_PD.

3.1. Przejęcie spółki – czy JPK_KR_PD obejmuje dane sprzed połączenia

Czego dotyczyła sprawa: Spółka A (duży podatnik CIT o przychodach za 2024 r. powyżej 50 mln ero) w 2025 r. przejęła spółkę B (której przychody za 2024 r. nie przekroczyły tego progu). Połączenie przeprowadzono metodą łączenia udziałów, bez zamykania ksiąg rachunkowych spółki przejmowanej. Pojawiło się pytanie, czy spółka A w JPK_KR_PD za rok 2025 musi wykazać dane spółki B za okres od 1 stycznia 2025 r. do dnia połączenia, mimo że spółka B S.A. samodzielnie byłaby objęta tym obowiązkiem dopiero za rok 2026?

Rozstrzygnięcie organu: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) przyjął stanowisko, że spółka przejmująca nie musi w JPK_KR_PD za 2025 r. przekazywać odrębnych danych spółki B za okres sprzed połączenia. Sukcesja podatkowa nie przenosi wstecz obowiązku raportowania, który po stronie spółki przejmowanej w tym okresie jeszcze nie istniał. Dyrektor KIS w interpretacji z 5 sierpnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1--1.4010.276.2026.2.MF) podkreślił:

MF *Zatem w dacie zaprowadzenia ksiąg rachunkowych za 2025 r. spółka przejmowana nie została ustawowo zobowiązana do ich prowadzenia i przesyłania na zasadach określonych w art. 9 ust. 1c ustawy o CIT. (…) W tych okolicznościach Państwa zobowiązanie do przesyłania ksiąg rachunkowych za 2025 rok, za spółkę przejmowaną (...) spowodowałoby w istocie retrospektywne Państwa objęcie ww. obowiązkiem (...) w trybie który nie został przewidziany/uregulowany przez ustawodawcę.*

Co to oznacza w praktyce: W przypadku fuzji metodą bez zamykania ksiąg obowiązek JPK_KR_PD ustala się odrębnie dla każdego podmiotu. Jeżeli spółka przejmowana nie podlegała temu obowiązkowi w roku połączenia, spółka przejmująca raportuje w pliku wyłącznie własne dane za okres od początku roku do dnia połączenia oraz dane połączone (A i B łącznie) od dnia połączenia do końca roku.

PRZYKŁAD

Alfa sp. z o.o. (objęta obowiązkiem JPK_KR_PD) przejęła we wrześniu 2026 r. spółkę Beta (rozliczającą VAT kwartalnie, nieobjętą obowiązkiem JPK_KR_PD za rok 2026). Alfa w JPK_KR_PD za 2026 r. wykazuje własne dane za cały rok oraz dane spółki Beta od momentu połączenia. Dane Bety sprzed połączenia nie są uwzględniane w pliku.

eprasa.pl 7212c95a83

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 5 sierpnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.276.2026.2.MF), oparta na analogicznym rozstrzygnięciu z 26 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.462.2025.2.SG)

3.2. Oddziały zagraniczne – czy ich księgi trafiają do JPK_CIT

Czego dotyczyła sprawa: Polska spółka posiada 6 zagranicznych, samobilansujących się oddziałów (na Litwie, Łotwie, Słowacji, Węgrzech, w Czechach i Estonii), które samodzielnie prowadzą księgi według lokalnych przepisów. Dane te są następnie konsolidowane w łącznym sprawozdaniu finansowym spółki macierzystej w Polsce. Spółka zapytała, czy księgi tych oddziałów muszą być raportowane w ramach polskiego pliku JPK_CIT (JPK_KR_PD), biorąc pod uwagę, że obowiązek wynikający z art. 9 ust. 1c updop dotyczy podatnika jako całości.

Rozstrzygnięcie organu (zmiana stanowiska): W pierwszej interpretacji w tej sprawie z 14 marca 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.745.2024.1.AW) Dyrektor KIS uznał stanowisko wnioskodawcy za nieprawidłowe, tj. stwierdził, że spółka powinna przekazywać w ramach JPK_CIT również księgi rachunkowe prowadzone przez jej samobilansujące się oddziały zagraniczne. Jego zdaniem obowiązek wynikający z art. 9 ust. 1c updop obejmuje spółkę jako całość, a oddział zagraniczny – nie będąc odrębnym podmiotem, lecz organizacyjnie wyodrębnioną częścią spółki – nie jest z tego obowiązku wyłączony. Podobne, niekorzystne stanowisko fiskus podtrzymywał jeszcze w kilku kolejnych interpretacjach, m.in. z 11 lipca 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.194.2025.1.END), z 3 października 2025 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.100.2025.1.KKM), z 23 października 2025 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.387.2025.1.BJ) oraz z 6 lutego 2026 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.585.2025.1.AJ).

Przełom nastąpił w 2026 r. Wtedy Dyrektor KIS zaczął odchodzić od wcześniejszego stanowiska, że księgi samobilansujących się oddziałów powinny być objęte JPK_CIT. Korzystne podejście potwierdziły kolejne rozstrzygnięcia: z 2 kwietnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.34.2026.2.EKB), z 15 kwietnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.585.2025.2.AJ) oraz z 23 czerwca 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4010.278.2026.1.JKU). Ostatecznie Szef KAS w decyzji o zmianie z urzędu interpretacji indywidualnej z 29 lipca 2026 r. (sygn. DOP12.8221.43.2026) zmienił niekorzystną interpretację z 14 marca 2025 r., uznając stanowisko podatnika za prawidłowe. W uzasadnieniu tej zmiany Szef KAS stwierdził:

MF *Zważywszy zatem na zarysowane ramy prawno-systemowe w zakresie zasad prowadzenia ewidencji (w tym ksiąg rachunkowych) na gruncie ustawy o rachunkowości, Szef KAS stoi na stanowisku, że obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych i ich przesyłania właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego po zakończeniu roku podatkowego na podstawie art. 9 ust. 1c ustawy o CIT, nie powinien obejmować zapisów (ksiąg) dotyczących tzw. samobilansujących się oddziałów zagranicznych Spółki (tj. ksiąg prowadzonych samodzielnie przez takie oddziały stosownie do przyjętej u danego podatnika polityki rachunkowości).*

eprasa.pl 7212c95a83

Zatem odrębne księgi rachunkowe samobilansującego się oddziału zagranicznego, prowadzone samodzielnie zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, nie powinny być przekazywane w ramach JPK_KR_PD. Nie oznacza to jednak, że dane dotyczące działalności oddziału mogą zostać całkowicie pominięte w ewidencji prowadzonej przez spółkę macierzystą. Szef KAS wyraźnie zaznaczył:

MF *Nieobjęcie ksiąg rachunkowych samobilansujących się oddziałów zagranicznych obowiązkami w zakresie JPK na gruncie ustawy o CIT nie zwalnia jednostki (macierzystej) z obowiązku wykazywania danych dotyczących tych oddziałów w prowadzonej przez nią ewidencji rachunkowej (np. pozabilansowej), jeżeli rzutują one na (krajowe) obowiązki podatkowe takiej jednostki (będącej de facto jednym bytem prawnym).*

Co to oznacza w praktyce: Księgi rachunkowe samobilansujących się oddziałów zagranicznych prowadzone według lokalnych przepisów nie podlegają raportowaniu w polskim pliku JPK_KR_PD. Podatnicy nie muszą dublować ewidencji tych operacji w Polsce. Niemniej spółka macierzysta musi ujmować dane z tych oddziałów (np. w ewidencji pozabilansowej), jeśli rzutują one na krajowe rozliczenia podatkowe.

PRZYKŁAD

Polska spółka akcyjna posiada samobilansujący oddział w Niemczech. Oddział prowadzi własne księgi i sporządza sprawozdanie finansowe według niemieckich przepisów. Po zakończeniu roku spółka:

- przesyła w JPK_KR_PD księgi objęte obowiązkiem po stronie polskiej spółki,
- nie dołącza do JPK_KR_PD całych ksiąg prowadzonych przez niemiecki oddział,
- nadal uwzględnia w swojej ewidencji dane z oddziału, jeżeli są one potrzebne do prawidłowego rozliczenia CIT w Polsce.

ŹRÓDŁO:

- decyzja Szefa KAS z 29 lipca 2026 r. o zmianie z urzędu interpretacji indywidualnej (sygn. DOP12.8221.43.2026)
- interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z 2 kwietnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.34.2026.2.EKB) oraz z 23 czerwca 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4010.278.2026.1.JKU)

3.3. Likwidacja firmy w trakcie roku – czy JPK_KR_PD trzeba złożyć wcześniej

Czego dotyczyła sprawa: Przedsiębiorcy będący podatnikami PIT, kończący działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego, powzięli wątpliwość, czy skrócenie roku podatkowego powoduje konieczność wcześniejszego złożenia pliku JPK_KR_PD (np. w terminie kilkunastu dni od likwidacji).

Rozstrzygnięcie organu: Ministerstwo Finansów w oficjalnym wyjaśnieniu potwierdziło, że w przypadku podatników PIT likwidacja działalności w trakcie roku nie przyspiesza terminu złożenia pliku JPK_KR_PD. Termin ten upływa 31 lipca roku następującego po

eprasa.pl 7212c95a83

roku podatkowym. Inaczej sytuacja wygląda w CIT, gdzie termin wynosi zawsze 7 miesięcy od zakończenia skróconego roku podatkowego.

Co to oznacza w praktyce: Podatnik zamykający firmę w trakcie roku podatkowego nie musi składać pliku JPK_KR_PD bezpośrednio po likwidacji. Obowiązek ten należy jednak wykonać w terminie wyznaczonym:

- do 31 lipca – dla podatników PIT,
- do końca 7 miesiąca od zakończenia roku –dla podatników CIT.

PRZYKŁAD

Jan Kowalski prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą i zobowiązany do prowadzenia pełnych ksiąg rachunkowych zamknął firmę z dniem 30 września 2026 r. Plik JPK_KR_PD za skrócony okres 2026 r. złoży w zwykłym, ustawowym terminie (do 31 lipca 2027 r.), a nie w ciągu miesiąca od zamknięcia działalności.

ŹRÓDŁO:

- wyjaśnienia Ministerstwa Finansów „Sporządzanie plików JPK_PD za niepełny rok" z 13 lipca 2026 r. (ID informacji: 700577) – opubl. na eureka.mf.gov.pl

3.4. Grupa VAT – czy brak samodzielnego wysłania JPK_V7M przez członka grupy ma znaczenie dla terminu wejścia w JPK_KR_PD

Czego dotyczyła sprawa: Spółka wchodząca w skład grupy VAT nie składa samodzielnie deklaracji JPK_V7M – czyni to w imieniu grupy przedstawiciel. Spółka argumentowała, że z uwagi na brak samodzielnego raportowania JPK_V7M powinna być traktowana jak podatnik rozliczający VAT kwartalnie, a co za tym idzie – wejść w obowiązek JPK_KR_PD dopiero za rok rozpoczynający się po 31 grudnia 2026 r.

Rozstrzygnięcie organu: Dyrektor KIS uznał za nieprawidłowe stanowisko spółki, zgodnie z którym brak samodzielnego przesyłania JPK_V7M powoduje, że powinna ona zostać objęta obowiązkiem JPK_KR_PD dopiero od roku podatkowego rozpoczynającego się po 31 grudnia 2026 r. W interpretacji indywidualnej z 29 stycznia 2026 r., sygn. 0111-KDIB1-2.4010.629.2025.1.END, organ uznał, że spółka jest objęta obowiązkiem JPK_KR_PD już za rok podatkowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2025 r.

Uzasadniając swoje stanowisko, Dyrektor KIS wskazał, że członkostwo w grupie VAT nie zwalnia poszczególnych podmiotów z obowiązków ewidencyjnych. W przywołanej interpretacji organ podkreślił:

MF *Biorąc powyższe pod uwagę, status członka grupy VAT nie zwalnia danego podmiotu z konieczności realizacji ciążących na nim obowiązków ewidencyjnych. Należy rozróżnić rozliczenie dla celów podatku VAT, gdzie podatnikiem jest grupa, od obowiązków ewidencyjnych, które w dalszym ciągu ciążą na poszczególnych podmiotach z grupy.*

eprasa.pl 7212c95a83

W praktyce oznacza to, że spółka nadal prowadzi własną ewidencję VAT, mimo że podatnikiem VAT jest grupa. Następnie przekazuje swoje dane przedstawicielowi grupy, który uwzględnia je w jednym, zbiorczym pliku JPK_V7M. Spółka nie wysyła więc własnego pliku, ale jej dane nadal trafiają do JPK_V7M grupy VAT. Nie można zatem powiedzieć, że spółka „nie składa JPK_V7M, więc jej ten obowiązek nie dotyczy". Jej dane są bowiem raportowane w JPK_V7M, tylko nie w osobnym pliku, lecz w pliku składanym przez przedstawiciela grupy. Dla ustalenia momentu objęcia JPK_KR_PD znaczenie ma więc to, że dane spółki są objęte JPK_V7M, a nie to, który podmiot technicznie przesyła plik. W konsekwencji Dyrektor KIS uznał, że spółka spełnia warunek określony w art. 66 ust. 2 pkt 2 ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten przewiduje wcześniejszy termin objęcia obowiązkiem JPK_KR_PD dla podatników obowiązanych do przesyłania ewidencji VAT na zasadach określonych w art. 109 ust. 3b ustawy o VAT, czyli w praktyce podatników składających JPK_V7M. Spółka nie może więc zostać potraktowana tak jak podatnik rozliczający VAT kwartalnie. Obowiązek JPK_KR_PD powstaje w jej przypadku już za rok podatkowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2025 r., a nie dopiero od 2027 r.

Co to oznacza w praktyce: Decydujący jest ogólny status rozliczeń całej grupy VAT (miesięczny). Dane członków grupy i tak trafiają do miesięcznego pliku JPK_V7M grupy. Spółki takie podlegają obowiązkowi JPK_KR_PD już od roku rozpoczynającego się po 31 grudnia 2025 r. (czyli za rok 2026).

PRZYKŁAD

Spółka Alfa sp. z o.o. należy do grupy VAT rozliczającej się miesięcznie. Sama nie wysyła JPK_V7M, lecz przekazuje dane przedstawicielowi grupy. Spółka Alfa podlega obowiązkowi JPK_KR_PD już za rok 2026, a nie dopiero od 2027 r.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 29 stycznia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.629.2025.1.END)

3.5. Estoński CIT – czy w JPK_KR_PD trzeba stosować znaczniki podatkowe

Czego dotyczyła sprawa: Spółka opodatkowana ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT) była zobowiązana do prowadzenia ksiąg rachunkowych i przesyłania JPK_KR_PD. Chciała ustalić, czy musi przyporządkowywać do kont znaczniki podatkowe „PD" przewidziane w strukturze JPK_KR_PD.

Rozstrzygnięcie organu: Dyrektor KIS potwierdził, że podatnik opodatkowany ryczałtem od dochodów spółek nie ma obowiązku stosowania znaczników podatkowych „PD". Organ wskazał:

MF *Skoro zatem updop nie przewiduje obowiązku bieżącej klasyfikacji operacji na potrzeby wyniku podatkowego dla podmiotów rozliczających się na zasadach ryczałtu*

eprasa.pl 7212c95a83

od dochodów spółek, to stosowanie znaczników podatkowych „PD" w pliku JPK byłoby działaniem niemającym podstawy w przepisach prawa podatkowego właściwych dla wskazanego sposobu opodatkowania.

Co to oznacza w praktyce: Spółka na estońskim CIT nadal musi prawidłowo przygotować JPK_KR_PD i stosować wymagane znaczniki rachunkowe, ale nie musi uzupełniać ksiąg o znaczniki podatkowe „PD". W węźle RPD wykazuje natomiast wartości „0".Nie oznacza to więc, że podatnik estońskiego CIT jest zwolniony z JPK_KR_PD. Chodzi wyłącznie o zakres danych, które należy uzupełnić w księgach przekazywanych w tej strukturze.

PRZYKŁAD

Spółka Alfa sp. z o.o. od 2026 r. rozlicza się w formie estońskiego CIT i podlega obowiązkowi przesyłania JPK_KR_PD. Przy przygotowywaniu pliku spółka musi zastosować odpowiednie znaczniki identyfikujące konta ksiąg, ale nie musi przypisywać do kont znaczników podatkowych „PD".

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 23 kwietnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.86.2026.1.AJ)

3.6. Jedno konto, różne kwalifikacje podatkowe – czy można przypisać znaczniki „PD" dopiero przy generowaniu JPK_KR_PD

Czego dotyczyła sprawa: Podatnik ujmował na jednym koncie księgowym operacje o różnym statusie podatkowym. Chciał zachować dotychczasową strukturę planu kont, a przypisywanie odpowiednich znaczników podatkowych realizować za pomocą algorytmu IT dopiero na etapie generowania pliku JPK_KR_PD (bez wprowadzania dodatkowych kont analitycznych).

Rozstrzygnięcie organu: Dyrektor KIS nie zgodził się na rozwiązanie, w którym spółka zostawia dotychczasowy plan kont, a różne znaczniki „PD" dodaje dopiero podczas generowania JPK_KR_PD. Zdaniem organu odpowiednie wyodrębnienie powinno wynikać już z prowadzonych ksiąg rachunkowych. W interpretacji z 12 sierpnia 2026 r., sygn. 0111-KDIB1-3.4010.260.2026.2.AN, wskazał:

MF *(…) nie można zgodzić się z Państwa stanowiskiem, zgodnie z którym, obowiązek uzupełnienia ksiąg rachunkowych o znaczniki PD dla potrzeb JPK_KR_PD należy uznać za spełniony również wtedy, gdy Spółka zapewni przypisanie znaczników PD poprzez rozwiązanie techniczne stosowane przy generowaniu pliku JPK_KR_PD, bez konieczności tworzenia nowych kont w księgach rachunkowych i bez ingerencji w zakładowy plan kont.*

Dyrektor KIS odwołał się przy tym do odpowiedzi nr 138 Ministerstwa Finansów, w której wskazano na konieczność odpowiedniego wyodrębnienia w księgach rachunkowych

eprasa.pl 7212c95a83

operacji wymagających różnych znaczników „PD". Ministerstwo mówi wprost, że jeżeli na jednym koncie są zdarzenia wymagające różnych znaczników, trzeba:

- podzielić je na jednorodne grupy,
- wyodrębnić dla każdej grupy osobne konto analityczne,
- księgować na tych odrębnych kontach,
- przypisać właściwy znacznik.

Co to oznacza w praktyce: Wyodrębnienie transakcji o różnym statusie podatkowym musi nastąpić bezpośrednio w księgach rachunkowych, a nie dopiero przy eksporcie danych. Jeżeli na jednym koncie księgowane są zdarzenia wymagające różnych znaczników „PD", należy podzielić je na jednorodne grupy, wyodrębnić dla każdej grupy osobne konto analityczne, księgować na tych odrębnych kontach i dopiero wtedy przypisać im właściwy znacznik.

PRZYKŁAD

Spółka ujmuje odsetki na koncie 75-1 „Koszty finansowe". Na jednej analityce tego konta występują zarówno:

- odsetki stanowiące koszty uzyskania przychodów (KUP),
- odsetki niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (NKUP), które wymagają oznaczenia znacznikiem „PD5".

Spółka chciałaby pozostawić jedno konto i dopiero przy generowaniu JPK_KR_PD technicznie rozdzielać poszczególne operacje na koncie 75-1-1 „Odsetki":

- odsetki KUP – bez znacznika „PD"
- odsetki NKUP – „PD5"

Takie rozwiązanie nie wystarczy. Jeżeli na jednym koncie znajdują się operacje wymagające różnych sposobów oznaczenia, powinny zostać faktycznie wyodrębnione w księgach, np.:

- 75-1-1-1 „Odsetki KUP" – bez znacznika „PD"
- 75-1-1-2 „Odsetki NKUP" – „PD5"

Nie chodzi więc o tworzenie znacznika dla odsetek KUP. Chodzi o to, że odsetki KUP i NKUP nie powinny być ujmowane na jednym koncie, jeżeli wymagają odmiennego oznaczenia podatkowego. Samo techniczne przypisanie odpowiedniego znacznika dopiero przy generowaniu JPK_KR_PD nie wystarcza. MF wskazuje, że gdy na jednym koncie występują zdarzenia wymagające różnych znaczników, należy je odpowiednio wyodrębnić w księgach.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 12 sierpnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4010.260.2026.2.AN)
- odpowiedź MF z 18 sierpnia 2026 r. (ID informacji: 704979) – opubl. na eureka.mf.gov.pl

eprasa.pl 7212c95a83

3.7. Spółka osobowa – kto wykazuje dane w węźle RPD JPK_KR_PD

Czego dotyczyła sprawa: Spółki osobowe (np. cywilne, jawne, partnerskie osób fizycznych) objęte obowiązkiem JPK_KR_PD powzięły wątpliwość, czy wartości w węźle RPD (rozliczenie podatku dochodowego) należy wykazywać w podziale na wspólników, czy też zbiorczo za spółkę jako całość. Dodatkowo, czy wspólnicy muszą składać własne, cząstkowe pliki JPK_KR_PD, odzwierciedlające ich udziały?

Rozstrzygnięcie organu: Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że plik JPK_KR_PD sporządza się dla podmiotu prowadzącego księgi rachunkowe jako całości. W oficjalnym komunikacie wskazano:

MF *Struktura logiczna JPK_KR_PD ma zastosowanie do podmiotów, które prowadzą swoje księgi rachunkowe w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości, a wykazywane wartości dotyczą podmiotu jako całości. Tym samym nie są wykazywane wartości w odniesieniu do poszczególnych wspólników spółki osobowej.*

Resort wyjaśnił również, że wspólnik nie składa dodatkowo w swoim imieniu JPK_KR_PD dotyczącego tej spółki, w którym wykazywałby przypadającą na niego część przychodów i kosztów:

MF *Wspólnik spółki osobowej nie składa również dodatkowo w swoim imieniu pliku JPK_KR_PD dotyczącego tej spółki osobowej, w którym raportowałby przychody i koszty przypadające na niego z tytułu jego udziałów w przychodach i kosztach spółki osobowej.*

Co to oznacza w praktyce: W przypadku spółki osobowej dane w węźle RPD wykazuje się na poziomie spółki, a nie odrębnie dla każdego wspólnika. Fakt, że przychody i koszty są ostatecznie przypisywane wspólnikom proporcjonalnie do ich udziałów, pozostaje bez wpływu na strukturę pliku JPK. Wspólnicy nie składają cząstkowych raportów dotyczących działalności tej spółki.

PRZYKŁAD

Spółka jawna osób fizycznych (wspólnik A 60% udziałów, wspólnik B 40% udziałów) prowadzi księgi rachunkowe i przesyła JPK_KR_PD. Spółka sporządza jeden plik JPK_KR_PD, w którym dane w węźle RPD dotyczą spółki jako całości. Nie rozbija się danych na 60% dla wspólnika A i 40% dla wspólnika B, a wspólnicy nie składają osobnych plików.

ŹRÓDŁO:

- odpowiedź Ministerstwa Finansów z 28 kwietnia 2026 r. (ID informacji: 689893) – opubl. na eureka.mf.gov.pl

3.8. Spółka jawna – kto składa JPK_KR_PD: spółka czy wspólnicy

Czego dotyczyła sprawa: Spółka jawna, której wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne, może być objęta obowiązkiem prowadzenia i przekazywania ksiąg rachunko-

eprasa.pl 7212c95a83

wych w formie JPK_KR_PD. Powstała jednak wątpliwość, czy obowiązek ten wykonuje sama spółka, czy też dane dotyczące jej działalności powinny być dodatkowo wykazywane przez jej wspólników w ich własnych plikach JPK_KR_PD. Pytanie o tyle istotne, że wcześniejsze wyjaśnienia dotyczące raportowania przez spółki osobowe mogły sugerować, że wspólnicy będący podatnikami CIT powinni wykazywać w swoich plikach JPK_KR_PD także dane dotyczące przychodów i kosztów przypadających na nich z tytułu udziału w spółce.

Rozstrzygnięcie organu: Ministerstwo Finansów sprecyzowało, że obowiązek ten spoczywa bezpośrednio na spółce jawnej jako odrębnym podmiocie prowadzącym księgi rachunkowe:

MF *(…) obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych (...) oraz ich przesyłania w formie pliku JPK_KR_PD ciąży bezpośrednio na spółce niebędącej osobą prawną.*

Ministerstwo Finansów wyjaśniło również, że wspólnicy będący podatnikami CIT wykazują w swoich plikach JPK_KR_PD dane dotyczące udziału w spółce tylko wtedy, gdy sami podlegają obowiązkowi wynikającemu z art. 9 ust. 1c updop i prowadzą własne księgi rachunkowe podlegające raportowaniu. Nie oznacza to jednak obowiązku składania przez nich dodatkowego JPK_KR_PD dotyczącego ksiąg spółki jawnej.

Co to oznacza w praktyce: Plik JPK_KR_PD jest sporządzany i wysyłany bezpośrednio przez spółkę jawną. Nie należy dublować tych danych w raportach wspólników. Wspólnik będący podatnikiem CIT ujmuje w swoim pliku JPK dane dotyczące jego udziału w spółce wyłącznie na podstawie własnych prowadzonych ksiąg rachunkowych.

PRZYKŁAD

Spółka jawna mająca dwóch wspólników (w tym jednego będącego osobą prawną) podlega obowiązkowi JPK_KR_PD. Spółka przygotowuje i wysyła własny JPK_KR_PD. Wspólnik będący podatnikiem CIT składa swój własny JPK_KR_PD, który nie zastępuje pliku składanego przez samą spółkę jawną.

ŹRÓDŁO:

- odpowiedź Ministerstwa Finansów z 13 sierpnia 2026 r. (ID informacji: 704933) – opubl. na eureka.mf.gov.pl

3.9. Spółka jawna osób fizycznych – czy dane w JPK_KR_PD trzeba rozbijać na wspólników

Czego dotyczyła sprawa: Czy w przypadku spółki jawnej osób fizycznych wartości dotyczące różnic między wynikiem finansowym a podatkowym ujęte na kontach podatkowych należy w JPK_KR_PD wykazywać w rozbiciu na poszczególnych wspólników?

Rozstrzygnięcie organu: Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że wartości te są prezentowane dla spółki jako całości i nie podlegają rozbiciu na wspólników. Jeżeli spółka prowadzi konta służące do ewidencji przychodów niebędących przychodami podatkowymi

eprasa.pl 7212c95a83

oraz kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów, należy je oznaczyć odpowiednimi znacznikami podatkowymi.

Co to oznacza w praktyce: Proporcjonalny podział przychodów i kosztów na wspólników służy ich indywidualnym rozliczeniom podatkowym (na deklaracji PIT), natomiast plik JPK_KR_PD odzwierciedla dane podmiotu jako całości bez sztucznego rozbijania kont na wspólników.

PRZYKŁAD

Spółka jawna osób fizycznych ma dwóch wspólników (60% i 40% udziałów) i prowadzi konto kosztów niestanowiących kosztów podatkowych. W JPK_KR_PD wartość z tego konta jest wykazywana zbiorczo dla całej spółki bez dzielenia jej na 60% i 40%. Podział przychodów i kosztów według udziałów wspólników służy ich rozliczeniom podatkowym, ale nie powoduje obowiązku rozbijania tych danych na wspólników w JPK_KR_PD.

ŹRÓDŁO:

- odpowiedź Ministerstwa Finansów z 20 kwietnia 2026 r. (ID informacji: 689893) opubl. na eureka.mf.gov.pl

3.10. Dokumenty zbiorcze – czy można je stosować przy JPK_KR_PD

Czego dotyczyła sprawa: Ministerstwo Finansów zostało zapytane, czy dla potrzeb JPK_KR_PD można stosować dokumenty zbiorcze, w szczególności miesięczne wyciągi bankowe, oraz czy przy takim sposobie księgowania trzeba uzupełniać węzeł „Kontrahent". Wątpliwości dotyczyły również tego, jak od 2026 r. wykazywać w JPK_KR_PD dane, takie jak NIP kontrahenta oraz numer identyfikujący fakturę w KSeF, jeżeli księgowanie odbywa się na podstawie dokumentu zbiorczego.

Rozstrzygnięcie organu: Ministerstwo Finansów potwierdziło, że stosowanie dokumentów zbiorczych jest dopuszczalne, o ile rozwiązanie informatyczne pozwala na prawidłowe przyporządkowanie i wykazanie analitycznych danych kontrahentów (NIP, numer KSeF) w strukturze JPK_KR_PD. MF podkreśliło, że przejściowe zwolnienie z podawania NIP i numeru KSeF obowiązywało wyłącznie w 2025 r.

Co to oznacza w praktyce: Księgowanie zbiorcze jest dozwolone, lecz nie może stanowić podstawy do pominięcia wymaganych prawem danych analitycznych transakcji. System musi zapewniać możliwość pobrania i wykazania NIP kontrahenta oraz numeru KSeF faktury przy generowaniu pliku JPK_KR_PD. Nie można zatem uznać, że skoro zapis został ujęty zbiorczo, to automatycznie można pominąć NIP kontrahenta albo numer KSeF.

PRZYKŁAD

Spółka prowadzi sklep internetowy i w marcu 2026 r. wystawiła 500 faktur sprzedaży. Dla celów księgowych spółka nie wprowadza każdej faktury jako osobnego zapisu

eprasa.pl 7212c95a83

w dzienniku. Na podstawie raportu z systemu sprzedażowego księguje jeden dokument zbiorczy obejmujący całą sprzedaż za miesiąc.

Takie rozwiązanie jest możliwe. Ważne jest jednak, aby raport będący podstawą księgowania pozwalał ustalić, jakich transakcji i kontrahentów dotyczy zbiorczy zapis.

Jeżeli część faktur została wystawiona przez spółkę w KSeF, system powinien zachować informacje pozwalające przyporządkować numery KSeF do poszczególnych transakcji. Podobnie powinien umożliwiać identyfikację kontrahentów, którym został nadany NIP.

Dzięki temu spółka może nadal prowadzić księgowania zbiorcze, ale przy sporządzaniu JPK_KR_PD ma możliwość przekazania wymaganych danych. Nie musi więc rezygnować z dokumentu zbiorczego, tylko dlatego że w JPK_KR_PD trzeba wykazać dane dotyczące poszczególnych kontrahentów lub faktur.

Problem pojawiłby się natomiast wtedy, gdyby dokument zbiorczy powstawał w sposób, który uniemożliwia późniejsze ustalenie, jakich kontrahentów i dokumentów dotyczą poszczególne kwoty. W takim przypadku przyjęte rozwiązanie nie zapewniałoby prawidłowego odwzorowania ksiąg w JPK_KR_PD.

ŹRÓDŁO:

- odpowiedź Ministerstwa Finansów z 29 kwietnia 2026 r. (ID informacji: 689864) – opubl. na eureka.mf.gov.pl

3.11. Wydatki pracowników – czy pracownika trzeba wykazywać jako kontrahenta w JPK_KR_PD

Czego dotyczyła sprawa: Czy pracownik rozliczający wydatki służbowe (podróże, delegacje, szkolenia), których koszty dokumentowane są dokumentami (fakturami, rachunkami) wystawianymi niekiedy na nazwisko pracownika, powinien być wpisywany jako kontrahent w węźle „Kontrahent" oraz w polu D_3 węzła „Dziennik" pliku JPK_KR_PD?

Rozstrzygnięcie organu: Dyrektor KIS wyjaśnił, że pracownik nie stanowi kontrahenta w związku ze zwrotem poniesionych wydatków służbowych. Organ wskazał, że:

MF *Pracownik jest kontrahentem jedynie w sytuacji, gdy dokonuje z pracodawcą transakcji zakupu lub sprzedaży w ramach prowadzonej przez pracownika działalności gospodarczej."*

Co to oznacza w praktyce: Przy rozliczeniach delegacji, ryczałtów czy wynagrodzeń podatnik nie wykazuje danych pracownika w węźle „Kontrahent" ani w polu D_3 węzła „Dziennik". Wydatki te nie są traktowane jako klasyczne transakcje handlowe. Inaczej będzie, gdy pracownik prowadzi działalność gospodarczą i dokonuje ze spółką transakcji jako przedsiębiorca. W takim przypadku może być kontrahentem i jego dane podlegają raportowaniu zgodnie z zasadami JPK_KR_PD.

eprasa.pl 7212c95a83

PRZYKŁAD

Pracownik rozlicza delegację, załączając fakturę za hotel wystawioną na jego nazwisko i opłaconą prywatną kartą. Po zwrocie środków spółka księguje wydatek, lecz nie wykazuje pracownika w JPK_KR_PD jako kontrahenta ani nie uzupełnia pola D_3 w dzienniku.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 20 kwietnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4010.30.2026.2.DW)

3.12. Zmiana rozliczeń VAT w trakcie roku – kiedy powstaje obowiązek JPK_KR_PD

Czego dotyczyła sprawa: W jaki sposób ustalić obowiązek sporządzania JPK_KR_PD za rok 2026, jeśli podatnik w trakcie roku utracił prawo do rozliczeń kwartalnych VAT i przeszedł na miesięczny JPK_V7M bądź skutecznie wybrał VAT kwartalny, składając zawiadomienie do 25 lutego 2026 r.?

Rozstrzygnięcie organu: Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że decydujący jest status podmiotu w dacie zaprowadzenia (otwarcia) ksiąg rachunkowych. Resort wskazał:

MF *Obowiązek przesyłania ksiąg podatkowych w formie ustrukturyzowanej JPK jest powiązany z obowiązkiem ich elektronicznego prowadzenia. W dacie zaprowadzenia ksiąg należy zatem sprawdzić, czy księgi te muszą być prowadzone w formie elektronicznej. Jeżeli w dacie zaprowadzenia ksiąg wystąpi obowiązek ich prowadzenia w formie elektronicznej to po zakończeniu roku podatkowego wystąpi również obowiązek ich przesyłania w formie plików JPK. Jeżeli taki obowiązek nie wystąpi w dacie zaprowadzenia ksiąg podatkowych, to konsekwentnie, nie będzie też obowiązku ich przesyłania w formie plików JPK po zakończeniu roku podatkowego.*

MF odniosło się również bezpośrednio do wyboru kwartalnego rozliczania VAT na 2026 r. i potwierdziło, że jeżeli wybór ten został skutecznie dokonany poprzez złożenie zawiadomienia do 25 lutego 2026 r., podatnik nie był od 1 stycznia 2026 r. objęty obowiązkiem elektronicznego prowadzenia ksiąg i ich przesyłania w formie JPK.

Co to oznacza w praktyce: Dla obowiązku JPK za 2026 r. znaczenie miał status podatnika w momencie zaprowadzenia ksiąg. Jeżeli podatnik rozpoczął 2026 r. jako podmiot rozliczający VAT kwartalnie, skutecznie wybrał taki sposób rozliczeń i w związku z tym nie był objęty obowiązkiem elektronicznego prowadzenia ksiąg, późniejsza zmiana statusu VAT w trakcie 2026 r. nie powoduje obowiązku przesłania JPK_KR_PD za ten rok. Podobnie podatnik, który skutecznie wybrał kwartalne rozliczanie VAT na 2026 r. poprzez zawiadomienie złożone do 25 lutego 2026 r., nie jest objęty tym obowiązkiem od początku 2026 r.

PRZYKŁAD

Podatnik rozliczał VAT kwartalnie i na początku 2026 r. nie był objęty obowiązkiem elektronicznego prowadzenia ksiąg na potrzeby JPK_KR_PD. W czerwcu 2026 r. utra-

eprasa.pl 7212c95a83

cił prawo do rozliczeń kwartalnych i od tego momentu rozpoczął składanie JPK_V7M. Zmiana sposobu rozliczania VAT w trakcie roku nie powoduje jednak obowiązku przesłania JPK_KR_PD za 2026 r. Decydujące znaczenie ma bowiem sytuacja istniejąca w momencie zaprowadzenia ksiąg.

PRZYKŁAD

Podatnik na początku 2026 r. planował rozliczać VAT kwartalnie. Zawiadomienie o wyborze tej formy rozliczeń złożył do 25 lutego 2026 r., a wybór był skuteczny zgodnie z ustawą o VAT. W takiej sytuacji podatnik nie jest objęty od 1 stycznia 2026 r. obowiązkiem elektronicznego prowadzenia ksiąg i przesyłania ich po zakończeniu tego roku w formie JPK. Od 2027 r. sytuacja będzie inna. Wtedy bowiem obowiązek JPK_KR_PD obejmie także pozostałych podatników, w tym podmioty rozliczające VAT kwartalnie.

ŹRÓDŁO:

- wyjaśnienie Ministerstwa Finansów z 24 listopada 2025 r. (ID informacji: 668277) – opubl. na eureka.mf.gov.pl

4. FAQ Ministerstwa Finansów – trzy praktyczne problemy

Obok interpretacji indywidualnych i wyjaśnień Ministerstwa Finansów istnieje drugie, równie praktyczne źródło wiedzy dotyczące JPK_KR_PD. Jest nim sekcja na stronie podatki.gov.pl zawierająca zbiór najczęściej zadawanych pytań wraz z odpowiedziami, czyli FAQ „Pytania i odpowiedzi JPK_PD". Nie są to rozstrzygnięcia prawne w rozumieniu ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. To robocze odpowiedzi resortu na pytania zgłaszane przez osoby zajmujące się wdrożeniem systemu JPK. Ich zaletą jest to, że są aktualne. Część odpowiedzi jest bowiem z czasem zastępowana nowszą wersją albo w ogóle zostaje udzielona od nowa, w miarę jak zmienia się stan wdrożenia. Przedstawiamy trzy przykłady, w tym jeden, którego treść zmieniła się w trakcie 2025 i 2026 r. Dla Czytelników, którzy wolą mieć komplet tych pytań i odpowiedzi w jednym miejscu, bez konieczności przeszukiwania strony resortu, przypominamy, że wszystkie odpowiedzi MF stanowią dodatek do cyfrowego wydania „MONITORA księgowego" nr 9/2026 – dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl.

4.1. Korekta JPK_KR_PD – cały plik od nowa czy tylko poprawki

Pytanie do MF: Jeśli po wysyłce JPK_KR_PD okaże się, że plik zawiera błąd (formalny albo kwotowy), czy trzeba przygotować i wysłać korektę obejmującą wszystkie dane od nowa, czy wystarczy przekazać tylko operacje zaksięgowane już po pierwotnym przesłaniu pliku?

Odpowiedź Ministerstwa Finansów: MF rozwiało wątpliwość, która przy błędnym założeniu mogłaby prowadzić do złożenia niekompletnej, a więc wadliwej korekty.

eprasa.pl 7212c95a83

MF *W przypadku konieczności skorygowania pliku JPK_KR_PD, należy złożyć korektę obejmującą ponowne przesłanie wszystkich danych zawartych w pliku pierwotnym (lub poprzednio złożonej korekcie). W przypadku korygowania pliku uprzednio podzielonego na okresy, korekta musi obejmować ten sam okres częściowy jak plik pierwotny, oraz – jeśli korekta ma wpływ na kolejne okresy częściowe – również one powinny zostać skorygowane*

Co to oznacza w praktyce: Korekta JPK_KR_PD to nie mechanizm „dopisania" brakujących zapisów, tylko pełne zastąpienie wcześniej złożonego pliku (lub jego odpowiedniego okresu częściowego) nową, kompletną wersją. Jedyny wyjątek dotyczy podatników korzystających z podziału pliku na okresy częściowe: jeśli błąd dotyczy wyłącznie ostatniego okresu i nie wpływa na wcześniej zaraportowane części, wystarczy skorygować tylko ten jeden plik częściowy, zamiast całego roku od nowa.

PRZYKŁAD

Spółka przesłała JPK_KR_PD za pierwsze i za drugie półrocze jako dwa pliki częściowe. Po wysyłce drugiego pliku księgowa zauważa błąd w zapisach z listopada. Ponieważ błąd dotyczył wyłącznie drugiego, ostatniego okresu i nie miał wpływu na dane z pierwszego półrocza, spółka musi skorygować i ponownie przesłać tylko plik za drugie półrocze, ze wszystkimi jego danymi, a nie samą listopadową poprawką.

ŹRÓDŁO:

- pytanie nr 139, FAQ „Pytania i odpowiedzi JPK_PD" – opubl. na podatki.gov.pl

4.2. Zmiana systemu księgowego w trakcie roku – dwa pliki JPK_KR_PD

Pytanie do MF: Firmy migrujące w trakcie roku na nowy system finansowo-księgowy (co bywa efektem przejęcia, wdrożenia nowego ERP albo zmiany biura rachunkowego) pytały, czy mogą złożyć za taki rok dwa osobne pliki JPK_KR_PD, jeden wygenerowany jeszcze ze starego systemu, drugi z nowego, zamiast żmudnie łączyć dane z dwóch różnych baz w jeden komplet.

Odpowiedź Ministerstwa Finansów: To kolejny przykład na to, że FAQ MF żyje własnym życiem: odpowiedź na to pytanie została zaktualizowana już półtora miesiąca po pierwszym dodaniu, choć bez zmiany samego rozstrzygnięcia; MF konsekwentnie odrzuciło ideę dwóch osobnych plików za jeden rok podatkowy i wskazało właściwe narzędzie do rozwiązania tego problemu:

MF *JPK_KR_PD składany przez podatnika musi obejmować całość zapisów/ksiąg. Jeżeli podatnik posiada kilka systemów księgowych to za przesyłany okres jest zobowiązany połączyć dane w jeden kompletny plik JPK_KR_PD za cały rok podatkowy/obrotowy (...). Dla struktury logicznej JPK_KR_PD wdrożono funkcjonalność pozwalającą na podzielenie przez podatnika generowanego pliku JPK_KR_PD na dowolne okresy nie krótsze niż jeden dzień.*

eprasa.pl 7212c95a83

Co to oznacza w praktyce: Rozwiązaniem nie są więc dwa niezależne pliki roczne, tylko mechanizm plików częściowych: podatnik może wygenerować jeden plik za okres pracy na starym systemie i drugi za okres na nowym, ale oba muszą razem, bez luk i powtórzeń, odzwierciedlać cały rok podatkowy/obrotowy, tak jakby to był jeden, scalony zbiór ksiąg. Praktyczna konsekwencja: przed migracją warto zaplanować dokładną datę graniczną między systemami, tak by pokrywała się z granicą dnia raportowanego w pliku częściowym.

PRZYKŁAD

Spółka przejęta w sierpniu 2026 r. przez większą grupę kapitałową migruje z lokalnego systemu FK na scentralizowany SAP grupy od 1 września. Zamiast składać dwa osobne, niezależne pliki JPK_KR_PD za 2026 r., przygotowuje dwa pliki częściowe: za okres styczeń–sierpień (stary system) i wrzesień–grudzień (SAP), które razem, bez zerwania ciągłości zapisów, obejmują cały rok.

ŹRÓDŁO:

- pytanie nr 140, FAQ „Pytania i odpowiedzi JPK_PD", Ministerstwo Finansów – opubl. na podatki.gov.pl, odpowiedź dodana 11 grudnia 2025 r. i zaktualizowana 27 stycznia 2026 r.

4.3. Amortyzacja podatkowa i bilansowa – które konto oznaczyć znacznikiem

Pytanie do MF: Podatnik prowadzący osobne konta dla odpisów amortyzacyjnych stanowiących koszt podatkowy oraz dla odpisów, które kosztem podatkowym nie są, pytał, jaki znacznik pola S_12_3 przypisać do każdego z tych kont, zaznaczając, że jego zdaniem żadna pozycja słownika znaczników „PD" nie pasuje wprost do żadnego z nich.

Odpowiedź Ministerstwa Finansów: MF wyjaśniło zasadę działającą odwrotnie niż intuicyjnie zakłada wielu księgowych: znacznika podatkowego nie dostaje konto „prawidłowe" podatkowo, tylko konto będące wyjątkiem od reguły.

MF *W przypadku kont służących do ewidencjonowania odpisów amortyzacyjnych, które są uznawane za koszt uzyskania przychodu w rozumieniu przepisów podatkowych – konta takie nie podlegają oznaczaniu znacznikami podatkowymi (wyjątek ulga B+R). Znacznikami podatkowymi oznaczamy konta służące do ewidencjonowania odpisów amortyzacyjnych, które nie są uznawane za koszt uzyskania przychodu w rozumieniu przepisów podatkowych*

Co to oznacza w praktyce: Domyślny, „zwykły" koszt podatkowy w JPK_KR_PD pozostaje bez znacznika. Oznaczenia mają uwidaczniać odstępstwa, a nie potwierdzać regułę. Przy mapowaniu kont amortyzacji warto więc odwrócić pytanie: nie „które konto jest podatkowo prawidłowe i zasługuje na znacznik", tylko „które konto nie jest kosztem podatkowym i właśnie dlatego wymaga oznaczenia".

eprasa.pl 7212c95a83

PRZYKŁAD

Spółka prowadzi konto umorzenia środków trwałych według stawek podatkowych (koszt w całości uznawany podatkowo) oraz odrębne konto nadwyżki amortyzacji bilansowej ponad podatkową (np. przy wyższej stawce rachunkowej). Tylko to drugie konto (nadwyżka niebędąca kosztem podatkowym) otrzymuje w polu S_12_3 znacznik PD; pierwsze konto pozostaje bez znacznika.

ŹRÓDŁO:

- pytanie nr 32, FAQ „Pytania i odpowiedzi JPK_PD", Ministerstwo Finansów – opubl. na podatki.gov.pl

Te trzy przykłady to zaledwie ułamek strony z często zadawanymi pytaniami (FAQ), która w połowie 2026 r. liczy już ponad 150 pozycji (a licząc osobną, krótszą listę pytań *stricte* technicznych, jeszcze więcej) i jest rozbudowywane praktycznie co miesiąc, czasem przez dopisanie nowej odpowiedzi, czasem przez aktualizację starej, tak jak w przypadku pytania o zmianę systemu księgowego w trakcie roku, opisanego wcześniej. Dla praktyka płynie z tego jeden wniosek – warto traktować tę stronę jak żywy dokument, a nie jednorazowo przeczytaną instrukcję, wracać do niej regularnie, najlepiej właśnie teraz, w ostatnim kwartale, i sprawdzać nie tylko nowe pozycje, ale i to, czy treść znanych już odpowiedzi się nie zmieniła.

Pełny zestaw odpowiedzi Ministerstwa Finansów dotyczących JPK_KR_PD, aktualny na wrzesień 2026 r., stanowi elektroniczny dodatek do „MONITORA księgowego" nr 9/2026 – dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9 ust. 1c–1f, art. 6 ust. 1 oraz art. 27a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)
- art. 24a ust. 1e–1f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.z m.Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)
- art. 109 ust. 3b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 66 ust. 2 pkt 2 ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 222)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1314; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1828)
- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe i ewidencję środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1311)
- ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)

©℗

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego"

eprasa.pl 7212c95a83

2 Wydatki na kształcenie pracowników i przedsiębiorców w kosztach i przychodach

Zobacz więcej inforlex.pl

Współczesny rynek pracy i biznes wymagają ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Z tego względu przedsiębiorcy często finansują szkolenia, kursy czy studia zarówno swoim pracownikom, jak i sobie. W raporcie wyjaśniamy na przykładach, w jakim zakresie ponoszone w związku z tym wydatki mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów, a także kiedy z tego tytułu powstają przychody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

1. Wydatki na kształcenie pracowników i przedsiębiorców w kosztach uzyskania przychodów

Kosztami uzyskania przychodów są koszty ponoszone przez podatników w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych jako niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (zob. art. 22 ust. 1 w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof oraz art. 15 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop). Na podstawie tych przepisów wydatki na kształcenie mogą być w wielu przypadkach zaliczane do kosztów uzyskania przychodów przedsiębiorców.

1.1. Koszty kształcenia pracowników

Kosztami ponoszonymi w celu osiągnięcia przychodów są między innymi koszty pracownicze. Dotyczy to w szczególności kosztów kształcenia pracowników, o ile pracownicy szkolą się w zakresie przydatnym do wykonywania powierzonej im pracy. Tego rodzaju wydatki nie zostały wymienione wśród kosztów, których nie uważa się za koszty uzyskania przychodów. W konsekwencji koszty kształcenia pracowników mogą być, co do zasady, zaliczane przez pracodawców do kosztów podatkowych. Potwierdzają to w udzielanych wyjaśnieniach organy podatkowe. Przykładem może być interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 listopada 2023 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.97.2023.2.KKM). Czytamy w niej, że:

MF *(…) podjęte przez pracownika studia mają związek z jego zakresem obowiązków. Ponadto jak Państwo wskazali, Spółka zatrudniając na podstawie umowy o pracę wspólnika zrezygnowała z korzystania z tego rodzaju usług innych firm zewnętrznych a przedmiotowe wydatki przyczynią się do świadczenia przez pracownika*

eprasa.pl 7212c95a83

lepszej jakości usług na rzecz Spółki, które są niezbędne do prawidłowego jej funkcjonowania, jak również do świadczenia tego rodzaju usług dla innych firm. Tym samym, w ocenie organu poniesione wydatki, w postaci opłaty za studia pracownika, można uznać za ponoszone w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. (…) W związku z powyższym wydatki z tytułu pokrycia kosztów studiów ponoszone przez Spółkę na rzecz pracownika mogą stanowić koszty uzyskania przychodów.

PRZYKŁAD

Podatnik prowadzący biuro rachunkowe wysłał jedną ze swoich pracownic na szkolenie w zakresie zmian w przepisach VAT. Koszt udziału pracownicy w szkoleniu może zostać przez podatnika zaliczony do kosztów uzyskania przychodów.

Pracodawcy mogą zaliczać do kosztów podatkowych także wydatki na kształcenie pracowników, które zostały im zwrócone. Jest tak, o ile pracownicy szkolą się w zakresie przydatnym do wykonywania powierzonej im pracy. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 30 maja 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.213.2025.1.BS):

MF *(…) skoro zwracane Pracownikom wydatki będą spełniać przesłanki wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o CIT i nie będą stanowić wydatków nieuznawanych za koszty podatkowe oraz udokumentowane będą w sposób wymagany przepisami o rachunkowości poprzez złożony przez Pracownika raport w przeznaczonym do tego systemie finansowo księgowym Spółki, w ramach którego załączone będzie zdjęcie/skan dokumentu źródłowego/dokument elektroniczny wystawiony imiennie na Pracownika, to zasadne jest uznanie, że mają Państwo prawo do zaliczenia ww. wydatków do kosztów uzyskania przychodów na podstawie opisanych we wniosku dowodów księgowych.*

PRZYKŁAD

Jeden z pracowników spółki z o.o. z własnej inicjatywy wziął udział w szkoleniu mającym na celu uzyskanie dodatkowych uprawnień (przydatnych w zakresie realizowanych obowiązków pracowniczych) i poniósł koszt tego szkolenia. Następnie pracownik zwrócił się z wnioskiem do pracodawcy o zwrócenie mu tego kosztu, na co pracodawca wyraził zgodę. Zwracany pracownikowi koszt udziału w szkoleniu może zostać przez pracodawcę zaliczony do kosztów uzyskania przychodów.

Ustalając, czy wydatki ponoszone na kształcenie pracowników mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów, należy zawsze sprawdzić:

- czy wydatki te są związane ze zdobywaniem wiedzy i umiejętności, które są potrzebne na stanowisku pracy zajmowanym przez pracownika,

eprasa.pl 7212c95a83

- czy też wydatki te służą tylko podnoszeniu ogólnego poziomu wiedzy i wykształcenia pracownika niezwiązanego z zajmowanym przez niego stanowiskiem i wykonywaną pracą.

W pierwszym przypadku wydatki na szkolenie pracowników mogą być zaliczane do kosztów podatkowych. W drugim nie jest to dopuszczalne.

Wskazać przy tym należy, że do wydatków należących do pierwszej ze wskazanych grup (a więc do wydatków stanowiących koszty uzyskania przychodów) należą nie tylko koszty kształcenia specjalistycznego związanego z wykonywanym przez pracownika zawodem, ale również koszty kształcenia mające na celu nabycie umiejętności uniwersalnych, takie jak umiejętność obsługi komputera, znajomość języka obcego (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 lutego 2019 r., sygn. 0111-KDIB2-1.4010.493.2018.3.JK) czy uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami samochodowymi, które także będą przydatne w wykonywaniu powierzonej pracownikowi pracy. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 31 marca 2015 r. (sygn. ITPB1/4511-44/15-4/MP):

MF *(…) Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą związaną z produkcją i sprzedażą wyrobów cukierniczych. W 2013 r. Wnioskodawca zatrudnił zgodnie z potrzebami pracownika w charakterze sprzedawcy. (…) Wnioskodawca chciałby skierować obecnie pracującego pracownika na kurs prawa jazdy kat. „B". Pozwoliłoby to Wnioskodawcy zmienić charakter zatrudnienia pracownika ze sprzedawcy na „zaopatrzeniowca". Pracownik jeździłby samochodem należącym do firmy Wnioskodawcy.*

(…) należy stwierdzić, że faktycznie poniesione i właściwie udokumentowane wydatki na pokrycie kosztów kursu nauki jazdy pracownika zatrudnionego na umowę o pracę można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów.

PRZYKŁAD

Pracodawca skierował jednego ze swoich pracowników na kurs prawa jazdy kategorii B. Koszt tego kursu może zostać przez pracodawcę zaliczony do kosztów uzyskania przychodów, jeżeli umiejętność kierowania samochodem będzie pracownikowi potrzebna do wykonywania powierzonych mu obowiązków.

Do kosztów uzyskania przychodów zaliczane mogą być, co do zasady, wydatki ponoszone na studia pracowników. Potwierdzają to w udzielanych wyjaśnieniach organy podatkowe. Przykładem mogą być interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 listopada 2023 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.97.2023.2.KKM) oraz z 16 kwietnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.187.2025.2.EC). Jak czytamy w drugiej z tych interpretacji:

MF *(…) z opisu sprawy wynika, że Wnioskodawca zamierza sfinansować studia zaoczne pracownika na Politechnice (...) na Wydziale (...). Istnieje bezpośrednie powiązanie tematyki studiów zaocznych z pracą wykonywaną przez pracownika. Wobec tego wie-*

eprasa.pl 7212c95a83

dza nabyta przez pracownika podczas studiów będzie przydatna w Pana działalności gospodarczej i pozwoli na zwiększenie jej przychodów. Wobec tego wydatki poniesione na studia zaoczne pracownika, choć trudno je przypisać konkretnym przychodom, to jako mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą, faktycznie poniesione i właściwie udokumentowane mogą stanowić koszty uzyskania przychodów prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej.

Z wyjaśnień organów podatkowych wynika przy tym, że nie dotyczy to wydatków na studia mających na celu uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu przez zatrudnionego studenta. Tytułem przykładu wskazać można interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 października 2019 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.436.2019.2.KP) oraz z 13 stycznia 2021 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.721.2020.1.AK2). Jak czytamy w pierwszej z tych interpretacji:

MF *(…) wydatki związane z procesem uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu przez zatrudnionego studenta ponoszone będą przez Wnioskodawczynię przed uzyskaniem przez niego tytułu lekarza dentysty. Przedmiotowe wydatki będą miały na celu zdobycie wiedzy oraz umiejętności, a także należytego przygotowania do zawodu zatrudnionego studenta, nie zaś osiągnięcia przychodów ze źródła jakim jest pozarolnicza działalność gospodarcza prowadzona przez Wnioskodawczynię. Wydatki te mają charakter wydatków osobistych, związanych z uzyskaniem wykształcenia przez zatrudnionego studenta i w konsekwencji nie można ich uznać za związane z działalnością gospodarczą Wnioskodawczyni.*

Koszty kształcenia pracowników mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów pracodawców będących spółkami również wówczas, gdy pracownikami są wspólnicy tych spółek. Wynika to z wydanej na wniosek spółki z o.o. zatrudniającej wspólników interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 listopada 2023 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.97.2023.2.KKM), w której czytamy:

MF *(…) w przedmiotowej sprawie przepis art. 16 ust. 1 pkt 38 u.p.d.o.p. nie będzie miał zastosowania, gdyż przedmiotowe wydatki (koszty sfinansowania studiów) można zakwalifikować, jako będące następstwem dwustronnych zobowiązań, przez co stanowią koszt uzyskania przychodów, jeśli spełniają podstawowy wymóg określony w art. 15 ust. 1 u.p.d.o.p., tj. mają związek z prowadzoną działalnością gospodarczą i zostały poniesione w celu uzyskania przychodu, zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów.*

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. zatrudnia na podstawie umowy o pracę jednego ze swoich wspólników. Wziął on udział w konferencji naukowej, na którą skierowała go spółka. Poniesiony przez spółkę koszt udziału pracownika-wspólnika w przedmiotowej konferencji może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów.

eprasa.pl 7212c95a83

Wskazać przy tym należy, że na omawianych w niniejszym punkcie zasadach zaliczane do kosztów uzyskania przychodów mogą być nie tylko koszty kształcenia osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (a więc pracowników w wąskim znaczeniu tego pojęcia), ale również osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (a więc pracowników w szerokim znaczeniu tego pojęcia). Potwierdzają to w udzielanych wyjaśnieniach organy podatkowe. Przykładem może być interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 3 kwietnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP2--2.4010.50.2026.2.JM). Czytamy w niej:

MF *(…) poniesione przez Państwa koszty na sfinansowanie wydarzeń edukacyjnych zleceniobiorców mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów w świetle art. 15 ust. 1 ustawy o CIT, bowiem wszystkie przesłanki dotyczące ujmowania wydatku za koszt uzyskania przychodu zostały spełnione i nie występują negatywne przesłanki wymienione w art. 16 ustawy o CIT.*

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca zatrudnia na podstawie umowy zlecenia masażystów. Sfinansował on udział jednego z nich w warsztatach w zakresie nowego rodzaju masażu. Poniesiony koszt przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów w prowadzonej działalności gospodarczej.

1.2. Koszty kształcenia własnego przedsiębiorców

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą ponoszą czasem koszty własnego kształcenia. Koszty takie mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej, jeżeli zdobywana wiedza lub umiejętności mogą być przydatne w prowadzonej przez te osoby działalności (zob. przykładowo interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 11 października 2024 r., sygn. 0113-KDIPT2--1.4011.619.2024.1.RK, z 5 września 2024 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.589.2024.1.RS, oraz z 16 kwietnia 2026 r., sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.153.2026.2.RK).

PRZYKŁAD

Księgowa prowadząca własną działalność gospodarczą wzięła udział w szkoleniu dotyczącym stosowania przepisów o Krajowym Systemie e-Faktur. Koszt udziału w tym szkoleniu może zostać zaliczony przez nią do kosztów uzyskania przychodów.

Z punktu widzenia możliwości zaliczania do kosztów podatkowych wydatków na kształcenie własne przedsiębiorców istotny jest moment ponoszenia takich wydatków. Przyjmuje się bowiem, że nie jest dopuszczalne zaliczanie do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej kosztów kształcenia poniesionych przez osoby fizyczne przed rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej. Wynika to jednoznacznie z wielu orzeczeń sądów administracyjnych wydanych w tym zakresie (zob. przykładowo

eprasa.pl 7212c95a83

wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 lipca 2015 r., sygn. akt II FSK 1432/14, z 9 lipca 2015 r., sygn. akt II FSK 2962/14, z 10 lipca 2015 r., sygn. akt II FSK 999/13, z 16 lipca 2015 r., sygn. akt II FSK 1632/14, z 12 października 2016 r., sygn. akt II FSK 2491/14, oraz z 2 sierpnia 2017 r., sygn. akt II FSK 1958/15).

Wyjątek dotyczy – jak wynika z wyjaśnień organów podatkowych – wydatków na kształcenie poniesionych przed rozpoczęciem działalności gospodarczej w roku rozpoczęcia uzyskiwania przychodów z tej działalności. Stanowisko dopuszczające możliwość zaliczania tego typu wydatków do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął między innymi w interpretacjach indywidualnych z 19 lipca 2024 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.364.2024.3.IM), z 16 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.978.2025.2.AA) oraz z 18 marca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.51.2026.2.AC).

PRZYKŁAD

W 2025 r. podatnik poniósł wydatki na aplikację prawniczą przed rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej. Podatnik nie może zaliczyć wydatków poniesionych na ten cel do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej rozpoczętej w 2026 r.

Inaczej rzecz by się miała w przypadku wydatków poniesionych na aplikację prawniczą w 2026 r., tj. w roku rozpoczęcia uzyskiwania przez podatnika przychodów z działalności gospodarczej. Według stanowiska reprezentowanego przez organy podatkowe wydatki takie mogłyby zostać zaliczone przez podatnika do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej .

Wątpliwości nie ma w przypadku kosztów kształcenia ponoszonych w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Takie wydatki mogą być zaliczane przez przedsiębiorców do kosztów uzyskania przychodów. Potwierdzają to w udzielanych wyjaśnieniach organy podatkowe (zob. interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 8 marca 2024 r., sygn. 0112-KDIL2-4011.59.2024.1.WS, z 16 października 2025 r., sygn. 0114-KDIP3-1.4011.655.2025.3.BS, oraz z 18 marca 2026 r., sygn. 0114-KDIP3-1.4011.51.2026.2.AC).

PRZYKŁAD

Podatnik B odbył aplikację prawniczą w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług prawniczych. Podatnik ten koszty aplikacji prawniczej może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej.

Zdaniem autora możliwość zaliczania wydatków na kształcenie do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej istnieje także w przypadku, gdy podatnicy pla-

eprasa.pl 7212c95a83

nują rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności gospodarczej o zakres, którego ma dotyczyć kształcenie. Tytułem przykładu wskazać można wydatki niezbędne do uzyskania licencji zawodowej CPL(A) oraz dalszych uprawnień niezbędnych do uzyskania pełnej licencji ATPL. Jeżeli wydatki takie ponoszą podatnicy prowadzący działalność gospodarczą, którzy zamierzają rozszerzyć zakres prowadzonej działalności o działalność lotniczą, istnieje możliwość ich zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów. Wielokrotnie potwierdzały to organy podatkowe. Przykładem mogą być interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 11 sierpnia 2023 r. (sygn. 0113-KDIPT2--1.4011.434.2023.1.HJ), z 18 sierpnia 2023 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.572.2023.4.AC), z 9 maja 2024 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.129.2024.2.MS2) oraz z 23 lutego 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.997.2025.3.WS). Jak czytamy w ostatniej z tych interpretacji:

MF *(…) ponoszone przez Pana koszty związane z uzyskaniem licencji zawodowej oraz dalszych uprawnień wymaganych do wykonywania działalności lotniczej, w tym niezbędnych do uzyskania pełnej licencji, stanowią wydatki, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz pozostają w związku z prowadzoną przez Pana działalnością gospodarczą. Wydatki te nie zostały także wymienione w katalogu zawartym w art. 23 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Dlatego też może Pan zaliczać do kosztów uzyskania przychodów ww. wydatki w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.*

Należy podkreślić, że stanowisko to nie jest oczywiste, gdyż istnieją również wyjaśnienia organów podatkowych, z których wynika brak możliwości zaliczania tego typu wydatków do kosztów uzyskania przychodów. Tytułem przykładu wskazać można interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 września 2020 r. (sygn. KDIPT2-1.4011.611.2020.1.RK) oraz z 4 marca 2021 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.946.2020.2.MM). W pierwszej z tych interpretacji – wydanej na wniosek podatniczki planującej rozszerzyć działalność o usługi w zakresie zdrowia psychicznego świadczone przez psychologów i psychoterapeutów – organ podatkowy wyjaśnił, że:

MF *(…) przedmiotowe wydatki na opłaty za naukę (wpisowe, czesne), koszty dojazdu i noclegów oraz koszty pomocy naukowych, zarówno tych już poniesionych, jak również tych, które będą ponoszone w przyszłości, nie spełniają przesłanek, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. związku przyczynowo-skutkowego, z którego wynika, że poniesione wydatki powinny obiektywnie przyczyniać się do osiągnięcia przychodu, bądź służyć zachowaniu lub zabezpieczeniu źródła przychodów i nie mogą stanowić kosztów uzyskania przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej Wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni prowadzi działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej, które pozostają bez związku z wydatkami związanymi z podjęciem nauki w Szkole Psychoterapii i na studiach licencjackich na kierunku psychologia.*

Powoduje to, że osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z ostrożnością powinny podchodzić do zaliczania tego typu wydatków do kosztów uzyskania przy-

eprasa.pl 7212c95a83

chodów. W celu zwiększenia bezpieczeństwa podatkowego zasadne jest wystąpienie z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w konkretnym stanie faktycznym. Uzyskanie takiej interpretacji pozwoliłoby potwierdzić przedsiębiorcy prawo do rozliczenia tego rodzaju wydatków w kosztach podatkowych.

Do wydatków na kształcenie podlegających zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej należą między innymi koszty studiów doktoranckich przedsiębiorców. Potwierdzają to w udzielanych wyjaśnieniach organy podatkowe. Przykładem może być zmiana interpretacji indywidualnej wydana przez Ministra Finansów 29 stycznia 2016 r. (sygn. DD9.8220.2.147.2015.BRT) czy interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 października 2024 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.641.2024.1.JS). Jak czytamy w pierwszym z tych pism:

MF *(…) mając na uwadze, iż wydatki związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w formie studiów doktoranckich nie zostały wymienione w katalogu zawartym w art. 23 ustawy, tym samym w przypadku spełnienia pozostałych przesłanek mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. A zatem do stwierdzenia, czy poniesiona przez Wnioskodawcę opłata za studia doktoranckie może zostać zaliczona do kosztów uzyskania przychodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, istotnym jest czy wydatek ten związany jest z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, zdobywaniem wiedzy i umiejętności, które są potrzebne w prowadzonej działalności gospodarczej i które mają z nią związek.*

Do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej zaliczane mogą być również koszty nauki języków obcych. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 stycznia 2025 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.943.2024.1.MM):

MF *(…) skoro – chcąc świadczyć swoje usługi – musi Pan posługiwać się językiem angielskim na wyższym stopniu zaawansowania, z uwzględnieniem specyfiki języka bankowego, finansowego, a poniesione wydatki na naukę języka angielskiego, tj. kurs języka angielskiego, zakup materiałów dydaktycznych (książek, ćwiczeń, ebooków), pozwolą osiągnąć Panu przychód, jak również zachować źródło przychodów, to wydatki te mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodu zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

Organy podatkowe nie są zgodne, czy podobnie rzecz się ma w przypadku kosztów kształcenia w zakresie zarządzania. Z jednej bowiem strony wskazać można interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 czerwca 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.276.2026.2.AS), w której czytamy, że:

MF *(…) wydatek poniesiony na opłatę kolejnych rat czesnego za studia wyższe na kierunku Zarządzanie (specjalność: specjalista ds. sprzedaży) może stanowić koszt uzyskania przychodu prowadzonej przez Pana pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

eprasa.pl 7212c95a83

Z drugiej jednak strony Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 18 marca 2026 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.137.2026.1.RS) wyjaśnił, że:

MF *(…) wydatki na studia menadżerskie należy ocenić, jako wydatki mające charakter osobisty, nie spełniają kryterium celowości, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a w konsekwencji nie mogą one stanowić kosztów uzyskania przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej przez Pana.*

Dlatego też również w tym zakresie osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z ostrożnością powinny podchodzić do zaliczania tego typu wydatków do kosztów uzyskania przychodów. Także w tych przypadkach zalecamy, aby wystąpić do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej konkretnego przypadku.

Do kosztów uzyskania przychodów nie mogą być, co do zasady, zaliczane – ze względu na osobisty charakter tych wydatków – wydatki ponoszone przez przedsiębiorców na własne kursy prawa jazdy (zob. przykładowo interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 23 lutego 2009 r., sygn. ITPB1/415-829/08/AK, czy interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 4 listopada 2009 r., sygn. IBPBI/1/415-677/09/ESZ). Istnieją jednak wyjątki od tej zasady. Jak bowiem czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 8 września 2016 r. (ITPB1/4511-550/16-1/JŁ):

MF *(…) jako wydatki uzasadnione racjonalnie i gospodarczo, których poniesienie może przyczynić się do osiągnięcia przychodów ze źródła jakim jest pozarolnicza działalność gospodarcza, uznać należy wydatki na kształcenie, które pozwolą podatnikowi nabyć umiejętności i wiedzę niezbędną w prowadzeniu działalności gospodarczej, oraz zwiększyć możliwości pozyskiwania klientów. Mając na uwadze powyższe, a w szczególności informację, że przedsiębiorca zamierza rozpocząć kurs na prawo jazdy kat. C i E po planowanym rozszerzeniu profilu działalności gospodarczej o transport drogowy, a tym samym, że celem przedsiębiorcy jest zwiększenie posiadanej oferty i zabezpieczenie źródła przychodu, a zatem decyzja o odbyciu kursu spowodowana była potrzebami firmy – stwierdzić należy, że opisane wydatki mają związek z prowadzoną działalnością gospodarczą. Wobec tego za spełnione należy uznać kryterium celowości, wynikające z art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, co oznacza, że wydatki te mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.*

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca prowadzący firmę transportową nie posiada prawa jazdy kategorii C i E. W celu zmiany tego stanu rzeczy przedsiębiorca zapisał się na kurs nauki jazdy na te kategorie. Poniesione przez podatnika koszty tego kursu mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej.

eprasa.pl 7212c95a83

Do kosztów uzyskania przychodów mogą być również zaliczone koszty wyjazdów szkoleniowych, w tym zagranicznych. Jeżeli jednak element szkoleniowy stanowi niewielką część takich wyjazdów, pojawia się ryzyko zakwestionowania przez organy podatkowe prawa do zaliczenia wydatków na takie wyjazdy do kosztów uzyskania przychodów. Tytułem przykładu wskazać można interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 lutego 2024 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.1022.2023.8.AC), w której czytamy, że:

MF *(…) fakt, że część szkoleniowa wyjazdu (średnio 4 godziny dziennie) stanowiła znikomą część czasu trwania całego wyjazdu (5 dni), zaś wśród wydatków ponoszonych w związku z wyjazdem nie wyszczególnił Pan żadnych kosztów mających związek z częścią merytoryczną wyjazdu – nie przemawiają za tym, by rzeczywiście wyjazd ten miał charakter szkoleniowy.*

(…) Biorąc zatem pod uwagę powyższe, w przedstawionych okolicznościach stanu faktycznego należy uznać, że interes prywatny uczestników, tj. rozrywka przeważa nad celami, które w Pana opinii związane są z Pana działalnością gospodarczą. (…) Mając powyższe na uwadze, wymienione we wniosku koszty na tle przedstawionego opisu stanu faktycznego nie spełniają przesłanki, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i nie można racjonalnie powiązać ich poniesienia z celem uzyskania przychodów lub zabezpieczeniem albo zachowaniem źródła przychodów.

2. Przychody pracowników osiągnięte z tytułu sfinansowania im kosztów kształcenia przez pracodawcę

W wyniku sfinansowania pracownikom kosztów kształcenia przez pracodawców po stronie pracowników powstają z tego tytułu przychody podlegające opodatkowaniu PIT. Przychody te są przychodami ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy (w przypadku pracowników w wąskim rozumieniu tego pojęcia) lub przychodami z działalności wykonywanej osobiście (w przypadku pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, w szczególności na podstawie umów zlecenie oraz umów o dzieło).

2.1. Warunki stosowania zwolnienia z PIT przez pracowników, którym dofinansowano koszty kształcenia

W przypadku pracowników w wąskim rozumieniu tego pojęcia przychody te są najczęściej zwolnione z PIT. Jest tak, gdyż na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 90 updof zwalnia się od podatku wartość świadczeń przyznanych zgodnie z odrębnymi przepisami przez pracodawcę na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, z wyjątkiem wynagrodzeń otrzymywanych za czas zwolnienia z całości lub części dnia pracy oraz za czas urlopu szkoleniowego. Odrębnymi przepisami, o których mowa w tym przepisie, są przede wszyst-

eprasa.pl 7212c95a83

kim przepisy art. 103[1]–103[6] ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dalej: k.p.). Z art. 103[1] § 1 k.p. wynika, że przez podnoszenie kwalifikacji zawodowych rozumie się zdobywanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności przez pracownika, z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą. Z kolejnych przepisów wynika, między innymi, że pracodawca może przyznać pracownikowi podnoszącemu kwalifikacje zawodowe dodatkowe świadczenia, w szczególności pokryć opłaty za kształcenie, przejazd, podręczniki i zakwaterowanie (zob. art. 103[3] k.p.). Świadczenia są zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 90 updof. Przy czym podkreślić należy, że dla objęcia tych świadczeń zwolnieniem konieczne jest, aby podnoszenie kwalifikacji zawodowych następowało z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 12 stycznia 2012 r. (ILPB2/415-1007/11-3/AJ):

MF *(…) pracownikowi, który zdobywa lub uzupełnia wiedzę i umiejętności z własnej inicjatywy, tj. na innych zasadach niż ściśle określone w art. 103[1]–103[5], może być przyznane jedynie zwolnienie z całości lub części dnia pracy bez zachowania prawa do wynagrodzenia i urlop bezpłatny w wymiarze ustalonym w porozumieniu zawieranym między pracodawcą i pracownikiem (art. 1036 Kodeksu pracy). Natomiast ewentualne dodatkowe świadczenia pracodawcy polegające np. na opłaceniu kosztów kształcenia pracownikowi – w takiej sytuacji – nie są objęte zwolnieniem od podatku określonym w art. 21 ust. 1 pkt 90 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a w rezultacie stanowią przychód tej osoby ze stosunku pracy podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym.*

Z punktu widzenia zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 90 updof, nie jest natomiast konieczne, aby finansowane były koszty podnoszenia kwalifikacji zawodowych w ramach pracy aktualnie wykonywanej przez pracownika. Zwolnieniem może mieć również zastosowanie, jeżeli kształcenie pracownika ma na celu uzyskanie przez niego nowych kwalifikacji (np. w związku z awansem czy zmianą stanowiska pracy).

PRZYKŁAD

W spółce ABC od pracowników kierownictwa wymaga się znajomości języka duńskiego. Jeden z awansowanych na kierownika pracowników nie zna tego języka, w związku z czym pracodawca skierował go na kurs nauki języka duńskiego. Przychód uzyskany z tego tytułu przez pracownika jest zwolniony od podatku.

Stosowania omawianego zwolnienia nie wyłącza przy tym fakt, że organizatorem kształcenia jest podmiot nieposiadający akredytacji kuratora oświaty. Potwierdził to Minister Finansów w interpretacji ogólnej z 30 kwietnia 2008 r. (sygn. DD3/033/10/KDJ/08/173), w której czytamy, że przepis art. 21 ust. 1 pkt 90 updof:

MF *(…) nie uzależnia stosowania określonego w nim zwolnienia podatkowego od posiadania akredytacji przez organizatora szkoleń. Stąd też, posiadanie bądź nie akredytacji przez organizatora szkolenia, należy uznać za pozostające bez wpływu na prawo*

eprasa.pl 7212c95a83

do korzystania ze zwolnienia od podatku świadczeń przyznanych pracownikowi na podstawie odrębnych przepisów w związku z jego dokształcaniem.

We wskazanej interpretacji ogólnej Minister Finansów wyjaśnił również, że omawiane zwolnienie może mieć zastosowanie również w przypadku finansowania kształcenia w formach pozaszkolnych. Możemy w niej przeczytać, że:

MF *(…) nie ma (…) przeszkód do stosowania zwolnienia od podatku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 90 ustawy, do świadczeń otrzymanych przez pracowników w związku z podjęciem przez nich studiów podyplomowych – bez względu na formę w jakiej pracownik podejmuje te studia tj. szkolną lub pozaszkolną.*

Do przychodów objętych przedmiotowym zwolnieniem należą między innymi przychody z tytułu finansowania pracownikom kosztów nauki języków obcych, w tym języka angielskiego. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1 kwietnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP3-2.4011.152.2026.2.JK2):

MF *(…) wartość świadczenia polegającego na dofinansowaniu przez Państwa kosztów kursu języka angielskiego związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych pracowników stanowią dla Państwa pracowników przychód ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Jednakże przychód ten zwolniony jest z podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 90 ww. ustawy.*

Przedmiotowe zwolnienie może mieć również zastosowanie w przypadku finansowania pracownikom kosztów kursów na prawo jazdy. Jest tak, jeżeli posiadanie uprawnień do kierowania pojazdami danego rodzaju jest ściśle związane z wykonywanym przez pracownika aktualnie lub w przyszłości zajęciem (zob. przykładowo interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 16 lipca 2015 r., sygn. ILPB2/4511-1-339/15-4/WM).

Dotyczy to również finansowania pracownikom kursów na kategorię B. Potwierdził to Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy w interpretacji indywidualnej z 31 marca 2015 r. (sygn. ITPB1/4511-44/15-5/MP), która została wydana na wniosek pracodawcy zamierzającego skierować pracownika na kurs prawa jazdy na kategorię B. W interpretacji tej czytamy, że:

MF *(…) po stronie pracownika, którego Wnioskodawca ma zamiar skierować na kurs prawa jazdy, powstanie przychód z tego tytułu. Jednakże na mocy art. 21 ust. 1 pkt 90 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest on zwolniony z opodatkowania.*

Zwolnienie wynikające z art. 21 ust. 1 pkt 90 updof nie obejmuje przy tym przychodów z tytułu finansowania kształcenia osób mających dopiero zostać pracownikami. Jest tak również, jeżeli przychody te zostaną przez daną osobę otrzymane po nawiązaniu stosunku pracy. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 10 kwietnia 2020 r. (sygn. 0112-KDIL2-1.4011.68.2020.2.TR):

MF *(…) na gruncie rozpatrywanej sprawy nie zostanie spełniona przesłanka decydująca o zastosowaniu zwolnienia przedmiotowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 90 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. przedmiotowe świadczenie w postaci sfinansowania zdobycia wymaganego prawa jazdy nie zostanie przyznane osobie*

eprasa.pl 7212c95a83

będącej pracownikiem. Ponieważ jednak sfinansowanie danej osobie wymaganych uprawnień zdobytych przed nawiązaniem stosunku pracy nastąpi już po zawarciu z tą osobą stosunku pracy, wartość tego świadczenia będzie stanowiła przychód pracownika, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, niekorzystający jednak ze zwolnienia określonego w ww. art. 21 ust. 1 pkt 90 tejże ustawy.

2.2. Przypadki, w których przychody osiągnięte z tytułu dofinansowania kosztów kształcenia są zawsze opodatkowane PIT

Zwolnieniem wynikającym z art. 21 ust. 1 pkt 90 updof nie są objęte przychody z tytułu sfinansowania kosztów kształcenia osiągane przez pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, w szczególności na podstawie umów zlecenia oraz umów o dzieło. W konsekwencji – zważywszy, że w updof nie ma innego przepisu zwalniającego te przychody z PIT – przychody te są zawsze opodatkowane podatkiem dochodowym. Oznacza to, że obowiązkiem pracodawców (np. zleceniodawców) jest pobieranie zaliczek na podatek od dochodów generowanych przez te przychody. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 12 stycznia 2017 r. (sygn. 1462-IPPB4.4511.1205.2016.1.JK2):

MF *Wnioskodawcę ze współpracownikiem nie wiąże stosunek pracy, ale umowa zlecenia/o dzieło. Dlatego też przychód z tytułu dofinansowania podniesienia kwalifikacji zawodowych nie stanowi przychodu ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ww. ustawy, ale przychód z działalności wykonywanej osobiście określony w art. 13 pkt 8 tej ustawy. Z tych też względów brak jest podstaw do zastosowania przedmiotowego zwolnienia z art. 21 ust. 1 pkt 90 cytowanej ustawy, który dotyczy świadczeń na podnoszenie kwalifikacji zawodowych przyznanych przez pracodawcę. Zatem w tym przypadku po stronie Wnioskodawcy istnieje obowiązek pobrania i wpłacenia zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.*

Podsumowanie

1. Wydatki na kształcenie pracowników mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów, o ile pracownicy szkolą się w zakresie przydatnym do wykonywania powierzonej im pracy. Dotyczy to również kosztów kształcenia pracowników, które zostały poniesione przez pracowników, a następnie im zwrócone przez pracodawców.
2. Wydatki ponoszone przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własne kształcenie mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów, jeżeli zdobywana wiedza lub umiejętności będą przydatne w prowadzonej przez te osoby działalności.
3. U pracowników, którym pracodawcy finansują koszty kształcenia, powstają z tego tytułu przychody podlegające opodatkowaniu PIT. Przychody te mogą korzystać ze zwolnienia na zasadach określonych w art. 21 ust.1 pkt 90 updof.

eprasa.pl 7212c95a83

4. Ze zwolnienia na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 90 updof nie mogą korzystać przychody osiągane przez pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, w szczególności na podstawie umów zlecenia oraz umów o dzieło, którym pracodawcy sfinansowali koszty kształcenia. Takie przychody są opodatkowane PIT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 1, art. 21 ust. 1 pkt 90 i art. 22 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz. U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)
- art. 15 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz. U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)
- art. $103^{[1]}$–$103^{[6]}$ ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy – (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1046)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z 7 lipca 2015 r. (sygn. akt II FSK 1432/14), z 9 lipca 2015 r. (sygn. akt II FSK 2962/14), z 10 lipca 2015 r. (sygn. akt II FSK 999/13), z 16 lipca 2015 r. (sygn. akt II FSK 1632/14), z 12 października 2016 r. (sygn. akt II FSK 2491/14) i z 2 sierpnia 2017 r. (sygn. akt II FSK 1958/15)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej: z 8 marca 2024 r. (sygn. 0112-KDIL2-4011.59.2024.1.WS), z 16 października 2025 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.655.2025.3.BS), z 18 marca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.51.2026.2.AC), z 21 listopada 2023 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.97.2023.2.KKM), z 30 maja 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.213.2025.1.BS), z 13 lutego 2019 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.493.2018.3.JK), z 16 kwietnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.187.2025.2.EC), z 17 października 2019 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.436.2019.2.KP), z 13 stycznia 2021 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.721.2020.1.AK2), z 3 kwietnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.50.2026.2.JM), z 11 października 2024 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.619.2024.1.RK), z 5 września 2024 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.589.2024.1.RS), z 16 kwietnia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.153.2026.2.RK), z 11 sierpnia 2023 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.434.2023.1.HJ), z 18 sierpnia 2023 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.572.2023.4.AC), z 9 maja 2024 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.129.2024.2.MS2), z 23 lutego 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.997.2025.3.WS), z 16 września 2020 r. (sygn. KDIPT2-1.4011.611.2020.1.RK), z 4 marca 2021 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.946.2020.2.MM), z 4 października 2024 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.641.2024.1.JS), z 29 stycznia 2025 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.943.2024.1.MM), z 2 czerwca 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.276.2026.2.AS), z 22 lutego 2024 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.1022.2023.8.AC), z 1 kwietnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP3-2.4011.152.2026.2.JK2), z 10 kwietnia 2020 r. (sygn. 0112-KDIL2-1.4011.68.2020.2.TR) z 16 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.978.2025.2.AA), z 19 lipca 2024 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.364.2024.3.IM), z 30 kwietnia 2008 r. (sygn. DD3/033/10/KDJ/08/173) i z 18 marca 2026 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.137.2026.1.RS)
- zmiana interpretacji indywidualnej wydana przez Ministra Finansów 29 stycznia 2016 r. (sygn. DD9.8220.2.147.2015.BRT)
- interpretacje indywidualne Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy: z 31 marca 2015 r. (sygn. ITPB1/4511-44/15-4/MP), z 23 lutego 2009 r. (sygn. ITPB1/415-829/08/AK), z 8 września 2016 r. (sygn. ITPB1/4511-550/16-1/JŁ) i z 31 marca 2015 r. (sygn. ITPB1/4511-44/15-5/MP)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 4 listopada 2009 r. (sygn. IBPBI/1/415-677/09/ESZ)
- interpretacje indywidualne Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu: z 12 stycznia 2012 r. (sygn. ILPB2/415-1007/11-3/AJ) i z 16 lipca 2015 r. (sygn. ILPB2/4511-1-339/15-4/WM)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 12 stycznia 2017 r. (sygn. 1462-IPPB4.4511.1205.2016.1.JK2)

©℗

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

eprasa.pl 7212c95a83

IV. VAT

1 Czy można odliczyć VAT od zakupu mieszkania w miejscowości, gdzie znajduje się siedziba firmy, z którą podatnik współpracuje

PROBLEM

Prowadzę działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług prawniczych i jestem czynnym podatnikiem VAT. W ramach działalności współpracuję z firmą, której siedziba znajduje się w innej miejscowości niż moje miejsce zamieszkania, oddalonej od niego o około 300 km. Ze względu na konieczność regularnej obecności w siedzibie kontrahenta w dni robocze przebywam w tej miejscowości i korzystam z usług hotelowych. Rozwiązanie to generuje jednak wysokie i stałe koszty. W związku z tym rozważam zakup mieszkania w miejscowości, gdzie znajduje się siedziba firmy, z którą współpracuję. Lokal ten byłby wykorzystywany przeze mnie wyłącznie w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej, tj. jako miejsce pobytu podczas świadczenia usług w tej miejscowości. Czy w przypadku zakupu takiego mieszkania przysługiwałoby mi prawo do odliczenia VAT naliczonego przy jego nabyciu?

RADA

Warunkiem odliczenia VAT naliczonego od zakupu mieszkania jest możliwość wykazania związku poniesionego wydatku z wykonywaniem działalności opodatkowanej VAT. Problemem może być fakt, że jest to mieszkanie, które może być wykorzystywane także na cele osobiste. Jeżeli jednak wykaże Pan związek dokonanego zakupu z wykonywaną działalnością opodatkowaną VAT, to może Pan dokonać odliczenia VAT z faktury dokumentującej zakup mieszkania.

UZASADNIENIE

Podstawowe zasady dotyczące prawa do odliczenia VAT zostały określone w art. 86 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Zgodnie z tym przepisem podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o podatek naliczony w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych. W kontekście Pana sytuacji kluczowe znaczenie ma ustalenie, czy zakup mieszkania pozostaje w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

eprasa.pl 7212c95a83

Związek zakupu z działalnością opodatkowaną

Należy zauważyć, że nabycie lokalu w miejscowości, w której stale wykonuje Pan usługi prawnicze, może być uzasadnione gospodarczo, jeżeli ma ono na celu zapewnienie możliwości wykonywania działalności w miejscu oddalonym od miejsca zamieszkania. W praktyce zakup takiego lokalu może stanowić racjonalną i ekonomicznie uzasadnioną alternatywę dla ponoszenia kosztów noclegów w hotelu. Skoro wydatki na noclegi ponoszone w związku z wykonywaniem działalności w innej miejscowości mogą pozostawać w związku z działalnością gospodarczą, to również zakup lokalu służącego temu samemu celowi – zapewnieniu miejsca pobytu podczas wykonywania usług – może być uznany za wydatek związany z działalnością gospodarczą.

Istotne znaczenie ma także fakt, że lokal miałby być wykorzystywany w związku z wykonywaniem czynności zawodowych w miejscowości, w której znajduje się siedziba kontrahenta. W takim przypadku zakup nieruchomości może być postrzegany jako racjonalne działanie przedsiębiorcy zmierzające do ograniczenia kosztów prowadzenia działalności oraz zapewnienia możliwości sprawnego wykonywania obowiązków zawodowych. Wydatki ponoszone w tym celu pozostają w funkcjonalnym związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i mogą być traktowane jako wydatki służące jej wykonywaniu.

Wykorzystanie mieszkania na cele prywatne

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku lokali mieszkalnych organy podatkowe szczególnie wnikliwie analizują, czy nieruchomość nie jest wykorzystywana do celów prywatnych podatnika. Jeżeli lokal służyłby również zaspokajaniu osobistych potrzeb mieszkaniowych podatnika, prawo do odliczenia VAT mogłoby zostać ograniczone lub nawet wyłączone.

Jeżeli jednak mieszkanie będzie wykorzystywane wyłącznie w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej, np. jako miejsce pobytu w trakcie świadczenia usług prawniczych w miejscowości, w której znajduje się siedziba kontrahenta, istnieją mocne argumenty przemawiające za możliwością odliczenia VAT od jego zakupu. Kluczowe znaczenie ma wówczas faktyczny sposób wykorzystania nieruchomości oraz możliwość wykazania związku między jej nabyciem a prowadzoną działalnością gospodarczą.

Sporna kwestia związku podatku naliczonego z działalnością opodatkowaną

W opisanym kontekście warto zwrócić uwagę na wyrok WSA w Łodzi z 13 marca 2025 r. (sygn. akt I SA/Łd 25/25; orzeczenie nieprawomocne), w którym w podobnej sytuacji sąd potwierdził prawo do odliczenia VAT naliczonego od zakupu mieszkania, uchylając interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, który odmówił podatnikowi prawa do pełnego odliczenia VAT od zakupu mieszkania wykorzystywanego jako tzw. baza noclegowa w związku z wykonywaniem usług w innej miejsco-

eprasa.pl 7212c95a83

wości. Sąd wskazał, że organ podatkowy nie może dowolnie modyfikować stanu faktycznego przedstawionego przez podatnika ani automatycznie przyjmować, że nocleg przedsiębiorcy w lokalu znajdującym się w miejscowości wykonywania działalności stanowi realizację celów osobistych. Ponadto podkreślił, że samo zapewnienie sobie miejsca noclegowego w miejscowości, w której podatnik wykonuje czynności zawodowe, może pozostawać w bezpośrednim związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. W szczególności w sytuacji, gdy podatnik posiada inne miejsce zamieszkania i korzysta z lokalu wyłącznie w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej, brak jest podstaw do uznania, że nieruchomość służy również celom prywatnym. W takich przypadkach prawo do odliczenia podatku naliczonego powinno być oceniane z uwzględnieniem rzeczywistego związku wydatku z działalnością opodatkowaną, a nie na podstawie domniemań organu podatkowego co do charakteru lokalu. Wyrok ten jest nadal nieprawomocny, co oznacza, że NSA może nie podzielić poglądu WSA.

Zalecany wniosek o interpretację

Z uwagi na fakt, że kwestie wykorzystywania lokali mieszkalnych w działalności gospodarczej mogą być sporne, dla zwiększenia bezpieczeństwa podatkowego zasadne jest wystąpienie z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej. Uzyskanie takiej interpretacji pozwoliłoby potwierdzić prawidłowość przyjętego sposobu rozliczenia VAT w opisanej w pytaniu sytuacji oraz ograniczyć ryzyko ewentualnych sporów z organami podatkowymi w przyszłości.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyrok WSA w Łodzi z 13 marca 2025 r. (sygn. akt I SA/Łd 25/25; wyrok nieprawomocny)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

2 Czy rabat w wysokości 100% podlega VAT jako nieodpłatna dostawa towaru

PROBLEM

Y. Spółka z o.o. (podatnik VAT czynny) prowadzi sprzedaż m.in. kosmetyków. W celu zwiększenia wartości sprzedaży spółka przyjęła nową politykę marketingową polegającą na dodawaniu gratisów o większej wartości do sprzedawanych produktów. Przykładem jest promocja polegająca na

eprasa.pl 7212c95a83

konieczności wydania 800 zł na kosmetyki, aby otrzymać gratis inny produkt o wartości 200 zł. Gratisy stanowią integralną część zamówienia, gdyż klient nie może otrzymać ich bez spełnienia określonych warunków promocji. Gratisy nie stanowią osobnej dostawy, lecz są elementem zestawu zakupowego. Ich wartość jest wliczona w całą cenę zamówienia – spółka nie rabatuje najdroższego produktu o wartość najtańszego, ale pokazuje w koszyku konsumenta produkt za 0 zł. Klient może skorzystać z promocji wyłącznie wtedy, gdy dokona zakupu produktów o minimalnej wartości lub ilości wskazanej w regulaminie danej akcji promocyjnej. W rezultacie klient płaci 800 zł za towary o łącznej wartości np. 1000 zł.

Spółce przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego od nabycia (zakupy krajowe, WNT, import towarów) towarów wykorzystywanych w akcjach promocyjnych, ponieważ towary te są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych.

Czy gratisy stanowiące integralną część zamówienia, jako produkty z rabatem 100%, traktowane są jak prezenty niepodlegające VAT, czy też wykazanie produktu za 0 zł powoduje konieczność opodatkowania VAT tego produktu jako nieodpłatnej dostawy towaru?

RADA

Nieodpłatne przekazanie przez spółkę towarów objętych rabatem w wysokości 100%, w odniesieniu do których spółce przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego od ich nabycia, podlega opodatkowaniu VAT jako nieodpłatna dostawa towarów.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) przez dostawę towarów (…) rozumie się również przekazanie nieodpłatnie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa, w szczególności:

1) przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia,

2) wszelkie inne darowizny,

– jeżeli podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych.

Żadna z norm prawa krajowego czy też prawa unijnego nie definiuje „świadczeń złożonych". Koncepcję opodatkowania świadczeń kompleksowych wypracował TSUE. We-

eprasa.pl 7212c95a83

dług niego każde świadczenie usług powinno być, co do zasady, traktowane jako świadczenie odrębne i niezależne. Tylko jeżeli dwa lub więcej niż dwa świadczenia (czynności) dokonane przez podatnika na rzecz konsumenta są tak ściśle powiązane, że obiektywnie tworzą w aspekcie gospodarczym jedną całość, to wszystkie te świadczenia lub czynności stanowią jednolite świadczenie dla celów podatku od wartości dodanej (zob. wyrok TSUE z 25 lutego 1999 r. w sprawie C-349/96). O świadczeniu złożonym można mówić, w sytuacji gdy:

- świadczenie pomocnicze nie jest celem samym w sobie, lecz stanowi środek do korzystania na jak najlepszych warunkach z usługi podstawowej,
- poszczególne czynności są ze sobą tak ściśle związane, że ich rozdzielenie miałoby charakter sztuczny,
- nie istnieje możliwość nabywania danego świadczenia od podmiotów zewnętrznych,
- nie istnieje możliwość odrębnego fakturowania za daną czynność

– zob. wyrok TSUE z 21 lutego 2008 r. w sprawie C-425/06.

Czynność o charakterze złożonym podlega opodatkowaniu VAT według zasad właściwych dla świadczenia podstawowego, głównego. W konsekwencji, w przypadku czynności o charakterze kompleksowym, o sposobie opodatkowania decydować będzie to, czy w danych okolicznościach mamy do czynienia z jedną czynnością kompleksową, czy też z wieloma jednostkowymi czynnościami. Ocena tej okoliczności powinna odbywać się więc na podstawie tego, czy dokonywane czynności (świadczenia) wykazują ze sobą tak ścisłe powiązanie, że w sensie gospodarczym tworzą jedną całość, której rozdzielenie miałoby sztuczny charakter.

Problem przedstawiony w pytaniu sprowadza się do oceny, czy, biorąc pod uwagę skład zamówienia, można je uznać za świadczenie kompleksowe, w ramach którego jeden z towarów stanowi świadczenie główne (towar główny), a inne towary stanowią towary pomocnicze, niezbędne dla prawidłowego korzystania z towaru zasadniczego. Należy uznać, że w przypadku opisanym w pytaniu nie mamy do czynienia ze świadczeniem kompleksowym. Uwzględniając rodzaj produktów, które wchodzą w skład zamówienia (zestawu), trudno jednemu z nich przypisać cechę towaru głównego, a pozostałe uznać za niezbędne dla prawidłowego korzystania z towaru zasadniczego. Zatem należy stwierdzić, że realizowane przez spółkę zamówienia składają się z pojedynczych dostaw towarów. Oznacza to, że każdy z produktów stanowi niezależny towar w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy o VAT, a jego dostawa stanowi czynność podlegającą opodatkowaniu VAT.

Rabat 100% w rozliczeniu VAT

Przepisy ustawy o VAT nie ograniczają podatnika w swobodzie ustalania ceny, czyli możliwa jest sprzedaż po cenie niższej niż rzeczywista wartość tych towarów i usług. Taka sytuacja nie różni się niczym od normalnej sprzedaży towaru z zyskiem (zakłada-

eprasa.pl 7212c95a83

my, że nie ma w tej sytuacji zastosowania art. 32 ustawy o VAT dotyczący sprzedaży podmiotom powiązanym).

Nie ma zatem znaczenia, że podatnik w danej chwili sprzedaje dany towar za cenę znacznie niższą. Podstawą opodatkowania VAT z tytułu takiej dostawy jest kwota należna z tytułu sprzedaży.

W sytuacji przedstawionej w pytaniu mamy jednak do czynienia z dostawą towaru ze 100% rabatem, czyli za 0 zł. W konsekwencji obniżenie przez spółkę ceny zakupu produktu o 100% na rzecz uczestników akcji promocyjnych nie jest równoznaczne z udzieleniem rabatu, ponieważ kwota z tytułu sprzedaży nie istnieje. Z tego względu należy przyjąć, że dostawa na rzecz klienta towaru objętego rabatem w wysokości 100% stanowi nieodpłatną dostawę towarów. Bez znaczenia jest fakt, że produkt objęty promocją jest nabywany przez klienta jako element transakcji odpłatnej, nie jest przekazywany samodzielnie ani w oderwaniu od zakupu.

Oznacza to, że wydanie przez spółkę towaru (niestanowiącego prezentu o małej wartości lub próbki) w okolicznościach opisanych w pytaniu stanowi nieodpłatne przekazanie towarów, które zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o VAT zostało zrównane z odpłatną dostawą towarów podlegającą opodatkowaniu VAT. Z opisu stanu faktycznego wynika, że z tytułu nabycia produktów objętych rabatem w wysokości 100% spółce przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o podatek naliczony z tytułu ich nabycia. Jednocześnie nie mogą być one uznane za prezenty o małej wartości (np. gdy ich wartość wynosi 200 zł) ani próbki. Oznacza to, że przekazanie przez spółkę nieodpłatnie towarów objętych rabatem w wysokości 100%, w odniesieniu do których spółce przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o podatek naliczony z tytułu ich nabycia, stanowi odpłatną dostawę towarów w rozumieniu art. 7 ust. 2 ustawy o VAT. Towary te podlegają opodatkowaniu VAT z zastosowaniem właściwej dla nich stawki VAT.

Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 stycznia 2026 r., sygn. 0114-KDIP1-1.4012.876.2025.2.IZ).

Nieodpłatne dostawy towarów, które podlegają opodatkowaniu VAT, na potrzeby ujęcia w JPK_VAT powinny być udokumentowane dowodem wewnętrznym wystawionym przez podatnika. Dowody wewnętrzne ujmujemy w JPK_VAT z oznaczeniami WEW i DI.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 stycznia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1--1.4012.876.2025.2.IZ)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyroki TSUE z 25 lutego 1999 r. w sprawie C-349/96; z 21 lutego 2008 r. w sprawie C-425/06

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

eprasa.pl 7212c95a83

3 Czy w dobie KSeF podatnik ma na wszystkich fakturach zamieszczać oznaczenie MPP – stanowisko MF

Podatnik chce na wystawianych przez siebie fakturach zamieszczać oznaczenie MPP (mechanizm podzielonej płatności), także tych dokumentujących sprzedaż towarów lub świadczenie usług spoza załącznika nr 15 do ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Czy takie postępowanie w dobie obowiązywania KSeF nie narusza przepisów „fakturowych"? Czy podatnikowi grożą sankcje za naruszenie tych przepisów? Jakie będą konsekwencje takiego postępowania dla nabywców? Odpowiedzi na te pytania udzieliło Ministerstwo Finansów.

Czy podatnik może na wszystkich fakturach stosować oznaczenie MPP

MF *(...) przepisy dotyczące danych, jakie powinna zawierać faktura, określają jej elementy konieczne. Nie wyklucza to zatem możliwości zamieszczania przez podatnika innych informacji, które traktowane są wówczas jako informacje dodatkowe. Zamieszczanie dodatkowych informacji nie stanowi naruszenia tych przepisów, w związku z tym nie grożą z tego tytułu sankcje.*

Komentarz redakcji. W sytuacji podatnika, który chce oznaczać wszystkie faktury zapisem MPP, należy to rozumieć w ten sposób, że może on zamieszczać na wszystkich fakturach takie oznaczenie. Postępowanie to nie narusza przepisów „fakturowych" i nie jest zagrożone sankcją.

Jakie są konsekwencje otrzymania faktury z oznaczeniem MPP dla nabywcy

MF *Ministerstwo Finansów przypomina, że nabywca, dokonując płatności za transakcję każdorazowo ma obowiązek sprawdzić, czy w danej sytuacji nie zachodzi obowiązek zastosowania mechanizmu podzielonej płatności, niezależnie czy otrzymana faktura zawiera informację „mechanizm podzielonej płatności" czy też nie.*

Komentarz redakcji. Jeżeli faktura zawiera taką informację, mimo że obowiązujące regulacje nie nakładają takiego obowiązku, wówczas nabywca nie ma obowiązku uregulowania takiej faktury w mechanizmie podzielonej płatności. Oczywiście może zastosować ten mechanizm, ale wówczas będziemy mieć do czynienia z dobrowolnym stosowaniem tego rozwiązania.

Natomiast w sytuacji, gdy mimo obowiązku oznaczenia faktury informacją „mechanizm podzielonej płatności" wystawca nie zamieści takiej informacji, nabywca, rozliczając taką fakturę, i tak ma obowiązek zastosowania mechanizmu podzielonej płatności.

eprasa.pl 7212c95a83

Jak wynika z przytoczonego stanowiska, oznaczenie MPP na fakturze lub brak takiego oznaczenia nie wiąże nabywcy, a zatem:

- nabywca samodzielnie powinien sprawdzić, czy istnieje obowiązek opłacenia faktury z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności,
- jeżeli taki obowiązek istnieje, to nabywca powinien ją w ten sposób opłacić,
- jeżeli nie ma takiego obowiązku, to nabywca nie musi jej w ten sposób opłacać, ale może to zrobić dobrowolnie.

Ministerstwo Finansów potwierdziło także aktualność stanowiska zajętego w odpowiedzi na pytanie o fakturę z oznaczeniem MPP. Przytaczamy treść tego pytania wraz z odpowiedzią MF.

Czy podatnik może umieścić na fakturze informację o MPP, nawet gdy wartość brutto tej faktury nie przekracza 15 tys. zł

MF *Tak, podatnik może umieścić na fakturze informację o MPP, nawet jeśli wartość brutto tej faktury nie przekracza 15 tys. zł. Przepisy regulujące zakres danych na fakturze określają elementy konieczne do zamieszczenia. Podatnik może oprócz nich zamieścić również inne informacje, co nie stanowi naruszenia przepisów „fakturowych". Również z punktu widzenia kodeksu karnego skarbowego faktura zawierająca, oprócz elementów koniecznych, dodatkowe informacje, nie jest fakturą wadliwą.*

ŹRÓDŁO:

- informacja Ministerstwa Finansów przekazywana do mediów na zapytania dziennikarzy (ID informacji: 697614) pt. „Dobrowolny mechanizm podzielonej płatności (MPP) w dobie KSeF" – opubl. 29 czerwca 2026 r. na eureka.mf.gov.pl

©℗
Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

4 Przekazanie towaru influencerowi w zamian za reklamę to odpłatne świadczenia wzajemne – wyrok NSA

Jeżeli otrzymanie przez influencera produktu jest uzależnione od wykonania przez niego określonego świadczenia – np. publikacji posta, filmu, relacji czy prezentacji produktu – świadczenie takie może stanowić wynagrodzenie za przekazany towar. Powstają wówczas dwie wzajemne czynności: dostawa produktu przez przedsiębiorcę oraz świadczenie usługi reklamowej przez

eprasa.pl 7212c95a83

influencera. Takie stanowisko zajął NSA w wyroku z 13 sierpnia 2026 r. (sygn. akt I FSK 2242/23).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła spółki zajmującej się sprzedażą markowego obuwia, która w celu promocji swoich produktów nawiązała współpracę z influencerami. W zamian za otrzymane obuwie influencerzy zobowiązywali się do świadczenia na rzecz spółki usług reklamowych, w szczególności do prezentowania i promowania produktów w mediach społecznościowych.

Część influencerów nie prowadziła działalności gospodarczej i nie wystawiała faktur VAT. Zasady współpracy określał regulamin, zgodnie z którym przekazanie obuwia wiązało się z obowiązkiem wykonania świadczenia reklamowego. Spółka posiadała również dokumentację potwierdzającą przekazanie i odbiór produktów.

Spółka wystąpiła z wnioskiem o interpretację indywidualną, pytając m.in., czy przekazanie obuwia influencerom powoduje obowiązek naliczenia VAT oraz czy przysługuje jej prawo do odliczenia VAT naliczonego przy zakupie przekazywanego obuwia.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 1 marca 2023 r. (sygn. 0111-KDIB3-2.4012.11.2023.2.MGO) uznał, że spółce przysługuje prawo do odliczenia VAT przy zakupie obuwia. Jednocześnie stwierdził, że jego późniejsze przekazanie influencerom podlega opodatkowaniu VAT.

Zdaniem organu nie dochodzi bowiem do nieodpłatnego przekazania towarów. Influencer otrzymuje obuwie w zamian za wykonanie określonych działań reklamowych. Świadczenia stron mają zatem charakter wzajemny i ekwiwalentny.

Organ wskazał, że przepisy VAT nie wymagają, aby wynagrodzenie za dostawę towarów miało postać pieniężną. Zapłatę może stanowić również świadczenie rzeczowe lub wykonanie usługi. W konsekwencji przekazanie obuwia stanowi odpłatną dostawę towarów w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT).

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z 24 sierpnia 2023 r. (sygn. akt I SA/Rz 237/23) oddalił skargę spółki i podzielił stanowisko organu.

Spółka argumentowała m.in., że nie zawiera z influencerami klasycznych umów barterowych, a wykonanie świadczenia reklamowego nie jest przez nią bezpośrednio egzekwowane. W przypadku niewywiązania się influencera z zasad współpracy spółka mogła przede wszystkim zakończyć dalszą współpracę.

eprasa.pl 7212c95a83

WSA uznał jednak, że regulamin określający wzajemne obowiązki stron stanowi wystarczającą podstawę współpracy. Istotne jest to, że między przekazaniem obuwia a usługą reklamową istnieje bezpośredni związek. Influencer otrzymuje produkt właśnie dlatego, że ma wykonać określone świadczenie promocyjne.

Sąd wskazał, że odpłatność nie musi mieć formy pieniężnej. W analizowanym przypadku odpłatnością za obuwie jest usługa reklamowa influencera. W konsekwencji art. 7 ust. 2 i 3 ustawy o VAT, dotyczące nieodpłatnych przekazań prezentów o małej wartości i próbek, nie mają zastosowania.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 13 sierpnia 2026 r. (sygn. akt I FSK 2242/23) oddalił skargę kasacyjną spółki, potwierdzając tym samym stanowisko WSA oraz Dyrektora KIS.

NSA zwrócił uwagę przede wszystkim na ekwiwalentność świadczeń. Dla rozstrzygnięcia sprawy nie jest zasadniczo istotne nawet to, czy współpracę stron określi się formalnie jako umowę barterową. Decydujące jest to, że przekazanie produktu pozostaje w bezpośrednim związku ze świadczeniem wykonywanym przez influencera.

Zapłatą za przekazane obuwie była w tym przypadku usługa reklamowa. Okoliczność, że wynagrodzenie nie przybrało postaci pieniężnej, nie pozbawia transakcji charakteru odpłatnego. W konsekwencji przekazanie towaru należy traktować jako odpłatną dostawę towarów na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy o VAT.

Od redakcji

Wyrok ma istotne znaczenie praktyczne dla przedsiębiorców współpracujących z influencerami oraz innymi twórcami internetowymi. Sam fakt, że firma przekazuje produkt bez pobierania od influencera pieniędzy, nie oznacza jeszcze, że mamy do czynienia z nieodpłatnym przekazaniem towaru.

Wyrok NSA pokazuje również, że decydujące znaczenie ma ekonomiczny charakter współpracy, a nie jej nazwa. Brak klasycznej umowy barterowej czy brak zapłaty pieniężnej nie wyłącza VAT, jeżeli z ustaleń stron wynika wzajemność świadczeń.

W praktyce przedsiębiorcy przekazujący influencerom towary w zamian za reklamę powinni zatem rozpoznać odpłatną dostawę towarów i rozliczyć należny VAT.

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 7212c95a83

V. RACHUNKOWOŚĆ

1 Jak w księgach rachunkowych ująć zwrot towarów handlowych do sprzedawcy w ramach uznanej reklamacji, gdy faktura korygująca wpływa z opóźnieniem

PROBLEM

Spółka zajmująca się handlem hurtowym artykułami gospodarstwa domowego kupiła 10 lipca 2026 r. partię towaru handlowego, przyjmując ją do magazynu według stałej ceny ewidencyjnej (cena ewidencyjna wyższa od rzeczywistej ceny zakupu). Po dokonaniu oględzin stwierdzono, że towar jest niepełnowartościowy. Spółka wystąpiła do dostawcy z reklamacją. Odstąpiła od umowy w zakresie wadliwej partii towaru i tego samego dnia odesłała cały towar. Dostawca uznał reklamację, jednak fakturę korygującą spółka otrzymała dopiero 25 września 2026 r., a więc dwa miesiące później. W którym momencie spółka powinna skorygować odliczony VAT naliczony? Czy i kiedy należy skorygować koszty uzyskania przychodów? Jak zaksięgować fizyczny zwrot towaru do dostawcy oraz otrzymaną z opóźnieniem fakturę korygującą?

RADA

Fizyczny zwrot towaru do dostawcy ujmuje się w księgach na bieżąco, w dacie jego wydania z magazynu, niezależnie od tego, kiedy wpłynie faktura korygująca. Do czasu jej otrzymania wskazane jest dodatkowe ujęcie zwróconego towaru w ewidencji pozabilansowej. VAT naliczony koryguje się dopiero w rozliczeniu za okres, w którym nabywca otrzymał fakturę korygującą (nie koryguje się wstecznie deklaracji za okres pierwotnego odliczenia). Koszty uzyskania przychodów nie wymagają korekty, ponieważ towary handlowe objęte ewidencją bilansową stają się kosztem podatkowym dopiero w chwili sprzedaży. Skoro w rozpatrywanym przypadku sprzedaż zwróconych towarów nigdy nie nastąpiła, zdarzenie dotyczy wyłącznie rozrachunków z dostawcą i korekty stanu zapasów. Odmienną zasadę stosuje się w podmiotach, które nie prowadzą bilansowej ewidencji towarów, lecz, korzystając z uproszczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor), całą wartość towaru księgują od razu w koszty. W takich jednostkach zwrot towaru w związku z uznaną reklamacją rodzi obowiązek zmniejszenia wcześniej ujętych kosztów uzyskania przychodów o wartość tego towaru.

eprasa.pl 7212c95a83

UZASADNIENIE

Reklamacje i związane z nimi zwroty towarów należą do codzienności obrotu gospodarczego, jednak rozbieżność w czasie między fizycznym zwrotem a otrzymaniem faktury korygującej rodzi często pytania będące „na styku" rachunkowości, podatku dochodowego i VAT.

Ujęcie księgowe zwrotu towarów objętych ewidencją w stałych cenach ewidencyjnych

Zgodnie z art. 34 ust. 2 uor jednostki mogą prowadzić ewidencję towarów według stałych cen ewidencyjnych (SCE), różniących się od rzeczywistych cen zakupu. Różnicę tę ujmuje się jako odchylenie od cen ewidencyjnych na koncie 34-2 „Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów", korygującym wartość konta 33 „Towary". Gdy SCE jest wyższa od ceny zakupu (tak jak w opisywanym stanie faktycznym), powstaje odchylenie kredytowe (ujemne); gdy niższa – odchylenie debetowe (dodatnie). Rodzaj odchylenia decyduje wyłącznie o stronie zapisu na koncie 34-2, a sam mechanizm rozliczenia pozostaje identyczny.

Odesłanie reklamowanego towaru do dostawcy należy bez zwłoki odnotować w ewidencji magazynowej dowodem „WZ – Wydanie na zewnątrz". Wartość towaru wycenioną według SCE wyksięgowuje się zapisem Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu", Ma konto 33 „Towary", a razem z nią także przypadającą na niego część odchylenia. Skoro w analizowanym przypadku odchylenie jest kredytowe, jego wyksięgowanie odwraca pierwotny zapis (Wn konto 34-2, Ma konto 30). Gdyby odchylenie było debetowe, zapis wyglądałby odwrotnie. Do czasu wpłynięcia faktury korygującej, co w analizowanym przypadku trwa około dwóch miesięcy, wskazane jest dodatkowe ujęcie zwróconego towaru w ewidencji pozabilansowej, np. na koncie 39-0 „Towary wydane w związku z reklamacją". Rozwiązanie to porządkuje ewidencję i ułatwia kontrolę rozrachunków z dostawcą w okresie przejściowym.

Zwrot towarów w ramach reklamacji a podatek dochodowy od osób prawnych

Towary handlowe w momencie zakupu nie stanowią kosztu uzyskania przychodów, lecz są aktywami obrotowymi (zapasami). Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) koszty bezpośrednio związane z przychodami są potrącalne w roku, w którym osiągnięto odpowiadające im przychody, a więc dla towarów handlowych dopiero w momencie ich sprzedaży. W analizowanym przypadku sprzedaż zwróconych towarów nigdy nie nastąpiła, więc nie obciążyły one wyniku podatkowego. Otrzymana później faktura korygująca nie wymaga zatem korekty kosztów za okres poprzedni, ponieważ zdarzenie dotyczy wyłącznie rozrachunków z dostawcą i stanu zapasów.

WAŻNE! Inaczej rozlicza się jednostki, które zamiast prowadzić bilansową ewidencję towarów, korzystają z uproszczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 uor, i księgują wartość towarów bezpośrednio w koszty. Skoro w takim modelu wartość towaru obciąża wynik podatkowy już w chwili zakupu,

eprasa.pl 7212c95a83

zwrócenie go sprzedawcy w ramach reklamacji rodzi obowiązek skorygowania (zmniejszenia) uprzednio wykazanych kosztów o wartość zwracanego towaru.

Zwrot towarów w ramach reklamacji a podatek od towarów i usług

Moment korekty VAT naliczonego wprost określa art. 86 ust. 19a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT):

§ *(...) nabywca towaru lub usługi jest obowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą.*

Korekta następuje więc najczęściej „do przodu", w rozliczeniu za miesiąc faktycznego wpływu faktury korygującej, a nabywca nie wraca do rozliczenia za okres pierwotnego odliczenia. Ta sama zasada obowiązuje, gdy w chwili otrzymania faktury korygującej nabywca nie zdążył jeszcze odliczyć VAT z faktury pierwotnej. Obniżenia dokonuje wówczas w okresie, w którym z tego prawa faktycznie skorzysta. Obowiązek udokumentowania zwrotu towaru fakturą korygującą wynika z kolei z art. 106j ust. 1 ustawy o VAT (nie dotyczy to zwykłej wymiany wadliwego towaru na wolny od wad, która nie jest odrębną dostawą towarów).

Dokumentowanie zwrotu towaru fakturą korygującą przez sprzedawcę

Do dnia wpłynięcia faktury korygującej zobowiązanie wobec dostawcy figuruje w księgach nabywcy w pełnej, pierwotnej wysokości, na koncie 21 „Rozrachunki z dostawcami", a faktura korygująca zmniejsza je o wartość zwróconego towaru. Odrębnej analizy wymaga sytuacja, w której nabywca uregulował już wcześniej całe zobowiązanie wynikające z faktury pierwotnej. W takim przypadku zaksięgowanie faktury korygującej doprowadzi do powstania nadpłaty po stronie nabywcy, którą dostawca powinien zwrócić na jego rachunek bankowy, albo – za porozumieniem stron – zaliczyć na poczet innych zobowiązań łączących obie strony.

PRZYKŁAD

XYZ sp. z o.o. (nabywca) kupiła 10 lipca 2026 r. od dostawcy ABC sp. z o.o. 10 sztuk towaru handlowego po cenie zakupu netto 95 zł/szt., co udokumentowano fakturą zakupu (FZ) na kwotę netto 950 zł, VAT 23%, tj. 218,50 zł, razem brutto 1168,50 zł. Magazyn przyjął towar w stałej cenie ewidencyjnej 100 zł/szt. (łącznie 1000 zł). 20 lipca 2026 r. spółka stwierdziła, że towar jest niepełnowartościowy; wystąpiła z reklamacją, odstąpiła od umowy i tego samego dnia odesłała cały towar, dokumentując to dowodem WZ. Zobowiązanie wobec dostawcy nie zostało jeszcze uregulowane. Dostawca uznał reklamację i wystawił dokument korygujący, który do spółki dotarł 25 września 2026 r.

eprasa.pl 7212c95a83

Ewidencja w księgach rachunkowych

- 10 lipca 2026 r. – zakup towaru i przyjęcie do magazynu:

1. FZ – zakup towarów handlowych, zobowiązanie brutto
   Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu” 1 168,50 zł
   Ma konto 21 „Rozrachunki z dostawcami” 1 168,50 zł
2. FZ – VAT naliczony z faktury zakupu:
   Wn konto 22-1 „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT naliczonego” 218,50 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 218,50 zł
3. PZ – przyjęcie towaru do magazynu wg SCE (10 szt. × 100 zł/szt.):
   Wn konto 33 „Towary” 1 000,00 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 1 000,00 zł
4. PK – odchylenie SCE od ceny zakupu (1 000 zł – 950 zł):
   Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu” 50,00 zł
   Ma konto 34-2 „Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów” 50,00 zł

- 20 lipca 2026 r. – zwrot towaru w ramach reklamacji

5. WZ – wydanie towaru do dostawcy wg SCE:
   Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu” 1 000,00 zł
   Ma konto 33 „Towary” 1 000,00 zł
6. PK – wyksięgowanie odchylenia przypadającego na zwrot:
   Wn konto 34-2 „Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów” 50,00 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 50,00 zł
7. PK – ujęcie towaru pozabilansowo do czasu faktury korygującej:
   Wn konto 39-0 „Towary wydane w związku z reklamacją” 950,00 zł

- 25 września 2026 r. – otrzymanie faktury korygującej

8. FK – korekta zobowiązania wobec dostawcy (brutto):
   Wn konto 21 „Rozrachunki z dostawcami” 1 168,50 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 1 168,50 zł
9. FK – korekta VAT naliczonego:
   Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu” 218,50 zł
   Ma konto 22-1 „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT naliczonego” 218,50 zł
10. PK – zamknięcie ewidencji pozabilansowej:
    Ma konto 39–0 „Towary wydane w związku z reklamacją” 950,00 zł

21 *– Rozrachunki z dostawcami*

(8)	*1 168,50*	*1 168,50*	*(1)*

30 *– Rozliczenie zakupu*

(1)	*1 168,50*	*218,50*	*(2)*
(4)	*50,00*	*1 000,00*	*(3)*
(5)	*1 000,00*	*50,00*	*(6)*
(9)	*218,50*	*1 168,50*	*(8)*

22-1 *– Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT naliczonego*

(2)	*218,50*	*218,50*	*(9)*

eprasa.pl 7212c95a83

33 *– Towary*				***34-2*** *– Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów*				***konto pozabilansowe 39-0*** *– Towary wydane w związku z reklamacją*			
(Sp)	*xxx*	*1 000,00*	*(5)*	*(Sp)*	*xxx*	*xxx*	*(Sp)*	*(7)*	*950,00*	*950,00*	*(10)*
(3)	*1 000,00*			*(6)*	*50,00*	*50,00*					

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1, art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 34 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- art. 15 ust. 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)
- art. 86 ust. 19a, art. 106j ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775, ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

©℗

Dorota Pietrasz
księgowa

2 Kiedy jednostka prawidłowo wykonuje obowiązek zapewnienia firmie audytorskiej udziału w inwentaryzacji

PROBLEM

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, której rok obrotowy pokrywa się z kalendarzowym, ustaliła dopiero pod koniec września 2026 r., że jej sprawozdanie finansowe za 2026 r. podlega obowiązkowi badania. Do 30 września 2026 r. nie zawarła umowy o badanie. Zarząd planuje przeprowadzić spis zapasów (których wartość jest znaczna, bo około 8 mln zł, a które są zgromadzone w trzech magazynach) w drugiej połowie października. Obecnie jednak (tj. 5 października 2026 r.) umowa o badanie wciąż nie jest podpisana. Czy zawarcie umowy po 30 września, skoro inwentaryzacja mogła się już rozpocząć, oznacza, że obowiązek zapewnienia udziału firmie audytorskiej w inwentaryzacji nie zostanie wykonany? Czy umowę o badanie można jeszcze zawrzeć, jeśli inwentaryzacja już się rozpoczęła lub zakończyła? Czy brak udziału firmy audytorskiej w spisie z natury wyklucza wydanie opinii bez modyfikacji?

RADA

Zawarcie umowy o badanie po 30 września, nawet jeśli inwentaryzacja już się rozpoczęła, nie oznacza nieprawidłowego wykonania obowiązku. Przepisy

eprasa.pl 7212c95a83

ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) nie zakazują bowiem zawarcia umowy po rozpoczęciu ani nawet po zakończeniu spisu z natury. Jeżeli jednak inwentaryzacja jeszcze się nie rozpoczęła, umowę należy zawrzeć niezwłocznie i poinformować firmę audytorską o terminie spisu, tak aby biegły rewident mógł wziąć w nim udział. Jeżeli biegły rewident nie może uczestniczyć w spisie, powinien ocenić możliwość uzyskania wystarczających i odpowiednich dowodów badania (w tym przez przeprowadzenie lub obserwację spisu w innym terminie albo zastosowanie odpowiednich procedur alternatywnych przewidzianych w międzynarodowych standardach badania – MSB). Sam brak udziału w spisie nie oznacza również automatycznie konieczności modyfikacji opinii. Im później jednak jednostka zawrze umowę, tym większe jest ryzyko, że biegły rewident nie będzie mógł uczestniczyć w spisie. Tym samym może się okazać, że zastosowanie innych procedur nie pozwoli mu uzyskać wystarczających i odpowiednich dowodów dotyczących zapasów, co z kolei może skutkować modyfikacją opinii.

UZASADNIENIE

Kierownik jednostki ma obowiązek zawrzeć z firmą audytorską umowę o badanie w terminie umożliwiającym jej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych – art. 66 ust. 5 uor.

Termin zawarcia umowy zapewniający rewidentowi możliwość udziału w spisie

Przepisy nie określają sztywnego terminu, w jakim przed rozpoczęciem inwentaryzacji należy zawrzeć umowę o badanie. Istotne jest, aby termin zawarcia umowy umożliwiał firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych (art. 66 ust. 5 uor). Mając to na uwadze, kierownik jednostki powinien odpowiednio wcześnie powiadomić biegłego rewidenta o terminie spisu, aby umożliwić mu udział w inwentaryzacji – pkt 18 stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów (dalej: stanowisko KSR). „Odpowiednie wyprzedzenie" zależy przy tym od organizacji konkretnego spisu, w szczególności jego zakresu, wartości zapasów, liczby lokalizacji i warunków przeprowadzania inwentaryzacji. Samo zawarcie umowy na krótko przed rozpoczęciem spisu nie oznacza zatem jeszcze niewykonania obowiązku. Istotne jest jednak, czy termin zawarcia umowy pozwala biegłemu rewidentowi na odpowiednie zaplanowanie i zorganizowanie udziału w inwentaryzacji. W przypadku zapasów o wartości ok. 8 mln zł, rozmieszczonych w trzech magazynach położonych w różnych miejscowościach (jak to ma miejsce w rozpatrywanym przypadku), udział biegłego rewidenta w spisie może wymagać wcześniejszego uzgodnienia terminów i odpowiedniego zaplanowania prac.

eprasa.pl 7212c95a83

Chociaż stanowisko KSR zaleca, aby wybór firmy audytorskiej i zawarcie umowy o badanie nastąpiły jeszcze przed rozpoczęciem inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury (pkt 73 stanowiska KSR), nie jest to termin ustawowy. Zawarcie umowy już po rozpoczęciu spisu należy jednak traktować jako odstępstwo od zalecanej przez KSR dobrej praktyki.

Przekazanie firmie audytorskiej informacji niezbędnych do udziału w spisie

Kierownik jednostki powinien odpowiednio wcześnie przekazać firmie audytorskiej informacje pozwalające zaplanować udział w inwentaryzacji. Jest to tym bardziej istotne, gdy przeprowadzenie spisu wymaga odpowiednich uprawnień lub wyposażenia, np. gdy spis odbywa się na dużych wysokościach (zob. pkt 73 stanowiska KSR). W praktyce przydatne będą również informacje o miejscach przechowywania zapasów, ich rozmieszczeniu oraz organizacji spisu. Przy większej liczbie lokalizacji warto wskazać, kiedy rozpoczną się czynności w poszczególnych miejscach. Należy podkreślić, że biegły rewident jest obserwatorem spisu i nie uczestniczy aktywnie w jego przeprowadzaniu. Powinien mieć możliwość wglądu do dokumentów spisowych i otrzymania ich kopii, wnioskowania o ponowne przeliczenie wybranych składników, uzyskania wyjaśnień od członków zespołu spisowego lub innych osób uczestniczących w spisie oraz potwierdzenia na arkuszu spisowym swojej obecności w czasie spisu danego składnika zapasów (pkt 74 stanowiska KSR).

Zawarcie umowy po rozpoczęciu spisu

Zawarcie umowy o badanie po rozpoczęciu lub zakończeniu inwentaryzacji nie jest prawnie wykluczone. Jeżeli spis jeszcze trwa, biegły rewident może w określonych przypadkach uczestniczyć w jego pozostałej części. Jeżeli inwentaryzacja została już zakończona, MSB 501 „Dowody badania – szczegółowe rozważania dotyczące wybranych pozycji" przewiduje w określonych sytuacjach możliwość przeprowadzenia lub obserwacji spisu w innym terminie oraz wykonania procedur dotyczących transakcji między datą spisu a datą badania. Jeżeli również takie rozwiązanie nie jest możliwe, biegły rewident może zastosować procedury alternatywne pozwalające uzyskać dowody dotyczące istnienia i stanu zapasów (pkt 6–7 oraz A12–A14 MSB 501).

Brak udziału biegłego rewidenta w spisie

Nieobecność biegłego rewidenta przy spisie z natury nie oznacza automatycznie konieczności modyfikacji opinii. Jeżeli, kierując się zawodowym osądem, uzna on, że udział w danym spisie nie jest konieczny, sama nieobecność nie stanowi podstawy do zmiany opinii. Inaczej jednak należy ocenić sytuację, w której udział w spisie był niezbędny, lecz z przyczyn leżących po stronie jednostki nie był możliwy. Jeżeli zastosowane procedury alternatywne pozwolą w takiej sytuacji uzyskać wystarczające i odpowiednie dowo-

eprasa.pl 7212c95a83

dy, możliwe jest wydanie opinii bez modyfikacji. Jeżeli natomiast, w przypadku istotnej wartości zapasów, nie uda się ich uzyskać, ograniczenie zakresu badania może skutkować opinią z zastrzeżeniem albo odmową wyrażenia opinii, zgodnie z MSB 705 (Z) „Modyfikacje opinii w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta". Standardy badania nie określają przy tym, jaka część zapasów powinna zostać objęta ponownym spisem lub procedurami alternatywnymi. Zakres tych czynności ustala biegły rewident.

PRZYKŁAD

Alfa sp. z o.o., której rok obrotowy pokrywa się z kalendarzowym, ustaliła pod koniec września 2026 r., że jej sprawozdanie finansowe za 2026 r. podlega obowiązkowi badania. Do 30 września nie zawarła umowy o badanie. Zapasy o wartości 8 mln zł, zgromadzone w trzech magazynach, mogą zgodnie z art. 26 ust. 3 uor zostać objęte inwentaryzacją już od 1 października. Na dzień 5 października umowa nadal nie jest podpisana.

Wariant 1 – umowa zawarta przed rozpoczęciem spisu

Zarząd zawiera umowę o badanie 6 października 2026 r. i tego samego dnia informuje firmę audytorską o planowanym terminie inwentaryzacji (20–22 października) oraz lokalizacji trzech magazynów. Firma audytorska otrzymuje informację przed rozpoczęciem spisu i może zaplanować udział biegłego rewidenta w inwentaryzacji. Późniejsze niż 30 września zawarcie umowy nie oznacza w takim przypadku naruszenia art. 66 ust. 5 uor.

Wariant 2 – umowa zostaje zawarta po zakończeniu spisu

Zarząd zwleka z decyzją i zawiera umowę dopiero 15 grudnia 2026 r., po zakończeniu inwentaryzacji w formie spisu z natury przeprowadzonej w październiku i listopadzie 2026. Firma audytorska nie uczestniczyła w tym spisie. Umowa może zostać zawarta we wskazanym terminie (15 grudnia), ale biegły rewident musi ocenić, czy możliwe jest uzyskanie wystarczających i odpowiednich dowodów przez spis w innym terminie, procedury dotyczące transakcji między datami albo – gdy takie rozwiązania nie są możliwe – procedury alternatywne. Jeżeli dowody będą wystarczające, brak udziału w spisie nie musi prowadzić do modyfikacji opinii. Jeżeli nie, przy istotnej wartości zapasów może powstać konieczność modyfikacji opinii z powodu ograniczenia zakresu badania.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26 ust. 3 oraz art. 66 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- pkt 18 oraz pkt 73–74 stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów (Dz.Urz. Min. Fin. z 2016 r. poz. 55)

©℗

Joanna Gawrońska
biegły rewident

eprasa.pl 7212c95a83

3 Czy fundacja rodzinna w organizacji musi prowadzić księgi rachunkowe

PROBLEM

W 2026 r. dwóch fundatorów sporządziło akt założycielski fundacji rodzinnej i wniosło mienie na pokrycie funduszu założycielskiego. W wyniku sporządzenia aktu założycielskiego powstała fundacja rodzinna w organizacji. Wniosek o jej wpis do rejestru został złożony, jednak fundacja nie została jeszcze wpisana do rejestru. Czy do czasu wpisu do rejestru należy prowadzić księgi rachunkowe i ująć w nich mienie wniesione przez fundatorów?

RADA

Nie należy uzależniać otwarcia ksiąg rachunkowych od dokonania wpisu fundacji do rejestru. Jeżeli wniesienie mienia na pokrycie funduszu założycielskiego było pierwszym zdarzeniem wywołującym skutki o charakterze majątkowym lub finansowym, dzień tego zdarzenia należy przyjąć jako dzień rozpoczęcia działalności w rozumieniu ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor).

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (dalej: ufr) fundacja rodzinna w organizacji powstaje z chwilą sporządzenia aktu założycielskiego. Nie jest zatem konieczne wcześniejsze uzyskanie wpisu do rejestru. Jednocześnie, na podstawie art. 23 ust. 3 ufr, fundacja rodzinna w organizacji zarządza swoim majątkiem we własnym imieniu, nabywa prawa, zaciąga zobowiązania oraz może być stroną postępowań sądowych. Już przed wpisem do rejestru może zatem występować w obrocie i dokonywać czynności wywołujących skutki majątkowe lub finansowe. Z chwilą wpisu do rejestru fundacja rodzinna w organizacji staje się fundacją rodzinną i uzyskuje osobowość prawną (art. 24 ufr). Brak osobowości prawnej przed wpisem nie oznacza jednak wyłączenia przepisów uor. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 uor przepisy tej ustawy stosuje się do jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Artykuł 12 ust. 1 pkt 1 uor wskazuje, że księgi rachunkowe powinny być otwarte w ciągu 15 dni od dnia rozpoczęcia działalności, którym jest dzień pierwszego zdarzenia wywołującego skutki o charakterze majątkowym lub finansowym. W rozpatrywanym przypadku owym pierwszym zdarzeniem jest wniesienie przez fundatorów mienia na pokrycie funduszu założycielskiego. Obowiązek wniesienia tego mienia wynika z art. 17 ufr. Konsekwencją tego jest ujęcie w księgach rachunkowych fundacji rodzinnej w organizacji wniesionego mienia.

eprasa.pl 7212c95a83

Moment otwarcia ksiąg należy zatem ustalić w odniesieniu do tego zdarzenia (wniesienia mienia), a nie do dnia wpisu fundacji do rejestru.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie dotyczące fundacji rodzinnych wskazało, że fundacja rodzinna nabywa osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru, a nabycie osobowości prawnej powoduje zastosowanie uor. MF nie rozstrzygnęło jednak wprost sytuacji fundacji rodzinnej w organizacji, tj. okresu między sporządzeniem aktu założycielskiego a wpisem do rejestru (zob. podatki.gov.pl, e-Sprawozdania Finansowe – pytania i odpowiedzi, pytanie 49: „Według którego załącznika uor fundacja rodzinna składa sprawozdanie finansowe"). Tym samym należy sądzić, że wniesienie mienia na fundusz założycielski będzie momentem otwarcia ksiąg rachunkowych, jeżeli stanowi pierwsze zdarzenie wywołujące skutki majątkowe lub finansowe. Jeżeli przed tym zdarzeniem nie wystąpiły inne zdarzenia tego rodzaju, ksiąg nie otwiera się wcześniej wyłącznie z uwagi na powstanie fundacji rodzinnej w organizacji.

PRZYKŁAD

Dwóch fundatorów w 2026 r. wnosi na fundusz założycielski mienie o łącznej wartości 1 500 000 zł:

- fundator 1 – nieruchomość o wartości 1 000 000 zł,
- fundator 2 – środki pieniężne w wysokości 500 000 zł.

Fundacja oczekuje na wpis do rejestru. Jeżeli wniesienie tego mienia było pierwszym zdarzeniem wywołującym skutki majątkowe lub finansowe, księgi rachunkowe należy otworzyć w związku z tym zdarzeniem (w ciągu 15 dni od tego zdarzenia).

Ewidencja w księgach rachunkowych wniesionego mienia:

Wn konto 01 „Środki trwałe"	1 000 000 zł
Wn konto 13-1 „Rachunek bankowy"	500 000 zł
Ma konto 80-1 „Fundusz założycielski – fundator 1"	1 000 000 zł
Ma konto 80-2 „Fundusz założycielski – fundator 2"	500 000 zł

***80-1** – Fundusz założycielski – fundator 1*

	1 000 000,00 (1)

***80-2** – Fundusz założycielski – fundator 2*

	500 000,00 (1)

***01** – Środki trwałe*

(1) 1 000 000,00	

***13-1** – Rachunek bankowy*

(1) 500 000,00	

eprasa.pl 7212c95a83

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- art. 17, art. 21 pkt 5, art. 23 ust. 1 i 3 oraz art. 24 ustawy z 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 326; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego”

4 Jak w księgach rachunkowych ująć koszty magazynowania sezonowych towarów

PROBLEM

Spółka zaczęła prowadzić sprzedaż hurtową artykułów dekoracyjnych. W październiku 2026 r., przygotowując się do sezonu świątecznego, zgromadziła znaczną ilość towarów przeznaczonych do sprzedaży w listopadzie i grudniu. Część towaru pozostaje w magazynie własnym, część w dwóch magazynach wynajmowanych od innych podmiotów. Spółka ponosi koszty wynajmu i przechowywania od października do końca grudnia 2026 r. Czy koszty magazynowania należy doliczyć do wartości towarów? Czy ma znaczenie, że część towarów przechowywana jest poza magazynem własnym?

RADA

Koszty magazynowania towarów, które są już kompletne i gotowe do sprzedaży, nie zwiększają ich wartości. Dzieje się tak niezależnie od tego, czy są przechowywane we własnym magazynie, czy w magazynie należącym do innego podmiotu. Tym samym koszty magazynowania należy ująć jako koszty działalności operacyjnej okresu, którego dotyczą. Wyjątkiem mogłyby być koszty magazynowania niezbędne jako element procesu produkcyjnego, którego zakończenie doprowadza produkt do stanu zdatnego do sprzedaży, np. dojrzewanie sera czy leżakowanie alkoholi.

UZASADNIENIE

Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) wskazuje (art. 28 ust. 2 uor), że cena nabycia obejmuje cenę zakupu oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu. Skoro towar jest gotowy do sprzedaży w chwili przyjęcia do magazynu, dalsze koszty przechowywania nie zwiększają jego wartości. Nie ma przy tym znacze-

eprasa.pl 7212c95a83

nia, czy towary są przechowywane we własnym magazynie jednostki, czy w magazynie wynajmowanym.

Magazynowanie jako element produkcji. Inaczej jest, gdy magazynowanie stanowi konieczny etap wytwarzania. Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 3 uor do kosztu wytworzenia nie zalicza się kosztów magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba że ich poniesienie jest niezbędne w procesie produkcji. Krajowy Standard Rachunkowości nr 13 „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów" wskazuje przykłady dojrzewania serów i leżakowania napojów alkoholowych. Decydujące znaczenie ma to, czy w okresie przechowywania nadal trwa proces produkcyjny, a nie miejsce, w którym produkty są przechowywane.

PRZYKŁAD

10 października 2026 r. spółka zakupiła dużą partię ozdób świątecznych przeznaczonych do sprzedaży w grudniu. Towary były kompletne i gotowe do sprzedaży w dniu przyjęcia. Ze względu na ograniczoną pojemność własnego magazynu zostały rozmieszczone w trzech lokalizacjach. Część pozostała w magazynie własnym, natomiast pozostałą część umieszczono w dwóch wynajmowanych magazynach zewnętrznych. Łączna wartość zakupionych towarów wynosiła 500 000 zł netto. Za przechowywanie towarów w dwóch zewnętrznych magazynach spółka otrzymała w październiku fakturę w kwocie 24 000 zł netto. Towary nie wymagały żadnego dodatkowego procesu technologicznego. Ich przechowywanie miało wyłącznie umożliwić sprzedaż w okresie świątecznym.

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. FV – zakup towarów (500 000 zł netto + 115 000 zł VAT = 615 000 zł brutto):	
Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu"	500 000 zł
Wn konto 22-1 „VAT naliczony i jego rozliczenie"	115 000 zł
Ma konto 21 „Rozrachunki z dostawcami"	615 000 zł
2. PZ – przyjęcie towarów do magazynu – 500 000 zł:	
Wn konto 33 „Towary"	500 000 zł
Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu"	500 000 zł
3. FV – usługi magazynowania w magazynach zewnętrznych (24 000 zł netto + 5 520 zł VAT = 29 520 zł brutto):	
Wn konto 40-2 „Usługi obce"	24 000 zł
Wn konto 22-1 „VAT naliczony i jego rozliczenie"	5 520 zł
Ma konto 21 „Rozrachunki z dostawcami"	29 520 zł
4. PK – rozliczenie kosztów na działalność handlową 24 000 zł:	
Wn konto 52 „Koszty działalności handlowej"	24 000 zł
Ma konto 49 „Rozliczenie kosztów"	24 000 zł

eprasa.pl 7212c95a83

21 – Rozrachunki z dostawcami			**30** – Rozliczenie zakupu			**22-1** – VAT naliczony i jego rozliczenie	
	615 000,00	(1)	(1) 500 000,00	500 000,00	(2)	(1) 115 000,00	
	29 520,00	(3)				(3) 5 520,00	

33 – Towary		**40-2** – Usługi obce		**49** – Rozliczenie kosztów	
(2) 500 000,00		(3) 24 000,00			24 000,00 (4)

52 – Koszty działalności handlowej	
(4) 24 000,00	

Magazynowanie jako etap produkcji. Gdyby spółka zamiast towarów handlowych wytwarzała np. sery dojrzewające, a przechowywanie partii serów w październiku i listopadzie 2026 r. w kontrolowanych warunkach było niezbędnym i jeszcze trwającym etapem dojrzewania – bez którego produkt nie osiągnąłby stanu zdatnego do sprzedaży – koszty magazynowania powiększyłyby koszt wytworzenia: 500 000 zł + 24 000 zł = 524 000 zł.

Zapis księgowy: Wn konto 60 „Produkty gotowe” 24 000 zł / Ma konto 58 „Rozliczenie kosztów działalności” 24 000 zł. Analogicznie należałoby postąpić w razie leżakowania napojów alkoholowych, fermentacji czy suszenia, jeżeli proces ten nadal trwa, a jego zakończenie dopiero czyni produkt zdatnym do sprzedaży.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 28 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- pkt. 6.7 Krajowego Standardu Rachunkowości nr 13 „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”, przyjęty uchwałą Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz.Urz. MF z 2019 r. poz. 60)

©℗
Dorota Pietrasz
księgowa

Abonament 2027

INFOR
Zał. R. Pleńkowski w 1987 r.

Przedłuż abonament
MONITORA księgowego
na 2027 rok

Zawsze aktualne i wiarygodne informacje na temat zmian przepisów znajdziesz na

inforlex.pl/ewydania

22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl sklep.infor.pl

eprasa.pl 7212c95a83

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1 Czy można zaliczyć do kosztów wydatki poniesione na zakup garniturów

PROBLEM

Spółka chce kupić garnitury dla pracowników, którzy wezmą udział w targach we Francji. Podczas targów pracownicy będą prowadzić z kontrahentami kluczowe rozmowy istotne dla dalszego funkcjonowania spółki. Czy spółka może zaliczyć taki wydatek do kosztów uzyskania przychodów?

RADA

Jeżeli spółka kupi pracownikom garnitury bez trwałego oznaczenia firmowego, to nie może tego wydatku zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów. W przypadku gdy garnitury zostaną trwale i widocznie oznaczone logo spółki, wydatek poniesiony na ich zakup będzie mógł zostać rozliczony w kosztach podatkowych. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodów albo zachowania lub zabezpieczenia ich źródła. Z całą pewnością związek między zakupem garniturów dla pracowników a targami we Francji i planowanymi tam negocjacjami z kontrahentami jest ścisły i ma służyć zachowaniu osiąganych przez spółkę przychodów. Aby jednak móc stwierdzić, czy taki wydatek może być dla spółki kosztem podatkowym, należy rozważyć, czy w tym przypadku nie znajdzie zastosowania wyłączenie z kosztów przewidziane w art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). Na podstawie tego przepisu nie uznaje się za koszty podatkowe kosztów reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów, w tym alkoholowych.

W interpretacji indywidualnej z 6 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1--2.4010.461.2025.2.END) Dyrektor KIS odmówił spółce, która kupowała pracownikom garnitury, koszule i eleganckie obuwie, prawa do rozliczenia tego wydatku w kosztach podatkowych. Mimo że w spółce obowiązywał dress code, a odzież miała być wykorzystywana wyłącznie podczas spotkań z klientami, negocjacji i wydarzeń branżowych, fiskus uznał, że dominującym celem tych zakupów było wykreowanie profesjonalnego wizerunku spółki, a więc reprezentacja. W przywołanym piśmie możemy przeczytać:

MF *Okoliczność, że ubrania nie stanowią elementu prywatnej garderoby pracowników, a ich użycie jest ograniczone do realizacji czynności zawodowych w imieniu Spółki nie zmienia oceny, iż wydatki poniesione przez Państwa na zakup odzieży służbowej (for-*

eprasa.pl 7212c95a83

malnej) dla pracowników służą celom reprezentacji i w związku z powyższym podlegają wyłączeniu z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy o CIT (…).

Biorąc pod uwagę przytoczoną interpretację, należy uznać, że sama argumentacja spółki może okazać się niewystarczająca. To, że rozmowy, które mają się odbyć podczas targów we Francji, są bardzo ważne dla jej dalszych losów, nie przesądza o zaliczeniu wydatków na garnitury dla pracowników w kosztach podatkowych. Wręcz przeciwnie, podkreślanie profesjonalnego wyglądu pracowników podczas kluczowych negocjacji może wzmocnić argument organu, że chodzi o reprezentację wyłączoną z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 28 updop.

Aby odpowiedzieć na pytanie spółki, należy również zapoznać się z interpretacją indywidualną Dyrektora KIS z 26 czerwca 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.272.2026.1.EWJ). Dotyczyła ona m.in. garniturów, marynarek, koszul i płaszczy używanych podczas spotkań biznesowych, konferencji i targów branżowych. W tym przypadku odzież była trwale i widocznie oznaczona logo lub nazwą spółki, pozostawała własnością pracodawcy, zakazano jej prywatnego używania, a pracownicy mieli obowiązek jej zwrotu. W takich okolicznościach Dyrektor KIS zaakceptował wydatek poniesiony na jej zakup jako koszt uzyskania przychodu. Uznał go bowiem za koszt reklamy, a nie reprezentacji. W przywołanym piśmie czytamy:

MF *(…) wydatki które poniosą Państwo na zakup odzieży służbowej, oznaczonej znakiem towarowym Spółki lub samą nazwą Spółki naniesioną czcionką zgodną z identyfikacją wizualną przedsiębiorstwa, będą mogły być uznane za wydatki reklamowe. Odzież ta kojarzy się bowiem z firmą poprzez oznaczenie jej logo Spółki. Taki strój wyróżnia pracowników firmy spośród innych osób i jest formą promocji służącą pozyskaniu innych klientów. Tak oznaczona odzież, jako pozbawiona waloru osobistego, nie będzie nadawała się do wykorzystania w innym miejscu niż w pracy w firmie prowadzonej przez Państwa. Odzież oznaczona logo firmy stanowi swoiste dodatkowe narzędzie do osiągnięcia przez Państwa przychodu w przyszłości i zabezpieczenie przychodu osiąganego. (…)*

Zatem wydatki na zakup (…) oznaczonych logo spółki w widocznym miejscu ubrań służbowych będą mogły zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów Spółki, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o CIT. Co istotne, należy pamiętać o obowiązku należytego udokumentowania poniesionych wydatków oraz racjonalności ich poniesienia.

Biorąc pod uwagę stanowisko organów podatkowych, należy stwierdzić, że jeżeli spółka chce zaliczyć do kosztów podatkowych wydatek poniesiony na zakup garniturów dla pracowników, to powinna:

- trwale i widocznie oznaczyć je logo lub nazwą spółki,
- wprowadzić regulamin nakazujący używanie garniturów tylko podczas targów i oficjalnych spotkań, zakazujący ich użytku w sytuacjach prywatnych,
- nie przekazywać pracownikom garniturów na własność, jednocześnie zobowiązując ich do zwrotu odzieży, np. w przypadku rezygnacji z dalszego zatrudnienia.

eprasa.pl 7212c95a83

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 1 i art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1--2.4010.461.2025.2.END) i z 26 czerwca 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.272.2026.1.EWJ)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

2 Jak rozliczyć wydatek na montaż ozdobnej ściany z roślin zielonych

PROBLEM

Od niedawna nasza spółka prowadzi działalność w nowo wybudowanym przez nią budynku. Dostaliśmy fakturę za zakup i montaż na jednej ze ścian elementu dekoracyjnego – ozdobnej ściany z roślin zielonych. W skład tej konstrukcji wchodzi m.in. system nawadniania ze sterownikami, konstrukcja stalowa i rośliny. Ściana jest zrobiona na konkretny wymiar i nie da się jej przenieść w inne miejsce. Koszt takiej ściany to ponad 18 000 zł brutto. Jak rozliczyć ten wydatek w kosztach podatkowych? Czy taką ścianę należy uznać za odrębny środek trwały i amortyzować?

RADA

Jeżeli ozdobna ściana z roślin zielonych jest wykonana na konkretny wymiar, trwale związana z budynkiem i po demontażu nie może być wykorzystana w innym miejscu, to nie powinna być kwalifikowana jako odrębny środek trwały. Wydatek poniesiony na zakup i montaż takiej ściany należy uznać za wydatek na ulepszenie budynku, który spółka wybudowała. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Czy ozdobna ściana z roślin zielonych może być odrębnym środkiem trwałym

Środkami trwałymi mogą być m.in. maszyna, urządzenie czy inny przedmiot, które są kompletne i zdatne do użytku, będą użytkowane dłużej niż rok w działalności gospodarczej podatnika (art. 16a ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop). W praktyce przy ocenie, czy wyposażenie zamontowane w budynku może stanowić odręb-

eprasa.pl 7212c95a83

ny środek trwały, duże znaczenie ma możliwość jego odłączenia od budynku i dalszego samodzielnego wykorzystania. W opisanej w pytaniu sytuacji tak nie jest. Zielona ściana została wykonana na wymiar i stanowi trwały element danego pomieszczenia. Nie można jej zdemontować i przenieść w inne miejsce. Z tego powodu należy uznać, że taka ściana nie powinna być klasyfikowana jako odrębny środek trwały i amortyzowana.

Czy ozdobną ścianę z roślin zielonych można uznać za ulepszenie budynku, w którym ją zamontowano

Zgodnie z art. 16g ust. 13 updop, jeżeli środki trwałe zostały przebudowane, rozbudowane, zrekonstruowane, zaadaptowane lub zmodernizowane, a suma wydatków na ich ulepszenie w danym roku przekracza 10 000 zł i powoduje wzrost wartości użytkowej środka trwałego, wartość tych wydatków zwiększa wartość początkową środka trwałego. Jeżeli zielona ściana stanowi trwały element aranżacji budynku i powoduje podwyższenie jego standardu użytkowego, estetycznego czy funkcjonalnego, najbezpieczniejszym rozwiązaniem będzie potraktowanie tego wydatku jako ulepszenia budynku. W takim przypadku spółka nie powinna nadawać zielonej ścianie odrębnego KŚT. Wydatek poniesiony na zakup i montaż ściany zwiększa wartość początkową budynku i jest rozliczany przez odpisy amortyzacyjne dokonywane według stawki właściwej dla tego budynku.

Podsumowując, w opisanej w pytaniu sytuacji za bardziej prawidłowe należy uznać potraktowanie wydatku poniesionego na zakup ozdobnej ściany z roślin zielonych jako ulepszenia budynku, w którym została zamontowana. Wydatek ten powinien zwiększyć wartość początkową budynku, w którym ścianę zamontowano, i być rozliczany w kosztach uzyskania przychodów przez odpisy amortyzacyjne dokonywane według stawki właściwej dla tego budynku.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16a ust. 1 i art. 16g ust. 13 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

3 Kiedy rozliczyć korektę faktury wystawionej w KSeF z powodu błędów w danych nabywcy

PROBLEM

Spółka z o.o. wystawiła w czerwcu 2026 r. fakturę sprzedażową. W tym miesiącu rozliczono również przychód z tej faktury, zatem w czerwcu wykonano

eprasa.pl 7212c95a83

usługę, wystawiono fakturę i otrzymano płatność. Faktura została wystawiona w KSeF. We wrześniu 2026 r. okazało się, że faktura została wystawiona na złego nabywcę. Usługę nabyła faktycznie inna spółka. W związku z tym we wrześniu 2026 r. wystawiono fakturę korygującą do zera fakturę z czerwca, a następnie nową fakturę z danymi prawidłowego nabywcy. Jak rozliczyć taką korektę w CIT?

RADA

W przedstawionym przypadku korektę przychodu należy rozliczyć w okresie, w którym powstał przychód, tj. w czerwcu 2026 r. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) spowodowało wiele zmian w dotychczasowej praktyce księgowej. Jedną z nich jest sposób korygowania faktur wystawionych z błędnym NIP nabywcy. Dotyczy to również faktur, na których błędnie wskazano nabywcę usługi lub towaru, a więc przypadków całkowitej zmiany danych nabywcy. Obecnie w takim przypadku podatnik najpierw koryguje do zera fakturę pierwotną wystawioną z błędnym NIP nabywcy albo błędnym nabywcą, następnie wystawia fakturę z prawidłowym NIP nabywcy albo prawidłowym nabywcą. Taką praktykę potwierdzają również organy podatkowe. W interpretacji indywidualnej z 23 czerwca 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.434.2026.1.AJB) Dyrektor KIS stwierdził, że:

MF *W sytuacji opisanej we wniosku faktura ustrukturyzowana z błędnym numerem NIP Kontrahenta nie będzie prawidłowo dokumentowała Państwa sprzedaży, ponadto nie dotrze do nabywcy usługi, na którego rzecz dokonali Państwo sprzedaży. Prawidłowym rozwiązaniem w takiej sytuacji jest wystawienie faktury korygującej do zera z błędnym numerem NIP kontrahenta i wystawienie nowej faktury ustrukturyzowanej na Kontrahenta z prawidłowym numerem NIP.*

Od czego zależy moment, w którym należy dokonać korekty przychodu

Moment rozliczenia korekty przychodu zależy od jej przyczyny. Jeżeli korekta przychodu nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką, dokonuje się jej przez zmniejszenie lub zwiększenie przychodów osiągniętych w okresie rozliczeniowym, w którym została wystawiona faktura korygująca lub – w przypadku braku faktury – inny dokument potwierdzający przyczyny korekty (art. 12 ust. 3j ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych).

Jak należy traktować błąd polegający na wpisaniu na fakturze błędnego NIP nabywcy

W przypadku korekty spowodowanej błędem w NIP nabywcy albo zmianą nabywcy mamy do czynienia z oczywistą omyłką. W takiej sytuacji korektę przychodu należy roz-

eprasa.pl 7212c95a83

liczyć w okresie, w którym powstał przychód pierwotny. W przedstawionym przypadku przychód powstał w czerwcu 2026 r. i w tym okresie należy rozliczyć wystawioną fakturę korygującą, czyli zmniejszyć przychód. Nie powstanie jednak nadpłata w zaliczce na podatek, ponieważ nową fakturę wystawioną we wrześniu 2026 r. również należy rozliczyć w czerwcu. Wtedy bowiem wykonano usługę i powstał przychód.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 3j ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 czerwca 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1--2.4012.434.2026.1.AJB)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków
oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

4 Czy można zaliczyć do kosztów wydatki na noclegi pracowników

PROBLEM

Spółka z o.o. zajmuje się serwisem i naprawą maszyn przemysłowych na terenie Polski. Usługi są wykonywane bezpośrednio w zakładach klientów, ponieważ maszyny – ze względu na swoje gabaryty, sposób zamontowania lub charakter awarii – nie mogą zostać przewiezione do siedziby spółki. Prace wykonują mechanicy, elektrycy, automatycy i technicy serwisu, a zlecenia mogą trwać od jednego dnia do kilku tygodni. Gdy codzienne dojazdy są niemożliwe lub nieuzasadnione ekonomicznie, spółka zapewnia pracownikom noclegi na czas realizacji zlecenia. Zakwaterowanie organizowane jest w hotelach, pensjonatach, kwaterach pracowniczych lub lokalach mieszkalnych. Faktury są wystawiane na spółkę i opłacane z jej rachunku. Czy wydatki na noclegi pracowników wykonujących usługi u klientów mogą stanowić dla spółki koszty uzyskania przychodów?

RADA

Spółka może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki ponoszone na noclegi pracowników skierowanych do wykonywania usług serwisowych i naprawczych w zakładach klientów, jeżeli wydatki te są związane z konkretnymi zleceniami, mają racjonalne uzasadnienie gospodarcze i zostały prawidłowo udokumentowane. Szczegóły – w uzasadnieniu.

eprasa.pl 7212c95a83

UZASADNIENIE

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia tego źródła, z wyjątkiem wydatków wymienionych w art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop (art. 15 ust. 1 updop). Przepis ten nie wymaga, aby poniesienie określonego wydatku prowadziło bezpośrednio do powstania konkretnego przychodu. Wystarczające jest, że wydatek pozostaje w racjonalnym związku z działalnością gospodarczą podatnika oraz obiektywnie może przyczynić się do uzyskania przychodów albo do zachowania lub zabezpieczenia ich źródła.

W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że kosztami podatkowymi mogą być wszelkie racjonalne i gospodarczo uzasadnione wydatki związane z prowadzoną działalnością, jeżeli ich poniesienie ma lub może mieć wpływ na osiągane przychody.

W przedstawionej w pytaniu sytuacji wydatki na noclegi pozostają w związku z działalnością spółki. Przedmiotem tej działalności jest bowiem serwisowanie i naprawa maszyn przemysłowych. Usługi są wykonywane bezpośrednio w zakładach klientów, ponieważ maszyny – ze względu na swoje gabaryty, sposób zamontowania lub charakter awarii – nie mogą zostać przewiezione do siedziby spółki.

Konieczność skierowania pracowników do innej miejscowości wynika więc bezpośrednio z przyjęcia przez spółkę określonego zlecenia. Jeżeli prace serwisowe lub naprawcze trwają kilka dni lub tygodni, a zakład klienta znajduje się w znacznej odległości od siedziby spółki albo miejsca zamieszkania pracowników, codzienny dojazd może być niemożliwy, nadmiernie czasochłonny lub nieuzasadniony ekonomicznie. Zapewnienie noclegu umożliwia wówczas rzeczywiste wykonanie usługi, z której spółka osiąga wynagrodzenie.

Za zaliczeniem takich wydatków do kosztów podatkowych przemawia również to, że pracownicy nie korzystają z noclegów w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych. Zakwaterowanie jest zapewniane jedynie na okres realizacji konkretnego zlecenia i w miejscowości, w której znajduje się zakład klienta. Gdyby pracownicy nie wykonywali powierzonych im czynności serwisowych, nie przebywaliby w tej miejscowości i nie byłoby konieczności ponoszenia wydatków na ich noclegi.

Koszty te są zatem ponoszone przede wszystkim w interesie spółki jako pracodawcy i usługodawcy. Ich celem jest zapewnienie terminowego wykonania usługi, skrócenie czasu dojazdów, zapewnienie dyspozycyjności zespołu serwisowego oraz ograniczenie ryzyka opóźnień w usunięciu awarii. Brak zakwaterowania mógłby prowadzić do wydłużenia realizacji prac, zwiększenia kosztów transportu, a w niektórych przypadkach nawet do rezygnacji z przyjęcia zlecenia.

Wydatki na noclegi pracowników nie zostały również wskazane w art. 16 ust. 1 updop jako wydatki wyłączone z kosztów uzyskania przychodów. Nie oznacza to jednak, że

eprasa.pl 7212c95a83

każdy wydatek na zakwaterowanie może zostać automatycznie zaliczony do kosztów. Spółka musi nie tylko wykazać jego celowość, racjonalność oraz związek z uzyskiwanymi przychodami, ale także właściwie go udokumentować.

Na znaczenie właściwego udokumentowania takich wydatków zwrócił uwagę Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 17 kwietnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.20.2025.1.AJ). Organ rozpatrywał możliwość zaliczenia do kosztów podatkowych wydatków ponoszonych przez spółkę na zakwaterowanie pracowników oraz ich transport do miejsca wykonywania pracy.

Dyrektor KIS podkreślił w przywołanej interpretacji, że podatnik powinien wykazać nie tylko fakt poniesienia wydatku, lecz również jego definitywny charakter, racjonalność, celowość oraz związek przyczynowy z osiąganymi przychodami. Wydatek powinien także zostać prawidłowo i rzetelnie udokumentowany. Ciężar wykazania tych okoliczności spoczywa na podatniku, ponieważ to on odnosi korzyść w postaci pomniejszenia podstawy opodatkowania.

W stanie faktycznym będącym przedmiotem tej interpretacji organ zakwestionował wydatki na zakwaterowanie. Przyczyną nie było jednak uznanie, że noclegi pracowników nigdy nie mogą stanowić kosztów podatkowych. Negatywne stanowisko wynikało przede wszystkim z braku dokumentacji pozwalającej ustalić, którzy pracownicy rzeczywiście korzystali z poszczególnych miejsc noclegowych oraz jak długo w nich przebywali.

Spółka występująca o interpretację wynajmowała ponadto większą liczbę miejsc, niż wynosiła liczba pracowników, opłacała zakwaterowanie niezależnie od faktycznego wykorzystania lokali oraz zawierała umowy najmu na okresy dłuższe niż okres wykonywania pracy. Nie prowadziła jednocześnie ewidencji umożliwiającej powiązanie poszczególnych noclegów z konkretnymi pracownikami i wykonywanymi przez nich zadaniami. W tych okolicznościach organ uznał, że nie jest możliwe potwierdzenie celowości i racjonalności całości ponoszonych wydatków.

W przedstawionej w pytaniu sytuacji ryzyko zakwestionowania wydatków na noclegi będzie mniejsze, jeżeli spółka będzie opłacała noclegi faktycznie wykorzystywane przez pracowników realizujących określone zlecenia serwisowe. Nie powinno być również wątpliwości, że zakwaterowanie jest zapewniane wyłącznie przez okres potrzebny do wykonania prac i nie służy osobistym celom pracowników.

Oprócz faktury wystawionej na spółkę należy zatem posiadać dokumenty pozwalające powiązać nocleg z konkretnym zleceniem. Mogą to być w szczególności zlecenia serwisowe, polecenia wyjazdu, harmonogramy prac, protokoły wykonania usługi, korespondencja z klientem, listy pracowników skierowanych do realizacji zlecenia oraz zestawienia okresów ich zakwaterowania.

Z dokumentacji powinno wynikać, w jakiej miejscowości wykonywano usługę, którzy pracownicy zostali tam skierowani, w jakim okresie korzystali z noclegu oraz z jakim

eprasa.pl 7212c95a83

klientem i zleceniem związany był ich pobyt. Takie dokumenty pozwolą wykazać związek przyczynowo-skutkowy wymagany przez art. 15 ust. 1 updop. Stanowisko to potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 11 grudnia 2018 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.419.2018.1.AR).

Szczególnej ostrożności wymaga natomiast wynajmowanie przez spółkę całych mieszkań lub kwater na dłuższe okresy, zwłaszcza gdy spółka opłaca niewykorzystane miejsca. W takim przypadku należy posiadać dodatkowe uzasadnienie gospodarcze, przykładowo wynikające z konieczności zapewnienia gotowości zespołu serwisowego, braku możliwości wynajmu na krótszy okres lub przewidywanego kontynuowania prac. W przeciwnym razie organ może zakwestionować tę część kosztu, która nie odpowiada rzeczywistemu wykorzystaniu zakwaterowania.

Podsumowując, wydatki na noclegi pracowników wykonujących usługi serwisowe w zakładach klientów mogą stanowić koszty uzyskania przychodów spółki. Warunkiem jest jednak wykazanie, że noclegi były niezbędne lub gospodarczo uzasadnione dla realizacji konkretnych usług, zostały faktycznie wykorzystane przez skierowanych pracowników oraz są odpowiednio udokumentowane.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 1 i art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 kwietnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB2--1.4010.20.2025.1.AJ) i z 11 grudnia 2018 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.419.2018.1.AR)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

5 Jak rozliczyć czynsz dzierżawny ponoszony w okresie przygotowania i realizacji inwestycji

PROBLEM

Nasza spółka realizuje inwestycję polegającą na budowie samoobsługowego centrum magazynowego z indywidualnymi boksami, infrastrukturą techniczną, drogami, parkingami i systemami bezpieczeństwa. Po oddaniu obiektu do użytkowania będziemy odpłatnie udostępniali powierzchnie magazynowe klientom. Inwestycja jest realizowana na gruncie użytkowanym na podstawie wieloletniej umowy dzierżawy. Czynsz dzierżawny, ustalony na warunkach rynkowych, jest ponoszony zarówno na etapie przygotowania

eprasa.pl 7212c95a83

inwestycji, jak i w trakcie prac budowlanych, przed oddaniem obiektu do użytkowania. Czy czynsz dzierżawny ponoszony w okresie przygotowania inwestycji, a także w trakcie jej realizacji, powinien zwiększać wartość początkową budowanego centrum, czy też może być zaliczany bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów w dacie poniesienia?

RADA

Czynsz dzierżawny ponoszony do dnia oddania budowanego obiektu do używania powinien zwiększać jego wartość początkową. Wydatek ten nie powinien być zatem rozliczany bezpośrednio w kosztach podatkowych, lecz przez odpisy amortyzacyjne dokonywane od wartości początkowej wybudowanego budynku.

UZASADNIENIE

Z art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) wynika, że nie zalicza się do kosztów podatkowych wydatków poniesionych na wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych. Wydatki takie są rozliczane w kosztach dopiero przez odpisy amortyzacyjne.

W przypadku środka trwałego wytwarzanego przez podatnika jego wartość początkową ustala się na podstawie kosztu wytworzenia (art. 16g ust. 1 pkt 2 updop). Definicję kosztu wytworzenia prezentujemy poniżej.

DEFINICJA

Za **koszt wytworzenia** uważa się wartość, w cenie nabycia, zużytych do wytworzenia środków trwałych: rzeczowych składników majątku i wykorzystanych usług obcych, kosztów wynagrodzeń za prace wraz z pochodnymi, i inne koszty dające się zaliczyć do wartości wytworzonych środków trwałych. Do kosztu wytworzenia nie zalicza się: kosztów ogólnych zarządu, kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych, w szczególności odsetek od pożyczek (kredytów) i prowizji, z wyłączeniem odsetek i prowizji naliczonych do dnia przekazania środka trwałego do używania (art. 16g ust. 4 updop).

Katalog wydatków składających się na koszt wytworzenia ma charakter otwarty. Oznacza to, że do wartości początkowej środka trwałego należy zaliczyć nie tylko wydatki bezpośrednio wymienione w art. 16g ust. 4 updop, lecz także inne koszty, jeżeli pozostają one w bezpośrednim związku z realizacją określonego przedsięwzięcia inwestycyjnego. Decydujące znaczenie ma możliwość przypisania wydatku do konkretnego środka trwałego oraz ustalenie, że wydatek nie zostałby poniesiony, gdyby podatnik nie podjął decyzji o realizacji inwestycji.

W przedstawionej w pytaniu sytuacji dzierżawiony grunt będzie w całości przeznaczony pod budowę samoobsługowego centrum magazynowego, obejmującego indywidualne boksy magazynowe, infrastrukturę techniczną, drogi dojazdowe, parkingi oraz systemy bezpieczeństwa. Zawarcie umowy dzierżawy oraz ponoszenie czynszu stanowiło warunek uzyskania prawa do korzystania z nieruchomości, na której jest realizowana

eprasa.pl 7212c95a83

inwestycja. Bez zapewnienia dostępu do gruntu budowa centrum magazynowego nie mogłaby zostać rozpoczęta ani przeprowadzona. Czynsz dzierżawny nie ma zatem charakteru kosztu ogólnego prowadzonej działalności ani kosztu ogólnego zarządu. Jest to wydatek związany z konkretną lokalizacją i konkretną inwestycją, który został poniesiony wyłącznie z uwagi na realizację tej inwestycji. Spełnione jest tym samym kryterium bezpośredniego związku między ponoszonym wydatkiem a procesem wytworzenia środka trwałego. W związku z tym czynsz płacony do momentu oddania centrum magazynowego do użytku powinien zostać wliczony do wartości początkowej centrum. Takie stanowisko zajmują również organy podatkowe. Przykładowo, w interpretacji indywidualnej z 25 czerwca 2025 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.20.2025.1.AW), Dyrektor KIS wskazał, że możliwość powiązania wydatku z konkretnym środkiem trwałym ma decydujące znaczenie dla jego kwalifikacji. Wydatek może zostać poniesiony nawet na wczesnym etapie procesu inwestycyjnego, jeżeli służy stworzeniu warunków niezbędnych do realizacji inwestycji. Dyrektor KIS stwierdził również, że koszty dzierżawy gruntu, który nie służy ogólnej działalności podatnika, lecz realizacji określonej inwestycji, nie stanowią kosztów ogólnego zarządu ani pozostałych kosztów operacyjnych. Jeżeli koszty te nie powstałyby bez podjęcia decyzji o budowie środka trwałego, pozostają w bezpośrednim związku z procesem jego wytworzenia. W konsekwencji organ stwierdził, że czynsz dzierżawny związany bezpośrednio z realizacją inwestycji, ponoszony do dnia przekazania inwestycji do użytkowania, stanowi koszt wytworzenia środka trwałego i zwiększa jego wartość początkową, od której podatnik może następnie dokonywać odpisów amortyzacyjnych zaliczanych do kosztów uzyskania przychodów. W piśmie tym możemy przeczytać:

MF *(…) wykładnię przepisów dotyczących ustalenia wartości początkowej środków trwałych należy stwierdzić, że do jej elementów należy zaliczać te koszty, które są powiązane z inwestycją, której efektem było wytworzenie amortyzowanych środków trwałych, przy czym katalog wydatków dających się przyporządkować do danego przedsięwzięcia ma charakter otwarty; stanowiły element procesu wytwarzania składników majątku podatnika; wydatki miały wpływ na koszt wytworzenia środków trwałych; bez tych wydatków nie powstałyby środki trwałe, a wydatki na wytworzenie środków trwałych nie zostałyby poniesione, gdyby nie podjęto decyzji o ich wytworzeniu; dzięki poniesionym wydatkom środki trwałe są kompletne i zdatne do użytku; wszelkie zaliczone do wartości początkowej koszty zostały poniesione do dnia oddania środków trwałych do używania; żaden z poniesionych wydatków nie jest zaliczony do kosztów ogólnych zarządu, kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych.*

(…) stwierdzić należy, że koszty czynszu dzierżawnego wynikające z umowy dzierżawy gruntów związane są bezpośrednio z realizacją inwestycji polegającej na budowie (...), poniesione do dnia przekazania inwestycji do użytkowania są objęte zakresem przedmiotowym cytowanego wyżej art. 16g ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Zatem stanowią one koszt wytworzenia środków trwałych zwiększając ich wartość początkową, od której będą Państwo mogli dokonywać odpisów amortyzacyjnych i zaliczać je do kosztów uzyskania przychodów.

eprasa.pl 7212c95a83

Jak rozliczyć czynsz dzierżawny zapłacony po oddaniu centrum magazynowego do używania

Odmiennie należy traktować czynsz płacony po oddaniu centrum magazynowego do używania. Od tego momentu wydatek ponoszony na ten cel nie służy już wytworzeniu środka trwałego, lecz bieżącemu korzystaniu z gruntu w ramach prowadzonej działalności polegającej na odpłatnym udostępnianiu powierzchni magazynowych. Czynsz dotyczący tego okresu może być zatem rozpoznawany jako bieżący koszt uzyskania przychodów.

Podsumowując, czynsz dzierżawny dotyczący gruntu wykorzystywanego wyłącznie do realizacji inwestycji polegającej na budowie centrum magazynowego, ponoszony do dnia oddania wybudowanego centrum do używania, powinien powiększyć jego wartość początkową. Czynsz płacony po przyjęciu centrum do używania może stanowić bieżący koszt uzyskania przychodów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 16g ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 25 czerwca 2025 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.20.2025.1.AW)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

6 W jaki sposób ustalić wartości wzajemnych poręczeń między spółkami – wyrok NSA

Ustalając, czy wzajemne poręczenia między spółkami mają charakter ekwiwalentny, decydujące znaczenie ma wartość faktycznie udzielonych zabezpieczeń, a nie długość okresów, przez które zabezpieczenia obowiązywały – wyrok NSA z 12 sierpnia 2026 r. (sygn. akt II FSK 1433/23).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła dwóch powiązanych ze sobą spółek, które udzielały sobie wzajemnych zabezpieczeń zobowiązań. Początkowo, od 2 grudnia 2013 r. do 16 listopada 2015 r., jedna ze spółek udzielała drugiej poręczenia zabezpieczającego zobowiązania z tytułu obligacji. Następnie, od 17 listopada 2015 r. do 2 grudnia 2016 r., między spółkami występowały świadczenia wzajemne. Po 3 grudnia 2016 r. jedna ze spółek korzystała już wyłącznie z zabezpieczenia udzielonego przez drugi podmiot.

eprasa.pl 7212c95a83

Wartości zabezpieczeń były różne. Spółka udzieliła poręczenia zobowiązań z tytułu obligacji do kwoty odpowiadającej 56 607 000 zł, natomiast druga spółka ustanowiła zabezpieczenia hipoteczne do łącznej kwoty 160 528 900 zł.

Spór dotyczył tego, czy przy ocenie ekwiwalentności wzajemnych świadczeń należy porównywać przede wszystkim wartość udzielonych zabezpieczeń, czy też uwzględnić również okres, przez jaki poszczególne poręczenia i zabezpieczenia obowiązywały.

Stanowisko organu podatkowego

Naczelnik Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego w Przemyślu uznał, że wzajemne świadczenia spółek nie były ekwiwalentne.

Organ przyjął, że w okresie występowania wzajemnych zabezpieczeń różnica między ich wartościami wynosiła 103 921 900 zł. Z kolei po ustaniu zabezpieczenia udzielanego przez skarżącą spółkę korzystała ona z zabezpieczenia drugiego podmiotu o wartości 160 528 900 zł.

Na tej podstawie organ oszacował wartość otrzymanego przez spółkę w 2016 r. świadczenia częściowo odpłatnego i nieodpłatnego na 1 734 514,47 zł i uznał, że o tę kwotę spółka zaniżyła swoje przychody podatkowe. W konsekwencji określono jej zobowiązanie w CIT za 2016 r. w wysokości 14 398 139 zł.

Podstawę prawną stanowił art. 12 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 12 ust. 6 i 6a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). Zdaniem organu różnica w wartości wzajemnych zabezpieczeń prowadziła do uzyskania przez spółkę częściowo odpłatnego, a następnie nieodpłatnego świadczenia.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z 25 maja 2023 r. (sygn. akt I SA/Rz 108/23) uwzględnił skargę spółki i uchylił decyzję organu.

WSA zgodził się, że przy ustalaniu, czy świadczenie jest nieodpłatne albo częściowo odpłatne, zasadnicze znaczenie ma jego ekwiwalentność. Nie zaakceptował jednak sposobu, w jaki organ porównał świadczenia obu podmiotów.

Zdaniem sądu nie można ograniczać analizy wyłącznie do nominalnej wysokości kwot, których dotyczyły zabezpieczenia. Przy porównywaniu ich wartości trzeba uwzględnić również inne okoliczności mające wpływ na ekonomiczną wartość świadczenia, w szczególności czas obowiązywania zabezpieczenia.

W konsekwencji WSA uznał, że organ nieprawidłowo zbadał ekwiwalentność świadczeń, ponieważ skoncentrował się przede wszystkim na wartości nominalnej zabezpieczeń i nie uwzględnił należycie różnicy w okresie ich obowiązywania.

eprasa.pl 7212c95a83

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 12 sierpnia 2026 r. (sygn. akt II FSK 1433/23) nie podzielił stanowiska WSA w Rzeszowie.

NSA uchylił w całości wyrok WSA. Przyjął odmienne od WSA rozumienie kryterium ekwiwalentności. Zdaniem NSA przy ustalaniu, czy wzajemne poręczenia mają charakter ekwiwalentny, decydujące znaczenie ma przede wszystkim wartość faktycznie udzielonych zabezpieczeń, a nie długość okresów, przez które zabezpieczenia obowiązywały.

Nie oznacza to, że okres poręczenia jest całkowicie bez znaczenia. Czas obowiązywania zabezpieczenia może wpływać na ustalenie jego wartości rynkowej, a więc na wycenę świadczenia zgodnie z art. 12 ust. 6 i 6a updop. Nie stanowi jednak samodzielnego kryterium pozwalającego uznać dwa zabezpieczenia o znacznie różniącej się wartości za świadczenia ekwiwalentne.

Ostatecznie NSA uznał zatem stanowisko organu podatkowego za prawidłowe.

Od redakcji

Wyrok ma istotne znaczenie dla grup kapitałowych, w których spółki udzielają sobie wzajemnych poręczeń, gwarancji czy innych form zabezpieczenia finansowania.

Samo ustalenie, że świadczenia mają charakter wzajemny, nie oznacza jeszcze, że nie powstanie przychód z nieodpłatnego albo częściowo odpłatnego świadczenia. Dla neutralności podatkowej konieczne jest bowiem ustalenie, czy świadczenia stron mają porównywalną wartość ekonomiczną.

Jeżeli jedna ze spółek otrzymuje zabezpieczenie o zdecydowanie większej wartości niż zabezpieczenie, którego sama udziela, może powstać po jej stronie przysporzenie podlegające opodatkowaniu na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 updop.

Wyrok NSA nie oznacza jednocześnie, że czas obowiązywania zabezpieczenia można całkowicie pominąć. Okres poręczenia może mieć znaczenie dla określenia jego wartości rynkowej. Jest jednak elementem wyceny świadczenia, a nie odrębnym kryterium ekwiwalentności pozwalającym automatycznie równoważyć różnice w wartości udzielonych zabezpieczeń.

W praktyce oznacza to, że spółki stosujące wzajemne poręczenia powinny dysponować analizą pozwalającą ustalić ich rynkową wartość. Sam fakt udzielenia poręczenia „w zamian" za inne poręczenie albo zapisanie w umowie, że świadczenia mają charakter wzajemny, nie jest wystarczający do wyłączenia ryzyka powstania przychodu podatkowego.

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 7212c95a83

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1 Czy można zaliczyć do kosztów wydatki na prywatną opiekę medyczną

PROBLEM

Przedsiębiorca świadczy usługi w zakresie doradztwa technicznego. Jego praca wiąże się z częstymi wyjazdami i spotkaniami z klientami, jest intensywna, dynamiczna i wymaga wysokiej dyspozycyjności. W ostatnim czasie zdrowie przedsiębiorcy pogorszyło się, co spowodowało, że potrzebuje częstszych konsultacji lekarskich. Przedsiębiorca wykupił prywatny pakiet medyczny. Dotychczas korzystał z usług finansowanych przez NFZ, ale uniemożliwiało mu to elastyczne umawianie spotkań z klientami. Prywatny pakiet zapewnia szybki dostęp do świadczeń zdrowotnych, co pozwala na utrzymanie ciągłości pracy i sprawne wykonywanie obowiązków zawodowych. Nie ma ryzyka powstawania przerw w pracy, które utrudniałyby realizację przyjętych zleceń. Czy przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów wydatki na prywatny pakiet medyczny?

RADA

Wydatki na prywatną opiekę medyczną nie stanowią dla przedsiębiorcy kosztu uzyskania przychodów. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Aby wydatki mogły stanowić koszt uzyskania przychodów w prowadzonej działalności gospodarczej, muszą być poniesione wyłącznie na potrzeby tej działalności. Wydatki, które mają osobisty charakter, nie mają na celu uzyskania przychodów z działalności gospodarczej czy też zachowania albo zabezpieczenia tego źródła przychodów. W konsekwencji wydatki ponoszone w celach prywatnych (osobistych) nie mogą stanowić kosztów uzyskania przychodów prowadzonej działalności gospodarczej.

W przedstawionym w pytaniu przypadku wydatki na prywatny pakiet medyczny mają charakter osobisty, a ich poniesienie ma na celu jedynie poprawę warunków zdrowotnych i ochronę zdrowia przedsiębiorcy. Oczywiście zły stan zdrowia może przełożyć się na niemożność wykonywania działalności gospodarczej, a dobre zdrowie pozwala realizować przychody z tej działalności, jednak nie można uznać, że są to wydatki po-

eprasa.pl 7212c95a83

noszone w celu osiągnięcia przychodów. Brak jest bowiem ich związku z wykonywaną działalnością gospodarczą. Bezpośrednim celem poniesienia wydatków na prywatny pakiet medyczny jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania organizmu przedsiębiorcy. W sytuacji gdy przedsiębiorca korzysta z leczenia, gdyż wymaga tego jego stan zdrowia, spełnia własne potrzeby osobiste, niezależnie od tego, czy prowadzi działalność gospodarczą. Bez znaczenia pozostaje również fakt, że prywatny pakiet medyczny umożliwia przedsiębiorcy szybszy dostęp do świadczeń zdrowotnych, co pozwala na utrzymanie ciągłości pracy i sprawne wykonywanie obowiązków zawodowych. Dla każdego rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej znaczenie ma stan zdrowia przedsiębiorcy. W związku z tym należy uznać, że wydatki przedsiębiorcy na prywatny pakiet medyczny nie mają związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą i nie są wydatkami ponoszonymi w celu uzyskania przychodu lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodu, jakim jest pozarolnicza działalność gospodarcza. Zatem nie można ich uznać za koszty uzyskania przychodów w prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej. Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1 czerwca 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.40.2026.2.PK).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1 czerwca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP2--1.4011.40.2026.2.PK)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

2 Czy można zaliczyć do kosztów środki pieniężne przywłaszczone przez pracownika

PROBLEM

Prowadzę działalność w zakresie sprzedaży produktów galanteryjnych. W sierpniu 2024 r. zatrudniłem pracownicę odpowiedzialną m.in. za faktury i kontakt z obsługującym nas biurem rachunkowym. Pracownica uzyskała dostęp do firmowego rachunku bankowego (indywidualny login) i mogła samodzielnie dokonywać z niego płatności. Przelewy były wyrywkowo sprawdzane. Po odsunięciu pracownicy od obowiązków w maju 2026 r. ustaliłem, że dokonywała nieudokumentowanych przelewów na rachunki, które nie należały do naszych dostawców. Łączna wartość przelewów wyniosła 89 934 zł.

eprasa.pl 7212c95a83

Okazało się również, że pracownica przekazywała do biura rachunkowego zmodyfikowane lub niekompletne wyciągi bankowe oraz usunęła część służbowej korespondencji. Po wykryciu nieprawidłowości odebrałem jej dostęp do rachunku, zabezpieczyłem dokumentację i złożyłem zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Postępowanie prokuratorskie nie zostało jeszcze zakończone. Z posiadanych przeze mnie informacji wynika, że pracownica nie posiada majątku pozwalającego na naprawienie szkody. Czy stratę w wysokości 89 934 zł, powstałą wskutek przywłaszczenia środków przez pracownicę, mogę zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

RADA

Podatnik może zaliczyć do kosztów podatkowych stratę powstałą wskutek przywłaszczenia przez pracownika środków z firmowego rachunku bankowego, jeżeli jest w stanie wykazać, że zastosował skuteczne procedury zabezpieczające przed kradzieżą firmowych pieniędzy oraz sprawował nad pracownikiem należyty nadzór. W opisanej sytuacji samodzielny dostęp pracownicy do rachunku bankowego, brak akceptacji dokonywanych przez nią przelewów przez inną osobę i późne wykrycie procederu przemawiają przeciwko rozpoznaniu straty w pieniądzach jako kosztu podatkowego.

UZASADNIENIE

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodów albo zachowania lub zabezpieczenia ich źródła, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Straty w środkach pieniężnych nie zostały wprost wymienione w art. 23 ust. 1 updof jako wydatki niestanowiące kosztów podatkowych. Nie oznacza to jednak, że każda strata powstała na skutek kradzieży pieniędzy może zostać automatycznie zaliczona do kosztów podatkowych.

Aby strata w środkach pieniężnych mogła być kosztem uzyskania przychodów, musi być rzeczywista, definitywna, związana z prowadzoną działalnością gospodarczą, właściwie udokumentowana i niezależna od podatnika. Podatnik musi wykazać, że dokonał wszelkich racjonalnych zabezpieczeń w celu uniknięcia straty. Ponadto po jego stronie nie mogą wystąpić zaniedbania w nadzorze nad podmiotem, który spowodował stratę.

Z przedstawionych w pytaniu okoliczności wynika, że pracownica miała dostęp do firmowego rachunku i mogła z niego samodzielnie wykonywać przelewy. Skupienie w rękach jednej osoby prawa do dysponowania środkami firmowymi oraz obowiązku dokumentowania płatności stworzyło możliwość ukrywania dokonywanych przez nią operacji. Indywidualny login pozwalał ustalić wykonawcę przelewu, ale nie zapobiegał nieuprawnionej płatności. Wyrywkowe sprawdzanie przelewów nie stanowiło wystarczającego nadzoru. Skoro pracownica mogła modyfikować wyciągi bankowe, nie zapewniono niezależne-

eprasa.pl 7212c95a83

go porównania dokumentów z historią bankową. To wszystko wskazuje, że podatnik nie sprawował nad pracownicą należytego nadzoru, co przemawia za wyłączeniem poniesionej straty z kosztów podatkowych. Brak możliwości rozliczenia straty pieniężnej w przypadku braku właściwego nadzoru nad pracownikiem, który przywłaszczył sobie firmowe pieniądze, potwierdzają również organy podatkowe. W interpretacji indywidualnej z 16 czerwca 2025 r. (sygn. 0114-KDWP.4011.2.2025.2.MG), która dotyczyła straty pieniężnej powstałej wskutek przelewów wykonywanych przez pracownicę na rachunki nienależące do kontrahentów, Dyrektor KIS stwierdził, że mimo wyrywkowych kontroli, indywidualnych loginów oraz współpracy z biurem rachunkowym, podatnik nie wykazał należytego nadzoru nad pracownikiem, który spowodował stratę. Dyrektor KIS zwrócił uwagę, że zatrudniona osoba mogła bez kontroli wykonywać przelewy, a proceder trwał wiele miesięcy. W związku z tym, zdaniem Dyrektora KIS, poniesiona strata nie mogła być dla podatnika kosztem podatkowym. W piśmie tym możemy przeczytać:

MF *(…) przy odpowiedniej kontroli i nadzorze (…) nad pracownikiem można było uniknąć przywłaszczenia środków pieniężnych. Proceder przelewania* [środków – przyp. red.] *pieniężnych trwał bowiem jakiś czas – kwota wyprowadzonych środków opiewa na przeszło 500 tys. zł. Przez ten okres czasu przedsiębiorca działający w sposób racjonalny i z należytą starannością, powinien być w stanie wykryć ubytek środków pieniężnych powstały w wyniku naruszeń, których dopuścił się pracownik.*

(…) zaznaczyć należy, że to na Panu ciąży obowiązek wykazania, że dochował Pan należytej staranności, o której mowa we wniosku, jak również podjął wszelkie możliwe w określonych okolicznościach czynności w celu odzyskania utraconych środków, oraz że dysponuje stosownymi dokumentami potwierdzającymi spełnienie ww. okoliczności. Wykazanie ww. okoliczności jest warunkiem koniecznym dla uznania straty za koszt uzyskania przychodu.

Mając na uwadze całokształt okoliczności przedstawionych we wniosku – poniesiona przez Pana strata w majątku obrotowym powstała w wyniku kradzieży środków pieniężnych z rachunku bankowego przez pracownika, z uwagi na powyższe nie może zostać zaliczona do kosztów uzyskania przychodów prowadzonej działalności gospodarczej, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Organ podatkowy podkreślił, że przy właściwej kontroli można było uniknąć przywłaszczenia albo wykryć je wcześniej.

Jeżeli pracodawca jest w stanie udowodnić, że w należyty sposób sprawował nadzór nad pracownikiem, to może zaliczyć do kosztów podatkowych przywłaszczone przez pracownika pieniądze. Potwierdzają to organy podatkowe w wydawanych interpretacjach indywidualnych. Przykładowo, w piśmie z 9 maja 2017 r. (sygn. 2461-IBPB-1-1.4511.45.2017.2.BK), Dyrektor KIS dopuścił możliwość rozliczenia przez pracodawcę w kosztach środków pieniężnych przywłaszczonych przez akwizytora, ponieważ był w stanie wykazać nad nim należyty nadzór. W piśmie tym możemy przeczytać:

MF *(…) stwierdzić należy, iż jeżeli Wnioskodawca, jak twierdzi:*

- *dopełnił należytej staranności w nadzorowaniu rozliczeń akwizytora z Wnioskodawcą,*

eprasa.pl 7212c95a83

- *podjął wszelkie możliwe w okolicznościach sprawy działania zmierzające do odzyskania utraconych środków pieniężnych, jak również,*
- *dysponował będzie stosownymi dokumentami potwierdzającymi podjęcie ww. działań i czynności*
- *– to w roku podatkowym, w którym uzyska ostateczną informację o niemożności odzyskania ww. środków, może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej wskazaną we wniosku stratę w środkach obrotowych.*

W przedstawionym przypadku dodatkowym problemem przemawiającym za niemożnością zaliczenia poniesionej straty do kosztów podatkowych jest trwające postępowanie prokuratorskie i brak ostatecznego rozstrzygnięcia dotyczącego możliwości odzyskania utraconych pieniędzy. Samo przekonanie podatnika, że jego pracownica nie posiada majątku pozwalającego na naprawienie szkody, może być niewystarczające. Dla potwierdzenia definitywności straty istotne mogą być prawomocny wyrok, postanowienie o umorzeniu postępowania, orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody albo dokument komornika potwierdzający bezskuteczność egzekucji.

Samo zgłoszenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa potwierdza podjęcie działań przez podatnika, lecz nie przesądza jeszcze, że strata ma charakter definitywny. Nie wiadomo bowiem, czy w toku postępowania karnego, cywilnego lub egzekucyjnego utracone środki nie zostaną odzyskane w całości albo w części.

Nawet późniejsze uzyskanie dokumentów potwierdzających bezskuteczność dochodzenia należności może jednak nie wystarczyć. Nadal konieczne byłoby wykazanie, że przyczyną straty nie był brak odpowiedniego nadzoru, co, jak wcześniej wspomniano, w okolicznościach opisanych w pytaniu będzie trudne do udowodnienia. Pracownica mogła samodzielnie wykonywać przelewy przez wiele miesięcy, bez obowiązku ich zatwierdzania przez drugą osobę. Jednocześnie kontrolowała obieg dokumentów przekazywanych do księgowości. Okoliczności te mogą zostać uznane za wadliwą organizację systemu kontroli wewnętrznej.

Należy uznać, że w przedstawionych w pytaniu okolicznościach strata w kwocie 89 934 zł nie powinna zostać zaliczona do kosztów uzyskania przychodów. Przeciwko temu przemawia brak skutecznych procedur nadzoru nad przelewami, długotrwałość procederu oraz brak ostatecznego potwierdzenia, że utracone środki nie zostaną odzyskane.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 czerwca 2025 r. (sygn. 0114-KDWP.4011.2.2025.2.MG) i z 9 maja 2017 r. (sygn. 2461-IBPB-1-1.4511.45.2017.2.BK)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 7212c95a83

3 Jaką stawką ryczałtu opodatkować nagrodę pieniężną otrzymaną z banku

PROBLEM

Prowadzę działalność gospodarczą (usługi informatyczne). Jestem opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Przystąpiłem do promocji banku X „Zyskaj do 4500 zł z Kontem Firmowym Online" i spełniwszy jej warunki, otrzymałem nagrodę pieniężną. Regulamin promocji wskazuje, że wartość nagrody stanowi przychód z działalności gospodarczej i należy odprowadzić od niej podatek. Jaką stawką ryczałtu opodatkować otrzymaną nagrodę pieniężną?

RADA

Dla ustalenia właściwej stawki ryczałtu dla nagrody pieniężnej otrzymanej z banku kluczowa jest analiza regulaminu promocji, w której podatnik wziął udział. Przy braku świadczenia wzajemnego ze strony podatnika dla banku właściwa będzie stawka ryczałtu w wysokości 3%. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Nagroda pieniężna z banku za otwarcie konta firmowego stanowi przychód z działalności gospodarczej. W przypadku działalności gospodarczej opodatkowanej ryczałtem ewidencjonowanym kwestią problematyczną jest ustalenie właściwej stawki ryczałtu dla otrzymanej nagrody pieniężnej. W zależności od warunków przyznania nagrody możliwe jest jej opodatkowanie stawką:

- 3% przewidzianą dla nieodpłatnych świadczeń,
- właściwą dla świadczenia wzajemnego otrzymanego przez bank ze strony podatnika, który skorzystał z promocji, albo
- stawką, którą opodatkowana jest działalność prowadzona przez podatnika.

Opodatkowanie nagrody pieniężnej za otwarcie konta firmowego stawką 3% jest wariantem korzystniejszym w stosunku do innych stawek ryczałtu. Czy taka nagroda jest jednak świadczeniem nieodpłatnym, do którego ma zastosowanie stawka w tej wysokości?

Nieodpłatne świadczenie to każde zdarzenie prawne lub gospodarcze, w wyniku którego jedna strona otrzymuje korzyść majątkową, nie dając w zamian żadnego wynagrodzenia, świadczenia wzajemnego. To, czy nagroda za otwarcie konta firmowego może

eprasa.pl 7212c95a83

być uznana za nieodpłatne świadczenie, zależy od warunków jej przyznania. Kluczowa jest więc szczegółowa analiza regulaminu promocji. Czy w warunkach promocji nie kryje się jakieś świadczenie wzajemne ze strony podatnika dla banku, np. polecenie konta innym osobom (usługa promocji) albo obowiązek utrzymania na koncie określonych środków pieniężnych (udostępnienie kapitału)? Jeżeli takiego świadczenia w warunkach przyznania nagrody nie ma, to właściwa będzie stawka ryczałtu w wysokości 3% (art. 12 ust. 1 pkt 7 lit. e ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne; dalej: uzpd). Prawidłowość takiego stanowiska potwierdził m.in. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 29 lipca 2026 r. (sygn. 0112-KDWL.4011.92.2026.1.DK), w której uznał, że stawka 3% z tytułu nieodpłatnego świadczenia ma zastosowanie do tzw. cashbacków, czyli procentowego zwrotu wydatków, przy których użyta jest karta debetowa przypięta do konta.

W przypadku opisanym w pytaniu stawka 3% będzie właściwa, jeżeli nagroda pieniężna przysługuje wyłącznie za sam fakt otwarcia konta firmowego. Zalecamy, aby potwierdzić prawidłowość tej stawki, występując o własną interpretację indywidualną, w której podatnik przedstawi szczegółowo warunki otrzymania nagrody.

Jeżeli nagroda pieniężna za otwarcie konta firmowego związana jest z określonym świadczeniem wzajemnym ze strony podatnika na rzecz banku, stawka ryczałtu w wysokości 3% przewidziana dla świadczeń nieodpłatnych może być zakwestionowana przez organ podatkowy. W takim przypadku organ może zastosować stawkę właściwą:

- dla usługi świadczonej przez podatnika. Przykładowo, jeżeli organ uzna, że podatnik świadczy na rzecz banku usługę promocyjną, to właściwa będzie stawka 15%,
- dla podstawowej działalności podatnika, np. 12%, w przypadku gdy podatnik świadczy usługi IT. Będzie tak, jeżeli organ uzna, że podatnik nie świadczy na rzecz banku np. usługi promocyjnej. W tym przypadku przyjmuje się, że obowiązuje stawka właściwa dla przychodów z działalności, z którą związane są dodatkowe przychody w postaci nagrody pieniężnej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. o, pkt 2b lit. b oraz pkt 7 lit. e ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1089)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 lipca 2026 r. (sygn. 0112-KDWL.4011.92.2026.1.DK)

©℗

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków
oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

eprasa.pl 7212c95a83

4 Czy można zaliczyć do kosztów opłatę za przynależność do organizacji branżowej

PROBLEM

Lekarz stomatolog prowadzi gabinet stomatologiczny i jest opodatkowany podatkiem liniowym. Zapłacił opłatę za przynależność do polskiej organizacji zrzeszającej lekarzy stomatologów. Organizacja ta działa w formie stowarzyszenia, ma charakter branżowy i naukowy, a jej działalność jest ściśle związana z zakresem wykonywanej przez lekarza działalności gospodarczej. Członkostwo w organizacji ma charakter dobrowolny. Organizacja nie jest organizacją działającą na podstawie odrębnych ustaw regulujących samorząd zawodowy lub zrzeszenia przedsiębiorców czy pracodawców. Czy lekarz może zaliczyć do kosztów podatkowych poniesioną opłatę?

RADA

Nie, w przedstawionej sytuacji lekarz nie może zaliczyć poniesionej opłaty do kosztów podatkowych. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodów albo zachowania lub zabezpieczenia ich źródła, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof).

W przedstawionej w pytaniu sytuacji należy odwołać się do art. 23 ust. 1 pkt 30 updof. Na jego podstawie nie uważa się za koszty uzyskania przychodów składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa, z wyjątkiem:

a) wpłat podatników prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej (art. 23 ust. 1 pkt 30 lit. a updof),

b) składek na rzecz organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, działających na podstawie odrębnych ustaw – do wysokości łącznie nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty odpowiadającej 0,25% kwoty wynagrodzeń wypłaconych w poprzednim roku podatkowym, stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne; jeżeli przedsiębiorca nie wypłacał tych wynagrodzeń, kwota składek zaliczana do kosztów uzyskania przychodów w roku podatkowym nie może przekroczyć 250 zł (art. 23 ust. 1 pkt 30 lit. b updof).

Przedsiębiorca, o którym mowa w pytaniu, świadczy usługi stomatologiczne, a nie usługi w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji. Zapłacona przez niego

eprasa.pl 7212c95a83

opłata nie jest składką na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej. Z tego powodu nie można jej uznać za składkę, która mogłaby być kosztem podatkowym na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 30 lit. a updof.

Opłaty tej nie można również uznać za składkę, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 30 lit. b updof. Z pytania wynika, że organizacja branżowa, na rzecz której przedsiębiorca poniósł tę opłatę, działa w formie stowarzyszenia i nie jest organizacją zrzeszającą przedsiębiorców czy pracodawców, działającą na podstawie odrębnych ustaw.

Podsumowując, należy stwierdzić, że poniesiona przez przedsiębiorcę opłata za przynależność do dobrowolnej organizacji branżowej nie może zostać przez niego zaliczona do kosztów uzyskania przychodów. Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 czerwca 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-2.4011.419.2026.2.IM).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 czerwca 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.419.2026.2.IM)

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

5 Jak rozliczyć premię pieniężną otrzymaną od kontrahenta po zakończeniu roku

PROBLEM

Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą. Jestem podatnikiem VAT. Usługi świadczę w ramach umów B2B. W sierpniu 2026 r. otrzymałem premię roczną i wystawiłem fakturę o treści: premia roczna. Czy jeżeli była to premia za 2025 r., to fakturę należało rozliczyć w PIT w sierpniu 2026 r., czy też powinienem się cofnąć do grudnia 2025 r.? To wiązałoby się jednak z koniecznością skorygowania rocznego PIT i składki zdrowotnej.

RADA

Jeżeli prawo do premii powstało dopiero w sierpniu 2026 r. i wtedy podatnik poznał jej ostateczną wysokość, to wystawioną fakturę należało rozliczyć na bieżąco, czyli w sierpniu 2026 r. Szczegóły – w uzasadnieniu.

eprasa.pl 7212c95a83

UZASADNIENIE

W którym momencie rozliczyć otrzymaną premię pieniężną

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) przychodami z pozarolniczej działalności gospodarczej są kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane. W przypadku podatnika VAT przychodem jest kwota należna pomniejszona o należny VAT. Na podstawie art. 14 ust. 1c updof przychód powstaje w dniu wykonania usługi albo częściowego wykonania usługi, nie później jednak niż w dniu wystawienia faktury albo uregulowania należności. Jeżeli usługi są rozliczane w okresach rozliczeniowych, to zgodnie z art. 14 ust. 1e updof przychód powstaje ostatniego dnia okresu rozliczeniowego wskazanego w umowie albo na fakturze, nie rzadziej niż raz w roku. Jeżeli do danego przychodu z działalności gospodarczej nie stosuje się art. 14 ust. 1c albo 1e updof, za datę powstania przychodu uznaje się dzień otrzymania zapłaty (art. 14 ust. 1i updof). Ta ostatnia regulacja może mieć zastosowanie do premii, która nie stanowi wynagrodzenia za konkretną usługę ani składnika ceny usług rozliczanych w okresach rozliczeniowych, lecz ma charakter odrębnej nagrody za osiągnięcie określonego wyniku.

Potwierdzenie takiego stanowiska odnajdujemy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 3 czerwca 2015 r. (sygn. IPPB1/4511–362/15-3/ES). Sprawa dotyczyła przedsiębiorcy świadczącego w ramach działalności gospodarczej usługi doradztwa strategicznego na rzecz spółki. Poza stałym miesięcznym wynagrodzeniem podatnik mógł otrzymać dodatkową premię roczną, uzależnioną od osiągnięcia przez spółkę określonych wyników i wskaźników finansowych. Prawo do premii oraz jej wysokość mogły zostać ustalone dopiero po zakończeniu roku, po dokonaniu przez spółkę weryfikacji osiągniętych wyników. Przed zakończeniem tej procedury podatnik nie miał pewności, czy premia w ogóle zostanie mu przyznana ani jaka będzie jej wysokość. Premia nie była przy tym wynagrodzeniem za dodatkową, odrębnie wykonaną usługę ani należnością rozliczaną w przyjętym okresie rozliczeniowym, lecz dodatkową nagrodą uzależnioną od osiągnięcia określonych rezultatów. Organ zaakceptował stanowisko, zgodnie z którym do przychodu z takiej premii nie stosuje się art. 14 ust. 1c ani art. 14 ust. 1e updof. Zastosowanie znajduje natomiast art. 14 ust. 1i updof, co oznacza, że przychód powstaje w dniu faktycznego otrzymania premii. Sam fakt, że wysokość świadczenia została obliczona na podstawie wyników osiągniętych w poprzednim roku, nie powoduje zatem konieczności rozpoznania przychodu w tym wcześniejszym roku.

Interpretacja ta jest bardzo zbliżona do przedstawionej w pytaniu sytuacji. Jeżeli zleceniobiorca świadczący usługi w ramach działalności B2B otrzymywał na bieżąco podstawowe wynagrodzenie za te usługi, natomiast premia stanowiła dodatkową nagrodę za osiągnięcie albo przekroczenie rocznych celów, można uznać, że premia nie stanowiła wynagrodzenia za odrębną usługę wykonaną 31 grudnia 2025 r. Jeżeli prawo do niej oraz

eprasa.pl 7212c95a83

jej wysokość zostały ostatecznie ustalone dopiero w sierpniu 2026 r., przychód powinien zostać rozpoznany na podstawie art. 14 ust. 1i updof w dniu jej faktycznego otrzymania.

Takie stanowisko potwierdził również Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi w interpretacji indywidualnej z 15 października 2013 r. (sygn. IPTPB1/415–485/13-2/AG). Dotyczyła ona przedsiębiorcy prowadzącego działalność na podstawie umowy agencyjnej, który poza podstawowym wynagrodzeniem prowizyjnym otrzymywał premie za realizację celów sprzedażowych. Cel został osiągnięty w listopadzie, informację o przyznaniu premii przekazano podatnikowi w grudniu, natomiast jej wypłata nastąpiła w styczniu następnego roku. Organ uznał, że samo przekroczenie określonego poziomu sprzedaży nie oznaczało wykonania przez przedsiębiorcę dodatkowej usługi. Premia miała charakter nagrody za zachowanie pożądane z punktu widzenia kontrahenta i nie była wynagrodzeniem rozliczanym w przyjętym okresie rozliczeniowym. W konsekwencji zastosowano art. 14 ust. 1i updof, a przychód powstał dopiero w styczniu, czyli w dniu faktycznego otrzymania premii, mimo że cel premiowy został osiągnięty w poprzednim roku.

W przedstawionej w pytaniu sytuacji istotne będzie zatem ustalenie charakteru premii na podstawie umowy B2B, regulaminu premiowania i informacji przekazanej przez zleceniodawcę. Jeżeli kontrahent dopiero po zakończeniu roku zweryfikował wyniki, zatwierdził realizację celów, obliczył wysokość premii i w sierpniu 2026 r. poinformował zleceniobiorcę o jej przyznaniu, przemawia to za rozliczeniem przychodu w sierpniu 2026 r. Dotyczy to szczególnie przypadku, gdy premia została w tym miesiącu wypłacona, a następnie udokumentowana fakturą.

Odmienna ocena byłaby możliwa, gdyby z umowy jednoznacznie wynikało, że premia stanowi zmienną część wynagrodzenia za usługi wykonywane w rocznym okresie rozliczeniowym, a po osiągnięciu określonego progu zleceniobiorcy automatycznie i bezwarunkowo przysługiwała konkretna kwota. Jeżeli wszystkie warunki zostały spełnione do 31 grudnia 2025 r., wysokość premii była możliwa do obliczenia, a późniejsza weryfikacja miała wyłącznie techniczny charakter, organ mógłby uznać, że przychód stał się należny już w 2025 r. W takim przypadku wystawienie faktury dopiero w sierpniu 2026 r. nie przesuwałoby momentu powstania przychodu.

Podsumowując, w opisanym stanie faktycznym istnieją mocne podstawy do rozpoznania przychodu w sierpniu 2026 r. Warunkiem jest jednak, aby premia miała charakter odrębnej nagrody ustalonej i przyznanej w 2026 r., a nie automatycznie należnego składnika rocznego wynagrodzenia za usługi wykonane w 2025 r.

Kiedy podatnik otrzymujący premię pieniężną musi skorygować zeznanie roczne i składkę zdrowotną

Jeżeli otrzymana przez podatnika premia roczna stanowiła przychód sierpnia 2026 r., to nie ma podstaw do korygowania zeznania PIT za 2025 r. oraz rocznego rozliczenia składki zdrowotnej za ten rok.

eprasa.pl 7212c95a83

Tylko w przypadku gdyby przychód powstał w grudniu 2025 r., podatnik musiałby dokonać korekty rozliczenia rocznego PIT i składki zdrowotnej.

Podsumowując, podatnik nie powinien automatycznie cofać premii do przychodów grudnia 2025 r., tylko dlatego że została nazwana „premią roczną" i odnosi się do wyników za 2025 r. Jeżeli prawo do niej oraz jej wysokość zostały definitywnie ustalone dopiero w sierpniu 2026 r., prawidłowe było bieżące rozliczenie premii w tym miesiącu. Gdyby jednak z umowy wynikało, że premia była znana i bezwarunkowo należna już na koniec 2025 r., to przychód powstałby w grudniu 2025 r. W takim przypadku podatnik musiałby skorygować zeznanie roczne PIT oraz rozliczenie składki zdrowotnej za 2025 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 14 ust. 1, 1c, 1e i 1i ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 3 czerwca 2015 r. (sygn. IPPB1/4511–362/15-3/ES)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 15 października 2013 r. (sygn. IPTPB1/415–485/13-2/AG)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

6 Świadczenie usług zarządzania w ramach umowy B2B a prawo do opodatkowania ryczałtem – wyrok NSA

Członek zarządu, który świadczy na rzecz spółki usługi zarządzania na podstawie umowy B2B, nie może korzystać z opodatkowania ryczałtem ewidencjonowanym, jeżeli w ramach tej umowy posiada realne uprawnienia do podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania spółki, jej reprezentowania, zawierania umów czy zatrudniania pracowników – wyrok NSA z 19 sierpnia 2026 r. (sygn. akt II FSK 1216/23).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła podatnika będącego członkiem zarządu spółki prowadzącej działalność na rynku nieruchomości. Podatnik planował rozpoczęcie jednoosobowej działalności gospodarczej i świadczenie usług na rzecz jednej lub kilku spółek celowych z tej samej grupy kapitałowej na podstawie umów B2B.

eprasa.pl 7212c95a83

Zakres planowanych czynności był bardzo szeroki. Podatnik miał m.in. reprezentować spółki przed organami i innymi podmiotami, podpisywać i zawierać w ich imieniu umowy oraz transakcje, powoływać prokurentów i pełnomocników, zatrudniać i zwalniać pracowników, przygotowywać plany i raporty dotyczące działalności spółek, wykonywać obowiązki związane z KRS, nadzorować ochronę informacji poufnych, rozstrzygać sprawy spółek oraz przygotowywać strategie ich rozwoju.

Czynności te miały być wykonywane w związku z pełnieniem przez podatnika funkcji członka zarządu spółek.

Podatnik uzyskał opinię klasyfikacyjną, zgodnie z którą planowane przez niego usługi mieściły się w grupowaniu PKWiU 70.22.1 – Usługi doradztwa związane z zarządzaniem. W ocenie podatnika oznaczało to możliwość opodatkowania uzyskiwanych przychodów 15% ryczałtem ewidencjonowanym na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. m ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (dalej: uzpd).

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 8 kwietnia 2022 r. (sygn. 0113-KDIPT2--1.4011.946.2021.4.ISL) uznał stanowisko podatnika za nieprawidłowe.

Organ stwierdził, że sama klasyfikacja usług do PKWiU 70.22.1 nie przesądza jeszcze o możliwości zastosowania opodatkowania ryczałtem ewidencjonowanym. W pierwszej kolejności należy bowiem ustalić, do jakiego źródła przychodów według przepisów ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) należy zakwalifikować wynagrodzenie otrzymywane przez podatnika.

Zdaniem Dyrektora KIS zakres powierzonych podatnikowi kompetencji wskazywał, że nie będzie on wykonywał wyłącznie czynności doradczych. Posiadał bowiem realne uprawnienia do podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania spółek, ich reprezentowania, zawierania umów czy zatrudniania pracowników.

Organ uznał w konsekwencji, że umowa B2B ma charakter co najmniej podobny do umowy o zarządzanie, o której mowa w art. 13 pkt 9 updof. Przychody z takiej umowy należy więc zaliczyć do działalności wykonywanej osobiście i opodatkować według skali podatkowej, a nie ryczałtem.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 17 stycznia 2023 r. (sygn. akt III SA/Wa 1416/22) oddalił skargę podatnika.

WSA potwierdził przede wszystkim, że art. 13 pkt 9 updof ma charakter szczególny. Przychody z umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich oraz umów o podobnym charakterze są zaliczane do działalności wykonywanej osobiście,

eprasa.pl 7212c95a83

nawet wtedy gdy umowa została formalnie zawarta w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Zdaniem sądu przedstawiony przez podatnika zakres czynności jednoznacznie wykraczał poza zwykłe doradztwo. WSA zwrócił uwagę m.in. na nadzorowanie pionów funkcjonalnych spółki, obsługę procesów zarządczych i decyzyjnych dotyczących projektów inwestycyjnych oraz faktyczne zarządzanie przedsiębiorstwem. Co istotne, czynności miały być wykonywane w związku z pełnieniem funkcji członka zarządu.

WSA podkreślił również, że samo prowadzenie działalności gospodarczej nie przesądza o tym, że wszystkie uzyskiwane w jej ramach przychody stanowią przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej. Jeżeli przepisy updof kwalifikują określone wynagrodzenie do innego źródła – w tym przypadku do działalności wykonywanej osobiście – podatnik nie może zmienić tej kwalifikacji przez zawarcie umowy B2B.

W konsekwencji w opisanej sytuacji art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. m uzpd nie mógł znaleźć zastosowania.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 19 sierpnia 2026 r. (sygn. akt II FSK 1216/23) oddalił skargę kasacyjną podatnika. Tym samym prawomocnie utrzymał w mocy wyrok WSA w Warszawie.

NSA podtrzymał stanowisko, zgodnie z którym czynności obejmujące m.in. reprezentowanie spółki, zawieranie umów, powoływanie pełnomocników oraz podejmowanie decyzji kadrowych wykraczają poza zwykłe doradztwo i wskazują na rzeczywiste wykonywanie funkcji zarządczych.

W takim przypadku przychodów nie można traktować jako przychodów z działalności gospodarczej podlegających 15% ryczałtowi. Zastosowanie znajduje art. 13 pkt 9 updof, który kwalifikuje przychody z umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich oraz umów o podobnym charakterze jako przychody z działalności wykonywanej osobiście.

Od redakcji

Wyrok ma duże znaczenie praktyczne dla członków zarządów, dyrektorów i menedżerów, którzy równolegle prowadzą działalność gospodarczą i zawierają ze spółkami umowy B2B.

Samo określenie umowy jako umowy o świadczenie usług doradczych nie przesądza o możliwości zastosowania ryczałtu ewidencjonowanego. Podobnie nie jest wystarczająca klasyfikacja wykonywanych czynności przez GUS do grupowania PKWiU 70.22.1 – Usługi doradztwa związane z zarządzaniem.

eprasa.pl 7212c95a83

W pierwszej kolejności należy bowiem ustalić rzeczywisty charakter wykonywanych czynności. Jeżeli osoba jedynie analizuje sytuację spółki, przedstawia rekomendacje i doradza zarządowi, nie posiadając jednocześnie uprawnień do podejmowania decyzji w imieniu spółki, ocena podatkowa może być inna.

Ryzyko powstaje natomiast wtedy, gdy zakres umowy obejmuje m.in. reprezentowanie spółki, zawieranie w jej imieniu umów, podejmowanie decyzji personalnych, powoływanie pełnomocników lub prokurentów, zarządzanie określonymi obszarami przedsiębiorstwa czy podejmowanie innych wiążących decyzji gospodarczych.

W takim przypadku umowa, niezależnie od jej nazwy, może zostać uznana za umowę o zarządzanie albo umowę o podobnym charakterze. Z art. 13 pkt 9 updof wynika przy tym wprost, że zasada ta obowiązuje także wtedy, gdy umowa została zawarta w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Wyrok pokazuje więc, że przy ustalaniu możliwości stosowania ryczałtu przez menedżerów nie można rozpoczynać analizy od właściwej stawki ryczałtu. Najpierw należy ustalić źródło przychodów. Dopiero jeżeli wynagrodzenie można zakwalifikować do pozarolniczej działalności gospodarczej, możliwe jest badanie, czy zastosowanie znajdzie stawka 15%, 8,5% czy inna stawka przewidziana w przepisach uzpd.

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1 Czy bilet na pociąg kupiony przez internet może być kosztem w pkpir

PROBLEM

Przedsiębiorca kupił przez internet bilet na pociąg w celu odbycia podróży do kontrahenta. Bilet nie ma NIP przewoźnika. Czy taki bilet można ująć w kosztach w pkpir?

RADA

Bilet kolejowy bez NIP przewoźnika nie stanowi podstawy wpisu wydatku na podróż przedsiębiorcy w pkpir. W takim przypadku przedsiębiorca powinien uzyskać fakturę od przewoźnika. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Podstawą zapisów w pkpir dotyczących wydatków związanych z działalnością gospodarczą są m.in. faktury (§ 6 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki

eprasa.pl 7212c95a83

z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów; dalej: rozporządzenie w sprawie prowadzenia pkpir). Jednorazowy bilet kolejowy jest fakturą, jeśli zawiera:

- numer i datę wystawienia,
- imię i nazwisko lub nazwę podatnika, tj. przewoźnika,
- numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, tj. NIP przewoźnika,
- informacje pozwalające na identyfikację rodzaju usługi,
- kwotę podatku,
- kwotę należności ogółem

– § 3 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 października 2021 r. w sprawie wystawiania faktur.

Jeżeli bilet zawiera wymienione dane, przewoźnik nie wystawia już faktury. Taki bilet jest fakturą i stanowi podstawę zapisu wydatku w pkpir. W przedstawionym przypadku bilet nie zawiera NIP przewoźnika. To oznacza, że nie może być uznany za fakturę.

Określone rodzaje wydatków podatnicy prowadzący pkpir mogą udokumentować dowodem wewnętrznym. Są to m.in. koszty diet i innych należności za czas podróży służbowej pracowników oraz wartość diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących (§ 8 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie prowadzenia pkpir).

W przypadku podróży służbowych przedsiębiorcy dowodem wewnętrznym można udokumentować wyłącznie wartość diet. Koszty przejazdu pociągiem powinny być udokumentowane fakturą. Brak faktury oznacza, że przedsiębiorca nie posiada wymaganego przepisami dowodu księgowego. Rozliczenie w kosztach takiego wydatku na podstawie biletu nieposiadającego NIP przewoźnika może zostać zakwestionowane przez fiskusa. Warto jednak podkreślić, że w takim przypadku organ podatkowy powinien dopuścić inne dowody w postaci np. wyjaśnień przedsiębiorcy, zeznań świadków, które potwierdzą związek podróży z działalnością gospodarczą przedsiębiorcy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że przedsiębiorca posiada dowód w postaci biletu, a o zaliczeniu wydatku do kosztów nie powinien przesądzać brak na nim NIP przewoźnika. Rozstrzygają o tym wszystkie okoliczności świadczące o związku wydatku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Aby uniknąć sporu z organem podatkowym, zalecamy jednak wystąpienie do przewoźnika o wystawienie faktury.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca wyjechał w celu służbowym. Jest czynnym podatnikiem VAT. W podróży był od godz. 8.00 11 września 2026 r. do godz. 21.00 12 września 2026 r. Przejazd odbył pociągiem. Faktura za nocleg wyniosła 260 zł. Nabyty przez internet bilet kolejowy kosztował 259,20 zł (netto 240 zł, VAT 19,20 zł). Bilet nie zawiera NIP przewoźnika.

eprasa.pl 7212c95a83

W podróży przedsiębiorca przebywał jedną dobę i 13 godzin. Do kosztów przedsiębiorca może zaliczyć dwie diety, co daje kwotę 90 złotych. W sumie do kosztów tytułem swojej podróży służbowej przedsiębiorca zaliczy:

- fakturę za hotel,
- kwotę diet na podstawie wystawionego dowodu wewnętrznego.

Wydatek poniesiony na przejazd pociągiem przedsiębiorca będzie mógł zaliczyć do kosztów w pkpir, jeżeli uzyska od przewoźnika fakturę.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Pozostałe wydatki		Razem wydatki (14 + 15)	
				zł	gr	zł	gr
1	2	4	8	15		16	
324	12.09.2026	DW 1/09/2026	Podróż służbowa – diety	90	00	90	00
325	12.09.2026	F 1234/2026	Podróż służbowa – nocleg	260	00	260	00

PODSTAWA PRAWNA:

- § 6 ust. 3 pkt 1, § 8 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2025 r. poz. 1299)
- § 3 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 października 2021 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz.U. z 2021 r. poz. 1979; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1742)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

Abonament 2027

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Przedłuż abonament
MONITORA księgowego
i wybierz jeden z prezentów!

Zobacz więcej:
oferta2027.infor.pl

22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl sklep.infor.pl

eprasa.pl 7212c95a83

IX. ZUS

1 Jakie są skutki w zakresie ubezpieczeń społecznych w przypadku przekształcenia przez PIP umowy zlecenia w umowę o pracę

PROBLEM

Nasza firma zatrudnia kilkunastu zleceniobiorców. Otrzymaliśmy zawiadomienie z Państwowej Inspekcji Pracy (PIP) o zamiarze wszczęcia kontroli w październiku 2026 r. Obawiamy się, że w wyniku obowiązywania nowych przepisów może dojść do przekształcenia niektórych umów zlecenia w umowy o pracę. Jakie jest ryzyko z tym związane w zakresie opłacania składek ZUS? Jakie obowiązki będzie miał płatnik składek w razie zakwalifikowania umów zlecenia jako umów o pracę?

RADA

Jeżeli inspektor PIP w trakcie kontroli stwierdzi, że umowa cywilnoprawna jest w istocie umową o pracę, wyda w tym zakresie decyzję. W konsekwencji zleceniobiorca zostanie uznany za pracownika i będzie podlegał ubezpieczeniom na zasadach dotyczących pracowników zasadniczo od dnia wydania decyzji PIP. Będzie to wymagało sporządzenia korekt dokumentów zgłoszeniowych (wyrejestrowanie z kodem 0411 xx i dokonanie zgłoszenia do ubezpieczeń z kodem pracowniczym 0110 xx) i rozliczeniowych oraz opłacenia składek ZUS z odsetkami (jeśli wskutek tego powstanie niedopłata). Pracownika należy zgłosić do ZUS w terminie 7 dni od uprawomocnienia decyzji lub orzeczenia sądu. Nowelizacja ustawy z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy przewiduje zaliczenie składek z umów cywilnoprawnych od momentu wydania decyzji na poczet składek pracowniczych. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Od 8 lipca 2026 r., na podstawie ustawy z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (dalej: nowelizacja ustawy o PIP), inspekcja ta zyskała uprawnienia do wydawania decyzji administracyjnych o przekształceniu nieprawidłowo zawartych umów cywilnoprawnych. Tego rodzaju decyzja wywierać będzie także wpływ na ubezpieczenia społeczne,co spowoduje wiele obowiązków dla płatnika składek (m.in. skorygowanie dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych w związku ze zmianą tytułu ubezpieczenia).

eprasa.pl 7212c95a83

W praktyce istotnie zwiększy się ryzyko zakwestionowania umów cywilnoprawnych, w tym umów zlecenia, umów o świadczenie usług (zawieranych również w ramach działalności gospodarczej, na zasadzie samozatrudnienia), jeżeli faktyczne warunki wykonywania pracy będą odpowiadały przesłankom określonym w art. 22 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dalej: k.p.).

Charakter prawny decyzji PIP. Przekształcenie umowy cywilnoprawnej w umowę o pracę przez PIP będzie się odbywało dwuetapowo:

1) w pierwszej kolejności inspektor pracy wyda polecenie usunięcia naruszeń dotyczących funkcjonowania umowy cywilnoprawnej, faktycznego świadczenia pracy przez osobę za wynagrodzeniem w warunkach, w których powinna być zawarta umowa o pracę,

2) jeżeli naruszenia nie zostaną usunięte, okręgowy inspektor pracy stwierdzi w drodze decyzji istnienie stosunku pracy. W takim przypadku, na podstawie ustaleń dokonanych w toku kontroli przez inspektora pracy, okręgowy inspektor pracy zawiadomi strony o wszczęciu postępowania zmierzającego do wydania decyzji (stroną postępowania będzie również pracownik).

Inspektor pracy wyda więc najpierw polecenie skierowane do stron stosunku prawnego (w celu umożliwienia stronom stosunku prawnego zajęcia stanowiska), wskazując na konieczność jego uregulowania w sposób odpowiadający przepisom, tj. np. zawarcia umowy o pracę, jeśli wykonywanie umowy zlecenia nosi znamiona zatrudnienia pracowniczego.

Po przeprowadzeniu kontroli i stwierdzeniu, że praca była wykonywana w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p., okręgowy inspektor będzie mógł:

- wydać decyzję stwierdzającą istnienie stosunku pracy lub
- skierować do właściwego sądu pracy powództwo o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy.

PRZYKŁAD

Spółka Y współpracuje z Olgą K. w ramach B2B (umowa o świadczenie usług zawarta między przedsiębiorcami). PIP przekształciła tę formę współpracy w umowę o pracę. Decyzja staje się wykonalna z dniem:

- następującym po dniu, w którym upływa termin wniesienia odwołania, jeżeli żadna ze stron nie wniosła odwołania, albo
- prawomocnego orzeczenia sądu, albo
- nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności (np. w przypadku kobiet w ciąży).

W przypadku braku odwołania dojdzie do nawiązania stosunku pracy w momencie wydania decyzji i powstanie obowiązek traktowania Olgi K. jako pracownika ze wszystkimi tego konsekwencjami w sferze ubezpieczeń społecznych oraz w zakresie podatków.

eprasa.pl 7212c95a83

Decyzja PIP stwierdzająca istnienie stosunku pracy powinna zawierać:

- oznaczenie organu PIP, datę wydania, oznaczenie strony lub stron decyzji,
- termin usunięcia stwierdzonych uchybień,
- powołanie podstawy prawnej,
- rozstrzygnięcie,
- uzasadnienie faktyczne i prawne,
- pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych.

Wskazana decyzja będzie wiążąca dla ZUS oraz organów podatkowych w zakresie ustalenia stosunku pracy.

Skutki decyzji PIP w zakresie ubezpieczeń społecznych. Decyzja PIP od dnia jej wydania wywołuje skutki prawne, jakie wiążą się ze stwierdzeniem istnienia stosunku pracy na gruncie przepisów ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej: ustawa systemowa).

Stosunek pracy stwierdzany w decyzji będzie istniał od dnia wydania decyzji przez okręgowego inspektora pracy. Decyzja nie będzie obowiązywała z mocą wsteczną.

W przypadku konieczności ustalenia istnienia stosunku pracy za okres wcześniejszy okręgowy inspektor pracy będzie kierował powództwo do sądu pracy.

WAŻNE! Decyzje PIP, które wywoływać będą również skutki w sferze ubezpieczeń społecznych, dotyczyć będą wyłącznie bieżących okresów.

Jak wspomniano wcześniej decyzja stanie się wykonalna z dniem następującym po dniu, w którym upływa termin wniesienia odwołania, o ile żadna ze stron nie wniosła odwołania, albo z dniem prawomocnego orzeczenia sądu, albo z dniem nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności.

Płatnik składek będzie obowiązany przekazać do ZUS dokumenty związane z ubezpieczeniami społecznymi, określone w ustawie systemowej, za okres objęty decyzją PIP, nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna. W przypadku wniesienia odwołania do sądu termin 7 dni należy liczyć od dnia, w którym orzeczenie sądu stało się prawomocne. W zgłoszeniu ZUS ZUA jako datę powstania obowiązku ubezpieczeń należy wskazać datę wydania decyzji PIP.

WAŻNE! Zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, wobec których stwierdzono istnienie stosunku pracy, dokonuje się z datą wydania tej decyzji.

Za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracownika (wobec którego stwierdzono istnienie stosunku pracy decyzją PIP) przyjmowana będzie kwota wykazana z tytułu zakwestionowanej umowy zlecenia w okresie od dnia wydania decyzji do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, a w przypadku wniesienia odwołania do sądu – do dnia, w którym orzeczenie sądu stało się prawomocne.

eprasa.pl 7212c95a83

Jeżeli zleceniobiorca był objęty obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (oraz dobrowolnym chorobowym), przekwalifikowanie umowy zlecenia przez PIP na umowę o pracę, co do zasady, nie spowoduje po stronie płatnika składek konieczności dopłaty składek zusowskich. ZUS zaliczy bowiem na poczet należności z tytułu pracowniczego składki opłacone za osobę zgłoszoną do ubezpieczeń społecznych z tytułu zakwestionowanej umowy (tj. umowy zlecenia), wobec której wydano decyzję PIP (stwierdzającą istnienie stosunku pracy). Dopłata nastąpi, gdy np. składka na ubezpieczenie chorobowe nie była opłacana, albo gdy zleceniodawca nie zatrudniał pracowników (tylko wyłącznie zleceniobiorców) i nie opłacał składki na FGŚP. Do składek tych nie znajdą zastosowania przepisy dotyczące nienależnie opłaconych składek.

Jeżeli natomiast zleceniobiorca był zgłoszony tylko do ubezpieczenia zdrowotnego (z uwagi na zbieg tytułów ubezpieczenia), należy opłacić należne składki na ubezpieczenia społeczne i fundusze pozaubezpieczeniowe wraz z odsetkami.

Decyzja PIP wywierać będzie także wpływ na bieg terminu przedawnienia należności z tytułu składek. Ulegnie on zawieszeniu od dnia wniesienia odwołania od tej decyzji do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, a w przypadku wniesienia odwołania do sądu – do dnia, w którym orzeczenie sądu stało się prawomocne.

PRZYKŁAD

Jan K. zatrudniony był na podstawie umowy zlecenia w Y sp. z o.o. z wynagrodzeniem 6000 zł brutto. Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym (wraz z dobrowolnym chorobowym) i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Przeprowadzona w spółce kontrola PIP skutkowała wydaniem decyzji, zgodnie z którą od 1 września 2026 r. Jan K. zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę (1 października 2026 r. upłynął termin na złożenie odwołania). Płatnik składek powinien dokonać wyrejestrowania ubezpieczonego z tytułu umowy zlecenia od 1 września 2026 r. (z kodem 0411 xx) i od tej daty zgłosić go z tytułu umowy o pracę (z kodem 0110 xx). ZUS uznał składki opłacone z tytułu umowy zlecenia za składki opłacone z tytułu umowy o pracę.

PRZYKŁAD

Olaf R. zatrudniony był na podstawie umowy zlecenia, z której był objęty tylko ubezpieczeniem zdrowotnym. PIP przekształciła jego umowę w umowę o pracę na podstawie decyzji administracyjnej. Przekształcenie spowodowało zwiększenie obciążeń składkowych płatnika składek. Decyzja wydana została 31 sierpnia 2026 r. Płatnik składek 24 września 2026 r. złożył odwołanie do sądu. Załóżmy, że wyrok uprawomocni się w lutym 2027 r. W związku z tym po uprawomocnieniu się wyroku należy zgłosić ubezpieczonego do ubezpieczeń na druku ZUS ZUA z kodem 0110 xx od dnia wydania decyzji (tj. 31 sierpnia 2026 r.) oraz skorygować za ten okres dokumenty rozliczeniowe. Płatnik składek powinien również opłacić należne składki na ubezpieczenia społeczne i ewentualnie fundusze pozaubezpieczeniowe wraz z odsetkami.

eprasa.pl 7212c95a83

Okres przejściowy. Firmy, które przed dniem wejścia w życie nowelizacji ustawy o PIP, tj. przed 8 lipca 2026 r., zawarły z osobą wykonującą pracę umowę cywilnoprawną, mimo iż spełniała ona wszystkie cechy stosunku pracy, mogą skorzystać z tzw. abolicji, która zwalnia z odpowiedzialności wykroczeniowej za zastępowanie umów o pracę umowami cywilnoprawnymi. Pozwoli to uniknąć wyłącznie kary grzywny, która może wynieść nawet 60 000 zł.

Warunkiem jest dobrowolne zawarcie umów o pracę z tymi osobami w okresie 12 miesięcy, tj. do 8 lipca 2027 r.

WAŻNE! Okres przejściowy nie wyklucza skontrolowania przez PIP wcześniejszego okresu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 11 ust. 1 pkt 7a i ust. 2, art. 13 pkt 5, art. 33a ustawy z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1712; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- art. 1, art. 16 ustawy z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 13 pkt 1, art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 36 ust. 13 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 734)

Michał Daszczyński
radca prawny, specjalista z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych

X. KADRY I PŁACE

1 Jak skalkulować wynagrodzenie za urlop na przełomie miesięcy, gdy doszło w jego trakcie do zmiany wysokości pensji

PROBLEM

Pełnoetatowy pracownik zatrudniony w podstawowym systemie czasu pracy otrzymuje co miesiąc stałą stawkę miesięczną oraz zmienne premie regulaminowe, których wysokość jest ustalana jako odpowiedni procent płacy zasadniczej (od 10 do 15%). Od 24 sierpnia do 4 września 2026 r. korzystał on z urlopu wypoczynkowego (jedyna nieobecność w tych miesiącach), a od 1 września 2026 r. podniesiono mu stałą pensję z kwoty 5800 zł do poziomu 6200 zł brutto. W jaki sposób w tych okolicznościach obliczyć należność za wspomniany okres urlopu wypoczynkowego?

eprasa.pl 7212c95a83

RADA

W opisanym w pytaniu przypadku, dla uproszczenia obliczeń, można nie ustalać należności urlopowej ze stałych elementów pensji, wypłacając je w pełnej wysokości przysługującej odpowiednio w sierpniu (5800 zł) i wrześniu (6200 zł). W podstawie wynagrodzenia urlopowego należy natomiast uwzględnić zmienne premie regulaminowe w łącznej kwocie wypłaconej pracownikowi w okresie od maja do lipca 2026 r., z jednym zastrzeżeniem. Otóż w przypadku kalkulowania należności za dni wrześniowego urlopu wspomniane zmienne świadczenia powinny zostać przeliczone według nowej stawki płacy zasadniczej.

UZASADNIENIE

Naczelna zasada rozliczeń urlopowych stanowi, że za czas urlopu wypoczynkowego pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, jakie otrzymałby, gdyby w tym czasie świadczył pracę (art. 172 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy).

Sam proces kalkulacji należności za płatny wypoczynek zatrudnionego można podzielić na następujące etapy:

- ustalenie podstawy obliczeń,
- wyznaczenie stawki za godzinę urlopu,
- pomnożenie skalkulowanej stawki przez liczbę godzin nieobecności urlopowej.

Ustalanie podstawy urlopowej – zasady ogólne. W podstawie urlopowej uwzględnia się:

- stałe składniki pensji (np. płaca zasadnicza i dodatki określone stałą stawką) – w wysokości przysługującej pracownikowi w miesiącu wykorzystywania urlopu, oraz
- zmienne składniki wynagrodzenia, które przysługują pracownikowi za okres nie dłuższy niż miesiąc – w łącznej wysokości wypłaconej pracownikowi w okresie 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, a w przypadku znacznego wahania ich wysokości w poszczególnych miesiącach – maksymalnie w okresie 12 miesięcy.

Podstawa urlopowa przy stałych składnikach wynagrodzenia. W praktyce często nie wyodrębnia się należności urlopowej ze stałych składników pensji i w to miejsce wypłaca się je w miesiącu korzystania przez pracownika z urlopu w pełnej należnej wysokości. Jeśli pracodawca chce jednak wyliczyć wynagrodzenie za urlop z elementów o charakterze stałym, wówczas powinien:

- ich kwotę przysługującą w miesiącu korzystania przez pracownika z płatnego wypoczynku podzielić przez nominalny czas pracy z ww. miesiąca,
- uzyskaną stawkę pomnożyć przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie urlopu w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, gdyby w tym czasie nie korzystał z urlopu.

eprasa.pl 7212c95a83

Podstawa urlopowa przy zmiennych składnikach wynagrodzenia. Skalkulowanie należności urlopowej ze zmiennych elementów pensji sprowadza się do:

- podzielenia sumy zmiennych składników płacy wypłaconych w okresie 3 (lub maksymalnie 12) miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu przez liczbę godzin, w czasie których pracownik świadczył pracę w okresie, z którego została ustalona podstawa urlopowa (do liczby godzin pracy zaliczamy tu wszystkie faktycznie przepracowane godziny, a więc także m.in. nadgodziny oraz godziny pełnionych dyżurów, w czasie których pracownik wykonywał pracę),
- przemnożenia otrzymanej stawki przez liczbę godzin urlopu.

W sytuacji gdy wynagrodzenie pracownika składa się zarówno z części stałej, jak i zmiennej, wówczas wynagrodzenie urlopowe ustalamy według opisanych wcześniej zasad, właściwych dla danej grupy składników.

Urlop na przełomie miesięcy. Nierzadko zdarza się, że urlop przypada na przełom miesięcy w ten sposób, iż jest kontynuowany z poprzedniego miesiąca bez dnia przerwy lub po przerwie przypadającej na dni będące dla pracownika wolnymi od pracy (np. niepracujące weekendy lub święta). W takich okolicznościach nie ma potrzeby ustalania podstawy urlopowej odrębnie dla każdego z tych miesięcy, gdyż wspomnianą podstawę wyznacza się z miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, a nie z miesiąca wykorzystywania urlopu (§ 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop; dalej: rozporządzenie urlopowe). Oznacza to, że baza obliczeniowa należności za płatny wypoczynek powinna pochodzić z okresu 3 (lub maksymalnie z 12) miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, również dla tej części urlopu, która, rozpoczęta w danym miesiącu, jest kontynuowana w następnym miesiącu.

Odstępstwo od zasady ciągłości podstawy urlopowej. Pracodawcy muszą pamiętać o istotnym wyjątku od stosowania tej samej podstawy wynagrodzenia za urlop. Dotyczy to sytuacji, gdy dochodzi do zmian w miesięcznych składnikach zmiennych lub zmian wysokości takich składników w okresie, z którego ustala się podstawę urlopową, wprowadzonych przed rozpoczęciem przez pracownika urlopu wypoczynkowego, lub w miesiącu wykorzystywania tego urlopu. W takim przypadku bazę wyliczeń wyznacza się ponownie z uwzględnieniem opisanej modyfikacji (§ 10 rozporządzenia urlopowego).

Uwzględniając przedstawione wyjaśnienia, w przypadku pracownika przebywającego na urlopie na przełomie sierpnia i września 2026 r., któremu przyznano wrześniową podwyżkę stałej pensji, wyznaczając podstawę należności za urlop wypoczynkowy, trzeba przyjąć wynagrodzenie stałe w wysokościach należnych w poszczególnych miesiącach, a zatem w sierpniu 2026 r. przed zmianą, a we wrześniu br. po podwyżce – dla uproszczenia można również nie ustalać należności urlopowej ze stałych elementów pensji, wypłacając te składniki w pełnej wysokości przysługującej w sierpniu i we wrześniu br.

eprasa.pl 7212c95a83

Jeśli pracownik ten otrzymuje dodatkowo co miesiąc zmienne premie regulaminowe kalkulowane jako procent płacy zasadniczej, wówczas do „bazy urlopowej" powinno się wliczyć te premie w łącznej kwocie wypłaconej w okresie 3 miesięcy poprzedzających sierpień, z tym że w celu wyznaczenia należności za urlop wrześniowy premie powinny zostać przeliczone według nowej stawki płacy zasadniczej.

PRZYKŁAD

Zatrudniony w podstawowym systemie czasu pracy na cały etat, wieloletni pracownik spółki z o.o. z Poznania:

- przebywał na urlopie wypoczynkowym od 24 sierpnia do 4 września 2026 r. (była to jego jedyna absencja sierpniowo-wrześniowa);
- otrzymuje co miesiąc, zgodnie z zapisami umowy o pracę (na ostatni roboczy dzień każdego miesiąca):
  - stałą pensję w wysokości: do końca sierpnia 2026 r.: 5400 zł brutto, zaś od 1 września: 5900 zł brutto,
  - zmienne premie regulaminowe ustalane jako procent płacy zasadniczej, które wynosiły: za maj – 12%, za czerwiec – 10%, za lipiec: – 11%.

Biorąc pod uwagę fakt, że w przedziale czasowym od maja do lipca 2026 r. przepracował on faktycznie w sumie 512 godz., należność za urlop wypoczynkowy ze zmiennych składników płacy powinna w rozstrzyganym przypadku zostać ustalona następująco:

- za dni od 24 do 31 sierpnia (48 godz.):
  - [(5400 zł ×12%) + (5400 zł × 10%) + (5400 zł × 11%)] : 512 godz. = (648 zł + 540 zł + 594 zł) : 512 godz. = 3,48 zł,
  - 3,48 zł × 48 godz. urlopu sierpniowego = 167,04 zł;
- za dni od 1 do 4 września (32 godz.):
  - [(5900 zł × 12%) + (5900 zł ×10%) + (5900 zł × 11%)] : 512 godz. = (708 zł + 590 zł + 649 zł) : 512 godz. = 3,80 zł,
  - 3,80 zł × 32 godz. urlopu wrześniowego = 121,60 zł.

Oprócz wymienionych kwot pracownik w sierpniu i wrześniu powinien dodatkowo otrzymać odpowiednio 5400 zł oraz 5900 zł pensji zasadniczej, a także premię regulaminową.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 172 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1046)
- § 6–11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14; ost.zm. Dz.U. z 2009 r. Nr 174, poz. 1353)

Mariusz Pigulski
ekspert i praktyk zajmujący się od wielu lat prawem pracy i ubezpieczeń społecznych, autor licznych opracowań i publikacji z dziedziny kadrowo-płacowej

eprasa.pl 7212c95a83

POLECAMY

w następnych numerach MONITORA księgowego:

- Jak rozliczyć w księgach rachunkowych wydatki na prywatny samochód osobowy wspólnika
- Jak w księgach rachunkowych ująć zmianę wyceny nieruchomości zaliczonej do inwestycji
- Świadczenia wypłacane w związku ze śmiercią pracownika – rozliczenia na przykładach
- Skutki podatkowe zatrzymania części wynagrodzenia podwykonawcy na zabezpieczenie roszczeń
- Jaką stawką ryczałtu opodatkować zajęcia z pilatesu
- Czy przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów wydatki na opiekę stomatologiczną

Nowości w INFORLEX:

- „Poradnik Gazety Prawnej" nr 9: Wydatki pracownicze w firmie
- „Biuletyn VAT" nr 9: Zakupy podczas podróży służbowych – dokumentowanie i rozliczenie VAT
- książka: „Podstawa wymiaru składek ZUS – praktyczne rozliczenia"
- wideoporada: Co powinno decydować o formie zatrudnienia pracownika
- wideoporada: Jak w praktyce wygląda kontrola w zakresie formy zatrudnienia w podmiotach, które miały kontraktorów B2B, ale już ich nie mają

PRENUMERATA 2027

MONITOR księgowego
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1420 zł
w wersji STANDARD (e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1242 zł

POLECAMY RÓWNIEŻ miesięczniki:

MONITOR prawa pracy i ubezpieczeń
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1301 zł

BIULETYN VAT
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1301 zł

www.sklep.infor.pl
801 626 666, 22 761 30 30
bok@infor.pl

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.infor.pl

Dyrektor Pionu Produktów Cyfrowych
Grzegorz Błażejczyk
grzegorz.blazejczyk@infor.pl

Redaktor naczelna
Ewa Sławińska
ewa.slawinska@infor.pl

Zespół redakcyjny
Paweł Muż – zastępca redaktora naczelnego
Agata Pinzuł – redaktor
Katarzyna Wojciechowska – redaktor
Edyta Wojtecka – redaktor graficzna
Agnieszka Wójcik – sekretarz redakcji, korekta

Adres redakcji:
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.inforlex.pl/ewydania

Biuro Reklamy:
Ewa Gromek
e-mail: ewa.gromek@infor.pl
tel. 510 024 764

Zamówienia na prenumeratę:
Biuro Obsługi Klienta
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
tel. 22 761 30 30, 801 626 666
e-mail: bok@infor.pl
www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.
Ⓒ – znak zastrzeżenia praw autorskich;
Ⓟ – znak odpłatności;
ⒸⓅ – dwa znaki przy artykule oznaczają możliwość jego dalszego wykorzystania wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem (www.infor.pl/licencje) i w zgodzie z Regulaminem korzystania z artykułów redakcyjnych.

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT
NIP 118-00-93-066

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówionych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład 14 200 egz.

eprasa.pl 7212c95a83

INFOR
Zał. R. Pleńkowski w 1987 r.

Abonament 2027

OFERTA DLA CIEBIE

Przedłuż abonament na 2027 rok i wybierz prezent!

Wybierz swój prezent na:

oferta2027.infor.pl

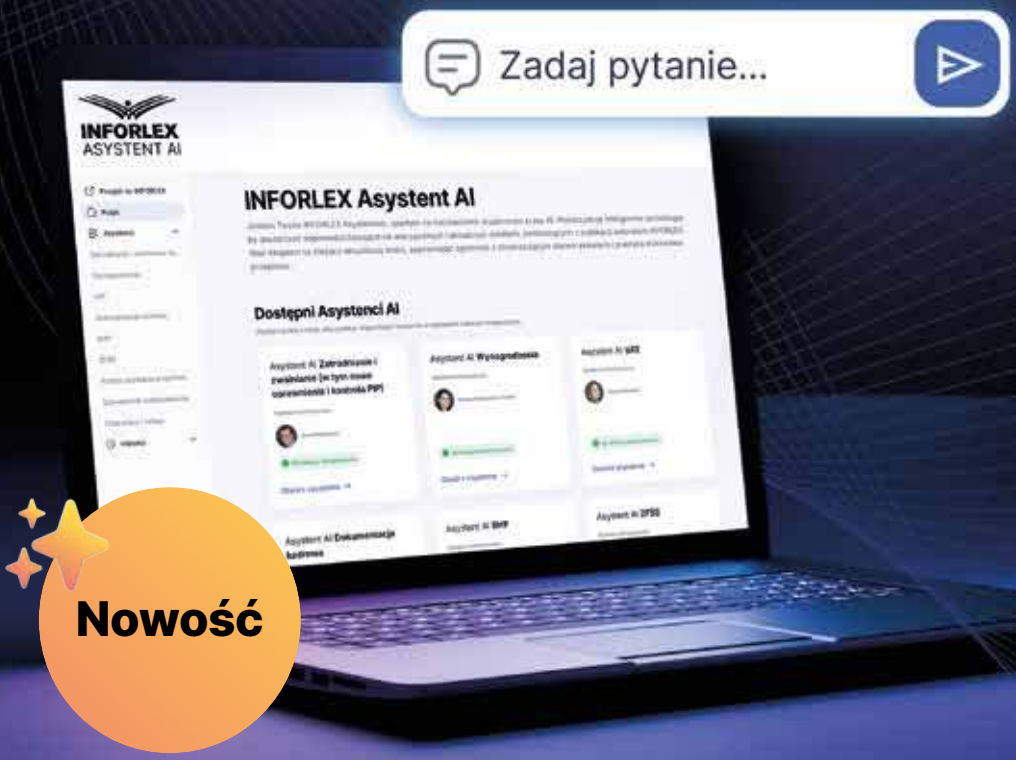
Warunkiem otrzymania prezentu jest opłacenie zamówienia na okres 12 miesięcy w terminie wskazanym w specyfikacji. Prezent rzeczowy uzależniony jest od wartości zamówienia.

eprasa.pl 7212c95a83

INFORLEX
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY

Szybko i wiarygodnie

Teraz INFORLEX z **Asystentem AI**✨
dla księgowych, kadrowych, biur rachunkowych i JST

Nowość

INFORLEX Asystent AI✨ gwarantuje:

- Szybkie, precyzyjne i praktyczne odpowiedzi
- Odpowiedzi oparte na wiarygodnych źródłach INFORLEX
- Wygodę korzystania bez skomplikowanych promptów

Umów bezpłatną prezentację

eprasa.pl 7212c95a83

MONITOR księgowego

e-dodatek

dostępny na **inforlex.pl**
po zalogowaniu w sekcji
„Moje konto – moje produkty”

Przewodnik po zmianach w Ordynacji podatkowej i ustawach powiązanych

– od 1 października 2026 r.

eprasa.pl 7212c95a83

Rozdział I. Zmiany w Ordynacji podatkowej – przepisy ogólne i procedura 4
Tabela. Przegląd zmian w Ordynacji podatkowej (poza MDR) – zestawienie 4
1. Zapłata podatku inicjowana w PUESC 5
2. Przesunięcie terminu przypadającego na dzień wolny tylko dla czynności 6
3. Właściwość miejscowa ustalana według przepisów prawa podatkowego 7
4. Łatwiejsze wyznaczanie organu do kontroli i postępowania 8
5. Określanie zwrotu podatku i podatku naliczonego do przeniesienia 9
6. Zaliczanie wpłat na raty i zaokrąglanie przy zaliczeniach 10
7. Zapłata podatku przez inny podmiot – podwyżka limitu do 5000 zł 11
8. Umorzenie podatku przed terminem płatności 12
9. Nadpłata z korekty deklaracji bez wniosku o jej stwierdzenie 13
10. Obowiązkowe uzasadnienie korekty przy nadpłacie powyżej 10 000 zł 14
11. Terminy i oprocentowanie zwrotu nadpłaty oraz zwrotu podatku 15
12. Pełnomocnictwa i doręczenia 17
13. Strona postępowania – osoby trzecie, PGK i grupa VAT 18
14. Wymiar podatków lokalnych bez postanowienia o wszczęciu postępowania 19
15. Przesłuchanie strony i świadka na odległość 20
16. Elektroniczna decyzja wymiarowa bez podpisu 21
17. Brak zażalenia na odmowę uzupełnienia lub sprostowania decyzji 21
18. Jeden tryb dla braków formalnych odwołania 22
19. Korekta deklaracji z urzędu do 10 000 zł 23
20. Tajemnica skarbowa – nowe podmioty i dostęp dostawców IT 24
21. Klauzula o odpowiedzialności karnej w oświadczeniu małżonka 26
Rozdział II. Przebudowa raportowania schematów podatkowych (MDR) 27
Tabela. Przegląd zmian w zakresie MDR – zestawienie 27
22. Koniec raportowania krajowych schematów podatkowych 28
23. Likwidacja kategorii wspomagającego 29
24. Tajemnica zawodowa a obowiązek raportowania 30
25. Terminy raportowania i obieg numeru schematu podatkowego 32
26. Nowy zakres informacji MDR-1 i kwartalnej aktualizacji MDR-4 34
27. Nadanie NSP jako potwierdzenie schematu i moc ochronna odmowy 35
28. Uzupełnianie informacji i kara porządkowa 36
29. Informacja o stosowaniu schematu (MDR-3) raz do roku 37
30. Koniec wewnętrznej procedury MDR i kary do 2 mln zł 38
31. Brak interpretacji indywidualnych w sprawach MDR 39
32. Sankcje karne skarbowe za naruszenie obowiązków MDR 40
33. Wymiana informacji o schematach i tajemnice instytucji finansowych 41
Rozdział III. Zmiany w pozostałych ustawach 43
Tabela. Przegląd zmian w pozostałych ustawach – zestawienie 43
34. Konta w e-Urzędzie Skarbowym i na PUESC 43
35. Uchwały NSA na wniosek ministra finansów i skarga na opinię transgraniczną 44
36. Zwrot opłaty skarbowej bez decyzji i z oprocentowaniem 45
37. Oprocentowanie zwrotu podatku akcyzowego 46
38. Nowe przesłanki uchylenia prawomocnego mandatu karnego 47
39. Zwrot podatku pobranego przez płatnika od odsetek i dyskonta 48
40. Mandat karny zaoczny 49
Rozdział IV. Przepisy przejściowe i dostosowujące 51

eprasa.pl 7212c95a83

Podstawa opracowania: ustawa z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846); dalej: nowelizacja

Akt nowelizowany podstawowy: ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846); dalej: Ordynacja podatkowa albo o.p.

Nowelizacja zmienia ponadto 18 innych ustaw, w tym ustawę z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (dalej: k.k.s.), ustawę z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: ustawa o KAS), ustawę z 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (dalej: ustawa o wymianie informacji podatkowych), ustawę z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (dalej: ustawa akcyzowa), ustawę z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: ustawa o PIT), ustawę z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: ustawa o CIT), ustawę z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) oraz ustawę z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej: p.p.s.a.).

Terminy wejścia w życie (art. 35 nowelizacji):

- 1 października 2026 r. – jako podstawowy (zasadniczy) termin rozpoczęcia obowiązywania nowelizacji,
- z dniem następującym po dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw – jest to szczególny termin wejścia w życie zmian wprowadzanych nowelizacją przewidziany dla art. 1 pkt 9 (art. 60 § 1b o.p.), art. 10 (zmiany w p.p.s.a.), art. 18 pkt 1–3 (zmiany w ustawie o KAS) oraz art. 34 (przepis o kontach w e-Urzędzie Skarbowym); Dziennik Ustaw został opublikowany 25 czerwca 2026 r., a zatem wymienione zmiany weszły w życie 26 czerwca 2026 r.,
- po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw – jest to szczególny termin wejścia w życie zmian wprowadzanych przez art. 8 pkt 4, 5 i pkt 6 lit. a nowelizacji (mandat karny zaoczny w k.k.s.); Dziennik Ustaw został opublikowany 25 czerwca 2026 r., a zatem wymienione zmiany wejdą w życie 26 grudnia 2026 r.,

Opracowanie podzielono na cztery części: zmiany ogólne w Ordynacji podatkowej (rozdział I), przebudowa raportowania schematów podatkowych MDR (rozdział II), zmiany w pozostałych ustawach (rozdział III) oraz przepisy przejściowe (rozdział IV).

eprasa.pl 7212c95a83

Rozdział I.
Zmiany w Ordynacji podatkowej – przepisy ogólne i procedura

Tabela. Przegląd zmian w Ordynacji podatkowej (poza MDR) – zestawienie

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
1	2	3
Zmiany wchodzące w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw		
1	Zapłata podatku w PUESC	Za dzień zapłaty uznaje się dzień obciążenia rachunku, także wtedy gdy płatność jest inicjowana na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych, a nie tylko w e-Urzędzie Skarbowym.
Zmiany wchodzące w życie 1 października 2026 r.		
2	Przesunięcie terminu z soboty lub dnia wolnego	Reguła przesunięcia ostatniego dnia terminu dotyczy wyłącznie terminów do wykonania czynności. Wyłącza to jej stosowanie do terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego.
3	Właściwość miejscowa organów	Odesłanie do „ustaw podatkowych" zastąpiono odesłaniem do „przepisów prawa podatkowego", co obejmuje także akty wykonawcze określające właściwość.
4	Wyznaczenie organu do kontroli i postępowania	Zniesiono przesłankę podejrzenia przestępstwa skarbowego; wystarczy powiązanie spraw. Instytucję rozszerzono na płatników, a postanowienie wymaga uzasadnienia.
5	Określanie zwrotu i podatku naliczonego	Organ może wprost określić w decyzji prawidłową wysokość podatku naliczonego do odliczenia w następnych okresach, także gdy podatnik nie złożył deklaracji.
6	Zaliczanie wpłat na raty i zaokrąglanie	Wpłatę na ratę zalicza się na ratę o najwcześniejszym terminie płatności, niezależnie od innych zaległości. Doprecyzowano wyłączenie zaokrąglania przy zaliczeniach.
7	Zapłata podatku przez inny podmiot	Limit zapłaty podatku przez dowolny podmiot podniesiono z 1000 zł do 5000 zł.
8	Umorzenie podatku przed terminem płatności	Organ może umorzyć nie tylko zaległość, lecz także podatek przed terminem jego płatności; wyłączono w tym zakresie tryb umorzenia z urzędu.
9	Nadpłata z korekty deklaracji bez wniosku	Sama skorygowana deklaracja wykazująca nadpłatę wszczyna postępowanie w sprawie stwierdzenia nadpłaty – bez odrębnego wniosku.
10	Uzasadnienie przyczyn korekty	Korektę, z której wynika nadpłata powyżej 10 000 zł, składa się obowiązkowo wraz z pisemnym uzasadnieniem przyczyn korekty.

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3
11	Terminy i oprocentowanie zwrotów	Przebudowano terminy zwrotu nadpłaty i zasady jej oprocentowania oraz wprowadzono ogólne terminy i oprocentowanie zwrotu podatku.
12	Pełnomocnictwa i doręczenia	Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji obejmuje ZAW-NR; wzywany świadek może działać przez pełnomocnika; każdy pełnomocnik wskazuje adres do doręczeń w kraju; doprecyzowano doręczenia papierowe i w siedzibie organu.
13	Strona postępowania	Rozszerzono katalog osób trzecich o zarządcę sukcesyjnego i fundację rodzinną oraz wskazano stronę w sprawach nadpłaty PGK i grupy VAT.
14	Wymiar podatków lokalnych z urzędu	Decyzję ustalającą podatek od nieruchomości, rolny lub leśny można wydać na podstawie danych znanych organowi z urzędu, bez postanowienia o wszczęciu postępowania.
15	Przesłuchanie na odległość	Wprowadzono zdalne przesłuchanie strony i świadka oraz możliwość utrwalania obrazu i dźwięku.
16	Podpis pod decyzją wymiarową	Elektroniczna decyzja w podatkach lokalnych może zawierać samo wskazanie imienia, nazwiska i stanowiska osoby upoważnionej.
17	Odmowa uzupełnienia lub sprostowania decyzji	Zlikwidowano zażalenie na postanowienie o odmowie uzupełnienia lub sprostowania decyzji; termin odwołania biegnie od dnia doręczenia postanowienia.
18	Braki formalne odwołania	Odwołanie pozostawia się bez rozpatrzenia w jednym trybie stosowanym w odniesieniu do podań i decyzji, niezależnie od rodzaju braku formalnego wniesionego podania lub decyzji.
19	Korekta deklaracji z urzędu	Limit korekty podniesiono z 5000 zł do 10 000 zł; zamiast kopii deklaracji organ doręcza informację o przyczynie i skutkach korekty.
20	Tajemnica skarbowa	Rozszerzono krąg podmiotów uprawnionych do danych i uregulowano dostęp dostawców usług informatycznych do danych objętych tajemnicą skarbową.
21	Klauzula o odpowiedzialności karnej	Ujednolicono treść oświadczenia małżonka podatnika, zastępując rygor odpowiedzialności za fałszywe zeznania klauzulą ustawową.

+ 1. Zapłata podatku inicjowana w PUESC

PRZED ZMIANĄ Zgodnie z art. 60 § 1b o.p. za termin dokonania zapłaty podatku w obrocie bezgotówkowym uznawano dzień obciążenia rachunku, przy czym przepis odwoływał się wyłącznie do płatności inicjowanych w e-Urzędzie Skarbowym. Tymczasem od 30 lipca 2025 r. należności obsługiwane przez Platformę Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC) można było opłacać z wykorzystaniem systemu płatności BLIK.

Powstawała więc rozbieżność między stanem technicznym a treścią przepisu. Podmioty rozliczające akcyzę, cło, VAT importowy czy opłatę paliwową dokonywały płatności w systemie, którego ustawa nie wymieniała wśród kanałów objętych korzystną regułą ustalania dnia zapłaty.

eprasa.pl 7212c95a83

PO ZMIANIE Od dnia następującego po dniu ogłoszenia nowelizacji w Dzienniku Ustaw, czyli od 26 czerwca 2026 r., art. 60 § 1b o.p. obejmuje także płatności inicjowane na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych. Reguła ustalania terminu zapłaty jest więc taka sama, niezależnie od tego, czy podatnik korzysta z e-Urzędu Skarbowego czy z PUESC.

Zmiana ma charakter dostosowawczy i porządkuje skutki prawne płatności BLIK obsługiwanych przez PUESC.

PRZYKŁAD

Spółka Bornit sp. z o.o. prowadzi skład podatkowy i 30 listopada 2026 r. o godz. 22.15 opłaciła akcyzę w wysokości 48 200 zł za pomocą systemu BLIK na PUESC. Rachunek spółki został obciążony jeszcze tego samego dnia. Za dzień zapłaty uznaje się 30 listopada 2026 r., mimo że środki wpłynęły na rachunek organu 1 grudnia 2026 r. Spółka nie ponosi odsetek za zwłokę.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna dla podmiotów rozliczających akcyzę, cło i VAT importowy. Usuwa ryzyko sporu o dzień zapłaty przy płatnościach dokonywanych w ostatnim dniu terminu za pośrednictwem PUESC. Praktycznie oznacza zrównanie obu systemów KAS pod względem skutków płatniczych.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 60 § 1b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 9 i art. 35 pkt 1 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 2. Przesunięcie terminu przypadającego na dzień wolny tylko dla czynności

PRZED ZMIANĄ Artykuł 12 § 5 o.p. stanowił, że jeżeli ostatni dzień terminu przypadał na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważało się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy. Przepis nie różnicował terminów procesowych i materialnych.

Sądy administracyjne przyjmowały najczęściej wykładnię literalną, uznając, że reguła obejmuje również termin przedawnienia zobowiązania podatkowego. Przykładowo w wyroku z 6 czerwca 2025 r., sygn. akt I FSK 382/22, NSA analizował kwestię upływu terminu przedawnienia jako terminu materialnoprawnego, kiedy jego koniec wypada np. w niedzielę lub dzień ustawowo wolny od pracy. Sąd wyraził pogląd, że słusznie przyjmuje się, że przepis ten dotyczy wszystkich terminów procesowych i materialnych, określonych w dniach, tygodniach, miesiącach i latach. W konsekwencji przyjęto, że generalnie przepis ten może znaleźć zastosowanie w przypadkach ocenianych przez podatnika jako „korzystne" (urealnienie czasu na dochodzenie swoich praw obwarowanych terminami), jak i „niekorzystne" (urealnienie czasu na władcze działanie organu wobec podatnika). Wobec takiej interpretacji spornego przepisu koniec przedawnienia mógł przesunąć się na kolejny dzień roboczy, a w tym dodatkowym dniu możliwe było zawieszenie lub przerwa-

eprasa.pl 7212c95a83

nie biegu terminu przedawnienia. Skutek ten działał na niekorzyść podatnika, choć sam przepis pomyślany był jako gwarancja ochronna.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. art. 12 § 5 o.p. mówi wprost o sytuacji, w której ostatni dzień terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy. Reguła przesunięcia zachowuje więc zastosowanie do złożenia deklaracji, wniesienia odwołania czy odbioru pisma, ale nie obejmuje terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, który nie jest terminem do wykonania czynności.

Konstrukcja przepisu zbliża się do art. 115 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny i art. 57 § 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Utrzymane zostaje stosowanie przepisu do fikcji doręczenia z art. 150 o.p., ponieważ termin odbioru pisma jest terminem do wykonania czynności.

PRZYKŁAD

Zobowiązanie Anny Wróbel w PIT za 2021 r. przedawnia się z upływem 31 grudnia 2027 r., który przypada w piątek. Gdyby ostatni dzień wypadł w sobotę, przed zmianą organ mógłby argumentować, że ma jeszcze pierwszy dzień roboczy stycznia na doręczenie postanowienia zawieszającego bieg przedawnienia. Po zmianie taki zabieg jest wykluczony. Termin przedawnienia upływa w dniu kalendarzowo wyznaczonym, także gdy jest to sobota lub święto.

PRZYKŁAD

Marek Lisowski otrzymał decyzję 24 grudnia 2026 r. Czternastodniowy termin na odwołanie upływa 7 stycznia 2027 r. Ponieważ jest to termin do wykonania czynności, gdyby ostatni dzień do wniesienia odwołania przypadał w sobotę, przesuwałby się na poniedziałek. W tym zakresie nic się nie zmieniło.

KOMENTARZ **Dla podatników zmiana ma charakter mieszany. Utrzymuje ochronę przy terminach na dokonanie czynności, ale odbiera argument, dzięki któremu organ zyskiwał dodatkowy dzień na przerwanie lub zawieszenie przedawnienia – co w praktyce działało na niekorzyść podatnika. Skutkiem ubocznym jest jednak to, że podatnik również traci dodatkowy dzień na czynności powiązane z końcem przedawnienia.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 § 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 1 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 3. Właściwość miejscowa ustalana według przepisów prawa podatkowego

PRZED ZMIANĄ Artykuł 17 § 1 o.p. przewidywał, że jeżeli ustawy podatkowe nie stanowią inaczej, właściwość miejscową ustala się według miejsca zamieszkania albo adresu siedziby podatnika, płatnika, inkasenta lub podmiotu wymienionego w art. 133

eprasa.pl 7212c95a83

§ 2 o.p. Analogiczne zastrzeżenie zawierał art. 17a o.p. dotyczący odpowiedzialności osoby trzeciej.

Pojęcie „ustaw podatkowych" jest zdefiniowane wąsko w art. 3 pkt 1 o.p. Tymczasem właściwość miejscowa bywa określana także w aktach wykonawczych, na przykład w rozporządzeniach wydawanych na podstawie art. 11 ustawy o KAS, wskazujących podatników obsługiwanych przez wyspecjalizowane urzędy skarbowe. Powodowało to wątpliwość, czy zastrzeżenie ustawowe obejmuje regulacje rozporządzeniowe, a spory o właściwość mogą prowadzić do zarzutu nieważności decyzji.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. w art. 17 § 1 i art. 17a o.p. mowa jest o przepisach prawa podatkowego, a więc – zgodnie z art. 3 pkt 2 o.p. – także o przepisach aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustaw podatkowych oraz o postanowieniach ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Zmiana ma charakter porządkujący i nie modyfikuje samych reguł ustalania właściwości, lecz usuwa argument o braku ustawowej podstawy odstępstwa od zasady ogólnej.

PRZYKŁAD

Spółka Termika S.A. o przychodach przekraczających próg właściwy dla wyspecjalizowanego urzędu skarbowego jest obsługiwana przez naczelnika wskazanego w rozporządzeniu, a nie przez urząd właściwy według siedziby. Po zmianie spółka nie może skutecznie podnosić w odwołaniu, że rozporządzenie nie jest „ustawą podatkową" w rozumieniu art. 17 § 1 o.p., a decyzja została wydana przez organ niewłaściwy.

KOMENTARZ **Zmiana wzmacnia pozycję organów, ale jednocześnie zwiększa pewność prawa – dotychczasowa niespójność mogła prowadzić do przewlekłych sporów kompetencyjnych i podważania rozstrzygnięć merytorycznie prawidłowych. Dla podatników oznacza zamknięcie jednej z dróg kwestionowania decyzji z przyczyn formalnych. Warto pamiętać, że zmiana nie tworzy nowych odstępstw od właściwości ogólnej – jedynie legitymizuje te, które już funkcjonują w rozporządzeniach.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 § 1 i art. 17a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 3 i 4 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

4. Łatwiejsze wyznaczanie organu do kontroli i postępowania

PRZED ZMIANĄ Zgodnie z art. 18c § 1 i 2 o.p. Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz dyrektor izby administracji skarbowej mogli wyznaczyć inny organ do przeprowadzenia kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego wyłącznie wtedy, gdy zachodziło uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub konieczność zabezpieczenia dowodów jego popełnienia. Instytucja obejmowała jedynie sprawy dotyczące podatników.

Postanowienie o wyznaczeniu organu wskazywało podatnika i zakres spraw objętych właściwością wyznaczonego organu, ale przepis nie wymagał sporządzenia uzasad-

eprasa.pl 7212c95a83

nienia faktycznego i prawnego. Restrykcyjne przesłanki powodowały, że instytucja była w praktyce stosowana rzadko, mimo że jej celem było usprawnienie prowadzonych spraw.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. przesłanką wyznaczenia organu jest powiązanie prowadzonych lub planowanych kontroli albo postępowań, w szczególności ze względu na wspólne elementy stanu faktycznego lub materiału dowodowego, albo wpływ rozstrzygnięcia w jednej sprawie na inną. Odpadła przesłanka podejrzenia przestępstwa skarbowego.

Instytucję rozszerzono na sprawy dotyczące płatników, a nie tylko podatników. Wyznaczonym organem może być wyłącznie organ właściwy przynajmniej dla jednego z podatników lub płatników. Postanowienie w sprawie wyznaczenia organu zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne i jest doręczane podatnikowi lub płatnikowi, organowi wyznaczonemu oraz organom uprzednio właściwym.

PRZYKŁAD

Trzej wspólnicy spółki jawnej Delta – Jan Nowak z Białegostoku, Piotr Sawicki z Łomży i Ewa Malinowska z Suwałk – rozliczają PIT w trzech różnych urzędach skarbowych. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Białymstoku wyznaczył jednego naczelnika do prowadzenia wszystkich trzech postępowań, ponieważ opierają się na tym samym materiale dowodowym z kontroli spółki. Postanowienie zawiera uzasadnienie wskazujące na powiązanie spraw i zostaje doręczone każdemu ze wspólników.

KOMENTARZ **Zmiana zwiększa swobodę organów w przenoszeniu spraw poza właściwość podstawową i z perspektywy podatnika jest niekorzystna – realnie oznacza, że postępowanie może być prowadzone w urzędzie oddalonym od miejsca zamieszkania. Częściową rekompensatą jest obowiązkowe uzasadnienie postanowienia, które pozwala zweryfikować przesłanki wyznaczenia, oraz nowa możliwość zdalnego przesłuchania. Koszty stawiennictwa poza województwem zamieszkania pozostają kosztami postępowania podlegającymi zwrotowi na żądanie zgłoszone przed wydaniem decyzji. Płatnicy powinni liczyć się z tym, że po raz pierwszy zostali objęci tą instytucją.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18c § 1–3, 5 i 6 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 5 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

– 5. Określanie zwrotu podatku i podatku naliczonego do przeniesienia

PRZED ZMIANĄ Artykuł 21 § 3a o.p. pozwalał organowi wydać decyzję określającą prawidłową wysokość zwrotu podatku lub nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych, jeżeli w deklaracji wykazano je nieprawidłowo albo ich nie wykazano.

Przepis nie odnosił się natomiast wprost do sytuacji, w której w danym okresie rozliczeniowym w ogóle nie występuje podatek należny, a jedynie podatek naliczony z bieżących

eprasa.pl 7212c95a83

zakupów, i to w zakresie tego podatku naliczonego stwierdzono nieprawidłowości. Powstawał spór, czy organ może w takim przypadku określić kwotę podatku naliczonego do przeniesienia.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. art. 21 § 3a o.p. wymienia obok zwrotu podatku i nadwyżki także podatek naliczony, a decyzja może zostać wydana również wtedy, gdy podatnik nie złożył deklaracji, mimo ciążącego na nim obowiązku. Organ określa w niej prawidłową wysokość zwrotu podatku lub podatku naliczonego albo nadwyżki do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych.

Zmianie tej towarzyszy nowe brzmienie art. 99 ust. 12 ustawy o VAT, zgodnie z którym w wysokości wynikającej z deklaracji przyjmuje się – obok zobowiązania podatkowego, zwrotu różnicy podatku i różnicy z art. 87 ust. 1 – także zwrot podatku naliczonego oraz podatek naliczony do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych, chyba że organ określi je w innej wysokości.

Zgodnie z art. 21 nowelizacji nowe brzmienie art. 21 § 3a o.p. stosuje się także w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed 1 października 2026 r.

PRZYKŁAD

Spółka Nowa Hala sp. z o.o. buduje halę produkcyjną i w rozliczeniu za wrzesień 2026 r. nie wykazuje sprzedaży, a jedynie podatek naliczony 310 000 zł do przeniesienia na kolejny okres. Organ ustala, że 90 000 zł dotyczy wydatków niezwiązanych z działalnością opodatkowaną. Po zmianie wydaje decyzję określającą podatek naliczony do przeniesienia w kwocie 220 000 zł – bez potrzeby oczekiwania na okres, w którym pojawi się podatek należny.

KOMENTARZ **Zmiana jest niekorzystna dla podatników, bo wzmacnia instrumentarium organów w rozliczeniach VAT o dużej wartości kwot przenoszonych. Jej praktyczne znaczenie dotyczy przede wszystkim podmiotów w fazie inwestycyjnej, które przez wiele okresów wykazują wyłącznie podatek naliczony. Zwrócić należy uwagę na przepis intertemporalny: nowa regulacja obejmuje również sprawy w toku, co oznacza natychmiastowe zastosowanie w postępowaniach prowadzonych na dzień 1 października 2026 r.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 § 3a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 99 ust. 12 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 6, art. 11 i art. 21 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 6. Zaliczanie wpłat na raty i zaokrąglanie przy zaliczeniach

PRZED ZMIANĄ Artykuł 62 § 3 o.p. odsyłał do odpowiedniego stosowania art. 62 § 1 o.p. w razie dokonywania wpłat na poczet rat, na jakie rozłożono podatek lub zaległość podatkową wraz z odsetkami za zwłokę. Ponieważ art. 62 § 1 o.p. nakazuje zaliczać

eprasa.pl 7212c95a83

wpłatę na zaległość o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zaległości podatnika, powstawała wątpliwość, co zrobić z wpłatą ratalną, gdy podatnik ma równocześnie starsze zaległości nieobjęte układem ratalnym. Zaliczenie takiej wpłaty na starszą zaległość niweczyło układ ratalny.

Artykuł 63 § 3 o.p. wyłączał zaokrąglanie przy zaliczeniu wpłaty, nadpłaty lub zwrotu podatku, ale nie precyzował, że chodzi o zaliczenia niepokrywające zaległości w całości i o proporcjonalny podział z art. 55 § 2 o.p.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. art. 62 § 3 o.p. jest samodzielną regulacją: wpłaty dokonane na poczet rat, na które rozłożono podatek lub zaległość podatkową wraz z odsetkami za zwłokę, oraz rat podatku zalicza się na poczet raty o najwcześniejszym terminie płatności. Istnienie innych, starszych zaległości nieobjętych układem nie wpływa na sposób zarachowania.

Nowe brzmienie art. 63 § 3 o.p. wskazuje, że zasady zaokrąglania opisanej w § 1 tego przepisu nie stosuje się do części podatku i odsetek za zwłokę pokrywanych zgodnie z art. 55 § 2 o.p. z zaliczanej wpłaty, zaliczanej nadpłaty lub zaliczanego zwrotu podatku, gdy zaliczenie nie pokrywa zaległości w całości.

PRZYKŁAD

Krzysztof Dąbrowski ma rozłożoną na 12 rat zaległość w VAT, a jednocześnie zaległość w PIT z 2024 r. Wpłacił 4000 zł tytułem raty listopadowej. Po zmianie organ zaliczy tę wpłatę na najwcześniejszą niezapłaconą ratę układu, a nie na starszą zaległość w PIT. Układ ratalny zostaje zachowany.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna dla podatników korzystających z ulg w spłacie. Usuwa pułapkę, w której terminowa wpłata raty mogła zostać zarachowana na inną zaległość, a w konsekwencji doprowadzić do wygaśnięcia decyzji ratalnej. Dla organów oznacza uproszczenie ewidencji wpłat. Doprecyzowanie art. 63 § 3 o.p. ma znaczenie techniczne, ale eliminuje rozbieżności w obliczaniu kwot cząstkowych.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 62 § 3 i art. 63 § 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 10 i 12 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 7. Zapłata podatku przez inny podmiot – podwyżka limitu do 5000 zł

PRZED ZMIANĄ Artykuł 62b § 1 pkt 3 o.p. dopuszczał zapłatę podatku przez inny podmiot niż podatnik i osoby mu najbliższe tylko wtedy, gdy kwota podatku nie przekraczała 1000 zł. Limit obowiązywał od 2016 r. i nie był waloryzowany, mimo istotnej zmiany wartości pieniądza.

eprasa.pl 7212c95a83

W praktyce oznaczało to, że wpłata dokonana przez kontrahenta, pracodawcę czy podmiot powiązany na kwotę wyższą niż 1000 zł nie wywoływała skutku zapłaty podatku, a zobowiązanie pozostawało nieuregulowane wraz z narastającymi odsetkami za zwłokę.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. zapłata podatku przez inny podmiot jest skuteczna, jeżeli wysokość podatku nie przekracza kwoty 5000 zł. Utrzymano zasadę z art. 62b § 2 o.p., zgodnie z którą przy niebudzącej wątpliwości treści dowodu zapłaty co do przeznaczenia zapłaty dokonanej przez inny podmiot na zobowiązanie podatnika uznaje się, że wpłata pochodzi ze środków podatnika. Do takiej zapłaty mają też odpowiednie zastosowanie przepisy o zapłacie podatku przez podatnika.

PRZYKŁAD

Biuro rachunkowe Saldo sp. z o.o. uregulowało 20 listopada 2026 r. za swojego klienta Adama Ziółkowskiego zaliczkę na PIT w kwocie 3800 zł, przelewając środki z własnego rachunku z opisem wskazującym podatnika i tytuł wpłaty. Przed zmianą taka wpłata nie wywołałaby skutku zapłaty podatku. Po zmianie zobowiązanie PIT klienta wygasa z dniem obciążenia rachunku biura.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna i praktyczna – dotyczy typowych sytuacji rozliczeń przez biura rachunkowe, członków rodziny spoza kręgu wskazanego w art. 62b § 1 pkt 1 o.p. czy kontrahentów. Ogranicza liczbę wpłat kwestionowanych jako dokonane przez podmiot nieuprawniony. Nadal jednak trzeba pamiętać o prawidłowym opisie przelewu, bo to on przesądza o domniemaniu, że wpłata pochodzi ze środków podatnika.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 62b § 1 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 11 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 8. Umorzenie podatku przed terminem płatności

PRZED ZMIANĄ Artykuł 67a § 1 pkt 3 o.p. pozwalał organowi umorzyć w całości lub w części zaległość podatkową, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. Umorzenie podatku przed terminem jego płatności nie było dopuszczalne – podatnik musiał zatem najpierw dopuścić do powstania zaległości, aby móc ubiegać się o ulgę.

Konsekwentnie art. 59 § 1 pkt 8 o.p. wymieniał jako sposób wygaśnięcia zobowiązania umorzenie zaległości, a art. 67d § 1 o.p. przewidywał umorzenie z urzędu w sytuacjach określonych w tym przepisie.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. organ podatkowy może umorzyć w całości albo w części podatek, zaległość podatkową, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. Zobowiązanie wygasa w wyniku umorzenia podatku albo zaległości (art. 59 § 1 pkt 8 o.p.).

Umorzenie z urzędu na podstawie art. 67d § 1 o.p. nie obejmuje umorzenia podatku – ulga ta wymaga zatem wniosku podatnika. Zmianie towarzyszy nowe brzmienie art. 52

eprasa.pl 7212c95a83

§ 1 pkt 2 lit. b o.p. oraz art. 25b ust. 4 pkt 3 lit. b ustawy o PIT, w którym po wyrazie „umorzenia" dodano wyrazy „podatku i".

PRZYKŁAD

Halina Sikora, prowadząca jednoosobową działalność, po pożarze zakładu w listopadzie 2026 r. złożyła wniosek o umorzenie podatku od nieruchomości za 2027 r. jeszcze przed terminem płatności pierwszej raty. Po zmianie organ może rozpatrzyć taki wniosek merytorycznie, zamiast oczekiwać na powstanie zaległości i naliczenie odsetek.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna dla podatników w trudnej sytuacji – pozwala uzyskać ulgę bez konieczności popadnięcia w zaległość, a więc bez odsetek za zwłokę i bez negatywnych skutków wizerunkowych, takich jak brak zaświadczenia o niezaleganiu. Wniosek trzeba jednak złożyć aktywnie, ponieważ tryb z urzędu został wyłączony w zakresie umorzenia podatku. Organy zyskują narzędzie reagowania na zdarzenia losowe w czasie rzeczywistym, ale kryteria ważnego interesu podatnika i interesu publicznego jako podstawy umorzenia pozostają niezmienione.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 52 § 1 pkt 2 lit. b, art. 59 § 1 pkt 8, art. 67a § 1 pkt 3 i art. 67d § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 25b ust. 4 pkt 3 lit. b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 7, 8, 13 i 14 oraz art. 4 pkt 1 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 9. Nadpłata z korekty deklaracji bez wniosku o jej stwierdzenie

PRZED ZMIANĄ Zgodnie z art. 75 § 3 o.p. podatnik, płatnik lub inkasent, który był zobowiązany do złożenia zeznania (deklaracji), musiał równocześnie z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty złożyć skorygowane zeznanie (deklarację). Sama korekta wykazująca nadpłatę nie uruchamiała procedury – konieczny był dodatkowy wniosek. Analogiczny wymóg wynikał z art. 75 § 3a o.p. dla byłych wspólników rozwiązanej spółki cywilnej, którzy dołączali także umowę spółki.

Brak wniosku obok korekty skutkował wezwaniem do uzupełnienia braku formalnego albo sporem o datę wszczęcia postępowania, od której liczy się terminy zwrotu i oprocentowania. Przepisy posługiwały się przy tym niejednolitą terminologią „zeznanie (deklaracja)".

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. skorygowana deklaracja wykazująca nadpłatę zastępuje wniosek o stwierdzenie nadpłaty. Uchylono art. 75 § 3 i 3a o.p., a w art. 165 dodano § 8a, zgodnie z którym do postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty wynikającej z korekty złożonej po upływie terminu do złożenia deklaracji nie stosuje się przepisów § 3 i 3b tego przepisu wskazujących zasady ogólne ustalania daty wszczęcia postępowania, a za datę wszczęcia postępowania przyjmuje się datę złożenia korekty.

Uprawnienie do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty zachowują podatnicy, płatnicy i inkasenci oraz byli wspólnicy spółki cywilnej, spółki tworzące podatkową grupę kapitałową i przedstawiciel grupy VAT – chyba że nadpłata wynika ze skorygowanej deklaracji

eprasa.pl 7212c95a83

składanej po upływie terminu do jej złożenia (art. 75 § 2 i 2a o.p.). Osoba będąca wspólnikiem spółki cywilnej w momencie rozwiązania spółki może skorygować deklarację złożoną przez spółkę, dołączając umowę spółki aktualną na dzień rozwiązania (art. 81 § 1a o.p.). Regułę tę stosuje się odpowiednio do spółek tworzących PGK i przedstawiciela grupy VAT (art. 81 § 1b o.p.). W tym przypadku bierze się pod uwagę stan na dzień utraty statusu PGK lub grupy VAT.

Konsekwentnie zmieniono art. 79 § 3 i 4 o.p. (decyzję w sprawie stwierdzenia nadpłaty można wydać po upływie przedawnienia także w związku z nadpłatą wynikającą z korekty deklaracji), art. 80 § 3 o.p. (bieg terminu do zwrotu nadpłaty przerywa również złożenie korekty wykazującej nadpłatę), art. 81b § 2a o.p. (korekta deklaracji wykazująca nadpłatę nie wywołuje skutków prawnych w razie odmowy stwierdzenia nadpłaty) oraz art. 133 § 2d o.p. wskazujący stronę w sprawach nadpłat byłej PGK i grupy VAT.

PRZYKŁAD

Spółka Kamea sp. z o.o. 12 października 2026 r. złożyła korektę deklaracji CIT za 2024 r., wykazując nadpłatę 42 000 zł. Nie składa odrębnego wniosku o stwierdzenie nadpłaty. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nadpłaty zostaje wszczęte 12 października 2026 r., bez postanowienia o wszczęciu.

PRZYKŁAD

Marta Kruk i Tomasz Kruk, byli wspólnicy rozwiązanej w 2025 r. spółki cywilnej, składają w 2026 r. korektę deklaracji VAT spółki wraz z umową spółki aktualną na dzień rozwiązania. Nie muszą już dołączać wniosku o stwierdzenie nadpłaty – korekta z umową uruchamia postępowanie.

KOMENTARZ **To jedna z najkorzystniejszych zmian w całej nowelizacji. Znosi pułapkę formalną, w której korekta bez wniosku nie wywoływała skutku procesowego, i porządkuje moment wszczęcia postępowania, co przekłada się na terminy zwrotu i oprocentowanie. Trzeba jednak pamiętać o dwóch kwestiach: nowy tryb dotyczy korekt składanych po upływie terminu do złożenia deklaracji, a od 1 października 2026 r. korekcie wykazującej nadpłatę powyżej 10 000 zł musi towarzyszyć pisemne uzasadnienie przyczyn (zob. zmiana opisywana pod nr 10 dotycząca obowiązkowego uzasadnienia korekty przy nadpłacie powyżej 10 000 zł). Do nadpłat z korekt złożonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji stosuje się przepisy dotychczasowe.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 74 pkt 2, art. 75 § 2, 2a, 4, 4a i 5, art. 79 § 3 i 4, art. 80 § 3, art. 81 § 1a i 1b, art. 81b § 2a, art. 133 § 2d oraz art. 165 § 8a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 15, 16, 20, 21, 22 lit. a i b, pkt 23, 43 lit. b i pkt 54 lit. b oraz art. 22 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

10. Obowiązkowe uzasadnienie korekty przy nadpłacie powyżej 10 000 zł

PRZED ZMIANĄ Obowiązek dołączania do korekty deklaracji pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty został zniesiony w 2016 r. Artykuł 81 § 2 o.p. przewidywał jedynie, że

eprasa.pl 7212c95a83

skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie deklaracji korygującej. Podatnik nie musiał wyjaśniać, dlaczego koryguje rozliczenie, niezależnie od kwoty wynikającej z korekty.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. każdy podmiot uprawniony do skorygowania deklaracji może przedstawić pisemne uzasadnienie przyczyn korekty (art. 81 § 2a o.p.), natomiast korektę, z której wynika nadpłata w wysokości większej niż 10 000 zł, składa się wraz z pisemnym uzasadnieniem przyczyn korekty (art. 81 § 2b o.p.).

Obowiązek ten jest bezpośrednio powiązany z nowym trybem stwierdzania nadpłaty na podstawie samej korekty – uzasadnienie zastępuje informacje, które dotychczas podatnik zawierał we wniosku o stwierdzenie nadpłaty.

PRZYKŁAD

Spółka Rewit sp. z o.o. skorygowała deklarację VAT za czerwiec 2026 r., wykazując nadpłatę 26 500 zł wynikającą z ujęcia faktur korygujących otrzymanych od dostawcy. Do korekty składanej 5 listopada 2026 r. musi dołączyć pisemne uzasadnienie wskazujące przyczynę korekty. Gdyby nadpłata wyniosła 8000 zł, uzasadnienie byłoby fakultatywne.

KOMENTARZ **Dla podatników to nowe obciążenie administracyjne, choć w praktyce stanowi ekwiwalent uzasadnienia zawartego dotąd we wniosku o stwierdzenie nadpłaty. Próg 10 000 zł liczy się od kwoty nadpłaty wynikającej z korekty, a nie od wartości korygowanych pozycji. Brak uzasadnienia będzie brakiem formalnym, którego nieusunięcie po wezwaniu organu może opóźnić zwrot – warto więc przygotowywać uzasadnienie równolegle z korektą, a nie po wezwaniu.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 81 § 2a i 2b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 22 lit. c ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 11. Terminy i oprocentowanie zwrotu nadpłaty oraz zwrotu podatku

PRZED ZMIANĄ Terminy zwrotu nadpłaty określał art. 77 § 1 o.p., odwołując się między innymi do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty wraz ze skorygowanym zeznaniem (deklaracją) w przypadkach z art. 75 § 3 i 3a o.p. Oprocentowanie regulował art. 78 § 3 o.p., wiążąc je z dniem złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty.

Zwrot podatku – w odróżnieniu od nadpłaty – nie miał w Ordynacji podatkowej własnych, ogólnych terminów ani zasad oprocentowania. Artykuł 76b § 1 o.p. nakazywał jedynie odpowiednie stosowanie do zwrotu podatku przepisów o zaliczeniu nadpłat. Kwestie te regulowały wyłącznie przepisy szczególne, co pozostawiało luki tam, gdzie ustawy szczególne nie zawierały uregulowań w tym zakresie.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. terminy z art. 77 § 1 o.p. odnoszą się do skorygowanej deklaracji, o której mowa w art. 165 § 8a o.p., a nie do wniosku wraz z korektą. Zwrot następuje w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia korekty (a w przypadku byłych wspólni-

eprasa.pl 7212c95a83

ków spółki cywilnej – korekty wraz z umową spółki), nie wcześniej niż w terminie trzech miesięcy od złożenia zeznania lub 45 dni od jego złożenia elektronicznie przez podatników PIT. Zmodyfikowano również art. 77 § 1 pkt 3 o.p. Wskazany w tym punkcie termin zwrotu nadpłaty wynikającej z decyzji o zmianie, uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności decyzji powiązano ponadto z dniem doręczenia organowi odpisu prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego.

W art. 78 § 3 o.p. dodano pkt 3b oraz zmieniono pkt 1, 3 i 7. Oprocentowanie przysługuje między innymi od dnia złożenia skorygowanej deklaracji, jeżeli nadpłata nie została zwrócona w terminie, oraz od dnia powstania nadpłaty, jeżeli powstała ona w wyniku zastosowania się do interpretacji indywidualnej, która następnie została zmieniona, wygasła lub została uchylona prawomocnym orzeczeniem sądu.

Nowością o charakterze systemowym są dodane w art. 76b § 1a–1d o.p. ogólne reguły zwrotu podatku: zwrot następuje w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji określającej jego wysokość albo 30 dni od dnia złożenia deklaracji wykazującej zwrot lub jej korekty; jeżeli prawidłowość deklaracji nie budzi wątpliwości, organ zwraca podatek bez wydawania decyzji. Oprocentowanie zwrotu podatku przysługuje od dnia złożenia wniosku o zwrot podatku albo deklaracji wykazującej zwrot podatku na zasadach wskazanych w art. 76b § 1c o.p. Do oprocentowania zwrotu podatku stosuje się odpowiednio art. 78 § 1 i 2 o.p. Reguły te obowiązują, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

PRZYKŁAD

Spółka Artis sp. z o.o. złożyła 15 października 2026 r. korektę deklaracji, wykazując nadpłatę 60 000 zł. Organ nie wydał decyzji w ciągu dwóch miesięcy od złożenia korekty i nie zwrócił nadpłaty. Oprocentowanie przysługuje spółce od dnia złożenia korekty, czyli od 15 października 2026 r., a nie od upływu terminu na wydanie decyzji.

PRZYKŁAD

Jan Peszko wystąpił o zwrot podatku, którego zasady nie są uregulowane w przepisach szczególnych. Decyzja określająca zwrot zapadła 20 listopada 2026 r., a środki wpłynęły 5 stycznia 2027 r. Termin 30 dni został przekroczony, więc zwrot podlega oprocentowaniu liczonemu od dnia złożenia wniosku.

KOMENTARZ **Kierunek zmian jest korzystny: wypełniono lukę dotyczącą zwrotu podatku i powiązano oprocentowanie z momentem złożenia korekty, co skróciło okres bezodsetkowego dysponowania środkami podatnika przez budżet. Podatnicy muszą jednak zwrócić uwagę, że nowe terminy stosuje się do korekt złożonych po 30 września 2026 r. – do nadpłat z korekt wcześniejszych nadal należy stosować przepisy dotychczasowe. Praktycznym ryzykiem pozostaje klauzula „jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej", która utrzymuje pierwszeństwo regulacji szczególnych, w szczególności w VAT i akcyzie.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 76b § 1 i 1a–1d, art. 77 § 1 pkt 3 i 6, § 2 i § 2a pkt 2 oraz art. 78 § 3 pkt 1, 3, 3b i 7 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 31d ust. 6 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 17–19 oraz art. 22 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

eprasa.pl 7212c95a83

+ 12. Pełnomocnictwa i doręczenia

PRZED ZMIANĄ Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji udzielone na podstawie art. 80a § 1 o.p. nie obejmowało wyraźnie zawiadomienia ZAW-NR, o którym mowa w art. 117ba § 3 pkt 2 o.p. Praktyka wymagała odrębnego umocowania.

Osoba niebędąca stroną, wzywana na podstawie art. 155 § 1 o.p. do złożenia wyjaśnień lub przedłożenia dokumentów, nie miała wyraźnej podstawy do działania przez pełnomocnika. Artykuł 138c § 1 o.p. nie wymagał od każdego pełnomocnika wskazania adresu do doręczeń w kraju, a odrębnie regulował doręczenia pełnomocnikowi bez takiego adresu (art. 145 § 2a o.p.). Zawodowy charakter pełnomocnictwa decydował o możliwości samodzielnego zgłoszenia pełnomocnictwa ogólnego, a pełnomocnik niezawodowy nie mógł sam zawiadomić o jego zmianie, odwołaniu ani wypowiedzeniu.

Przepisy o miejscu doręczenia (art. 145 § 2, art. 148 § 1, art. 151 § 1 o.p.) nie rozróżniały doręczeń elektronicznych i papierowych, a art. 153 § 1 i 2 o.p. nie odnosił się wprost do odmowy przyjęcia pisma w siedzibie organu. Artykuł 144b § 1 o.p. nie przewidywał doręczania wydruku pisma opatrzonego kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r.:

- pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji obejmuje również upoważnienie do podpisywania zawiadomienia ZAW-NR (art. 117ba § 3a o.p.),
- osoba niebędąca stroną, wzywana do złożenia wyjaśnień lub przedłożenia dokumentów, może działać przez pełnomocnika ogólnego lub szczególnego (art. 138a § 6 o.p.),
- każde pełnomocnictwo wskazuje adres pełnomocnika do doręczeń w kraju, a w przypadku nierezydenta – także numer i serię paszportu lub innego dokumentu tożsamości albo inny numer identyfikacyjny (art. 138c § 1 o.p.); uchylono art. 145 § 2a o.p.,
- każdy pełnomocnik może sam zawiadomić o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu pełnomocnictwa ogólnego, ze wskazaniem daty zwolnienia z obowiązku reprezentacji (art. 138d § 5a o.p.),
- wydruk pisma utrwalonego w postaci elektronicznej można doręczyć także wtedy, gdy pismo opatrzono kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu (art. 144b § 1 o.p.),
- przepisy o miejscu doręczenia stosuje się wyraźnie do doręczeń w sposób określony w art. 144 § 1b i 1c o.p., czyli papierowych (art. 145 § 2, art. 148 § 1, art. 151 § 1 o.p.), a skutki odmowy przyjęcia pisma stosuje się odpowiednio do doręczania pisma w siedzibie organu podatkowego (art. 153 § 3 o.p.),
- uchylono art. 144 § 5 o.p. jako zbieżny z ogólnymi regułami hierarchii doręczeń.

PRZYKŁAD

Doradca podatkowy Michał Sarna ma pełnomocnictwo UPL-1 do podpisywania deklaracji spółki Vetro sp. z o.o. Gdy spółka zapłaci kontrahentowi na rachunek spoza wykazu podatników VAT, doradca może od 1 października 2026 r. podpisać zawiadomienie ZAW-NR bez odrębnego pełnomocnictwa szczególnego.

PRZYKŁAD

Pełnomocnikiem ogólnym Zofii Bąk jest jej syn, który nie jest doradcą podatkowym. Po wypowiedzeniu pełnomocnictwa w listopadzie 2026 r. może sam zawiadomić o tym

eprasa.pl 7212c95a83

Centralny Rejestr Pełnomocnictw Ogólnych, wskazując datę zwolnienia z obowiązku reprezentacji – dotąd musiał czekać na zawiadomienie złożone przez matkę.

KOMENTARZ **Cały blok zmian jest korzystny dla podatników i pełnomocników – usuwa formalne pułapki i porządkuje relację między doręczeniami elektronicznymi a papierowymi. Praktycznie najważniejszy jest obowiązek wskazywania w każdym pełnomocnictwie adresu do doręczeń w kraju: bez niego pełnomocnictwo będzie dotknięte brakiem formalnym. Warto też zaktualizować wewnętrzne procedury biur rachunkowych w zakresie ZAW-NR, ponieważ zniknie potrzeba odrębnych umocowań.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 117ba § 3a, art. 138a § 6, art. 138c § 1, art. 138d § 5 i 5a, art. 144b § 1, art. 145 § 2, art. 148 § 1, art. 151 § 1 i art. 153 § 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 40, 44–52 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 13. Strona postępowania – osoby trzecie, PGK i grupa VAT

PRZED ZMIANĄ Artykuł 133 § 1 o.p. odsyłał, definiując stronę w sprawach odpowiedzialności osób trzecich, do art. 110–117c o.p. Odesłanie nie obejmowało dwóch najnowszych kategorii osób trzecich uregulowanych w art. 117d i art. 117e o.p., czyli zarządcy sukcesyjnego oraz fundacji rodzinnej.

Ordynacja nie wskazywała też wprost, kto jest stroną postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty w zakresie zobowiązań podatkowej grupy kapitałowej lub grupy VAT po utracie przez nie statusu podatnika, mimo że art. 75 § 2a o.p. przyznawał tym podmiotom uprawnienie do złożenia wniosku.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. art. 133 § 1 o.p. odsyła do art. 110–117e o.p., obejmując zarządcę sukcesyjnego i fundację rodzinną. Dodany art. 133 § 2d o.p. stanowi, że stroną w postępowaniu w sprawie stwierdzenia nadpłaty w zakresie zobowiązań podatkowej grupy kapitałowej albo grupy VAT mogą być spółki, które tworzyły PGK w momencie utraty przez nią statusu podatnika, albo przedstawiciel grupy VAT po utracie przez tę grupę statusu podatnika.

PRZYKŁAD

Podatkowa grupa kapitałowa Alfa utraciła status podatnika w 2025 r. W 2026 r. spółki, które ją tworzyły, złożyły korektę deklaracji CIT grupy wykazującą nadpłatę. Po zmianie ich status strony postępowania wynika wprost z art. 133 § 2d o.p., co eliminuje spór o legitymację procesową.

KOMENTARZ **Zmiana ma charakter porządkujący i jest korzystna, bo usuwa realne ryzyko umorzenia postępowania z powodu braku strony. Największe praktyczne znaczenie ma dla byłych PGK i grup VAT, w których po rozwiązaniu struktury pojawiał się problem, kto może dochodzić nadpłaty. Doprecyzowanie katalogu osób trzecich przekłada się natomiast na prawidłowość doręczeń i uprawnień procesowych zarządcy sukcesyjnego oraz fundacji rodzinnej.**

eprasa.pl 7212c95a83

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 133 § 1 i § 2d ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 43 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

14. Wymiar podatków lokalnych bez postanowienia o wszczęciu postępowania

PRZED ZMIANĄ Artykuł 165 § 5 pkt 1 o.p. zwalniał z obowiązku doręczania postanowienia o wszczęciu postępowania tylko w sprawach ustalenia zobowiązań podatkowych ustalanych corocznie, i to wyłącznie wtedy, gdy stan faktyczny, na podstawie którego ustalono wysokość zobowiązania za poprzedni okres, nie uległ zmianie.

Jeżeli więc podatnik nabył nieruchomość i nie złożył informacji podatkowej, organ – dysponując danymi z zawiadomień o zmianach w ewidencji gruntów i budynków – musiał wszcząć postępowanie postanowieniem, co wydłużało wydanie decyzji wymiarowej.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. przepis wyodrębnia lit. a i b. Litera a odpowiada dotychczasowej treści, natomiast litera b pozwala prowadzić postępowanie bez postanowienia o wszczęciu również wtedy, gdy wydanie decyzji ustalającej jest możliwe na podstawie danych znanych organowi podatkowemu z urzędu, a podatnik nie złożył w terminie informacji, o której mowa w przepisach prawa podatkowego.

Chodzi o informacje składane na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 5 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 2 ustawy 30 października 2002 r. o podatku leśnym.

PRZYKŁAD

Piotr Zaremba kupił w marcu 2027 r. działkę zabudowaną domem i nie złożył informacji IN-1. Wójt gminy, dysponując zawiadomieniem ze starostwa o zmianie w ewidencji gruntów, wydał decyzję ustalającą podatek od nieruchomości bez uprzedniego doręczenia postanowienia o wszczęciu postępowania.

KOMENTARZ **Dla podatnika zmiana jest niekorzystna: traci sygnał o toczącym się postępowaniu i praktyczną możliwość wcześniejszego zajęcia stanowiska, a decyzję ustalającą otrzymuje bez zapowiedzi. Dla samorządowych organów podatkowych to istotne usprawnienie przy masowym wymiarze podatków lokalnych. Podatnicy powinni tym uważniej pilnować terminów składania informacji IN-1, IR-1 i IL-1 – ich niezłożenie otwiera organowi drogę do wymiaru wyłącznie na podstawie danych urzędowych. Prawo do odwołania od decyzji pozostaje niezmienione.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 165 § 5 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 54 lit. a ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

eprasa.pl 7212c95a83

+ 15. Przesłuchanie strony i świadka na odległość

PRZED ZMIANĄ Ordynacja podatkowa nie przewidywała możliwości przeprowadzenia przesłuchania strony lub świadka przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Rozwiązanie takie funkcjonowało wyłącznie w kontroli celno-skarbowej na podstawie art. 76 ustawy o KAS.

Brak było też podstawy do utrwalania przebiegu przesłuchania za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk. Świadek lub strona musieli zatem stawić się osobiście w siedzibie organu, także gdy organ prowadzący sprawę był oddalony od miejsca zamieszkania.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. dodany art. 199b o.p. przewiduje, że przesłuchanie strony lub świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, jeżeli organ podatkowy dysponuje odpowiednimi środkami technicznymi.

Przesłuchanie – zarówno zdalne, jak i stacjonarne – może zostać utrwalone za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk albo dźwięk, również pod warunkiem posiadania przez organ odpowiednich środków technicznych. Do czynności tych stosuje się odpowiednio art. 76 ust. 2, 4 i 5 ustawy o KAS oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 76 ust. 6 tej ustawy. To oznacza, między innymi, przeprowadzanie przesłuchania w siedzibie organu właściwego dla miejscowości pobytu przesłuchiwanego, w obecności pracownika tego organu.

Decyzja o utrwaleniu przesłuchania należy do organu – inaczej niż w kontroli celno-skarbowej, gdzie rejestracja jest obligatoryjna.

PRZYKŁAD

Świadek Barbara Płoska mieszka w Gdańsku, a postępowanie prowadzi naczelnik urzędu skarbowego w Rzeszowie, wyznaczony na podstawie art. 18c o.p. Zamiast długiej podróży świadek stawia się w urzędzie skarbowym w Gdańsku i składa zeznania zdalnie, w obecności pracownika tego urzędu, a przebieg czynności zostaje utrwalony.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna dla stron i świadków, bo ogranicza koszty i uciążliwość stawiennictwa – zwłaszcza w powiązaniu z rozszerzoną instytucją wyznaczania organu. Utrwalanie przebiegu przesłuchania sprzyja też rzetelnej ocenie zeznań i ogranicza spory o treść protokołu. Ograniczeniem pozostaje warunek posiadania przez organ odpowiednich środków technicznych, co oznacza, że dostępność zdalnego przesłuchania będzie w pierwszym okresie nierównomierna, a strona nie ma roszczenia o przeprowadzenie czynności w tym trybie.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 199b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 76 ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1131; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 55 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

eprasa.pl 7212c95a83

+/– 16. Elektroniczna decyzja wymiarowa bez podpisu

PRZED ZMIANĄ Artykuł 210 § 1a o.p. dopuszczał, aby decyzja ustalająca zobowiązanie w podatku od nieruchomości, podatkach rolnym lub leśnym, w tym w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, sporządzana z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, zawierała zamiast podpisu własnoręcznego podpis mechanicznie odtwarzany albo nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym.

W praktyce wyjątek ten obejmował wyłącznie decyzje papierowe. Decyzja wygenerowana w tym samym systemie, ale wydawana w postaci elektronicznej, wymagała podpisu elektronicznego, co przy kilkudziesięciu tysiącach decyzji rocznie w jednej gminie stanowiło istotne obciążenie organizacyjne.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. przepis wyodrębnia dwa przypadki. W decyzji w postaci papierowej dopuszczalny jest podpis mechanicznie odtwarzany lub nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym. W decyzji w postaci elektronicznej wystarczy wskazanie imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do jej wydania.

Zakres przedmiotowy pozostaje bez zmian. Przepis dotyczy wyłącznie decyzji wymiarowych w podatku od nieruchomości, podatkach rolnym i leśnym sporządzanych z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego.

PRZYKŁAD

Gmina Sośnica wydała w 2027 r. 38 000 decyzji w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, z czego 9000 w postaci elektronicznej. Po zmianie decyzje elektroniczne zawierają wyłącznie wskazanie imienia, nazwiska i stanowiska skarbnika upoważnionego do ich wydania, bez konieczności składania kwalifikowanego podpisu elektronicznego pod każdą z nich.

KOMENTARZ **Zmiana jest wyraźnie korzystna dla samorządowych organów podatkowych i neutralna dla większości podatników. Warto jednak dostrzec drugą stronę: brak podpisu elektronicznego utrudnia samodzielną weryfikację autentyczności i integralności dokumentu elektronicznego przez adresata. Decyzja pozostaje w pełni ważna, a wątpliwości co do jej treści można wyjaśniać w trybie art. 215 o.p.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 210 § 1a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 56 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

– 17. Brak zażalenia na odmowę uzupełnienia lub sprostowania decyzji

PRZED ZMIANĄ Artykuł 213 § 5 o.p. stanowił, że odmowa uzupełnienia lub sprostowania decyzji następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie, a § 4 tego artykułu stosuje się odpowiednio.

eprasa.pl 7212c95a83

Ustawodawca ocenił, że rozwiązanie to bywało wykorzystywane instrumentalnie: wniosek o uzupełnienie lub sprostowanie, a następnie zażalenie na odmowę, wniosek o uzupełnienie samego postanowienia i kolejne pisma z brakami formalnymi pozwalały mnożyć postępowania wpadkowe i wydłużać sprawę – niekiedy do upływu terminu przedawnienia.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. odmowa uzupełnienia lub sprostowania decyzji nadal następuje w drodze postanowienia, ale postanowienie to nie podlega zażaleniu. W takim przypadku termin do wniesienia odwołania od decyzji lub skargi biegnie od dnia doręczenia tego postanowienia.

Rozstrzygnięcie o odmowie może być kwestionowane w odwołaniu od decyzji – na zasadzie art. 237 o.p. Do postępowań w sprawie uzupełnienia lub sprostowania wszczętych i niezakończonych ostatecznie przed 1 października 2026 r. stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 28 nowelizacji), przy czym dotyczy to również interpretacji indywidualnych, opinii zabezpieczających, opinii w sprawie opodatkowania wyrównawczego i opinii w zakresie transgranicznych przekształceń.

PRZYKŁAD

Spółka Gryf sp. z o.o. otrzymała 5 listopada 2026 r. decyzję określającą zobowiązanie w CIT. Zażądała od organu jej uzupełnienia o rozstrzygnięcie w zakresie odsetek. Ten odmówił uzupełnienia decyzji postanowieniem doręczonym 1 grudnia 2026 r. Spółka nie może wnieść zażalenia, ale od 1 grudnia 2026 r. biegnie jej 14-dniowy termin na odwołanie od decyzji, w którym może podnieść także zarzuty wobec odmowy uzupełnienia.

KOMENTARZ **Dla podatników zmiana jest niekorzystna, bo likwiduje odrębny środek zaskarżenia i zawęża ścieżkę kwestionowania rozstrzygnięć wpadkowych. Rekompensatą jest wyraźne przesunięcie początku biegu terminu odwoławczego na dzień doręczenia postanowienia – dzięki temu strona nie traci możliwości zaskarżenia samej decyzji. W praktyce oznacza to konieczność przemyślanego planowania: zarzuty dotyczące braków decyzji trzeba od razu ująć w odwołaniu.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 213 § 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 57 i art. 28 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

– 18. Jeden tryb dla braków formalnych odwołania

PRZED ZMIANĄ Artykuł 228 § 1 pkt 3 o.p. pozwalał pozostawić odwołanie bez rozpatrzenia w drodze ostatecznego postanowienia tylko wtedy, gdy nie spełniało ono warunków z art. 222 o.p., a więc nie zawierało zarzutów, nie określało istoty i zakresu żądania albo nie wskazywało dowodów.

Inne braki formalne – na przykład brak podpisu na odwołaniu – organ usuwał w trybie art. 169 o.p., a nieuzupełnienie braku skutkowało pozostawieniem podania bez rozpatrzenia na podstawie art. 169 § 4 o.p. Powstawał więc dualizm trybów zależny wyłącznie od rodzaju braku.

eprasa.pl 7212c95a83

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. organ odwoławczy stwierdza pozostawienie odwołania bez rozpatrzenia, jeżeli nie spełnia ono warunków wynikających z art. 168 § 2, 3 lub 3a albo art. 222 o.p. Podstawa rozstrzygnięcia jest zatem jednolita, niezależnie od rodzaju braku formalnego.

Zmiana nie wyłącza obowiązku wezwania do usunięcia braków na podstawie art. 169 § 1 i 1a o.p. w związku z art. 235 o.p. Nie znajdzie natomiast zastosowania, gdy brak nie może być usunięty przez wnoszącego – jak w razie braku podpisu pracownika na protokole odwołania wniesionego ustnie; wówczas do złożenia podpisu wzywa się pracownika organu pierwszej instancji. Do odwołań i zażaleń wniesionych przed 1 października 2026 r. stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 29 nowelizacji).

PRZYKŁAD

Adam Rutka wniósł odwołanie bez podpisu. Organ wezwał go do uzupełnienia braku w terminie 7 dni. Po bezskutecznym upływie terminu organ wydał – od 1 października 2026 r. – postanowienie o pozostawieniu odwołania bez rozpatrzenia na podstawie art. 228 § 1 pkt 3 o.p. Postanowienie jest ostateczne w administracyjnym toku instancji.

KOMENTARZ **Ujednolicenie trybu jest korzystne systemowo, ale dla podatnika oznacza, że wszystkie braki formalne odwołania prowadzą do rozstrzygnięcia ostatecznego w toku instancji, zaskarżalnego dopiero do sądu administracyjnego. Kluczowe pozostaje więc rzetelne reagowanie na wezwania organu – termin 7 dni jest krótki, a skutek jego uchybienia definitywny. Praktycznie warto weryfikować kompletność odwołania pod kątem art. 168 § 2–3a o.p., a nie tylko art. 222 o.p.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 228 § 1 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 58 i art. 29 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 19. Korekta deklaracji z urzędu do 10 000 zł

PRZED ZMIANĄ W ramach czynności sprawdzających organ mógł skorygować deklarację z urzędu, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania, nadpłaty, zwrotu podatku albo nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty nie przekraczała 5000 zł. Limit ten obowiązywał od 2016 r.

Organ był obowiązany uwierzytelnić kopię skorygowanej deklaracji i doręczyć ją podatnikowi wraz z informacją o zmianach oraz pouczeniem o prawie wniesienia sprzeciwu. Przy deklaracjach składanych elektronicznie wymagało to drukowania dokumentów wyłącznie po to, by nanieść na nie poprawki.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. limit korekty z urzędu wynosi 10 000 zł, a jego zakres przedmiotowy obejmuje zmianę wysokości zobowiązania podatkowego, nadpłaty, zwrotu podatku, podatku naliczonego albo nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych lub wysokości straty.

eprasa.pl 7212c95a83

Organ nie doręcza już uwierzytelnionej kopii skorygowanej deklaracji, lecz informację o przyczynie korekty oraz o związanej z nią zmianie wskazanych wielkości i wysokości podatku do zapłaty, albo informację o braku takich zmian. Informacja zawiera pouczenie o prawie wniesienia sprzeciwu, a 14-dniowy termin na sprzeciw biegnie od dnia doręczenia tej informacji. Wniesienie sprzeciwu nadal anuluje korektę.

PRZYKŁAD

W deklaracji Tomasza Zielińskiego organ stwierdził błąd rachunkowy zmieniający zobowiązanie o 7400 zł. Przed zmianą kwota mieściłaby się poza limitem 5000 zł i organ musiałby wezwać podatnika do samodzielnej korekty. Po zmianie organ skoryguje deklarację z urzędu i doręczy podatnikowi informację o przyczynie korekty oraz o wysokości podatku do zapłaty. Ten ma 14 dni na sprzeciw.

KOMENTARZ **Zmiana ma charakter mieszany. Z jednej strony upraszcza procedurę i uwalnia podatnika od obowiązku samodzielnego korygowania oczywistych omyłek, a nowy obowiązek wskazania przyczyny korekty i kwoty do zapłaty zwiększa czytelność rozstrzygnięcia. Z drugiej – dwukrotnie podniesiony limit oznacza, że organ ingeruje w rozliczenie na wyższe kwoty bez udziału podatnika, a rezygnacja z doręczania kopii deklaracji utrudnia weryfikację, co dokładnie zostało zmienione. Sprzeciw pozostaje skutecznym i prostym narzędziem obrony – należy przy tym pilnować, aby nie przekroczyć terminu 14 dni przewidzianego na jego wniesienie.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 274 § 1 pkt 1, § 2 i § 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 59 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 20. Tajemnica skarbowa – nowe podmioty i dostęp dostawców IT

PRZED ZMIANĄ Przepisy działu VII Ordynacji podatkowej posługiwały się niejednolitą terminologią, odwołując się w wielu miejscach do „akt spraw podatkowych" i „spraw", mimo że dane objęte tajemnicą skarbową są gromadzone także poza aktami konkretnych spraw. Artykuł 297 § 1 o.p. przyznawał kompetencję do udostępniania akt wyłącznie naczelnikom urzędów skarbowych i naczelnikom urzędów celno-skarbowych.

Katalog podmiotów uprawnionych do informacji nie obejmował między innymi Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, ministra właściwego do spraw członkostwa Polski w Unii Europejskiej, ministra właściwego do spraw zagranicznych, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego ani Szefa Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, a dostęp Rzecznika Praw Obywatelskich ograniczał się do udziału w postępowaniu sądowoadministracyjnym. Ordynacja nie regulowała też w ogóle zasad dostępu do danych objętych tajemnicą skarbową przez podmioty świadczące usługi informatyczne na rzecz organów podatkowych.

eprasa.pl 7212c95a83

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. akta udostępniają organy podatkowe, z wyjątkiem organów wymienionych w art. 13 § 1 pkt 3 o.p., a z przepisów działu VII usunięto zbędne odwołania do „spraw" i „akt spraw podatkowych" (art. 296, art. 297, art. 297b, art. 297e, art. 299, art. 299d, art. 299e o.p.).

Rozszerzono katalog uprawnionych do dostępu do akt. Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał dostęp w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, a nie tylko w związku z udziałem w postępowaniu sądowym; nowym uprawnionym jest Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. Dodany art. 299aa o.p. przewiduje udostępnianie akt i informacji ministrowi właściwemu do spraw członkostwa RP w UE (postępowania naruszeniowe), ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych (postępowania przed sądami i trybunałami międzynarodowymi) oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki (sprawy SOLVIT). Nowe uprawnienia otrzymali także minister właściwy do spraw informatyzacji (art. 298 pkt 6h o.p.), Prezes NFZ (art. 299 § 3 pkt 14a o.p.), Polska Agencja Nadzoru Audytowego oraz Szef Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (art. 299e § 3 i 4 o.p.). Szef KAS może samodzielnie ujawnić określone informacje objęte tajemnicą skarbową albo wyrazić zgodę na ich ujawnienie (art. 299b § 1 i 2 o.p.).

Najdalej idącą nowością jest art. 299k o.p., który reguluje dostęp podmiotów świadczących usługi informatyczne na rzecz organów podatkowych oraz osób działających w ich imieniu. Dostęp jest dopuszczalny wyłącznie wtedy, gdy usług nie da się wykonać bez udostępnienia danych, i tylko w zakresie niezbędnym, a umowa musi zapewniać między innymi minimalizację danych, rozliczalność dostępu, zwrot albo trwałe usunięcie danych po zakończeniu usług, współpracę przy incydentach bezpieczeństwa oraz złożenie przyrzeczenia, o którym mowa w art. 294 § 2 o.p., przez osoby wykonujące czynności. Udostępnienie danych podwykonawcom wymaga zgody podmiotu zlecającego. Osoby te włączono do kręgu zobowiązanych do przestrzegania tajemnicy skarbowej (art. 294 § 1 pkt 4b i 9 o.p.), a art. 52d ustawy o KAS nakazuje odpowiednie stosowanie art. 299k o.p. do usług informatycznych świadczonych na rzecz organów KAS.

PRZYKŁAD

Spółka informatyczna Datix S.A. wykonuje na zlecenie urzędu obsługującego ministra finansów migrację bazy danych zawierającej dane objęte tajemnicą skarbową. Od 1 października 2026 r. umowa musi określać zakres danych ograniczony do niezbędnego minimum i zasady rozliczalności dostępu, a każdy programista mający kontakt z danymi składa przyrzeczenie przed rozpoczęciem czynności. Powierzenie prac podwykonawcy wymaga zgody zamawiającego.

KOMENTARZ **Ocena komentowanej zmiany zależy od perspektywy. Uregulowanie dostępu dostawców IT do danych objętych tajemnicą skarbową wypełnia realną lukę – dotąd czynności te odbywały się bez wyraźnej podstawy ustawowej. Wprowadza też standardy bezpieczeństwa oraz odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy skarbowej. Z punktu widzenia podatnika krąg osób mających legalny dostęp do jego danych wyraźnie się jednak poszerza, podobnie jak katalog organów uprawnionych do informacji. Za kluczowe należy uznać egzekwowanie warunków umownych z art. 299k § 1 o.p., bo to one w praktyce decydują o poziomie ochrony danych.**

eprasa.pl 7212c95a83

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 144b § 1a, art. 293 § 2 pkt 3, art. 294 § 1, art. 295c, art. 296, art. 297, art. 297b, art. 297d, art. 297e, art. 298 pkt 6h, art. 299, art. 299a, art. 299aa, art. 299b, art. 299c, art. 299e i art. 299k ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 52d ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1131; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 48 lit. b, pkt 60–62, 64–76 oraz art. 18 pkt 4 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 21. Klauzula o odpowiedzialności karnej w oświadczeniu małżonka

PRZED ZMIANĄ Zgodnie z art. 306h § 2 o.p. zgoda podatnika nie była wymagana, jeżeli o zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych występował małżonek pozostający z nim we wspólności majątkowej. Małżonek składał oświadczenie o pozostawaniu we wspólności majątkowej pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania.

Formuła ta odbiegała od standardu przyjmowanego w innych ustawach, gdzie stosuje się klauzulę zastępującą pouczenie organu.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. małżonek składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, a oświadczenie zawiera klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

PRZYKŁAD

Katarzyna Malec wystąpiła o zaświadczenie o zaległościach podatkowych męża, z którym pozostaje we wspólności majątkowej. Od 1 października 2026 r. w treści oświadczenia musi zamieścić ustawową klauzulę o świadomości odpowiedzialności karnej; organ nie musi odrębnie pouczać jej o tej odpowiedzialności.

KOMENTARZ **Zmiana jest techniczna i neutralna dla obu stron – ujednolica formułę stosowaną w prawie podatkowym i eliminuje wątpliwości co do kwalifikacji czynu jako fałszywego zeznania albo fałszywego oświadczenia. Dla organów oznacza uproszczenie procedury, bo odpada obowiązek pouczenia. Osoby składające oświadczenie powinny pamiętać, że odpowiedzialność karna pozostaje realna, a klauzula jest obowiązkowym elementem treści oświadczenia.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 306h § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 77 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

eprasa.pl 7212c95a83

Rozdział II.
Przebudowa raportowania schematów podatkowych (MDR)

Nowelizacja przebudowuje cały dział III rozdział 11a Ordynacji podatkowej, ograniczając krajowy reżim MDR do zakresu wynikającego z dyrektywy Rady (UE) 2018/822 z 25 maja 2018 r. (DAC6). Wszystkie zmiany opisane w tym rozdziale obowiązują 1 października 2026 r.

Tabela. Przegląd zmian w zakresie MDR – zestawienie

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
1	2	3
Zmiany wchodzące w życie 1 października 2026 r.		
22	Koniec raportowania schematów krajowych	Raportowaniu podlegają wyłącznie schematy transgraniczne. Usunięto inną szczególną cechę rozpoznawczą, kryterium kwalifikowanego korzystającego i cechy nieznane dyrektywie. Definicje przeniesiono do art. 86a § 2.
23	Likwidacja wspomagającego	Pozostają dwie kategorie podmiotów: promotor i korzystający. Dotychczasowi wspomagający stają się promotorami w zakresie czynności wspomagających.
24	Tajemnica zawodowa	Adwokat, radca prawny, doradca podatkowy i rzecznik patentowy są zwolnieni z raportowania, ale muszą poinformować klienta o obowiązku złożenia informacji do Szefa KAS.
25	Terminy i obieg NSP	Doprecyzowano początek biegu 30-dniowych terminów dla każdego podmiotu, rozszerzono krąg informowanych o numerze schematu podatkowego (NSP) i uregulowano oświadczenie o braku schematu.
26	Zakres MDR-1 i MDR-4	Nowy katalog danych informacji o schemacie podatkowym, przeliczanie kwot walutowych i węższy zakres kwartalnej aktualizacji.
27	Nadanie i unieważnienie NSP	Nadanie NSP potwierdza, że uzgodnienie jest schematem podatkowym; postanowienie o odmowie nadania NSP ma moc ochronną. Rozszerzono przesłanki odmowy i unieważnienia.
28	Uzupełnianie informacji	Możliwe jest uzupełnienie danych przed i po nadaniu NSP, w tym bez wezwania w terminie 7 dni; za bezzasadną odmowę grozi kara porządkowa.
29	MDR-3 raz do roku	Informację o stosowaniu schematu składa się do końca czwartego miesiąca po zakończeniu roku, na odrębnym formularzu dla każdego schematu.
30	Koniec procedury wewnętrznej	Uchylono obowiązek posiadania wewnętrznej procedury MDR i karę pieniężną do 2 mln zł oraz uprawnienie do wydawania ogólnych wyjaśnień.

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3
31	Brak interpretacji indywidualnych w MDR	Przepisy rozdziału 11a wyłączono z zakresu interpretacji indywidualnych; ich funkcję przejmuje procedura nadania albo odmowy nadania NSP.
32	Sankcje karne skarbowe	Spenalizowano przekazanie MDR-3 po terminie, uchylono karalność braku wystąpienia o oświadczenie oraz art. 16b k.k.s.
33	Wymiana informacji i tajemnice zawodowe	Automatyczna wymiana obejmuje „schematy podatkowe" bez przymiotnika transgraniczne; przekazanie danych do Szefa KAS nie narusza tajemnic bankowej, ubezpieczeniowej i zawodowych.

+ 22. Koniec raportowania krajowych schematów podatkowych

PRZED ZMIANĄ Artykuł 86a § 1 pkt 10 o.p. definiował schemat podatkowy jako uzgodnienie, które spełnia kryterium głównej korzyści i ma ogólną cechę rozpoznawczą, ma szczególną cechę rozpoznawczą albo ma inną szczególną cechę rozpoznawczą. Ta ostatnia kategoria – nieznana dyrektywie DAC6 – obejmowała między innymi wpływ na podatek odroczony przekraczający 5 mln zł, potencjalny podatek u źródła powyżej 5 mln zł czy dochody nierezydenta przekraczające 25 mln zł.

Obok schematów transgranicznych funkcjonowały więc schematy krajowe, raportowane wyłącznie wtedy gdy spełnione było kryterium kwalifikowanego korzystającego (przychody, koszty lub aktywa powyżej równowartości 10 mln euro, wartość uzgodnienia powyżej 2,5 mln euro albo powiązanie z takim podmiotem). Polski reżim był w efekcie znacznie szerszy niż wymagania unijne, obejmował też VAT i akcyzę.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. art. 86a o.p. otrzymał nowe brzmienie. Przepisy rozdziału 11a stosuje się do uzgodnień dotyczących podatków z wyłączeniem podatku od wartości dodanej, w tym podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego (art. 86a § 1 o.p.).

Schematem podatkowym jest podlegające zgłoszeniu uzgodnienie transgraniczne posiadające ogólną albo szczególną cechę rozpoznawczą, które dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego UE albo państwa członkowskiego i państwa trzeciego, przy spełnieniu jednego z warunków wskazanych w art. 86a § 2 pkt 13 lit. a–e o.p. Zniknęła kategoria innej szczególnej cechy rozpoznawczej oraz kryterium kwalifikowanego korzystającego – tym samym raportowanie schematów krajowych zostało zniesione.

Definicje uporządkowano alfabetycznie w art. 86a § 2 o.p., dodano definicję NZSPT (numeru zgłoszenia nadawanego schematowi podatkowemu na potrzeby automatycznej wymiany informacji), a szczególne cechy rozpoznawcze dostosowano do brzmienia dyrektywy.

PRZYKŁAD

Spółka Polmet sp. z o.o. o przychodach 300 mln zł wdrożyła w listopadzie 2026 r. wyłącznie krajową restrukturyzację, bez elementu transgranicznego, która ma wpływ na podatek odroczony o 7 mln zł. Przed zmianą uzgodnienie mogło stanowić schemat po-

eprasa.pl 7212c95a83

datkowy z uwagi na inną szczególną cechę rozpoznawczą i kryterium kwalifikowanego korzystającego. Po zmianie obowiązek raportowania nie powstaje.

PRZYKŁAD

Grupa Handel-Trans planuje transgraniczne płatności licencyjne do spółki z jurysdykcji z unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy. Uzgodnienie nadal jest schematem podatkowym, ponieważ posiada szczególną cechę rozpoznawczą i element transgraniczny.

KOMENTARZ **To najistotniejsze złagodzenie obowiązków w całej nowelizacji – z reżimu MDR usunięto większość uzgodnień czysto krajowych oraz cały obszar VAT i akcyzy. Dla dużych podatników i doradców oznacza to zauważalne zmniejszenie liczby zgłoszeń. Uwaga praktyczna: wyłączenie nie działa wstecz, a ocena, czy uzgodnienie ma charakter transgraniczny, wymaga teraz analizy warunków z art. 86a § 2 pkt 13 o.p., a nie progów kwotowych. Podmioty, które dotychczas identyfikowały schematy głównie po progach, muszą przebudować swoje procedury identyfikacyjne.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 24 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 23. Likwidacja kategorii wspomagającego

PRZED ZMIANĄ Ordynacja podatkowa wyróżniała trzy kategorie podmiotów: promotora, korzystającego i wspomagającego. Wspomagającym był w szczególności biegły rewident, notariusz, osoba prowadząca księgi rachunkowe, księgowy, dyrektor finansowy, bank lub inna instytucja finansowa, a także ich pracownik, który podjął się udzielić pomocy, wsparcia lub porad dotyczących uzgodnienia (art. 86a § 1 pkt 18 o.p.).

Artykuł 86d o.p. nakładał na wspomagającego odrębne obowiązki, w tym przekazywanie zawiadomień MDR-2 oraz występowanie do zlecającego o wyjaśnienia. Konstrukcja ta nie miała odpowiednika w dyrektywie DAC6, która posługuje się jedną kategorią pośrednika.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. zostały dwie kategorie: promotor i korzystający.

Promotorem jest podmiot, który:

- opracowuje, wdraża lub udostępnia do wdrożenia schemat podatkowy, organizuje wdrożenie lub zarządza wdrażaniem schematu podatkowego, jak również
- podmiot, który przy zachowaniu staranności ogólnie wymaganej w dokonywanych czynnościach, przy uwzględnieniu zawodowego charakteru działalności, obszaru specjalizacji oraz przedmiotu wykonywanych czynności, zdaje sobie sprawę lub powinien zdawać sobie sprawę, że podjął się wobec schematu podatkowego, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, czynności wspomagających

eprasa.pl 7212c95a83

przy spełnieniu co najmniej jednego z warunków dodatkowych wymienionych w pkt 11 w art. 86a § 2 o.p.

Uchylono art. 86d o.p., a wraz z nim obowiązek składania zawiadomień MDR-2.

Promotor, któremu zlecono czynności wspomagające i który nie ma potwierdzenia nadania NSP, może wystąpić na piśmie o oświadczenie, że uzgodnienie nie stanowi schematu podatkowego. Oświadczenie przekazuje się niezwłocznie, niepóźniej niż w terminie 7 dni od doręczenia pisma (art. 86b § 1a i 1b o.p.). Do czasu jego otrzymania promotor może wstrzymać się z wykonaniem zleconych czynności, nie ponosząc z tego tytułu odpowiedzialności cywilnej wobec zlecającego ani odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 86b § 1c i 1d o.p.). Brak oświadczenia w terminie powoduje domniemanie, że promotor zdawał sobie sprawę, iż uzgodnienie stanowi schemat podatkowy; domniemanie to ulega obaleniu w razie późniejszego otrzymania oświadczenia (art. 86b § 1e i 1f o.p.).

Zgodnie z art. 23 nowelizacji podmiot będący dotychczas wspomagającym, który od 1 października 2026 r. jest promotorem, wykonuje obowiązki promotora według nowych przepisów.

PRZYKŁAD

Biuro rachunkowe Konto sp. z o.o. otrzymało od klienta zlecenie zaksięgowania transgranicznej transakcji, co do której podejrzewa, że może stanowić schemat podatkowy, ale nie otrzymało potwierdzenia nadania NSP. Wobec tego wystąpiło pisemnie o oświadczenie. Klient nie udzielił odpowiedzi w ciągu 7 dni. Powstało domniemanie, że biuro zdawało sobie sprawę z istnienia schematu. Biuro może wstrzymać się z wykonaniem czynności do czasu otrzymania oświadczenia lub NSP.

KOMENTARZ **Uproszczenie struktury podmiotowej jest korzystne, bo eliminuje sporny status wspomagającego i likwiduje formularz MDR-2. Trzeba jednak dostrzec drugą stronę: dotychczasowi wspomagający stają się promotorami, a więc podmiotami o pełnym zakresie obowiązków raportowych, obwarowanych domniemaniem świadomości. Księgowi, biegli rewidenci i notariusze powinni wdrożyć procedurę występowania o oświadczenie i dokumentowania jego braku. To jedyny skuteczny sposób ograniczenia ryzyka. Prawo do wstrzymania się z wykonaniem czynności bez odpowiedzialności cywilnej i dyscyplinarnej jest realnym zabezpieczeniem.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86a § 2 pkt 2 i 11 oraz art. 86b § 1a–1f ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 24, 25 lit. b i pkt 27 oraz art. 23 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 24. Tajemnica zawodowa a obowiązek raportowania

PRZED ZMIANĄ Promotor obowiązany do zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej mógł zostać z niej zwolniony przez korzystającego. W przypadku braku zwolnienia przekazywał informację bez danych identyfikujących korzystającego i był obowiązany poinformować go o obowiązku samodzielnego raportowania. Konstrukcja ta budziła

eprasa.pl 7212c95a83

wątpliwości w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z 8 grudnia 2022 r. w sprawie C-694/20 (Orde van Vlaamse Balies i in.) oraz dyrektywy Rady (UE) 2023/2226.

Ustawy korporacyjne – ustawa z 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawa z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawa z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym i ustawa z 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych – zawierały wyłączenia tajemnicy zawodowej odnoszące się także do przepisów o schematach podatkowych.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. promotor będący adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym, rzecznikiem patentowym lub osobą wykonującą działalność zawodową zgodnie z jednym z tytułów wymienionych w art. 1 ust. 2 lit. a dyrektywy 98/5/WE jest zwolniony z obowiązku przekazania informacji o schemacie podatkowym, jeżeli jej przekazanie naruszałoby obowiązek zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej (art. 86b § 4 o.p.).

W takim przypadku promotor niezwłocznie, niepóźniej niż w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia biegu terminu raportowego, informuje na piśmie zlecającego mu czynności promotora, a w razie jego braku – zlecającego korzystającego – o obowiązku przekazania informacji Szefowi KAS oraz o tym, że sam jej nie przekaże ze względu na tajemnicę zawodową (art. 86b § 4a o.p.). Korzystający poinformowany w tym trybie przekazuje informację także wtedy, gdy w jego ocenie uzgodnienie nie stanowi schematu podatkowego, weryfikując i modyfikując dane otrzymane od promotora dla zapewnienia w tej informacji ich zgodności ze stanem rzeczywistym (art. 86c § 2 o.p.).

Uchylono art. 86b § 5–7 o.p. Odpowiednio zmieniono ustawy korporacyjne. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – bez odesłania do przepisów o schematach podatkowych.

PRZYKŁAD

Kancelaria doradztwa podatkowego Lexfin opracowała dla spółki Bergen sp. z o.o. transgraniczne uzgodnienie stanowiące schemat podatkowy. Ponieważ przekazanie informacji naruszyłoby tajemnicę zawodową, kancelaria w terminie 7 dni od rozpoczęcia biegu terminu raportowego poinformowała spółkę na piśmie, że obowiązek zgłoszenia do Szefa KAS spoczywa na niej. Spółka musi złożyć MDR-1 w terminie 30 dni od dnia następnego po udostępnieniu mu schematu podatkowego do wdrożenia, od dnia następnego po przygotowaniu schematu podatkowego do wdrożenia lub od dnia dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego w odniesieniu do tego korzystającego, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna dla zawodów zaufania publicznego i realizuje standard wynikający z wyroku TSUE w sprawie C-694/20 – zwolnienie z raportowania ma charakter bezwarunkowy i nie zależy od zwolnienia z tajemnicy przez klienta. Ciężar obowiązku przenosi się jednak na klienta, i to w krótkim terminie. Kancelarie powinny wdrożyć procedurę pisemnego informowania klientów oraz dokumentowania daty zawiadomienia, bo od niej zależy prawidłowość rozliczenia**

eprasa.pl 7212c95a83

obowiązków po stronie korzystającego. Klienci muszą liczyć się z koniecznością złożenia informacji nawet wtedy, gdy sami oceniają, że schemat nie występuje.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86b § 4 i 4a oraz art. 86c § 1 pkt 3, § 2 i § 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 6 ust. 4 ustawy z 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1564; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 3 ust. 6 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 499; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 37 ust. 4 ustawy z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 2117; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 14 ust. 2 ustawy z 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 778; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 25 lit. e i f, pkt 26, art. 2, art. 3, art. 6 i art. 9 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 25. Terminy raportowania i obieg numeru schematu podatkowego

PRZED ZMIANĄ Artykuł 86b § 1 o.p. wiązał 30-dniowy termin przekazania informacji przez promotora z dniem następnym po udostępnieniu schematu, przygotowaniu do wdrożenia albo dniem pierwszej czynności związanej z wdrażaniem. Przepis nie różnicował sytuacji, w której promotor jedynie udzielał pomocy lub porad.

Promotor informował o NSP korzystającego oraz wspomagającego – na podstawie art. 86d § 1 o.p. Katalog podmiotów informowanych był więc wąski, przepisy nie regulowały wyraźnie ani sytuacji, w której NSP otrzymano za pośrednictwem innego podmiotu, ani terminu przekazania NSP promotorowi, któremu zlecono czynności później.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. promotor przekazuje Szefowi KAS informację o schemacie podatkowym zgodnie z posiadaną wiedzą w terminie 30 dni od dnia następnego po:

1) udostępnieniu przez siebie schematu podatkowego, od dnia następnego po przygotowaniu przez siebie do wdrożenia schematu podatkowego lub od dnia dokonania przez siebie pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego – w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej, albo

2) udzieleniu przez siebie, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porad dotyczących opracowywania, wprowadzenia do obrotu, organizowania, udostępnienia do wdrożenia lub nadzorowania wdrożenia schematu podatkowego

– art. 86b § 1 pkt 1 i 2 o.p.

Rozszerzono krąg informowanych o NSP: promotor informuje na piśmie korzystających, którzy zlecili mu wykonanie czynności w ramach uzgodnienia, lub promotorów, którym zlecił wykonanie czynności w ramach uzgodnienia, lub promotorów, którzy zlecili mu wykonanie czynności w ramach uzgodnienia, o:

1) NSP schematu podatkowego, załączając potwierdzenie nadania NSP, albo

2) odmowie nadania NSP, załączając postanowienie o odmowie nadania NSP, albo

eprasa.pl 7212c95a83

3) unieważnieniu NSP, załączając postanowienie o unieważnieniu NSP

– niezwłocznie, niepóźniej niż w terminie 5 dni roboczych od dnia jego otrzymania.

Jeżeli promotor otrzymał potwierdzenie nadania NSP, postanowienie o odmowie nadania NSP albo postanowienie o unieważnieniu NSP za pośrednictwem innego podmiotu, nie przekazuje informacji, o których mowa w § 2, temu podmiotowi (art. 86b § 2b o.p.).

W przypadku zlecenia innemu promotorowi wykonania czynności związanych z określonym schematem podatkowym termin przekazania NSP dla tego promotora biegnie od dnia zlecenia mu wykonania tych czynności (art. 86b § 2c o.p.).

Analogiczne opisane obowiązki informacyjne, jakie obciążają promotora, nałożono także na korzystającego (art. 86c § 6–8 o.p.).

Jeżeli w terminie 14 dni od przekazania informacji o schemacie podatkowym Szef KAS nie nadał jeszcze NSP, promotor informuje o tym na piśmie:

1) zlecających mu wykonanie czynności korzystających lub

2) promotorów zlecających mu wykonanie czynności, lub

3) promotorów, wobec których jest zlecającym wykonanie czynności

– załączając dowód przekazania informacji o schemacie podatkowym zawierający identyfikator dokumentu oraz dane z art. 86f § 1 o.p., przy czym dane identyfikacyjne osoby fizycznej przekazuje się wyłącznie tej osobie (art. 86b § 3 o.p.).

Analogiczne obowiązki ciążą na korzystającym, który informuje o takiej sytuacji innych korzystających i uczestników uzgodnienia oraz promotorów, wobec których jest zlecającym (art. 86c § 9 o.p.)

Przy wielości promotorów obowiązek przekazania informacji o schemacie podatkowym spoczywa na wszystkich. Wykonanie tego obowiązku przez jednego z nich zwalnia pozostałych z obowiązku przekazania informacji o schemacie podatkowym, jeżeli posiadają dowód, że informacja o tym schemacie podatkowym została przekazana Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej lub została przekazana w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej na podstawie przepisów tego państwa, implementujących wymogi wynikające z art. 8ab dyrektywy Rady 2011/16/UE z 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylającej dyrektywę 77/799/EWG, w szczególności poprzez przedstawienie potwierdzenia nadania NSP.

Promotor niewskazany w złożonej informacji o schemacie podatkowym przekazuje w terminie 30 dni uzupełnienie ze swoimi danymi (art. 86e § 1 i 1a o.p.). Jeżeli dane posiadane przez promotora lub korzystającego nie zostały ujęte w informacji złożonej przez inny podmiot, składa on uzupełnienie w terminie 30 dni od otrzymania potwierdzenia nadania NSP lub otrzymania informacji o danych, które zostały przekazane w informacji o schemacie podatkowym na podstawie art. 86b § 3 (art. 86e § 1b o.p.).

PRZYKŁAD

Kancelaria Marut i Wspólnicy udzieliła 5 października 2026 r. porady dotyczącej transgranicznego uzgodnienia. Termin 30 dni na złożenie MDR-1 biegnie od 6 października 2026 r. Po otrzymaniu potwierdzenia nadania NSP 12 listopada 2026 r. kancelaria ma 5 dni roboczych na poinformowanie klienta oraz drugiej kancelarii, której zleciła część czynności.

eprasa.pl 7212c95a83

KOMENTARZ **Zmiany są mieszane. Doprecyzowanie momentu rozpoczęcia biegu terminów usuwa realną niepewność, zwłaszcza po stronie podmiotów świadczących usługi doradcze, a zasada „zgodnie z posiadaną wiedzą" chroni przed zarzutem niekompletności zgłoszenia. Z drugiej strony rozbudowany obieg informacji o NSP i sztywne terminy – 5 dni roboczych oraz 14 i 30 dni – oznaczają dodatkowe obowiązki dokumentacyjne. Podmioty uczestniczące w łańcuchu zleceń powinny prowadzić rejestr dat otrzymania i przekazania potwierdzeń NSP.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86b § 1–3, art. 86c § 1 i 6–9 oraz art. 86e ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 25, 26 i 29 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 26. Nowy zakres informacji MDR-1 i kwartalnej aktualizacji MDR-4

PRZED ZMIANĄ Artykuł 86f o.p. określał zakres danych informacji o schemacie podatkowym. Przepisy nie regulowały zasad przeliczania kwot wyrażonych w walutach obcych.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. art. 86f § 1 o.p. zawiera nowy, 16-punktowy katalog danych. Informacja obejmuje między innymi NSP nadany wcześniej, także przez inne państwo członkowskie UE, podstawę prawną przekazania ze wskazaniem, czy składający występuje jako promotor czy korzystający, jego dane identyfikacyjne wraz z rezydencją podatkową i TIN, dane znanych promotorów, korzystających i podmiotów powiązanych, wskazanie państw, cech rozpoznawczych, podatków i przepisów prawa podatkowego, streszczenie schematu bez ujawniania tajemnicy handlowej, przemysłowej, zawodowej lub procesu produkcyjnego, wartość schematu, szacunkową wysokość korzyści podatkowej oraz etap schematu i dzień pierwszej czynności służącej jego wdrożeniu. Z katalogu wyłączono dane promotorów zwolnionych z raportowania z uwagi na tajemnicę zawodową.

Kwoty wyrażone w walucie obcej przelicza się na złote według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przekazania informacji o schemacie podatkowym(art. 86f § 1a o.p.).

Uchylono art. 86f § 2 i 3 o.p.

Kwartalna aktualizacja informacji o schemacie podatkowym (MDR-4) obejmuje nowe informacje podlegające zgłoszeniu, wymienione w art. 86f § 1 pkt 2 lit. a i b, pkt 5, 6 i 16 o.p., które stały się dostępne od czasu poprzedniego zgłoszenia, wraz ze wskazaniem NSP. Składa ją promotor, który w danym kwartale udostępnił schemat standaryzowany, w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału (art. 86f § 4 o.p.).

PRZYKŁAD

Kancelaria Tributum udostępniła w IV kwartale 2026 r. schemat standaryzowany trzem nowym korzystającym. Do 30 stycznia 2027 r. musi złożyć MDR-4, wskazując NSP oraz dane identyfikacyjne i rezydencję nowych korzystających, państwa, których dotyczy schemat, i dni pierwszych czynności służących jego wdrożeniu.

eprasa.pl 7212c95a83

KOMENTARZ **Katalog danych jest bliższy dyrektywie i w części węższy niż dotychczas, ale wymaga przebudowy narzędzi raportowych – dochodzą TIN, rezydencja podatkowa i NZSPT. Doprecyzowanie zasad przeliczania walut usuwa praktyczny problem, który dotąd rozstrzygano wyłącznie w drodze wykładni. Ograniczenie zakresu MDR-4 zmniejsza obciążenie promotorów obsługujących schematy standaryzowane.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86f i art. 86n ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 30 i 37, art. 27 i art. 32 ust. 1 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 27. Nadanie NSP jako potwierdzenie schematu i moc ochronna odmowy

PRZED ZMIANĄ Szef KAS nadawał NSP po otrzymaniu informacji o schemacie podatkowym i doręczał potwierdzenie nadania. Ordynacja podatkowa nie rozstrzygała jednak, jakie znaczenie prawne ma samo nadanie numeru, ani nie wiązała odmowy nadania NSP z żadną ochroną dla podmiotu raportującego. Przesłanki odmowy i unieważnienia NSP były ujęte wąsko.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. nadanie NSP jest równoznaczne z potwierdzeniem, że opisane w informacji uzgodnienie jest schematem podatkowym (art. 86g § 6 o.p.). Nadanie NSP nie stanowi natomiast potwierdzenia, że informacja została wypełniona zgodnie ze stanem rzeczywistym, ani że opisane zdarzenia, czynności lub sposoby opodatkowania są zgodne z prawem (art. 86g § 7 o.p.). Potwierdzenie nadania NSP zawiera NSP, NZSPT oraz dane wskazane w informacji, a w przypadku osób fizycznych – imię, nazwisko i TIN oraz dodatkowo numer i serię paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość – w przypadku osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Polski (art. 86g § 2a–2c o.p.). Potwierdzenie nadania NSP jest wydawane niezwłocznie, niepóźniej niż w terminie 14 dni od wpływu poprawnej informacji o schemacie podatkowym (art. 86g § 3 o.p.).

Szef KAS wydaje postanowienie o odmowie nadania NSP niezwłocznie, niepóźniej niż w terminie 30 dni od wpływu informacji o schemacie podatkowym. Postanowienie o odmowie nadania NSP jest wydawane, gdy przekazana informacja o schemacie podatkowym nie spełnia wymogów uznania uzgodnienia za schemat podatkowy albo wymogów formalnych, albo gdy dotyczy uzgodnienia już zgłoszonego (art. 86i § 1 o.p.). Kluczowy jest dodany art. 86i § 7 o.p. Zgodnie z tym przepisem zastosowanie się do postanowienia o odmowie nadania NSP z powodu stwierdzenie, że uzgodnienie nie jest schematem podatkowym, nie może szkodzić przekazującemu informację o schemacie podatkowym ani uczestnikom uzgodnienia.

Rozszerzono przesłanki unieważnienia NSP z urzędu. Nową przesłanką unieważnienia NSP stało się ujawnienie istotnych nowych okoliczności istniejących w dniu nadania NSP (art. 86i § 2 o.p.). Dopuszczono też unieważnienie NSP na wniosek przekazującego, gdy

eprasa.pl 7212c95a83

temu samemu schematowi nadano już NSP na podstawie innej informacji (art. 86i § 2a o.p.).

PRZYKŁAD

Spółka Solvex sp. z o.o. zgłosiła uzgodnienie, co do którego ma wątpliwości, czy stanowi schemat podatkowy. Szef KAS wydał 20 listopada 2026 r. postanowienie o odmowie nadania NSP, uznając, że uzgodnienie nie jest schematem. Spółka i pozostali uczestnicy uzgodnienia korzystają z ochrony z art. 86i § 7 o.p. – zastosowanie się do postanowienia nie może im szkodzić, w szczególności w zakresie odpowiedzialności karnej skarbowej.

KOMENTARZ **Nadanie mocy ochronnej postanowieniu o odmowie nadania NSP to istotna rekompensata za wyłączenie interpretacji indywidualnych w sprawach MDR. Podatnik uzyskuje odpowiedź w terminie 14 dni (nadanie NSP) albo 30 dni (odmowa) i to nieodpłatnie. Ochrona ma jednak węższy zakres niż przy interpretacjach – ogranicza się do zasady nieszkodzenia, a nadanie NSP nie potwierdza legalności samego uzgodnienia ani prawidłowości rozliczenia. Trzeba też pamiętać, że uzyskanie tej ochrony wymaga aktywnego złożenia informacji o schemacie podatkowym w terminie 30 dni, a nie fakultatywnego wniosku.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86g i art. 86i ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 31 i 33 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 28. Uzupełnianie informacji i kara porządkowa

PRZED ZMIANĄ Szef KAS mógł zwrócić się do przekazującego informacje o ich uzupełnienie lub wyjaśnienie wątpliwości co do treści, jednak przepisy nie rozstrzygały jednoznacznie, czy jest to możliwe po nadaniu NSP. Nie było też podstawy do samodzielnego skorygowania błędnych lub niepełnych danych, bez wezwania organu, ani sankcji za bezzasadną odmowę udzielenia wyjaśnień.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. Szef KAS może żądać uzupełnienia lub wyjaśnienia informacji o schemacie podatkowym zarówno przed nadaniem NSP, jak i po jego nadaniu, w szczególności na potrzeby automatycznej wymiany informacji (art. 86h § 1 o.p.). Promotor lub korzystający może w terminie 7 dni od dnia złożenia informacji uzupełnić przekazane dane również bez wezwania, zwłaszcza gdy są niepełne lub zawierają błędy (art. 86h § 1a o.p.). Uzupełnienie następuje przez ponowne przekazanie wymaganych danych (art. 86h § 1b o.p.).

Nowością jest kara porządkowa dla promotora, korzystającego lub ich pełnomocnika, którzy bezzasadnie odmówią albo nie dokonają w wyznaczonym terminie uzupełnienia lub wyjaśnień. Nakłada ją Szef KAS w trybie działu IV rozdziału 22 o.p. (art. 86h § 1c o.p.).

Utrzymano zasadę, że nie wszczyna się postępowania o przestępstwa i wykroczenia skarbowe wyłącznie na podstawie informacji o schematach podatkowych przekazanych w trybie rozdziału 11a o.p. Od tej zasady są wyjątki. Zasada ta nie obejmuje czynów po-

eprasa.pl 7212c95a83

legających na przekazaniu informacji po terminie oraz posługiwaniu się unieważnionym NSP (art. 86h § 2 o.p.).

PRZYKŁAD

Spółka Valor sp. z o.o. złożyła 5 listopada 2026 r. MDR-1, pomijając wartość schematu. Błąd zauważyła 9 listopada 2026 r. i w terminie 7 dni od złożenia ponownie przekazała komplet danych, bez wezwania organu. Gdyby zignorowała późniejsze wezwanie Szefa KAS do wyjaśnień, naraziłaby się na karę porządkową.

KOMENTARZ **Możliwość samodzielnej autokorekty w terminie 7 dni jest korzystna i realnie ogranicza ryzyko sankcji za nieprawidłowe zgłoszenie. Równocześnie wprowadzenie kary porządkowej zaostrza reżim współpracy z Szefem KAS i obejmuje także pełnomocników. Wyłączenie ochrony przed postępowaniem karnym skarbowym rozszerzono o posługiwanie się unieważnionym NSP – to nowe ryzyko dla podmiotów działających w dłuższych łańcuchach zleceń.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86h ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 32 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 29. Informacja o stosowaniu schematu (MDR-3) raz do roku

PRZED ZMIANĄ Zgodnie z art. 86j § 1 o.p. korzystający, który w danym okresie rozliczeniowym dokonywał czynności będących elementem schematu podatkowego lub uzyskiwał z niego korzyść, przekazywał informację o zastosowaniu schematu w terminie złożenia deklaracji podatkowej za ten okres. Przy rozliczeniach miesięcznych oznaczało to obowiązek comiesięczny. Informacja musiała wskazywać wysokość korzyści podatkowej, a w razie braku NSP – pełne dane z art. 86f o.p. Podpisanie MDR-3 podlegało szczególnym rygorom.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. korzystający przekazuje informację o stosowaniu schematu podatkowego do końca czwartego miesiąca następującego po zakończeniu roku podatkowego – w przypadku podatników PIT i CIT oraz spółek wchodzących w skład PGK – albo roku kalendarzowego w pozostałych przypadkach (art. 86j § 1 o.p.).

Informację składa się dla każdego schematu na odrębnym formularzu. Zawiera ona NSP oraz wysokość uzyskanej korzyści podatkowej, a w razie braku możliwości jej wskazania – wysokość szacunkową (art. 86j § 1a o.p.). Kwoty w walucie obcej przelicza się według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przekazania informacji o stosowaniu schematu podatkowego (art. 86j § 1b o.p.).

Uchylono art. 86j § 2–4 i § 6 o.p.

Zgodnie z art. 25 nowelizacji art. 86j w nowym brzmieniu stosuje się do informacji o schematach podatkowych przekazywanych od dnia wejścia w życie nowelizacji. Jeżeli przed

eprasa.pl 7212c95a83

tym dniem złożono informację o schemacie innym niż transgraniczny, nie składa się informacji o stosowaniu tego schematu podatkowego (art. 26 nowelizacji).

PRZYKŁAD

Spółka Norma sp. z o.o., rozliczająca CIT za rok kalendarzowy, stosuje w 2027 r. schemat podatkowy o NSP nadanym w 2026 r. Zamiast 12 informacji miesięcznych złoży jedną informację MDR-3 do 30 kwietnia 2028 r., wskazując korzyść podatkową. Jeżeli nie da się jej precyzyjnie ustalić, poda wartość szacunkową.

KOMENTARZ **To jedno z najbardziej odczuwalnych uproszczeń dla korzystających – zamiast raportowania w rytmie deklaracji obowiązuje jedna informacja roczna. Dopuszczenie szacunkowej wysokości korzyści podatkowej usuwa dotychczasowy problem praktyczny, w sytuacjach gdy korzyść jest rozłożona w czasie albo trudna do wyliczenia. Co istotne, przekazanie MDR-3 po terminie jest od tej nowelizacji odrębnie penalizowane w k.k.s., zatem łagodniejszy rytm raportowania idzie w parze z ostrzejszą sankcją za uchybienie terminowi.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86j ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 35, art. 25 i art. 26 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 30. Koniec wewnętrznej procedury MDR i kary do 2 mln zł

PRZED ZMIANĄ Artykuł 86l § 1 o.p. nakładał na osoby prawne i jednostki organizacyjne będące promotorami, zatrudniające promotorów lub faktycznie wypłacające im wynagrodzenie, których przychody lub koszty przekroczyły w roku poprzedzającym rok obrotowy równowartość 8 mln zł, obowiązek wprowadzenia i stosowania wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązków MDR.

Za niedopełnienie tego obowiązku Szef KAS mógł nałożyć w drodze decyzji karę pieniężną do 2 mln zł (art. 86m § 1 o.p.). Artykuł 86k o.p. przewidywał ponadto uprawnienie ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydawania ogólnych wyjaśnień dotyczących zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania w przypadku schematów podatkowych.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. uchylono art. 86k–86m o.p. Znika zarówno obowiązek posiadania wewnętrznej procedury MDR, jak i sankcja pieniężna za jego niedopełnienie oraz kompetencja ministra do wydawania ogólnych wyjaśnień.

Zmieniono także art. 86o o.p., wskazując przepisy stosowane odpowiednio w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 11a – są to art. 120, art. 125, art. 126, art. 129, art. 130, art. 140, art. 208, art. 211–215 oraz przepisy działu IV rozdziałów 3, 3a, 5–8, 11, 14, 16 i 22 o.p. W konsekwencji, przykładowo, kwestie doręczeń w sprawach MDR reguluje ogólny rozdział o doręczeniach. W związku z tym wprowadzono też zmiany w art. 86na o.p., który odsyła do „przepisów niniejszego rozdziału" zamiast do art. 86b–86ia o.p. oraz uchylono art. 86ia o.p.

eprasa.pl 7212c95a83

Kancelaria audytorska Rewiz sp. z o.o. o przychodach 12 mln zł utrzymywała dotąd wewnętrzną procedurę MDR i corocznie ją aktualizowała pod rygorem kary do 2 mln zł. Od 1 października 2026 r. obowiązek ten nie obowiązuje. Kancelaria może zachować procedurę jako element *compliance*, ale nie grozi jej już sankcja administracyjna za brak takiej procedury.

KOMENTARZ **Uchylenie obowiązku procedury wewnętrznej i kary do 2 mln zł to realne odciążenie średnich i dużych podmiotów doradczych oraz księgowych. W praktyce warto jednak zachować wewnętrzne zasady identyfikacji schematów – odpowiedzialność karna skarbowa za brak lub spóźnione zgłoszenie pozostaje, a nowy reżim wprowadza domniemanie świadomości po stronie promotora wykonującego czynności wspomagające. Utrata możliwości uzyskania ogólnych wyjaśnień ministra jest odczuwalna, ale jej funkcję częściowo przejmują objaśnienia podatkowe i moc ochronna postanowień w sprawie NSP.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86k–86m, art. 86na i art. 86o ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost. zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 34, 36, 38 i 39 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

– 31. Brak interpretacji indywidualnych w sprawach MDR

PRZED ZMIANĄ Artykuł 14b § 2a o.p. wyłączał z zakresu interpretacji indywidualnych określone kategorie przepisów, ale nie obejmował przepisów o schematach podatkowych. Podatnicy i promotorzy mogli zatem występować do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o interpretację dotyczącą obowiązków raportowych, w tym o potwierdzenie, że dane uzgodnienie nie stanowi schematu podatkowego.

Współistnienie dwóch niezharmonizowanych procedur – interpretacji indywidualnej i nadawania NSP – powodowało ryzyko rozbieżnych ocen oraz niedotrzymania 30-dniowego terminu wymiany informacji wynikającego z dyrektywy DAC6.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. do katalogu wyłączeń w art. 14b § 2a o.p. dodano pkt 4, obejmujący przepisy zawarte w dziale III w rozdziale 11a o.p. Oznacza to, że interpretacje indywidualne w sprawach MDR nie będą już wydawane. Jedynym organem oceniającym w wiążącym terminie, czy dane uzgodnienie jest schematem podatkowym, pozostaje Szef KAS – w drodze nadania NSP albo postanowienia o odmowie jego nadania, z mocą ochronną wynikającą z art. 86i § 7 o.p.

Zgodnie z art. 20 nowelizacji postępowania o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej przepisów rozdziału 11a, wszczęte na wniosek złożony przed dniem wejścia w życie nowelizacji i niezakończone prawomocnie, toczą się według przepisów dotychczasowych.

PRZYKŁAD

Spółka Imperia sp. z o.o. planuje w listopadzie 2026 r. transgraniczne uzgodnienie i chce potwierdzić, że nie stanowi ono schematu podatkowego. Nie może już złożyć wniosku o interpretację indywidualną. Składa informację o schemacie podatkowym.

eprasa.pl 7212c95a83

Jeżeli Szef KAS wyda postanowienie o odmowie nadania NSP, to chroni ono spółkę i pozostałych uczestników uzgodnienia.

KOMENTARZ **Dla podatników to zmiana niekorzystna. Znika procedura fakultatywna, nieobwarowana terminem, na rzecz procedury obowiązkowej i związanej sztywnym terminem 30 dni. Rekompensatą są krótsze terminy odpowiedzi (14 albo 30 dni), brak opłaty i ochrona wynikająca z art. 86i § 7 o.p., ale jej zakres ogranicza się do zasady nieszkodzenia, a nie do pełnej ochrony znanej z interpretacji. W praktyce oznacza to konieczność wcześniejszej analizy uzgodnień. Wątpliwości trzeba rozstrzygać przez złożenie informacji o schemacie podatkowym. Nie może już skierować ich do rozstrzygnięcia przed podjęciem działań.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 14b § 2a pkt 4 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 2 i art. 20 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 32. Sankcje karne skarbowe za naruszenie obowiązków MDR

PRZED ZMIANĄ Artykuł 80f k.k.s. penalizował nieprzekazanie właściwemu organowi informacji o schemacie podatkowym albo przekazanie jej po terminie, a w § 3 wymieniał dalsze czyny, w tym w pkt 4 niewystąpienie z pismem o przekazanie oświadczenia z zakresu MDR. Artykuł 16b k.k.s. przewidywał odrębną instytucję niepodlegania karze w związku ze złożeniem informacji o schemacie podatkowym. Przekazanie po terminie informacji o stosowaniu schematu (MDR-3) nie było wyraźnie objęte sankcją.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. art. 80f § 1 k.k.s. penalizuje nieprzekazanie informacji o schemacie podatkowym albo przekazanie jej po terminie oraz nieprzekazanie albo przekazanie po terminie informacji, o której mowa w art. 86f § 4 o.p. (MDR-4), pod groźbą kary grzywny do 720 stawek dziennych. Tej samej karze podlega nieprzekazanie albo przekazanie po terminie informacji, o której mowa w art. 86j § 1 o.p. (MDR-3) – art. 80f § 2 k.k.s.

Uchylono art. 80f § 3 pkt 4 k.k.s. oraz art. 16b k.k.s. Naczelnik urzędu celno-skarbowego prowadzi sprawy o czyny z art. 80f k.k.s. (art. 133 § 1 pkt 1 k.k.s.). Równolegle art. 297d § 2 o.p. przyznaje naczelnikowi urzędu celno-skarbowego i dyrektorowi izby administracji skarbowej dostęp do informacji o schematach podatkowych w celu weryfikacji wykonywania obowiązków MDR oraz w toku postępowania o czyny z art. 80f k.k.s.

PRZYKŁAD

Spółka Delfin sp. z o.o., korzystający, przekazuje informację MDR-3 za 2027 r. dopiero 15 czerwca 2028 r., zamiast do 30 kwietnia 2028 r. Po zmianie opóźnienie to jest czynem zabronionym z art. 80f § 2 k.k.s., zagrożonym karą grzywny do 720 stawek dziennych.

eprasa.pl 7212c95a83

KOMENTARZ **Bilans jest mieszany. Z jednej strony znika karalność braku wystąpienia o oświadczenie, co odpowiada likwidacji kategorii wspomagającego. Z drugiej – spóźniony MDR-3 staje się samodzielnym czynem zabronionym, a łagodniejszy roczny rytm raportowania oznacza, że jedno uchybienie dotyczy całego roku. Podmioty raportujące powinny wpisać termin złożenia MDR-3 do kalendarza *compliance* na równi z terminami deklaracji rocznych.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16b, art. 80f i art. 133 § 1 pkt 1 ustawy z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 633; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 297d § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 8 pkt 1–3 oraz art. 1 pkt 66 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 33. Wymiana informacji o schematach i tajemnice instytucji finansowych

PRZED ZMIANĄ Dział VA ustawy o wymianie informacji podatkowych nosił tytuł „Automatyczna wymiana informacji o schematach podatkowych transgranicznych", a przepisy art. 88a–88d tej ustawy konsekwentnie posługiwały się pojęciem schematu transgranicznego, zawierając własne definicje odsyłające do dawnej numeracji art. 86a o.p.

Ustawy sektorowe – ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawa z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawa z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawa z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz ustawa z 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi – nie zawierały wyraźnego wyłączenia tajemnicy zawodowej dla przekazywania Szefowi KAS informacji o schematach podatkowych.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. dział VA ustawy o wymianie informacji podatkowych nosi tytuł „Automatyczna wymiana informacji o schematach podatkowych", a definicje w art. 88a odsyłają do nowej numeracji art. 86a § 2 o.p. Informacje przekazywane w ramach wymiany zawierają NSP i NZSPT oraz dane wskazane w art. 88b ust. 2 tej ustawy, w tym rezydencję i TIN. Ze streszczenia schematu wyłącza się dane, których ujawnienie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym.

W ustawach sektorowych dodano wyraźne przepisy, zgodnie z którymi nie narusza tajemnicy zawodowej ani bankowej przekazanie Szefowi KAS informacji na podstawie działu III rozdziału 11a o.p. w zakresie informacji o schematach podatkowych – dotyczy to banków (art. 105 ust. 1 pkt 1k lit. c ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe; dalej: Prawo bankowe), spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (art. 9f ust. 1 pkt 5ca ustawy o SKOK), zakładów ubezpieczeń (art. 35 ust. 6b ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej), funduszy inwestycyjnych (art. 281 ust. 4a ustawy o funduszach inwestycyjnych) oraz firm inwestycyjnych (art. 150 ust. 1 pkt 2b ustawy o obrocie instrumentami finansowymi).

eprasa.pl 7212c95a83

PRZYKŁAD

Bank Nadwiślański S.A., działając jako promotor w rozumieniu nowych przepisów, przekazuje Szefowi KAS informację o schemacie podatkowym dotyczącym klienta korporacyjnego. Od 1 października 2026 r. nie narusza tym samym tajemnicy bankowej, ponieważ wyłączenie wynika wprost z art. 105 ust. 1 pkt 1k lit. c Prawa bankowego.

KOMENTARZ **Zmiany są konieczną konsekwencją nowego reżimu MDR i usuwają realny konflikt między obowiązkiem raportowym a tajemnicą zawodową instytucji finansowych. Dla klientów banków, ubezpieczycieli i firm inwestycyjnych oznaczają jednak poszerzenie strumienia danych trafiających do administracji skarbowej i – za jej pośrednictwem – do innych państw członkowskich. Instytucje finansowe powinny zweryfikować, czy w konkretnych układach transakcyjnych występują w roli promotora, ponieważ po likwidacji kategorii wspomagającego to właśnie one przejmują pełne obowiązki raportowe.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 88a–88d ustawy z 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1379; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 105 ust. 1 pkt 1k lit. c ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 38; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 281 ust. 4a ustawy z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 60; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 150 ust. 1 pkt 2b ustawy z 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 722; ost. zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 9f ust. 1 pkt 5ca ustawy z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 595; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 35 ust. 6b ustawy z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1526; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 7, art. 12, art. 13, art. 16, art. 17 i art. 19 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

eprasa.pl 7212c95a83

Rozdział III.
Zmiany w pozostałych ustawach

Tabela. Przegląd zmian w pozostałych ustawach – zestawienie

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
Zmiany wchodzące w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Nowelizacja została opublikowana 25 czerwca 2026 r., a zatem zmiany te weszły w życie 26 czerwca 2026 r.		
34	Konta w e-Urzędzie Skarbowym i PUESC	Doprecyzowano, że kontem w systemie teleinformatycznym organów KAS jest konto na PUESC i w e-Urzędzie Skarbowym; konto jednostki organizacyjnej udostępniono także organom władzy publicznej i urzędom je obsługującym.
35	Postępowanie sądowoadministracyjne	Minister finansów zyskał legitymację do wniosku o uchwałę abstrakcyjną NSA; usunięto wątpliwość co do terminu skargi na opinię transgraniczną.
Zmiany wchodzące w życie 1 października 2026 r.		
36	Zwrot opłaty skarbowej	Zwrot następuje bez decyzji w terminie 2 miesięcy od złożenia wniosku, a po jego przekroczeniu przysługuje oprocentowanie od dnia złożenia wniosku.
37	Oprocentowanie zwrotu akcyzy	Oprocentowanie przysługuje od dnia następującego po upływie terminu zwrotu, także w sprawach niezakończonych.
38	Uchylenie prawomocnego mandatu	Rozszerzono przesłanki uchylenia mandatu o orzeczenie TK, rozstrzygnięcie organu międzynarodowego, czyn zabroniony przy nałożeniu mandatu i nowe fakty lub dowody.
39	Zwrot podatku od odsetek i dyskonta	Uproszczono tryb wniosku o zwrot podatku pobranego przez płatnika i objęto go nowym oprocentowaniem.
Zmiany wchodzące w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Nowelizacja została opublikowana 25 czerwca 2026 r., a zatem zmiany wejdą w życie 26 grudnia 2026 r.		
40	Mandat karny zaoczny	Wprowadzono nowy rodzaj mandatu, doręczany sprawcy nieobecnemu, który staje się prawomocny z chwilą zapłaty grzywny w terminie 14 dni.

+ 34. Konta w e-Urzędzie Skarbowym i na PUESC

PRZED ZMIANĄ Przepisy Ordynacji podatkowej, Kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji posługują się pojęciem konta w systemie teleinformatycznym organu, nie precyzując, o które systemy chodzi w przypadku organów KAS. W e-Urzędzie Skarbowym konto jednostki organizacyjnej udostępniano jedynie wąsko rozumianym jednostkom organizacyjnym, co wykluczało z tej formy komunikacji organy władzy publicznej i obsługujące je urzędy działające w sprawach niezwiązanych z wykonywaniem władzy publicznej.

eprasa.pl 7212c95a83

PO ZMIANIE Od dnia następującego po dniu ogłoszenia nowelizacji dodany art. 35 ust. 6 ustawy o KAS stanowi, że przez konto w systemie teleinformatycznym organu – w rozumieniu art. 144 § 1a i art. 168 § 1 i 3a o.p., art. 39 § 1 i art. 63 § 1 i 3a k.p.a. oraz art. 17c § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – rozumie się konto na PUESC i konto w e-Urzędzie Skarbowym.

Zmieniony art. 35b ust. 2 ustawy o KAS wyróżnia konto osoby fizycznej, konto jednostki organizacyjnej oraz konta służące organom władzy publicznej do czynności związanych z wykonywaniem władzy publicznej. Konto jednostki organizacyjnej może być udostępniane osobom prawnym, w tym jednostkom samorządu terytorialnego, jednostkom organizacyjnym niebędącym osobami prawnymi oraz organom władzy publicznej i urzędom obsługującym te organy – jeżeli posiadają NIP (art. 35b ust. 2b ustawy o KAS). Do kont udostępnionych przed dniem wejścia w życie tego przepisu stosuje się nowe zasady (art. 34 nowelizacji).

PRZYKŁAD

Urząd Miasta Rawicz, występujący jako płatnik PIT od wynagrodzeń pracowników, może uzyskać konto jednostki organizacyjnej w e-Urzędzie Skarbowym i prowadzić przez nie korespondencję z organami KAS w sprawach niezwiązanych z wykonywaniem władzy publicznej.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna i praktyczna – porządkuje kwestię skutecznego wnoszenia i doręczania pism w relacjach z KAS oraz otwiera e-Urząd Skarbowy dla jednostek sektora publicznego występujących w roli podatnika lub płatnika. Warunkiem pozostaje posiadanie NIP. Jednostki, które już korzystają z kont, nie muszą podejmować żadnych działań – nowe zasady stosuje się do nich z mocy przepisu przejściowego.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 35 ust. 6, art. 35b ust. 2, 2a i 2b oraz art. 49a ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1131; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 18 pkt 1–3, art. 34 i art. 35 pkt 1 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 35. Uchwały NSA na wniosek ministra finansów i skarga na opinię transgraniczną

PRZED ZMIANĄ Artykuł 264 § 2 p.p.s.a. wymieniał podmioty uprawnione do występowania do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o podjęcie uchwały wyjaśniającej przepisy prawne, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nie znajdował się w tym katalogu, mimo że rozbieżności w sprawach podatkowych stanowią istotną część spraw sądowoadministracyjnych.

Artykuł 53 § 1 p.p.s.a. odwoływał się do art. 3 § 2 pkt 4a p.p.s.a., co powodowało wątpliwości co do tego, w jakim terminie wnosi się skargę na opinię, o której mowa w art. 119zzl § 1 o.p. (tzw. opinia transgraniczna), oraz na odmowę jej wydania.

eprasa.pl 7212c95a83

PO ZMIANIE Od dnia następującego po dniu ogłoszenia nowelizacji, czyli od 26 czerwca 2026 r., minister właściwy do spraw finansów publicznych może już występować do NSA z wnioskiem o podjęcie uchwały abstrakcyjnej (art. 264 § 2 p.p.s.a.).

Artykuł 53 § 1 p.p.s.a. odwołuje się natomiast do art. 3 § 2 pkt 4a i 4b p.p.s.a., co usuwa wątpliwość co do terminu wniesienia skargi na opinię transgraniczną i odmowę jej wydania.

Odrębnie, od 1 października 2026 r., zmieniono art. 119zzl § 3 pkt 4 o.p., dostosowując odesłanie do nowej numeracji definicji NSP (art. 86a § 2 pkt 6 o.p.), oraz uchylono art. 119m § 3 o.p.

PRZYKŁAD

W orzecznictwie wojewódzkich sądów administracyjnych pojawiają się rozbieżności co do wykładni przepisu o oprocentowaniu nadpłat. Minister finansów może wystąpić do NSA o podjęcie uchwały abstrakcyjnej, zamiast oczekiwać na wniosek Prezesa NSA lub Prokuratora Generalnego.

KOMENTARZ **Rozszerzenie kręgu wnioskodawców przyspiesza ujednolicanie orzecznictwa podatkowego, co leży w interesie zarówno administracji, jak i podatników – choć trzeba dostrzec, że inicjatywa trafia do organu będącego stroną sporów podatkowych. Doprecyzowanie terminu skargi na opinię transgraniczną usuwa realne ryzyko odrzucenia skargi z przyczyn formalnych.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 53 § 1 i art. 264 § 2 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 119m § 3 i art. 119zzl § 3 pkt 4 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 1 pkt 41 i 42, art. 10 oraz art. 35 pkt 1 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 36. Zwrot opłaty skarbowej bez decyzji i z oprocentowaniem

PRZED ZMIANĄ Artykuł 9 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej przewidywał, że zwrot opłaty skarbowej następuje na wniosek. Ustawa nie określała terminu zwrotu ani nie przewidywała oprocentowania w razie jego przekroczenia, a w praktyce zwrot poprzedzało wydanie decyzji. Postępowania te bywały długotrwałe, mimo że dotyczyły najczęściej niewielkich kwot, a rozstrzygnięcie sprowadzało się do stwierdzenia, że czynność urzędowa nie została dokonana.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. zwrot opłaty skarbowej następuje na wniosek osoby lub jednostki, która dokonała jej zapłaty (art. 9 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej). Jeżeli wniosek jest zasadny, organ podatkowy zwraca opłatę bez wydawania decyzji, w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku (art. 9 ust. 2a), na rzecz podmiotu, który złożył wniosek (art. 9 ust. 2b).

eprasa.pl 7212c95a83

Jeżeli opłata nie została zwrócona w tym terminie, oprocentowanie przysługuje od dnia złożenia wniosku, w wysokości równej wysokości odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych (art. 9 ust. 2c).

Zmieniono także delegację z art. 10 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej upoważaniającą do wydania rozporządzenia wykonawczego, a dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie tracą moc (art. 32 ust. 2 nowelizacji). Do wniosków złożonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 31 nowelizacji).

PRZYKŁAD

Agnieszka Rudnicka zapłaciła 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, które ostatecznie nie zostało złożone. Wniosek o zwrot złożyła 5 listopada 2026 r. Organ musi zwrócić opłatę bez wydawania decyzji do 5 stycznia 2027 r. Gdyby zwrot nastąpił później, przysługiwałoby jej oprocentowanie liczone od 5 listopada 2026 r.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna i wyraźnie odformalizowuje procedurę w sprawach o niewielkiej wartości. Wprowadzenie oprocentowania jest istotne systemowo – dotąd zwłoka organu nie powodowała żadnych konsekwencji finansowych. Warto pamiętać, że tryb bezdecyzyjny dotyczy tylko wniosków zasadnych. W razie sporu co do zasadności zwrotu opłaty organ nadal rozstrzyga w drodze decyzji.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9 ust. 2–2c i art. 10 pkt 2 ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1154; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 14, art. 31 i art. 32 ust. 2 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 37. Oprocentowanie zwrotu podatku akcyzowego

PRZED ZMIANĄ Artykuł 82 ust. 6a ustawy akcyzowej regulował oprocentowanie zwrotu akcyzy w razie niedokonania zwrotu w terminie, ale zakres i zasady jego naliczania budziły wątpliwości. W przypadku zwrotu akcyzy od wyrobów akcyzowych, o którym mowa w art. 107 tej ustawy, ustawa w ogóle nie przewidywała oprocentowania. Brak było też wyraźnego odesłania do reguł obliczania oprocentowania z Ordynacji podatkowej.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. w razie niedokonania przez naczelnika urzędu skarbowego zwrotu akcyzy w terminach określonych w przepisach wykonawczych oprocentowanie przysługuje od dnia następującego po dniu upływu tych terminów – zarówno w przypadku zwrotów z art. 82 ust. 1, 2 i 2e, jak i z art. 107 ustawy akcyzowej (art. 82 ust. 6a i art. 107 ust. 5d). Do oprocentowania stosuje się odpowiednio art. 78 § 1 i 2 o.p. (art. 82 ust. 6b i art. 107 ust. 5e).

Zgodnie z art. 33 nowelizacji zwrot akcyzy niedokonany przed dniem wejścia w życie nowelizacji następuje wraz z oprocentowaniem należnym od dnia następującego po dniu upływu terminów wynikających z przepisów wykonawczych.

KOMENTARZ **Zmiana jest korzystna dla podmiotów rozliczających akcyzę i wypełnia lukę w zakresie zwrotów z art. 107 ustawy akcyzowej. Podmioty oczeku-**

eprasa.pl 7212c95a83

jące na zwroty powinny zweryfikować daty upływu terminów, bo od nich liczy się należne oprocentowanie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 82 ust. 6a i 6b oraz art. 107 ust. 5d i 5e ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 412; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 78 § 1 i 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 15 i art. 33 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 38. Nowe przesłanki uchylenia prawomocnego mandatu karnego

PRZED ZMIANĄ Artykuł 140 § 1 k.k.s. przewidywał uchylenie prawomocnego mandatu karnego tylko wtedy, gdy grzywnę nałożono za czyn niebędący czynem zabronionym jako wykroczenie skarbowe. Katalog ten nie obejmował sytuacji, w których podstawa prawna mandatu została uznana za niekonstytucyjną, ujawniono nowe fakty lub dowody świadczące o niepopełnieniu czynu albo przy nałożeniu mandatu dopuszczono się czynu zabronionego.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. prawomocny mandat karny podlega uchyleniu w każdym czasie, na wniosek ukaranego, jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego albo z urzędu, jeżeli:

1) Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego nałożono grzywnę tym mandatem,
2) potrzeba taka wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej,
3) w związku z nałożeniem mandatu dopuszczono się czynu zabronionego, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść prawomocnego mandatu karnego,
4) po uprawomocnieniu mandatu ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące, że ukarany nie popełnił czynu (art. 140 § 1b k.k.s.).

W razie ponownego rozstrzygnięcia w sprawie, w której uchylono prawomocny mandat karny, nie można orzec na niekorzyść oskarżonego, jeżeli uchylenie mandatu nastąpiło z przyczyn wskazanych w pkt 1, 2 i 4, (art. 140 § 5 w zw. z § 1b k.k.s.).

Przepisy art. 140 § 1b, 1c i 5 k.k.s. stosuje się także do postępowań mandatowych zakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji (art. 30 nowelizacji).

PRZYKŁAD

Robert Janik przyjął w 2025 r. mandat karny za wykroczenie skarbowe. W 2027 r. ujawniono dokumenty jednoznacznie wskazujące, że czynu nie popełnił. Może złożyć wniosek o uchylenie prawomocnego mandatu, mimo że postępowanie zakończyło się

eprasa.pl 7212c95a83

przed wejściem w życie nowelizacji, a w razie ponownego rozstrzygnięcia nie grozi mu surowsza sankcja.

KOMENTARZ **Zmiana jest jednoznacznie korzystna dla ukaranych i zbliża tryb mandatowy w k.k.s. do standardów wznowieniowych znanych z procedury karnej. Szczególnie istotny jest zakaz orzekania na niekorzyść po uchyleniu mandatu, który usuwa ryzyko związane ze składaniem wniosku. Retroaktywne stosowanie nowych przesłanek do spraw zakończonych oznacza, że warto przejrzeć starsze rozstrzygnięcia mandatowe, zwłaszcza oparte na przepisach zakwestionowanych przez Trybunał Konstytucyjny.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 140 § 1b, 1c i 5 ustawy z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 633; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 8 pkt 6 lit. b i c oraz art. 30 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+/– 39. Zwrot podatku pobranego przez płatnika od odsetek i dyskonta

PRZED ZMIANĄ Artykuł 31d ustawy o PIT regulował wniosek o zwrot podatku pobranego przez płatnika, przewidując w ust. 2 odrębne zasady dla wniosku składanego przed złożeniem przez płatnika rocznej deklaracji o zryczałtowanym podatku dochodowym. Odesłania w ust. 4 i 6 tego przepisu odwoływały się do dotychczasowej konstrukcji art. 78 § 3 o.p.

PO ZMIANIE Od 1 października 2026 r. uchylono art. 31d ust. 2 ustawy o PIT, a w ust. 4 doprecyzowano, że chodzi o „przypadek wniosku składanego przed złożeniem przez płatnika rocznej deklaracji o zryczałtowanym podatku dochodowym". W ust. 6 rozszerzono odesłanie – obok art. 78 § 3 pkt 3 lit. a i b o.p. obejmuje ono także pkt 3b, czyli nowe zasady oprocentowania powiązane ze skorygowaną deklaracją, o której mowa w art. 165 § 8a o.p.

Zmianom tym towarzyszą korekty odesłań w ustawie o PIT i ustawie o CIT wynikające z nowej numeracji art. 86a o.p. – dotychczasowe odwołania do art. 86a § 10 zastąpiono odwołaniami do art. 86a § 8 (art. 30f ust. 3 pkt 1 ustawy o PIT oraz art. 24a ust. 3 pkt 1, art. 24aa ust. 15 pkt 1 i art. 24m ust. 1 ustawy o CIT).

PRZYKŁAD

Nierezydent Lars Berg wystąpił w 2027 r. o zwrot zryczałtowanego podatku pobranego przez płatnika od odsetek. Jeżeli zwrot nie nastąpi w terminie, oprocentowanie oblicza się z uwzględnieniem także art. 78 § 3 pkt 3b o.p., a więc nowych reguł powiązanych z korektą deklaracji.

KOMENTARZ **Zmiany mają charakter dostosowawczy i porządkujący, ale dla podatników występujących o zwrot podatku u źródła oznaczają szersze podstawy naliczania oprocentowania. Korekty odesłań w ustawach o PIT i CIT są konsekwencją przenumerowania przepisów MDR – warto zweryfikować wewnętrzne procedu-**

eprasa.pl 7212c95a83

ry i wzory dokumentów odwołujące się do art. 86a § 10 o.p., ponieważ przepis ten w dotychczasowym kształcie przestaje istnieć.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 30f ust. 3 pkt 1 i art. 31d ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 24a ust. 3 pkt 1, art. 24aa ust. 15 pkt 1 i art. 24m ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 5 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

+ 40. Mandat karny zaoczny

PRZED ZMIANĄ Kodeks karny skarbowy przewidywał dwa rodzaje mandatów: mandat wydawany ukaranemu po uiszczeniu grzywny bezpośrednio upoważnionemu podmiotowi oraz mandat kredytowany, wydawany za potwierdzeniem odbioru. Oba wymagały udziału sprawcy, a więc – w praktyce – stawienia się w siedzibie finansowego organu postępowania przygotowawczego. Przy sprawcach przebywających stale za granicą postępowanie mandatowe bywało niewykonalne.

PO ZMIANIE Po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia nowelizacji do k.k.s. (czyli od 26 grudnia 2026 r.) do porządku prawnego zostanie wprowadzony mandat karny zaoczny. Można nim nałożyć karę grzywny w razie stwierdzenia wykroczenia skarbowego pod nieobecność sprawcy (art. 137 § 1 zdanie drugie k.k.s.). Uiszczenie kary grzywny w terminie będzie rozumiane jako wyrażenie zgody na przyjęcie mandatu (art. 137 § 3 k.k.s.).

Mandat zaoczny będzie doręczany sprawcy w sposób przewidziany dla wezwań i zawiadomień w dziale IV rozdziale 15 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniami wskazanymi w art. 138 § 1 pkt 3 k.k.s. Mandat będzie mógł zostać nałożony także na osoby przebywające stale za granicą (art. 138 § 3a k.k.s.). Stanie się prawomocny z chwilą uiszczenia kary grzywny uprawnionemu organowi w terminie (art. 138 § 4 pkt 3 k.k.s.).

Mandat wskazuje organ, na rzecz którego w terminie 14 dni sprawca może uiścić grzywnę, oraz informuje o skutkach nieuiszczenia. Termin liczy się od dnia doręczenia mandatu (art. 138 § 5a k.k.s.). Grzywna uiszczona po terminie zatrzymywana jest jako zabezpieczenie grożących kar, środków karnych i kosztów postępowania, jeżeli postępowanie zostanie wszczęte w terminie 14 dni od dokonania wpłaty. W pozostałych wypadkach podlega zwrotowi (art. 138 § 5b k.k.s.).

W związku z wprowadzeniem mandatu zaocznego w art. 140 § 1 k.k.s. doprecyzowano, że brak podpisu na mandacie jest przesłanką uchylenia mandatu w przypadku mandatów innych niż zaoczne (tj wydawanych po wpłacie grzywny albo kredytowanych).

PRZYKŁAD

Marcin Lewicki, przebywający na stałe w Irlandii, popełnił wykroczenie skarbowe polegające na złożeniu deklaracji po terminie. Organ nałożył mandat zaoczny, który został doręczony na wskazany adres. Marcin Lewicki uiścił grzywnę 900 zł w terminie 14 dni od doręczenia – mandat stał się prawomocny, bez konieczności przyjazdu podatnika do Polski.

eprasa.pl 7212c95a83

KOMENTARZ Rozwiązanie jest korzystne dla sprawców drobnych wykroczeń skarbowych, bo eliminuje uciążliwość osobistego stawiennictwa i przyspiesza zakończenie sprawy. Kluczowe jest to, że zapłata w terminie 14 dni jest równoznaczna z przyjęciem mandatu – brak zapłaty oznacza natomiast skierowanie sprawy na drogę zwykłego postępowania. Osoby, które nie zgadzają się z zarzutem, po prostu nie płacą i korzystają z pełnej procedury.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 137 § 1 i 3, art. 138 § 1 pkt 3, § 3a, § 4, § 5a i 5b oraz art. 140 § 1 ustawy z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 633; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 8 pkt 4, 5 i pkt 6 lit. a oraz art. 35 pkt 2 ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

eprasa.pl 7212c95a83

Rozdział IV.
Przepisy przejściowe i dostosowujące

Nowelizacja zawiera rozbudowany blok przepisów intertemporalnych (art. 20–34). Poniższe zestawienie porządkuje je według zakresu zastosowania.

Przepis	Czego dotyczy	Reguła intertemporalna
art. 20	Interpretacje indywidualne w sprawach MDR	Postępowania wszczęte na wniosek złożony przed dniem wejścia w życie nowelizacji i niezakończone prawomocnie toczą się według przepisów dotychczasowych.
art. 21	Określanie zwrotu i podatku naliczonego	Nowy art. 21 § 3a o.p. stosuje się także w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji.
art. 22	Nadpłaty z korekt złożonych przed zmianą	Do stwierdzenia nadpłaty wynikającej ze skorygowanej deklaracji złożonej przed dniem wejścia w życie nowelizacji oraz do jej zwrotu i oprocentowania stosuje się przepisy dotychczasowe.
art. 23	Dotychczasowi wspomagający	Podmiot będący wspomagającym, który od dnia wejścia w życie nowelizacji jest promotorem, wykonuje obowiązki promotora według nowych przepisów.
art. 24	Terminy MDR upływające 30 października 2026 r.	Jeżeli termin wykonania obowiązków z art. 86b § 1 oraz art. 86c § 1 i 2 o.p. w brzmieniu dotychczasowym upływa 30 października 2026 r., do wykonania tych obowiązków stosuje się przepisy dotychczasowe.
art. 25	Informacja o stosowaniu schematu (MDR-3)	Do informacji przekazywanych od dnia wejścia w życie nowelizacji stosuje się nowy art. 86j § 1 o.p.
art. 26	Schematy krajowe zgłoszone przed zmianą	Jeżeli przed dniem wejścia w życie nowelizacji złożono informację o schemacie innym niż transgraniczny, nie składa się informacji o stosowaniu tego schematu.
art. 27	Schematy standaryzowane	Do informacji o udostępnieniach dokonanych od dnia wejścia w życie nowelizacji stosuje się nowy art. 86f § 4 o.p., także gdy schemat udostępniono po raz pierwszy przed tym dniem.
art. 28	Uzupełnienie i sprostowanie	Do postępowań w sprawie uzupełnienia lub sprostowania interpretacji indywidualnych, opinii (w tym zabezpieczających i w sprawie opodatkowania wyrównawczego), decyzji i postanowień, wszczętych i niezakończonych ostatecznie przed dniem wejścia w życie nowelizacji, stosuje się art. 213 § 5 o.p. w brzmieniu dotychczasowym.
art. 29	Odwołania i zażalenia	Do środków wniesionych przed dniem wejścia w życie nowelizacji stosuje się art. 228 § 1 pkt 3 o.p. w brzmieniu dotychczasowym.
art. 30	Postępowania mandatowe	Nowe przesłanki uchylenia mandatu (art. 140 § 1b, 1c i 5 k.k.s.) stosuje się także do postępowań zakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

eprasa.pl 7212c95a83

Przepis	Czego dotyczy	Reguła intertemporalna
art. 31	Wnioski o zwrot opłaty skarbowej	Do wniosków złożonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji stosuje się przepisy dotychczasowe.
art. 32	Przepisy wykonawcze	Tracą moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 86n § 3 o.p. oraz art. 10 ustawy o opłacie skarbowej.
art. 33	Zwrot akcyzy	Zwrot niedokonany przed dniem wejścia w życie nowelizacji następuje wraz z oprocentowaniem od dnia następującego po upływie terminu zwrotu; stosuje się odpowiednio art. 78 § 1 i 2 o.p.
art. 34	Konta w e-Urzędzie Skarbowym	Do kont udostępnionych przed dniem wejścia w życie tego przepisu stosuje się art. 35b ust. 2–2b ustawy o KAS w nowym brzmieniu.

KOMENTARZ **Największe praktyczne znaczenie mają trzy reguły. Po pierwsze, nowe zasady stwierdzania nadpłaty na podstawie samej korekty obejmują wyłącznie korekty złożone od 1 października 2026 r. – wcześniejsze rozlicza się w starym trybie, łącznie z zasadami oprocentowania. Po drugie, nowe brzmienie art. 21 § 3a o.p. działa natychmiast, także w sprawach w toku, co jest wyjątkiem od reguły. Po trzecie, w obszarze MDR ustawodawca przewidział szczególną datę graniczną 30 października 2026 r. dla obowiązków, których termin upływa tego dnia – warto zweryfikować kalendarz zgłoszeń wypadających na przełomie września i października 2026 r.**

Opracowanie sporządzono na podstawie tekstu ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846), tekstu Ordynacji podatkowej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622) oraz uzasadnienia projektu ustawy.

eprasa.pl 7212c95a83

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **10** (446) październik 2026

e-dodatek

Dodatek specjalny

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

Wzorcowy plan kont z przypisanymi znacznikami dla potrzeb JPK_KR_PD

eprasa.pl 7212c95a83

Wykaz kont uwzględniający znaczniki JPK_KR_PD dla podatników CIT i PIT

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
Zespół 0 — Aktywa trwałe							
01				**Środki trwałe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	01-1			Grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	**BAAII1a_W**		
	01-2			Budynki i lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	**BAAII1b_W**		
	01-3			Urządzenia techniczne i maszyny	**BAAII1c_W**		
	01-4			Środki transportu	**BAAII1d_W**		
	01-5			Inne środki trwałe	**BAAII1e_W**		
02				**Wartości niematerialne i prawne**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	02-1			Koszty zakończonych prac rozwojowych	**BAAI1_W**		
	02-2			Wartość firmy	**BAAI2_W**		
	02-3			Inne wartości niematerialne i prawne	**BAAI3_W**		
03				**Długoterminowe aktywa finansowe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem i księguje wszystkie długoterminowe aktywa finansowe na jednym koncie, właściwe jest konto 03-3 („Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań kapitałowych: jeśli kontrahentem jest jednostka powiązana, właściwe jest konto 03-1, a jeśli jednostka, w której posiadamy zaangażowanie w kapitale (ale niepowiązana), to konto 03-2.
	03-1			Długoterminowe aktywa finansowe w jednostkach powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem i księguje wszystkie długoterminowe aktywa finansowe na jednym koncie, właściwe jest konto 03-3 („Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań kapitałowych: jeśli kontrahentem jest jednostka powiązana, właściwe jest konto 03-1, a jeśli jednostka, w której posiadamy zaangażowanie w kapitale (ale niepowiązana), to konto 03-2.
		03-1/1		Udziały lub akcje	**BAAIV3a_ULA_W**		
		03-1/2		Inne długoterminowe papiery wartościowe	**BAAIV3a_IPW_W**		
		03-1/3		Udzielone pożyczki	**BAAIV3a_UP_W**		
		03-1/4		Inne długoterminowe aktywa finansowe	**BAAIV3a_IDAF_W**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
	03-2			Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem i księguje wszystkie długoterminowe aktywa finansowe na jednym koncie, właściwe jest konto 03-3 („Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań kapitałowych: jeśli kontrahentem jest jednostka powiązana, właściwe jest konto 03-1, a jeśli jednostka, w której posiadamy zaangażowanie w kapitale (ale niepowiązana), to konto 03-2.
		03-2/1		Udziały lub akcje	**BAAIV3b_ULA_W**		
		03-2/2		Inne długoterminowe papiery wartościowe	**BAAIV3b_IPW_W**		
		03-2/3		Udzielone pożyczki	**BAAIV3b_UP_W**		
		03-2/4		Inne długoterminowe aktywa finansowe	**BAAIV3b_IDAF_W**		
	03-3			Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem i księguje wszystkie długoterminowe aktywa finansowe na jednym koncie, właściwe jest konto 03-3 („Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań kapitałowych: jeśli kontrahentem jest jednostka powiązana, właściwe jest konto 03-1, a jeśli jednostka, w której posiadamy zaangażowanie w kapitale (ale niepowiązana), to konto 03-2.
		03-3/1		Udziały lub akcje	**BAAIV3c_ULA_W**		
		03-3/2		Inne długoterminowe papiery wartościowe	**BAAIV3c_IPW_W**		
		03-3/3		Udzielone pożyczki	**BAAIV3c_UP_W**		
		03-3/4		Inne długoterminowe aktywa finansowe	**BAAIV3c_IDAF_W**		
	03-5			Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, można zastosować konto 03-5/3 („Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty.
		03-5/1		Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, można zastosować konto 03-5/3 („Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty.
			03-5/1/1	Odpisy aktualizujące wartość udziałów lub akcji	**BAAIV3a_ULA_A**		
			03-5/1/2	Odpisy aktualizujące wartość innych długoterminowych papierów wartościowych	**BAAIV3a_IPW_A**		
			03-5/1/3	Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek	**BAAIV3a_UP_A**		
			03-5/1/4	Odpisy aktualizujące wartość innych długoterminowych aktywów finansowych	**BAAIV3a_IDAF_A**		
		03-5/2		Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, można zastosować konto 03-5/3 („Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
			03-5/2/1	Odpisy aktualizujące wartość udziałów lub akcji	**BAAIV3b_ULA_A**		
			03-5/2/2	Odpisy aktualizujące wartość innych długoterminowych papierów wartościowych	**BAAIV3b_IPW_A**		
			03-5/2/3	Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek	**BAAIV3b_UP_A**		
			03-5/2/4	Odpisy aktualizujące wartość innych długoterminowych aktywów finansowych	**BAAIV3b_IDAF_A**		
		03-5/3		Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, można zastosować konto 03-5/3 („Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty.
			03-5/3/1	Odpisy aktualizujące wartość udziałów lub akcji	**BAAIV3c_ULA_A**		
			03-5/3/2	Odpisy aktualizujące wartość innych długoterminowych papierów wartościowych	**BAAIV3c_IPW_A**		
			03-5/3/3	Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek	**BAAIV3c_UP_A**		
			03-5/3/4	Odpisy aktualizujące wartość innych długoterminowych aktywów finansowych	**BAAIV3c_IDAF_A**		
04				**Inwestycje w nieruchomości i prawa**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	04-1			Nieruchomości inwestycyjne	**BAAIV1_W**		
	04-2			Inwestycje w wartości niematerialne i prawne	**BAAIV2_W**		
05				**Inne inwestycje długoterminowe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	05-1			Inne inwestycje długoterminowe	**BAAIV4_W**		
	05-2			Odpisy aktualizujące wartość innych inwestycji długoterminowych	**BAAIV4_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości
07				**Odpisy umorzeniowe oraz odpisy aktualizujące wartość środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji w nieruchomości i prawa**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	07-1			Odpisy umorzeniowe środków trwałych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		07-1/1		Odpisy umorzeniowe gruntów (w tym prawa użytkowania wieczystego gruntu)	**BAAII1a_U**		
		07-1/2		Odpisy umorzeniowe budynków i lokali, praw do lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej	**BAAII1b_U**		
		07-1/3		Odpisy umorzeniowe urządzeń technicznych i maszyn	**BAAII1c_U**		
		07-1/4		Odpisy umorzeniowe środków transportu	**BAAII1d_U**		
		07-1/5		Odpisy umorzeniowe innych środków trwałych	**BAAII1e_U**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
	07-2			Odpisy umorzeniowe wartości niematerialnych i prawnych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		07-2/1		Odpisy umorzeniowe kosztów zakończonych prac rozwojowych	**BAAI1_U**		
		07-2/2		Odpisy umorzeniowe wartości firmy	**BAAI2_U**		
		07-2/3		Odpisy umorzeniowe innych wartości niematerialnych i prawnych	**BAAI3_U**		
	07-3			Odpisy umorzeniowe inwestycji w nieruchomości i prawa	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		07-3/1		Odpisy umorzeniowe inwestycji w nieruchomości	**BAAIV1_U**		
		07-3/2		Odpisy umorzeniowe inwestycji w wartości niematerialne i prawne	**BAAIV2_U**		
	07-4			Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		07-4/1		Odpisy aktualizujące wartość gruntów (w tym prawa użytkowania wieczystego gruntu)	**BAAII1a_A**		
		07-4/2		Odpisy aktualizujące wartość budynków i lokali, praw do lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej	**BAAII1b_A**		
		07-4/3		Odpisy aktualizujące wartość urządzeń technicznych i maszyn	**BAAII1c_A**		
		07-4/4		Odpisy aktualizujące wartość środków transportu	**BAAII1d_A**		
		07-4/5		Odpisy aktualizujące wartość innych środków trwałych	**BAAII1e_A**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
	07-5			Odpisy aktualizujące wartość wartości niematerialnych i prawnych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		07-5/1		Odpisy aktualizujące wartość kosztów zakończonych prac rozwojowych	**BAAI1_A**		
		07-5/2		Odpisy aktualizujące wartość firmy	**BAAI2_A**		
		07-5/3		Odpisy aktualizujące wartość innych wartości niematerialnych i prawnych	**BAAI3_A**		
	07-6			Odpisy aktualizujące wartość inwestycji w nieruchomości i prawa	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		07-6/1		Odpisy aktualizujące wartość inwestycji w nieruchomości	**BAAIV1_A**		
		07-6/2		Odpisy aktualizujące wartość inwestycji w wartości niematerialne i prawne	**BAAIV2_A**		
08				**Środki trwałe w budowie**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	08-0			Środki trwałe w budowie	**BAAII2_W**		
	08-1			Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych w budowie	**BAAII2_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości; jeśli jednostka go nie rozpoznaje, wykorzystywany jest wyłącznie wiersz powyżej.
Zespół 1 — Środki pieniężne, rachunki bankowe oraz inne krótkoterminowe aktywa finansowe							
10				**Kasa**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
	10-1			Kasa (krajowe środki pieniężne)	**BABIII1c1_SPKR**		
	10-2			Kasa walutowa	**BABIII1c1_SPKR**		
13				**Rachunki i kredyty bankowe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	13-1			Rachunek bieżący	**BABIII1c1_SPKR**	**BPBIII3a**	Znacznik dodatkowy BPBIII3a należy wskazać tylko w sytuacji, gdy jednostka korzysta z kredytu w rachunku bieżącym. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	13-2			Rachunek walutowy	**BABIII1c1_SPKR**		
	13-4			Kredyty bankowe	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		13-4/1		Długoterminowe kredyty bankowe	**BPBII3a**		
		13-4/2		Krótkoterminowe kredyty bankowe	**BPBIII3a**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 13-4/2 („Krótkoterminowe kredyty bankowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
	13-5			Inne rachunki bankowe	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		13-5/0		Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS	**BABIII1c1_SPKR**		
		13-5/1		Rachunek bankowy lokat terminowych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			13-5/1/1	Lokaty długoterminowe w jednostkach powiązanych	**BAAIV3a_IDAF_W**		
			13-5/1/2	Lokaty długoterminowe w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**BAAIV3b_IDAF_W**		
			13-5/1/3	Lokaty długoterminowe w pozostałych jednostkach	**BAAIV3c_IDAF_W**		
			13-5/1/4	Lokaty krótkoterminowe od 3 do 12 miesięcy — w jednostkach powiązanych	**BABIII1a4_IKAF_W**		
			13-5/1/5	Lokaty krótkoterminowe od 3 do 12 miesięcy — w pozostałych jednostkach	**BABIII1b4_IKAF_W**		
			13-5/1/6	Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	**BABIII1c2_ISP**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg terminu i powiązań kapitałowych, właściwe jest konto 13-5/1/6 („Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy"). Wymaga jednak potwierdzenia rzeczywistego terminu lokaty i statusu kontrahenta (bank). Jeśli lokata ma termin dłuższy niż 3 miesiące, właściwy jest jeden z wierszy powyżej, w zależności od terminu i powiązań.
		13-5/2		Rachunek bankowy akredytywy	**BABIII1c1_SPKR**		
		13-5/3		Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFRON	**BABIII1c1_SPKR**		
		13-5/4		Rachunek powierniczy	**BABIII1c2_ISP**		
	13-6			Inne środki pieniężne	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		13-6/1		Inne środki pieniężne	**BABIII1c2_ISP**		
		13-6/2		Odpisy aktualizujące wartość innych środków pieniężnych	**BABIII1c2_ISP_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.
	13-7			Inne aktywa pieniężne	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
		13-7/1		Inne aktywa pieniężne	**BABIII1c3_IAP**		
		13-7/2		Odpisy aktualizujące wartość innych aktywów pieniężnych	**BABIII1c3_IAP_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.
	13-9			Środki pieniężne w drodze	**BABIII1c2_ISP**	**BPBIII3i**	Znacznik dodatkowy BPBIII3i należy wskazać tylko w sytuacji, gdy na dzień bilansowy na koncie tym widnieje saldo Ma oznaczające zobowiązanie wobec banku (np. przy wypłacie gotówki z bankomatu na przełomie roku). Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
14				**Krótkoterminowe aktywa finansowe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	14-1			Krótkoterminowe aktywa finansowe w jednostkach powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, właściwe jest konto 14-2 („Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań: jeśli kontrahent jest jednostką powiązaną, właściwe jest konto 14-1. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		14-1/1		Udziały lub akcje	**BABIII1a1_ULA_W**		
		14-1/2		Inne papiery wartościowe	**BABIII1a2_IPW_W**		
		14-1/3		Udzielone pożyczki	**BABIII1a3_UP_W**		
		14-1/4		Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	**BABIII1a4_IKAF_W**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
	14-2			Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, właściwe jest konto 14-2 („Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań: jeśli kontrahent jest jednostką powiązaną, właściwe jest konto 14-1. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		14-2/1		Udziały lub akcje	**BABIII1b1_ULA_W**		
		14-2/2		Inne papiery wartościowe	**BABIII1b2_IPW_W**		
		14-2/3		Udzielone pożyczki	**BABIII1b3_UP_W**		
		14-2/4		Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	**BABIII1b4_IKAF_W**		
	14-3			Udziały (akcje) własne	**BAD**		
	14-5			Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, można zastosować konto 14-5/2 („Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		14-5/1		Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, można zastosować konto 14-5/2 („Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
			14-5/1/1	Odpisy aktualizujące wartość udziałów lub akcji	**BABIII1a1_ULA_A**		
			14-5/1/2	Odpisy aktualizujące wartość innych papierów wartościowych	**BABIII1a2_IPW_A**		
			14-5/1/3	Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek	**BABIII1a3_UP_A**		
			14-5/1/4	Odpisy aktualizujące wartość innych aktywów finansowych	**BABIII1a4_IKAF_A**		
		14-5/2		Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, można zastosować konto 14-5/2 („Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
			14-5/2/1	Odpisy aktualizujące wartość udziałów lub akcji	**BABIII1b1_ULA_A**		
			14-5/2/2	Odpisy aktualizujące wartość innych papierów wartościowych	**BABIII1b2_IPW_A**		
			14-5/2/3	Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek	**BABIII1b3_UP_A**		
			14-5/2/4	Odpisy aktualizujące wartość innych aktywów finansowych	**BABIII1b4_IKAF_A**		
15				**Inne inwestycje krótkoterminowe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	15-1			Inne inwestycje krótkoterminowe	**BABIII2_W**		
	15-5			Odpisy aktualizujące wartość innych inwestycji krótkoterminowych	**BABIII2_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.
Zespół 2 — Rozrachunki i roszczenia							
20				**Rozrachunki z odbiorcami**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	20-0			Rozrachunki z odbiorcami od jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		20-0/1		Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty do 12 miesięcy	**BABII1a_D12**	**BPBIII1a_D12**	Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach należności wg terminu spłaty, można zastosować kod konta 20-0/1 („Rozrachunki z odbiorcami, o

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							okresie spłaty do 12 miesięcy") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu do 12 miesięcy. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		20-0/2		Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	**BABII1a_P12**	**BPBIII1a_P12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	20-1			Rozrachunki z odbiorcami od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		20-1/1		Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty do 12 miesięcy	**BABII2a_D12**	**BPBIII2a_D12**	Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach należności wg terminu spłaty, można zastosować kod konta 20-1/1 („Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty do 12 miesięcy") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu do 12 miesięcy. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		20-1/2		Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	**BABII2a_P12**	**BPBIII2a_P12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	20-2			Rozrachunki z odbiorcami od pozostałych jednostek	**INNE**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, właściwe jest konto 20-2 („Rozrachunki z odbiorcami od pozostałych jednostek"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań: jeśli kontrahent jest jednostką powiązaną, właściwe jest konto 20-0, a jeśli jednostką z zaangażowaniem w kapitale, to konto 20-1. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		20-2/1		Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty do 12 miesięcy	**BABII3a_D12**	**BPBIII3d_D12**	Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg terminu spłaty, właściwe jest konto 20-2/1 („Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty do 12 miesięcy"). To typowy termin płatności w obrocie handlowym, więc jest to wariant domyślny. Wymaga jednak potwierdzenia rzeczywistego terminu spłaty należności. Jeśli przekracza on 12 miesięcy od dnia bilansowego, właściwy jest wiersz poniżej. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		20-2/2		Rozrachunki z odbiorcami, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	**BABII3a_P12**	**BPBIII3d_P12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	20-3			Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	**BPBIII3e**		
21				**Rozrachunki z dostawcami**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	21-0			Rozrachunki z dostawcami wobec jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		21-0/1		Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności do 12 miesięcy	**BPBIII1a_D12**	**BABII1a_D12**	Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach zobowiązań wg terminu wymagalności, można zastosować kod konta 21-0/1 („Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności do 12 miesięcy") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu do 12 miesięcy. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		21-0/2		Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy	**BPBIII1a_P12**	**BABII1a_P12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
	21-1			Rozrachunki z dostawcami wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		21-1/1		Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności do 12 miesięcy	**BPBIII2a_D12**	**BABII2a_D12**	Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach zobowiązań wg terminu wymagalności, można zastosować kod konta 21-1/1 („Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności do 12 miesięcy") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu do 12 miesięcy. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		21-1/2		Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy	**BPBIII2a_P12**	**BABII2a_P12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	21-2			Rozrachunki z dostawcami wobec pozostałych jednostek	**INNE**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z kontrahentem, właściwe jest konto 21-2 („Rozrachunki z dostawcami wobec pozostałych jednostek"). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań: jeśli kontrahent jest jednostką powiązaną, właściwe jest konto 21-0, a jeśli jednostką z zaangażowaniem w kapitale, to konto 21-1. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		21-2/1		Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności do 12 miesięcy	**BPBIII3d_D12**	**BABII3a_D12**	Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg terminu wymagalności, właściwe jest konto 21-2/1 („Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności do 12 miesięcy"). To typowy termin płatności w obrocie handlowym, więc jest to wariant domyślny. Wymaga jednak potwierdzenia rzeczywistego terminu wymagalności zobowiązania. Jeśli przekracza on 12 miesięcy od dnia bilansowego, właściwy jest wiersz poniżej.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		21-2/2		Rozrachunki z dostawcami, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy	**BPBIII3d_P12**	**BABII3a_P12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	21-3			Zaliczki na dostawy i usługi	**BABI5**		
22				**Rozrachunki publicznoprawne**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	22-0			Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	22-1			VAT naliczony i jego rozliczenie	**BABIV**		Znacznik główny zależy od sposobu prezentacji w bilansie: podstawowy (domyślny) znacznik obowiązuje w typowym przypadku, ale jeśli jednostka wykazuje ten rozrachunek osobno w konkretnej pozycji bilansu, to zamiast niego trzeba przypisać znacznik wskazany poniżej jako warunkowy. • Domyślnie: BABIV = Aktywa obrotowe → Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe. Standardowo MF zakłada, że VAT naliczony czekający na odliczenie traktuje się jak zwykłe rozliczenie międzyokresowe czynne. • Warunkowo: jeśli w bilansie tej jednostki kwota ta jest jednak pokazywana osobno jako należność podatkowa w pozycji B.II.3 lit. b) „Należności krótkoterminowe od pozostałych jednostek z tytułu podatków...", to zamiast BABIV wpisuje się BABII3b.
	22-2			VAT należny i jego rozliczenie	**BPBI3_K**		Typowo VAT należny to zwykłe, pewne zobowiązanie krótkoterminowe wobec urzędu skarbowego z tytułu podatków. Kwota wynika z wystawionych faktur, a termin zapłaty jest ustawowo określony. Właściwy dla tej typowej sytuacji jest znacznik BPBIII3g = Pasywa → Zobowiązania krótkoterminowe → Wobec pozostałych jednostek → Z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń, odpowiadający pozycji B.III.3 lit. g) bilansu. • Dlaczego w kolumnie „Znacznik główny" widnieje mimo to inny kod (BPBI3_K): to jest kod podstawowy przypisany do konta 22-2 wprost w dokumencie źródłowym MF, opisany w słowniku znaczników jako „Pozostałe rezerwy → Krótkoterminowe" (rezerwa, czyli zobowiązanie niepewne co do kwoty lub terminu, art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy o rachunkowości). VAT należny tej

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							definicji nie spełnia, więc kod BPBI3_K nie pasuje merytorycznie do typowej sytuacji opisanej wyżej. Nieścisłość znajduje się już w oficjalnym wykazie kont Ministerstwa Finansów. Nie jest błędem w tym zestawieniu. W praktyce niemal zawsze należy więc zastąpić kod z kolumny „Znacznik główny" znacznikiem BPBIII3g. Wymaga to jednak każdorazowego potwierdzenia przed zastosowaniem wprost.
	22-3			Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		22-3/0		Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		22-3/1		Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		22-3/2		Rozrachunki z urzędem celnym	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		22-3/3		Rozrachunki z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		22-3/4		Rozrachunki z PFRON	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		22-3/5		Rozrachunki z tytułu podatku od nieruchomości	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
		22-3/6		Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	**BABII3b**	**BPBIII3g**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
23				**Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń i innych świadczeń na rzecz pracowników**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	23-1			Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	**BPBIII3h**	**BABII3c_W**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	23-4			Pozostałe rozrachunki z pracownikami	**BPBIII3i**	**BABII3c_W**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
24				**Pozostałe rozrachunki**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	24-1			Pożyczki	**INNE**		Dotyczy pożyczek otrzymanych przez jednostkę (zobowiązania). Pożyczki udzielone (aktywo) ujmowane są odrębnie w zespole 0 (konto 03) i zespole 1 (konto 14). Ta sama pozycja bilansowa „kredyty i pożyczki" obejmuje też kredyty bankowe z konta 13-4. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		24-1/1		Otrzymane pożyczki długoterminowe	**BPBII3a**		
		24-1/2		Otrzymane pożyczki krótkoterminowe	**BPBIII3a**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg terminu spłaty, właściwe jest konto 24-1/2 („Otrzymane pożyczki krótkoterminowe"). Nawet przy pożyczce udzielonej na dłuższy okres zwykle istnieje część wymagalna w ciągu 12 miesięcy. Wymaga jednak potwierdzenia harmonogramu spłat. Jeśli cała pożyczka ma termin spłaty przypadający później niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, właściwy jest wyłącznie wiersz powyżej.
	24-2			Rozrachunki z udziałowcami (akcjonariuszami)	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
		24-2/1		Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	**BAC**		
		24-2/2		Pozostałe rozrachunki z udziałowcami (akcjonariuszami)	**BABII3c_W**	**BPBIII3i**	Znacznik pomocniczy stosuje się dodatkowo, gdy konto na dzień bilansowy wykazuje saldo Ma, czyli gdy pełni częściowo funkcję zobowiązania, a nie tylko należności. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	24-3			Rozrachunki ze wspólnikami (właścicielem)	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		24-3/1		Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	**BAC**		
		24-3/2		Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami (właścicielem)	**BABII3c_W**	**BPBIII3i**	Znacznik pomocniczy stosuje się dodatkowo, gdy konto na dzień bilansowy wykazuje saldo Ma, czyli gdy pełni częściowo funkcję zobowiązania, a nie tylko należności. Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	24-4			Rozliczenie niedoborów, szkód i nadwyżek	**INNE**		Konto o charakterze rozliczeniowym, nie odpowiada wprost żadnej pozycji bilansu, stąd znacznik INNE.
	24-6			Należności dochodzone na drodze sądowej	**BABII3d_W**		
	24-9			Pozostałe rozrachunki — inne	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		24-9/1		Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	**BPBIII3e**		
		24-9/2		Zaliczki na nabycie aktywów trwałych	**INNE**		Ten wariant dotyczy jednostek nieużywających konta 30 „Rozliczenie zakupu”. Jeśli jednostka stosuje konto 30, zaliczki na nabycie aktywów trwałych ujmuje na koncie 30-4 (patrz zespół 3). Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/2/1	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	**BAAI4_W**		
			24-9/2/2	Odpisy aktualizujące wartość zaliczek na wartości niematerialne i prawne	**BAAI4_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.
			24-9/2/3	Zaliczki na środki trwałe w budowie	**BAAII3_W**		
			24-9/2/4	Odpisy aktualizujące wartość zaliczek na środki trwałe w budowie	**BAAII3_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.
		24-9/3		Inne należności od jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/3/1	Inne należności długoterminowe	**BAAIII1_W**		
			24-9/3/2	Inne należności krótkoterminowe	**BABII1b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/3/2 („Inne należności krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/4		Inne należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/4/1	Inne należności długoterminowe	**BAAIII2_W**		
			24-9/4/2	Inne należności krótkoterminowe	**BABII2b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/4/2 („Inne należności krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/5		Inne należności od pozostałych jednostek	**INNE**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 24-9/5 („Inne należności od pozostałych jednostek") dla całej kwoty należności. Jeśli jednak taki podział jest prowadzony, dla należności od jednostek powiązanych i jednostek z zaangażowaniem kapitałowym właściwe są wiersze 24-9/3 i 24-9/4 powyżej. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/5/1	Inne należności długoterminowe	**BAAIII3_W**		
			24-9/5/2	Inne należności krótkoterminowe	**BABII3c_W**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/5/2 („Inne należności krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/6		Zobowiązania finansowe wobec jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/6/1	Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**BPBII1**		
			24-9/6/2	Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**BPBIII1b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/6/2 („Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
			24-9/6/3	Inne zobowiązania finansowe długoterminowe	**BPBII1**		
			24-9/6/4	Inne zobowiązania finansowe krótkoterminowe	**BPBIII1b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/6/4 („Inne zobowiązania finansowe krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/7		Zobowiązania finansowe wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
			24-9/7/1	Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**BPBII2**		
			24-9/7/2	Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**BPBIII2b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/7/2 („Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
			24-9/7/3	Inne zobowiązania finansowe długoterminowe	**BPBII2**		
			24-9/7/4	Inne zobowiązania finansowe krótkoterminowe	**BPBIII2b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/7/4 („Inne zobowiązania finansowe krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/8		Zobowiązania finansowe wobec pozostałych jednostek	**INNE**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 24-9/8 („Zobowiązania finansowe wobec pozostałych jednostek") dla całej kwoty zobowiązań. Jeśli jednak taki podział jest prowadzony, dla zobowiązań wobec jednostek powiązanych i jednostek z zaangażowaniem kapitałowym właściwe są wiersze 24-9/6 i 24-9/7 powyżej. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/8/1	Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**BPBII3b**		
			24-9/8/2	Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**BPBIII3b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/8/2 („Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
			24-9/8/3	Inne długoterminowe zobowiązania finansowe	**BPBII3c**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
			24-9/8/4	Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe	**BPBIII3c**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/8/4 („Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/9		Zobowiązania wekslowe wobec jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/9/1	Długoterminowe zobowiązania wekslowe	**BPBII1**		
			24-9/9/2	Krótkoterminowe zobowiązania wekslowe	**BPBIII1b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/9/2 („Krótkoterminowe zobowiązania wekslowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/10		Zobowiązania wekslowe wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/10/1	Długoterminowe zobowiązania wekslowe	**BPBII2**		
			24-9/10/2	Krótkoterminowe zobowiązania wekslowe	**BPBIII2b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/10/2 („Krótkoterminowe zobowiązania wekslowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/11		Zobowiązania wekslowe wobec pozostałych jednostek	**INNE**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 24-9/11 („Zobowiązania wekslowe wobec pozostałych jednostek") dla całej kwoty zobowiązań wekslowych. Jeśli jednak taki podział jest prowadzony, dla zobowiązań wobec jednostek powiązanych i jednostek z zaangażowaniem kapitałowym właściwe są wiersze 24-9/9 i 24-9/10 powyżej. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/11/1	Długoterminowe zobowiązania wekslowe	**BPBII3d**		
			24-9/11/2	Krótkoterminowe zobowiązania wekslowe	**BPBIII3f**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/11/2 („Krótkoterminowe zobowiązania wekslowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/12		Inne zobowiązania wobec jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/12/1	Inne zobowiązania długoterminowe	**BPBII1**		
			24-9/12/2	Inne zobowiązania krótkoterminowe	**BPBIII1b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/12/2 („Inne zobowiązania krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/13		Inne zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/13/1	Inne zobowiązania długoterminowe	**BPBII2**		
			24-9/13/2	Inne zobowiązania krótkoterminowe	**BPBIII2b**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/13/2 („Inne zobowiązania krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		24-9/14		Inne zobowiązania wobec pozostałych jednostek	**INNE**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 24-9/14 („Inne zobowiązania wobec pozostałych jednostek") dla całej kwoty. Jeśli jednak taki podział jest prowadzony, dla zobowiązań wobec jednostek powiązanych i jednostek z zaangażowaniem kapitałowym właściwe są wiersze 24-9/12 i 24-9/13 powyżej. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			24-9/14/1	Inne zobowiązania długoterminowe	**BPBII3e**		
			24-9/14/2	Inne zobowiązania krótkoterminowe	**BPBIII3i**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 24-9/14/2 („Inne zobowiązania krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
28				**Odpisy aktualizujące wartość należności**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	28-0			Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		28-0/1		Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			28-0/1/1	Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	**BABII1a_D12_A**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach należności wg terminu spłaty, można zastosować kod konta 28-0/1/1 („Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu do 12 miesięcy.
			28-0/1/2	Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	**BABII1a_P12_A**		
		28-0/2		Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
				jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			28-0/2/1	Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	**BABII2a_D12_A**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach należności wg terminu spłaty, można zastosować kod konta 28-0/2/1 („Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu do 12 miesięcy.
			28-0/2/2	Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	**BABII2a_P12_A**		
		28-0/3		Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	**INNE**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 28-0/3 („Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych") dla całej kwoty odpisu. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			28-0/3/1	Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	**BABII3a_D12_A**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach należności wg terminu spłaty, można zastosować kod konta 28-0/3/1 („Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu do 12 miesięcy.
			28-0/3/2	Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	**BABII3a_P12_A**		
	28-1			Odpisy aktualizujące wartość należności dochodzonych na drodze sądowej	**BABII3d_A**		
	28-2			Odpisy aktualizujące wartość innych należności	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		28-2/1		Odpisy aktualizujące wartość innych należności od jednostek powiązanych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			28-2/1/1	Odpisy aktualizujące wartość innych należności długoterminowych	**BAAIII1_A**		
			28-2/1/2	Odpisy aktualizujące wartość innych należności krótkoterminowych	**BABII1b_A**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 28-2/1/2 („Odpisy aktualizujące wartość innych należności krótkoterminowych") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		28-2/2		Odpisy aktualizujące wartość innych należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			28-2/2/1	Odpisy aktualizujące wartość innych należności długoterminowych	**BAAIII2_A**		
			28-2/2/2	Odpisy aktualizujące wartość innych należności krótkoterminowych	**BABII2b_A**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 28-2/2/2 („Odpisy aktualizujące wartość innych należności krótkoterminowych") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		28-2/3		Odpisy aktualizujące wartość innych należności od pozostałych jednostek	**INNE**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 28-2/3 („Odpisy aktualizujące wartość innych należności od pozostałych jednostek") dla całej kwoty odpisu. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			28-2/3/1	Odpisy aktualizujące wartość innych należności długoterminowych	**BAAIII3_A**		
			28-2/3/2	Odpisy aktualizujące wartość innych należności krótkoterminowych	**BABII3c_A**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 28-2/3/2 („Odpisy aktualizujące wartość innych należności krótkoterminowych") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
Zespół 3 — Materiały i towary							
30				**Rozliczenie zakupu**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	30-1			Rozliczenie zakupu materiałów	**BABI1**	**BPBIII3d_D12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	30-2			Rozliczenie zakupu towarów	**BABI4**	**BPBIII3d_D12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	30-3			Rozliczenie zakupu usług	**BABI5**	**BPBIII3d_D12**	Konta rozrachunkowe o charakterze aktywno-pasywnym (mogące wykazywać zarówno saldo Wn, jak i Ma) mogą mieć przypisane jednocześnie dwa znaczniki: główny (S_12_1) oraz pomocniczy (S_12_2), każdy odpowiadający właściwej stronie bilansu.
	30-4			Rozliczenie zakupu składników aktywów trwałych	**INNE**		Jeśli jednostka nie stosuje konta 30, to zaliczki na zakup poszczególnych składników aktywów trwałych może ująć na kontach analitycznych utworzonych w ramach konta 24-9 (patrz zespół 2). Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		30-4/1		Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	**BAAI4_W**		
		30-4/2		Odpisy aktualizujące wartość zaliczek na wartości niematerialne i prawne	**BAAI4_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
		30-4/3		Zaliczki na środki trwałe w budowie	**BAAII3_W**		
		30-4/4		Odpisy aktualizujące wartość zaliczek na środki trwałe w budowie	**BAAII3_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.
	30-5			Zaliczki na dostawy i usługi	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		30-5/1		Zaliczki na dostawy i usługi	**BABI5**		
		30-5/2		Odpisy aktualizujące wartość zaliczek na dostawy i usługi	**BABI5_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości
31				**Materiały**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	31-1			Materiały	**BABI1**		
	31-2			Materiały w przerobie	**BABI1**		
	31-4			Opakowanie	**BABI1**		
33				**Towary**	**BABI4**		
34				**Odchylenia od cen ewidencyjnych oraz odpisy aktualizujące wartość materiałów i towarów**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	34-1			Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	**BABI1_O**		
	34-2			Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów	**BABI4_O**		
	34-4			Odchylenia od cen ewidencyjnych opakowań	**BABI1_O**		
	34-7			Odpisy aktualizujące wartość materiałów i towarów	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		34-7/1		Odpisy aktualizujące wartość materiałów	**BABI1_A**		
		34-7/2		Odpisy aktualizujące wartość towarów	**BABI4_A**		
		34-7/4		Odpisy aktualizujące wartość opakowań	**BABI1_A**		
Zespół 4 — Koszty według rodzajów i ich rozliczenie							
40				**Koszty według rodzajów**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	40-1			Amortyzacja	**RPBI**		
	40-2			Zużycie materiałów i energii	**RPBII**		
	40-3			Usługi obce	**RPBIII**		
	40-4			Podatki i opłaty	**INNE**		Pozycja rachunku zysków i strat (wariant porównawczy, B.IV) z memoriałowym rozbiciem „w tym: podatek akcyzowy”, pokazana poniżej jako poziom III. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		40-4/1		Podatek akcyzowy — w tym	**RPBIV_AKC**		
		40-4/2		Pozostałe podatki i opłaty	**RPBIV_POZ**		Jeśli jednostka nie wyodrębnia podatku akcyzowego w odrębnej analityce, właściwy jest kod konta 40-4/2 („Pozostałe podatki i opłaty”). Akcyza dotyczy tylko nielicznych jednostek (np. producentów wyrobów akcyzowych). Jeśli jednak jednostka jest takim producentem i ponosi istotny podatek akcyzowy, dla tej części zamiast tego wiersza właściwy jest wiersz powyżej (RPBIV_AKC).
	40-5			Wynagrodzenia	**RPBV**		
	40-6			Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	**INNE**		Pozycja rachunku zysków i strat (wariant porównawczy, B.VI) z memoriałowym rozbiciem „w tym: emerytalne”, pokazana poniżej jako poziom III. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		40-6/1		Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	**RPBVI**		Jeśli jednostka nie wyodrębnia w analityce części emerytalnej składek, właściwy jest kod konta 40-6/1 („Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia"). Składka emerytalna jest zwykle ujęta w tej samej, jednej sumarycznej kwocie ZUS co pozostałe składki, więc bez dodatkowej analityki trudno ją wyodrębnić. Wymaga jednak potwierdzenia (np. czy z wyciągu ZUS można wyodrębnić kwotę składki emerytalnej). Jeśli tak, dla tej części właściwy jest wiersz poniżej (RPBVI_E).
		40-6/2		Ubezpieczenia i świadczenia emerytalne	**RPBVI_E**		
	40-9			Pozostałe koszty rodzajowe	**RPBVII**		
49				**Rozliczenie kosztów rodzajowych**	**RPAII**		**WAŻNE:** dotyczy jednostki sporządzającej rachunek zysków i strat w wariancie porównawczym (konto odpowiada wprost pozycji „Zmiana stanu produktów"). Jeśli jednostka sporządza kalkulacyjny rachunek zysków i strat, do konta 49 należy przypisać znacznik INNE zamiast RPAII. Jeżeli jednostka prowadzi jednocześnie zespół 4 i zespół 5 (pełna ewidencja kosztów wg rodzajów i wg typów działalności) i sporządza porównawczy rachunek zysków i strat, znaczniki wynikowe przypisuje się do kont zespołu 4, a konta zespołu 5 o charakterze rozliczeniowym otrzymują znacznik INNE (chyba że odpowiadają wprost pozycji „Zmiana stanu produktów", wówczas RPAII).
Zespół 5 — Koszty według typów działalności i ich rozliczenie							
50				**Koszty działalności podstawowej — produkcyjnej**	**INNE**		**WAŻNE:** jeśli konto 50 wykazuje na dzień bilansowy saldo Wn oznaczające stan produkcji niezakończonej lub usług w toku, wskazane jest przypisać znacznik BABI2 zamiast INNE. Znaczniki kont wynikowych przypisuje się wyłącznie do kont rzeczywiście uwzględnianych przez jednostkę w sporządzanym rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny albo porównawczy). Konta pominięte w RZiS oraz konta czysto rozliczeniowe (np. 50, 52-1, 53, 58) otrzymują znacznik INNE niezależnie od tego, czy formalnie stanowią „konto wynikowe". Jeżeli jednostka prowadzi jednocześnie zespół 4 i zespół 5 (pełna ewidencja kosztów wg rodzajów i wg typów działalności) i sporządza porównawczy rachunek zysków i strat, znaczniki wynikowe przypisuje się do kont zespołu 4, a konta zespołu 5 o charakterze rozliczeniowym otrzymują znacznik INNE (chyba że odpowiadają wprost pozycji „Zmiana stanu produktów", wówczas RPAII).
51				**Koszty działalności podstawowej — handlowej**	**INNE**		**WAŻNE:** jeśli jednostka sporządza kalkulacyjny rachunek zysków i strat i konto 51 stanowi samodzielną, raportowaną wprost pozycję

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							kosztową (a nie konto czysto rozliczeniowe), wskazane jest przypisać znacznik RKD. Patrz konto 51-0 poniżej. Jeżeli jednostka prowadzi jednocześnie zespół 4 i zespół 5 (pełna ewidencja kosztów wg rodzajów i wg typów działalności) i sporządza porównawczy rachunek zysków i strat, znaczniki wynikowe przypisuje się do kont zespołu 4, a konta zespołu 5 o charakterze rozliczeniowym otrzymują znacznik INNE (chyba że odpowiadają wprost pozycji „Zmiana stanu produktów", wówczas RPAII).
	51-0			Koszty działalności podstawowej — handlowej	**RKD**		Wariant dla jednostek sporządzających kalkulacyjny rachunek zysków i strat, w których konto to stanowi samodzielną pozycję kosztową. Patrz uwaga przy koncie 51.
52				**Koszty wydziałowe i koszty sprzedaży**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	52-1			Koszty wydziałowe	**INNE**		To konto o charakterze rozliczeniowym (koszty pośrednie produkcji, rozliczane na koszt wytworzenia) i nie stanowi samodzielnej pozycji rachunku zysków i strat, stąd znacznik INNE. Znaczniki kont wynikowych przypisuje się wyłącznie do kont rzeczywiście uwzględnianych przez jednostkę w sporządzanym rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny albo porównawczy). Konta pominięte w RZiS oraz konta czysto rozliczeniowe (np. 50, 52-1, 53, 58) otrzymują znacznik INNE niezależnie od tego, czy formalnie stanowią „konto wynikowe".
	52-7			Koszty sprzedaży	**RKD**		**WAŻNE:** jeśli jednostka sporządza porównawczy (a nie kalkulacyjny) rachunek zysków i strat, do konta 52-7 wskazane jest przypisać znacznik RPAII zamiast RKD. Jeżeli jednostka prowadzi jednocześnie zespół 4 i zespół 5 (pełna ewidencja kosztów wg rodzajów i wg typów działalności) i sporządza porównawczy rachunek zysków i strat, znaczniki wynikowe przypisuje się do kont zespołu 4, a konta zespołu 5 o charakterze rozliczeniowym otrzymują znacznik INNE (chyba że odpowiadają wprost pozycji „Zmiana stanu produktów", wówczas RPAII).
53				**Koszty działalności pomocniczej**	**INNE**		Znaczniki kont wynikowych przypisuje się wyłącznie do kont rzeczywiście uwzględnianych przez jednostkę w sporządzanym rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny albo porównawczy). Konta pominięte w RZiS oraz konta czysto rozliczeniowe (np. 50, 52-1, 53, 58) otrzymują znacznik INNE niezależnie od tego, czy formalnie stanowią „konto wynikowe".

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
55				**Koszty ogólnego zarządu**	**RKE**		**WAŻNE:** jeśli jednostka sporządza porównawczy (a nie kalkulacyjny) rachunek zysków i strat, do konta 55 wskazane jest przypisać znacznik RPAII zamiast RKE. Jeżeli jednostka prowadzi jednocześnie zespół 4 i zespół 5 (pełna ewidencja kosztów wg rodzajów i wg typów działalności) i sporządza porównawczy rachunek zysków i strat, znaczniki wynikowe przypisuje się do kont zespołu 4, a konta zespołu 5 o charakterze rozliczeniowym otrzymują znacznik INNE (chyba że odpowiadają wprost pozycji „Zmiana stanu produktów", wówczas RPAII).
58				**Rozliczenie kosztów działalności**	**INNE**		Znaczniki kont wynikowych przypisuje się wyłącznie do kont rzeczywiście uwzględnianych przez jednostkę w sporządzanym rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny albo porównawczy). Konta pominięte w RZiS oraz konta czysto rozliczeniowe (np. 50, 52-1, 53, 58) otrzymują znacznik INNE niezależnie od tego, czy formalnie stanowią „konto wynikowe".
Zespół 6 — Produkty i rozliczenia międzyokresowe							
60				**Produkty gotowe i półprodukty**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	60-1			Produkty gotowe	**BABI3**		
	60-2			Półprodukty	**BABI2**		
	60-3			Produkty w toku	**BABI2**		
62				**Odchylenia od cen ewidencyjnych oraz odpisy aktualizujące wartość produktów**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	62-1			Odchylenia od cen ewidencyjnych produktów	**INNE**		**WAŻNE:** odchylenia nie stanowią odrębnej pozycji bilansu. Pomniejszają/powiększają wartość odpowiedniej pozycji B.I (konto 60 powyżej). Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		62-1/1		Produkty gotowe (odchylenia)	**BABI3_O**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
		62-1/2		Półprodukty i produkty w toku (odchylenia)	**BABI2_O**		Jeśli jednostka nie prowadzi tej analityki, nie ma tu jednego naturalnie dominującego wariantu. Przy krótkim cyklu produkcyjnym zwykle właściwy jest wiersz powyżej (produkty gotowe), a przy produkcji o długim cyklu (istotny stan produkcji w toku), właściwe jest konto 62-1/2 („Półprodukty i produkty w toku (odchylenia)"). Wymaga potwierdzenia, który wariant odpowiada rzeczywistej strukturze zapasów jednostki.
	62-2			Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości zapasów produktów	**INNE**		**WAŻNE:** odpisy nie stanowią odrębnej pozycji bilansu. Pomniejszają wartość odpowiedniej pozycji B.I (konto 60 powyżej). Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		62-2/1		Produkty gotowe (odpis)	**BABI3_A**		
		62-2/2		Półprodukty i produkty w toku (odpis)	**BABI2_A**		Jeśli jednostka nie prowadzi tej analityki, nie ma tu jednego dominującego wariantu. Wymaga potwierdzenia, czy odpis dotyczy głównie wyrobów gotowych, czy produkcji w toku, zależnie od struktury zapasów jednostki.
64				**Rozliczenia międzyokresowe kosztów**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	64-1			Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	**INNE**		Konto zasila dwie różne, niepowiązane ze sobą pozycje bilansu: długoterminową (A.V.2) i krótkoterminową (B.IV), w zależności od terminu rozliczenia. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		64-1/1		Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
			64-1/1/1	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	**BAAV2_W**		
			64-1/1/2	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	**BABIV**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg terminu, właściwy jest kod konta 64-1/1/2 („Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe"). Wymaga jednak potwierdzenia. Jeśli rozliczenie ma charakter długoterminowy, właściwy jest wiersz powyżej (BAAV2_W).
		64-1/2		Odpisy aktualizujące wartość czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			64-1/2/1	Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	**BAAV2_A**		
			64-1/2/2	Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów	**BABIV_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości. Jeśli jednostka nie rozdziela go w księgach na część długo- i krótkoterminową, można zastosować kod konta 64-1/2/2 („Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
	64-2			Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		64-2/1		Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			64-2/1/1	Rezerwy długoterminowe na świadczenia emerytalne i podobne	**BPBI2_D**		
			64-2/1/2	Rezerwy krótkoterminowe na świadczenia emerytalne i podobne	**BPBI2_K**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 64-2/1/2 („Rezerwy krótkoterminowe na świadczenia emerytalne i podobne") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
		64-2/2		Pozostałe rezerwy	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			64-2/2/1	Pozostałe rezerwy długoterminowe	**BPBI3_D**		
			64-2/2/2	Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	**BPBI3_K**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg tytułu rezerwy, właściwy jest kod konta 64-2/2/2 („Pozostałe rezerwy krótkoterminowe"). Obejmuje szerszy zakres tytułów niż rezerwy emerytalne (np. rezerwa na niewykorzystane urlopy, na naprawy gwarancyjne). Wymaga jednak potwierdzenia. Jeśli rezerwa dotyczy świadczeń emerytalnych, właściwy jest wiersz 64-2/1/2, a jeśli rezerwa (dowolnego rodzaju) ma charakter długoterminowy, to odpowiednio wiersz 64-1/1/1 lub 64-1/2/1.
65				**Pozostałe rozliczenia międzyokresowe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	65-1			Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		65-1/1		Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**BAAV1_W**		
		65-1/2		Odpisy aktualizujące aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**BAAV1_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości.
	65-2			Inne rozliczenia międzyokresowe	**INNE**		Konto zasila dwie różne, niepowiązane ze sobą pozycje bilansu: długoterminową (A.V.2) i krótkoterminową (B.IV). Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		65-2/1		Inne rozliczenia międzyokresowe	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			65-2/1/1	Inne długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	**BAAV2_W**		
			65-2/1/2	Inne krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	**BABIV**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg terminu, właściwy jest kod konta 65-2/1/2 („Inne krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe"). Wymaga jednak potwierdzenia. Jeśli rozliczenie ma charakter długoterminowy, właściwy jest wiersz powyżej (BAAV2_W).
		65-2/2		Odpisy aktualizujące wartość innych rozliczeń międzyokresowych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			65-2/2/1	Odpisy aktualizujące wartość innych długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	**BAAV2_A**		
			65-2/2/2	Odpisy aktualizujące wartość innych krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych	**BABIV_A**		Odpis dotyczy tylko przypadków utraty wartości. Jeśli jednostka nie rozdziela go w księgach na część długo- i krótkoterminową, można zastosować kod konta 65-2/2/2 („Odpisy aktualizujące wartość innych krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego.
Zespół 7 — Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem							
70				**Przychody i koszty związane ze sprzedażą produktów**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	70-0			Przychody ze sprzedaży produktów	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		70-0/1		Przychody ze sprzedaży produktów - jednostki powiązane	**RPAI_RKAI_POW**		
		70-0/2		Przychody ze sprzedaży produktów - jednostki pozostałe	**RPAI_RKAI_POZ**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych z odbiorcą, właściwe jest konto 70-0/2 („Przychody ze sprzedaży

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							produktów - jednostki pozostałe”). Większość jednostek nie sprzedaje do podmiotów powiązanych. Wymaga jednak potwierdzenia (np. przez sprawdzenie, czy wśród odbiorców występują spółki z tej samej grupy kapitałowej). Jeśli sprzedaż do jednostek powiązanych jest istotna kwotowo, dla tej części właściwy jest wiersz powyżej (RPAI_RKAI_POW). W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
	70-1			Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		70-1/1		Koszt wytworzenia sprzedanych produktów - jednostki powiązane	**RKBI_POW**		Jeśli jednostka sporządza porównawczy rachunek zysków i strat, do tego wiersza wskazane jest dodatkowo przypisać znacznik RPAII.
		70-1/2		Koszt wytworzenia sprzedanych produktów - jednostki pozostałe	**RKBI_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 70-1/2 („Koszt wytworzenia sprzedanych produktów - jednostki pozostałe”) dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
73				**Przychody i koszty związane ze sprzedażą towarów**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	73-0			Przychody ze sprzedaży towarów	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		73-0/1		Przychody ze sprzedaży towarów - jednostki powiązane	**RPAIV_RKAII_POW**		
		73-0/2		Przychody ze sprzedaży towarów - jednostki pozostałe	**RPAIV_RKAII_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 73-0/2 („Przychody ze sprzedaży towarów - jednostki pozostałe") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
	73-1			Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia)	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		73-1/1		Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia) - jednostki powiązane	**RPBVIII_RKBII_POW**		
		73-1/2		Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia) - jednostki pozostałe	**RPBVIII_RKBII_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 73-1/2 („Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia) - jednostki pozostałe") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
75				**Przychody i koszty finansowe**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	75-0			Przychody finansowe	**INNE**		Pozycja J rachunku zysków i strat (oba warianty): wielopoziomowa struktura (I. Dywidendy, II. Odsetki, III. Zysk z rozchodu aktywów

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							finansowych, IV. Aktualizacja wartości, V. Inne). Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		75-0/1		Dywidendy i udziały w zyskach	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			75-0/1/1	Dywidendy i udziały w zyskach od jednostek powiązanych, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**RPGIa_RKJIa_POW_k**		
			75-0/1/2	Dywidendy i udziały w zyskach od innych jednostek powiązanych	**RPGIa_RKJIa_POW_p**		
			75-0/1/3	Dywidendy i udziały w zyskach od jednostek pozostałych, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	**RPGIb_RKJIb_POZ_k**		
			75-0/1/4	Dywidendy i udziały w zyskach od innych pozostałych jednostek	**RPGIb_RKJIb_POZ_p**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg powiązań kapitałowych, właściwe jest konto 75-0/1/4 („Dywidendy i udziały w zyskach od innych pozostałych jednostek”). Wymaga jednak potwierdzenia struktury powiązań i udziałów kapitałowych. Jeśli dywidenda pochodzi od jednostki powiązanej lub takiej, w której posiadamy zaangażowanie w kapitale, właściwy jest jeden z wierszy powyżej. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		75-0/2		Odsetki	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			75-0/2/1	Odsetki od jednostek powiązanych	**RPGII_RKJII_POW**		
			75-0/2/2	Odsetki od pozostałych jednostek	**RPGII_RKJII_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 75-0/2/2 („Odsetki od pozostałych jednostek") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		75-0/3		Przychody z tytułu rozchodu aktywów finansowych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			75-0/3/1	Przychody z tytułu rozchodu aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	**RPGIII_RKJIII_POW**		
			75-0/3/2	Przychody z tytułu rozchodu aktywów finansowych w pozostałych jednostkach	**RPGIII_RKJIII_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 75-0/3/2 („Przychody z tytułu rozchodu aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		75-0/4		Przychody z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych	**RPGIV_RKJIV**		
		75-0/5		Inne przychody finansowe	**INNE**		Jeśli do tej pozycji nie jest prowadzona dodatkowa analityka, wskazane jest przypisać wprost kod RPGV_RKJV_POZ. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			75-0/5/1	Przychody z tytułu dodatnich różnic kursowych	**RPGV_RKJV_RK**		
			75-0/5/2	Pozostałe przychody finansowe	**RPGV_RKJV_POZ**		
	75-1			Koszty finansowe	**INNE**		Pozycja K rachunku zysków i strat (oba warianty): wielopoziomowa struktura (I. Odsetki, II. Strata z rozchodu aktywów finansowych, III. Aktualizacja wartości, „inne" bez numeru IV). Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		75-1/1		Odsetki	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			75-1/1/1	Odsetki dla jednostek powiązanych	**RPHI_RKKI_POW**		
			75-1/1/2	Odsetki dla pozostałych jednostek	**RPHI_RKKI_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 75-1/1/2 („Odsetki dla pozostałych jednostek") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		75-1/2		Koszty z tytułu rozchodu aktywów finansowych	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			75-1/2/1	Koszty z tytułu rozchodu aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	**RPHII_RKKII_POW**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
			75-1/2/2	Koszty z tytułu rozchodu aktywów finansowych w pozostałych jednostkach	**RPHII_RKKII_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 75-1/2/2 („Koszty z tytułu rozchodu aktywów finansowych w pozostałych jednostkach") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		75-1/3		Koszty z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych	**RPHIII_RKKIII**		
		75-1/5		Inne koszty finansowe	**INNE**		Jeśli do tej pozycji nie jest prowadzona dodatkowa analityka, wskazane jest przypisać wprost kod RPHIV_RKKIV_POZ. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			75-1/5/1	Koszty z tytułu ujemnych różnic kursowych	**RPHIV_RKKIV_RK**		
			75-1/5/2	Pozostałe koszty finansowe	**RPHIV_RKKIV_POZ**		
76				**Pozostałe przychody i koszty operacyjne**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	76-0			Pozostałe przychody operacyjne	**INNE**		Pozycja G rachunku zysków i strat (oba warianty): struktura I-IV, z dodatkowym analitycznym podziałem pozycji I wg powiązań kapitałowych oraz pozycji IV na trzy tytuły szczegółowe. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
		76-0/1		Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych — od jednostek powiązanych	**RPDI_RKGI_POW**		
		76-0/2		Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych — od pozostałych jednostek	**RPDI_RKGI_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 76-0/2 („Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych — od pozostałych jednostek”) dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		76-0/3		Dotacje	**RPDII_RKGII**		
		76-0/4		Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	**RPDIII_RKGIII**		
		76-0/5		Inne pozostałe przychody operacyjne	**INNE**		Jeśli w ramach tej pozycji nie prowadzi się dalszej analityki, wskazane jest przypisać wprost zbiorczy kod RPDIV_RKGIV zamiast rozbicia na wiersze poniżej. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			76-0/5/1	Przychody ze zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa	**RPDIV_RKGIV_ZCP**		
			76-0/5/2	Odpisy ujemnej wartości firmy	**RPDIV_RKGIV_WF**		
			76-0/5/3	Pozostałe przychody operacyjne	**RPDIV_RKGIV_P**		
	76-1			Pozostałe koszty operacyjne	**INNE**		Pozycja H rachunku zysków i strat (oba warianty): struktura I-III, z dodatkowym analitycznym podziałem pozycji I wg powiązań kapitałowych oraz pozycji III na trzy tytuły szczegółowe. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. WAŻNE: jeśli w ramach tego konta (lub jego analityki) księgowane są darowizny wyłączone z

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							kosztów uzyskania przychodów, dla tej części kosztów dodatkowo stosuje się znacznik podatkowy PD4 w polu S_12_3.
		76-1/1		Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych — od jednostek powiązanych	**RPEI_RKHI_POW**		
		76-1/2		Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych — od pozostałych jednostek	**RPEI_RKHI_POZ**		Jeśli jednostka nie rozróżnia w księgach kontrahentów powiązanych od pozostałych, można zastosować konto 76-1/2 („Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych — od pozostałych jednostek") dla całej kwoty. W jednostkach będących częścią grupy kapitałowej lub posiadających zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach wskazane jest konsekwentne wyodrębnienie w planie kont osobnych kont analitycznych dla rozrachunków, aktywów finansowych oraz przychodów/kosztów finansowych z podziałem na: jednostki powiązane, pozostałe jednostki z zaangażowaniem w kapitale oraz pozostałe jednostki. Każda z tych grup ma bowiem odrębny, dedykowany kod w słowniku znaczników.
		76-1/3		Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	**RPEII_RKHII**		
		76-1/4		Inne pozostałe koszty operacyjne	**INNE**		Jeśli w ramach tej pozycji nie prowadzi się dalszej analityki, wskazane jest przypisać wprost zbiorczy kod RPEIII_RKHIII zamiast rozbicia na wiersze poniżej. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			76-1/4/1	Koszty ze zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa	**RPEIII_RKHIII_ZCP**		
			76-1/4/2	Odpisy wartości firmy	**RPEIII_RKHIII_WF**		
			76-1/4/3	Pozostałe koszty operacyjne	**RPEIII_RKHIII_P**		
79				**Obroty wewnętrzne i koszty obrotów wewnętrznych**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	79-0			Obroty wewnętrzne	**RPAIII**		**WAŻNE:** jeśli jednostka sporządza kalkulacyjny rachunek zysków i strat, do konta 79-0 wskazane jest przypisać znacznik INNE zamiast RPAIII.

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
	79-1			Koszty obrotów wewnętrznych	**RPAII**		**WAŻNE:** jeśli jednostka sporządza kalkulacyjny rachunek zysków i strat, do konta 79-1 wskazane jest przypisać znacznik INNE zamiast RPAII.
Zespół 8 — Kapitały (fundusze) własne, fundusze specjalne i wynik finansowy							
80				**Kapitał (fundusz) podstawowy**	**BPAI**		
81				**Pozostałe kapitały (fundusze) własne**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	81-1			Kapitał (fundusz) zapasowy	**INNE**		Bilans wykazuje kapitał zapasowy jako jedną pozycję (Pasywa A.II), z dodatkowym memoriałowym rozbiciem „w tym" na nadwyżkę emisyjną. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		81-1/1		Kapitał (fundusz) zapasowy z nadwyżki wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)	**BPAIIWS**		
		81-1/2		Kapitał (fundusz) zapasowy tworzony z innych źródeł	**BPAII_INN**		Jeśli jednostka nie prowadzi tej analityki, właściwy jest kod konta 81-1/2 („Kapitał (fundusz) zapasowy tworzony z innych źródeł"). Nadwyżka emisyjna (wiersz powyżej) występuje tylko przy konkretnym trybie podwyższenia kapitału (emisja powyżej wartości nominalnej), więc jest rzadszym przypadkiem. Wymaga jednak potwierdzenia, czy kapitał zapasowy powstał z podziału zysku, a nie z emisji akcji powyżej wartości nominalnej. Jeśli jednak tak, właściwy jest wiersz powyżej (BPAIIWS).
		81-1/3		Kapitał (fundusz) zapasowy w jednostce opodatkowanej ryczałtem od dochodów spółek	**INNE**		Dotyczy jednostek opodatkowanych ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT). To dodatkowa analityka podatkowa, która nie wynika wprost z bilansu. Dotyczy kont: kapitał zapasowy/rezerwowy oraz rozliczenie wyniku finansowego, z podziałem na okres przed i w trakcie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT). Mają one zastosowanie wyłącznie do jednostek faktycznie objętych tą formą opodatkowania. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			81-1/3/1	Kwota zysku wypracowanego w latach przed opodatkowaniem ryczałtem od dochodów spółek	**BPAII_ES_ZP**		
			81-1/3/2	Kwota zysku wypracowanego w latach opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek	**BPAII_ES_ZR**		
	81-2			Kapitał (fundusz) rezerwowy	**INNE**		Bilans wykazuje pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe jako jedną pozycję (Pasywa A.IV), z dodatkowym memoriałowym rozbiciem „w tym" na dwa tytuły. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		81-2/1		Kapitał (fundusz) rezerwowy tworzony zgodnie z umową (ze statutem)	**BPAIVU**		
		81-2/2		Kapitał (fundusz) rezerwowy na udziały (akcje) własne	**BPAIVUW**		
		81-2/3		Kapitał (fundusz) rezerwowy tworzony z innych tytułów	**BPAIV_INN**		Jeśli jednostka nie prowadzi tej analityki, właściwy jest wiersz „tworzony zgodnie z umową (statutem)".
		81-2/4		Kapitał (fundusz) rezerwowy w jednostce opodatkowanej ryczałtem od dochodów spółek	**INNE**		Dotyczy jednostek opodatkowanych ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT). To dodatkowa analityka podatkowa, która nie wynika wprost z bilansu. Dotyczy kont: kapitał zapasowy/rezerwowy oraz rozliczenie wyniku finansowego, z podziałem na okres przed i w trakcie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT). Mają one zastosowanie wyłącznie do jednostek faktycznie objętych tą formą opodatkowania. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
			81-2/4/1	Kwota zysku wypracowanego w latach przed opodatkowaniem ryczałtem od dochodów spółek	**BPAIV_ES_ZP**		

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
			81-2/4/2	Kwota zysku wypracowanego w latach opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek	**BPAIV_ES_ZR**		
	81-3			Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	**INNE**		Bilans wykazuje kapitał z aktualizacji wyceny jako jedną pozycję (Pasywa A.III), z dodatkowym memoriałowym rozbiciem „w tym" na aktualizację do wartości godziwej. Pokazano je poniżej jako poziom III. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		81-3/1		Kapitał (fundusz) z tytułu aktualizacji wartości godziwej	**BPAIIIAWG**		
		81-3/2		Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny z innych tytułów (np. ustawowe przeszacowanie)	**BPAIII_INN**		Jeśli jednostka nie prowadzi tej analityki, nie ma tu jednoznacznie dominującego wariantu. Jeśli aktualizacja wynika z wyceny do wartości godziwej (np. nieruchomości inwestycyjnych), właściwy jest wiersz powyżej (BPAIIIAWG), a jeśli z ustawowego przeszacowania środków trwałych lub innego tytułu, właściwe jest konto 81-3/2 („Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny z innych tytułów (np. ustawowe przeszacowanie)"). Wymaga potwierdzenia, który z tych tytułów faktycznie wystąpił.
82				**Rozliczenie wyniku finansowego**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	82-0			Rozliczenie wyniku finansowego	**BPAV**		
	82-1			Zysk (strata) z lat ubiegłych	**BPAV**		
	82-2			Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	**BPAVII**		
	82-3			Rozliczenie wyniku finansowego w jednostce opodatkowanej ryczałtem od dochodów spółek	**INNE**		Dotyczy wyłącznie jednostek opodatkowanych ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT). To dodatkowa analityka podatkowa, która nie wynika wprost z bilansu. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie. Wybór właściwego wiersza zależy od tego, czy jednostka wykazuje na dzień bilansowy zysk czy stratę oraz z jakiego

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							okresu (np. spółka opodatkowana ryczałtem od trzech lat, wykazująca na koniec roku zysk netto wypracowany w okresie opodatkowania ryczałtem, powinna zastosować wiersz „niepodzielone zyski z lat opodatkowania ryczałtem”).
		82-3/1		Kwota niepodzielonych zysków wypracowanych w latach przed opodatkowaniem ryczałtem od dochodów spółek	**BPAV_ES_NZP**		
		82-3/2		Kwota niepodzielonych zysków wypracowanych w latach opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek	**BPAV_ES_NPR**		
		82-3/3		Kwota niepokrytych strat poniesionych w latach przed opodatkowaniem ryczałtem od dochodów spółek	**BPAV_ES_NSP**		
		82-3/4		Kwota niepokrytych strat poniesionych w latach opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek	**BPAV_ES_NSR**		
83				**Rezerwy**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	83-0			Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**BPBI1**		
	83-1			Pozostałe rezerwy	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		83-1/1		Pozostałe rezerwy — długoterminowe	**BPBI3_D**		
		83-1/2		Pozostałe rezerwy — krótkoterminowe	**BPBI3_K**		Jeśli jednostka nie prowadzi analityki wg terminu, właściwy jest kod konta 83-1/2 („Pozostałe rezerwy — krótkoterminowe”). Typowe rezerwy (np. na naprawy gwarancyjne, urlopy) są w większości przypadków krótkoterminowe. Wymaga jednak potwierdzenia. Jeśli rezerwa ma charakter długoterminowy, właściwy jest wiersz powyżej (BPBI3_D).

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
84				**Rozliczenia międzyokresowe przychodów**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	84-1			Ujemna wartość firmy	**BPBIV1**		
	84-2			Inne rozliczenia międzyokresowe	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
		84-2/1		Inne rozliczenia międzyokresowe — długoterminowe	**BPBIV2_D**		
		84-2/2		Inne rozliczenia międzyokresowe — krótkoterminowe	**BPBIV2_K**		Jeśli jednostka nie rozdziela w księgach części długo- i krótkoterminowej, można zastosować kod konta 84-2/2 („Inne rozliczenia międzyokresowe — krótkoterminowe") dla całej kwoty. Dotyczy wariantu krótkoterminowego. Jeśli jednak rozliczenie ma charakter długoterminowy, właściwy jest wiersz powyżej (BPBIV2_D).
85				**Fundusze specjalne**	**INNE**		Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu, lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	85-0			Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS)	**BPBIII4**		
	85-1			Inne fundusze specjalne	**BPBIII4**		
86				**Wynik finansowy (zysk/strata netto)**	**BPAVI**		Pozycja Pasywa A.VI bilansu; to samo saldo odpowiada końcowej pozycji rachunku zysków i strat („Zysk (strata) netto", poz. O w wariancie kalkulacyjnym / poz. L w wariancie porównawczym). Kwota jest przenoszona z wyniku ustalonego w RZiS. W praktyce konto bywa też opisowo nazywane „Wynik finansowy".
87				**Podatek dochodowy i inne obciążenia wyniku finansowego**	**INNE**		**WAŻNE:** jeśli jednostka nie ustala aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego (nie stosuje konta 87-1), do konta 87 należy przypisać wprost znacznik RPJ_RKM_B zamiast INNE. To zarazem jedyny sensowny znacznik zastępczy przy braku tego podziału, ponieważ podatek bieżący występuje zawsze, a odroczony tylko przy określonych różnicach przejściowych. Znacznik INNE oznacza, że to konto nie odpowiada jednej, konkretnej pozycji bilansu,

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Symbol konta (poziom IV)	Nazwa konta	Znacznik główny (S_12_1)	Znacznik pomocniczy (S_12_2)	Uwagi
							lecz zbiorczo obejmuje kilka odrębnych pozycji pokazanych w wierszach poniżej. Każda z nich ma swój właściwy, inny znacznik. Zgodnie z zasadą wynikającą z odpowiedzi Ministerstwa Finansów (JPK_PD, pytania nr 145/147), szczegółowy znacznik przypisuje się dopiero tam, gdzie kwota odpowiada już jednej pozycji bilansu, czyli na najniższym pokazanym poziomie.
	87-0			Bieżący podatek dochodowy	**RPJ_RKM_B**		
	87-1			Odroczony podatek dochodowy	**RPJ_RKM_O**		

Konta pozabilansowe służące rozliczeniu podatku dochodowego (znaczniki PD, pole S_12_3)

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Nazwa konta	Znacznik dodatkowy S_12_3
90			**Konta pozabilansowe w zespole 9**	
	90-1		Przychody zwolnione z opodatkowania (trwałe różnice pomiędzy zyskiem/stratą dla celów rachunkowych a dochodem/stratą dla celów podatkowych)	**PD1_PB**
		90-1/1	Przychody, w stosunku do których nie stosuje się przepisów ustawy	**PD1_PB_1**
		90-1/2	Przychody, które nie są zaliczane do przychodów podatkowych	**PD1_PB_2**
		90-1/3	Dochody (przychody) wolne	**PD1_PB_3**
	90-2		Przychody niepodlegające opodatkowaniu w roku bieżącym	**PD2_PB**
	90-3		Przychody podlegające opodatkowaniu w roku bieżącym, ujęte w księgach rachunkowych lat ubiegłych	**PD3_PB**
	90-4		Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (trwałe różnice pomiędzy zyskiem/stratą dla celów rachunkowych a dochodem/stratą dla celów podatkowych)	**PD4_PB**
		90-4/1	Koszty związane z przychodami, w stosunku do których nie stosuje się przepisów ustawy	**PD4_PB_1**
		90-4/2	Koszty związane z przychodami, które nie są zaliczane do przychodów podatkowych	**PD4_PB_2**
		90-4/3	Koszty związane z dochodami (przychodami) wolnymi	**PD4_PB_3**
	90-5		Koszty nieuznawane za koszty uzyskania przychodów w bieżącym roku	**PD5_PB**
	90-6		Koszty uznawane za koszty uzyskania przychodów w roku bieżącym, ujęte w księgach lat ubiegłych	**PD6_PB**
	90-7		Koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność badawczo-rozwojową (ulga B+R)	**PD7_PB**
	90-8		Kwalifikowane prawa własności intelektualnej (IP Box) — przychody będące przychodami podatkowymi	**PD8_PB_1**

eprasa.pl 7212c95a83

Symbol konta (poziom I)	Symbol konta (poziom II)	Symbol konta (poziom III)	Nazwa konta	Znacznik dodatkowy S_12_3
	90-9		Kwalifikowane prawa własności intelektualnej (IP Box) — koszty stanowiące koszty uzyskania przychodu	**PD8_PB_2**

eprasa.pl 7212c95a83

INFOR
Zał. R. Pleńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **10** (446) październik 2026

e-dodatek

Przegląd orzecznictwa i interpretacji

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

Ulga mieszkaniowa

1. Podstawowe informacje o uldze mieszkaniowej 3
   1.1. Kto może skorzystać z ulgi mieszkaniowej 3
   1.2. Kiedy można skorzystać z ulgi 3
   1.3. Jakie wydatki uznaje się za wydatki na własne cele mieszkaniowe 3
   1.4. Jak należy udokumentować wydatki poniesione na własne cele mieszkaniowe 5
   1.5. Jakich wydatków nie uznaje się za wydatki na cele mieszkaniowe 5
   1.6. W jaki sposób wyliczyć dochód zwolniony 5
   1.7. Jak rozliczyć ulgę mieszkaniową 5
2. Ustalenie momentu nabycia nieruchomości 6
   2.1. Datą nabycia odziedziczonej nieruchomości jest data jej nabycia przez spadkodawcę 6
   2.2. Rozszerzenie wspólności majątkowej małżeńskiej o nieruchomość nie stanowi daty jej nabycia 6
   2.3. Za datę nabycia podarowanej nieruchomości należy uznać datę zawarcia umowy darowizny 7
   2.4. W przypadku nabycia działki z rozpoczętą budową domu datą nabycia nieruchomości jest dzień nabycia działki a nie dzień odbioru domu 7

eprasa.pl 7212c95a83

3. Rodzaje wydatków uprawniających do skorzystania z ulgi 8
3.1. Nabycie udziału w domu jednorodzinnym należącym do partnera 8
3.2. Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej oraz magazynu energii 8
3.3. Zakup armatury łazienkowej, płytek, klejów, fug, hydroizolacji, wanny oraz zlewu 9
3.4. Zakup i montaż drzwi wewnętrznych, paneli podłogowych wraz z podkładem i listwami przypodłogowymi 9
3.5. Zakup, montaż i transport zmywarki do trwałej zabudowy 10
3.6. Spłata kredytu hipotecznego zaciągniętego na zbywaną nieruchomość 10
3.7. Spłata dokonana na rzecz małżonka w związku ze zniesieniem wspólności majątkowej 10
3.8. Spłata kredytu zaciągniętego na nabycie nieruchomości w innym państwie UE 11
3.9. Spłata byłemu małżonkowi jego udziału w zbywanej nieruchomości 12
3.10. Spłata kredytu zaciągniętego wspólnie z małżonkiem na nabycie wspólnej nieruchomości 12
3.11. Wpłaty dokonywane na podstawie umowy deweloperskiej 13
4. Wydatki pozbawiające podatnika prawa do ulgi 14
4.1. Wpłata dokonana na rzecz cedenta 14
4.2. Spłata długów spadkowych 15
4.3. Spłata kredytu hipotecznego zaciągniętego na nieruchomość należącą tylko do jednego z małżonków 15
4.4. Zakup nowej nieruchomości przed sprzedażą aktualnie posiadanej 16
4.5. Darowizna na rzecz męża części środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości 16
Podsumowanie 17

eprasa.pl 7212c95a83

1. Podstawowe informacje o uldze mieszkaniowej

1.1. Kto może skorzystać z ulgi mieszkaniowej

Z ulgi mieszkaniowej może skorzystać podatnik, który odpłatnie zbył:

a) nieruchomość lub jej część albo udział w nieruchomości,

b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego lub użytkowego albo prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,

c) prawo wieczystego użytkowania gruntów

– jeżeli odpłatne zbycie nie nastąpiło w wykonaniu działalności gospodarczej i zostało dokonane przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podatnik nabył lub wybudował wymienioną nieruchomość albo uzyskał do niej prawo.

Z ulgi mieszkaniowej może również skorzystać podatnik, który w wymienionym okresie zbył wykorzystywany na potrzeby związane z działalnością gospodarczą albo przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej:

a) budynek mieszkalny, jego część lub udział w takim budynku,

b) lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość lub udział w takim lokalu,

c) grunt lub udział w gruncie albo prawo użytkowania wieczystego gruntu lub udział w takim prawie, związane z budynkiem lub lokalem, o których mowa w literach a i b,

d) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego lub udział w takim prawie oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udział w takim prawie.

W przypadku odpłatnego zbycia nabytych w drodze spadku nieruchomości lub praw majątkowych, okres pięciu lat liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie tej nieruchomości lub nabycie prawa majątkowego przez spadkodawcę.

W przypadku odpłatnego zbycia po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, nabytych do majątku wspólnego małżonków lub wybudowanych w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej nieruchomości lub praw majątkowych, okres pięciu lat liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło ich nabycie do majątku wspólnego małżonków lub ich wybudowanie w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej.

1.2. Kiedy można skorzystać z ulgi

Podatnik, który chce skorzystać z ulgi mieszkaniowej, musi przeznaczyć przychód uzyskany ze sprzedaży nieruchomości na własne cele mieszkaniowe nie później niż w okresie trzech lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie.

1.3. Jakie wydatki uznaje się za wydatki na własne cele mieszkaniowe

Za wydatki poniesione na własne cele mieszkaniowe uważa się:

1) wydatki poniesione na:

   a) nabycie budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu,

eprasa.pl 7212c95a83

a także na nabycie gruntu lub udziału w gruncie albo prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, związanych z tym budynkiem lub lokalem,

b) nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub udziału w takim prawie, prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udziału w takim prawie,

c) nabycie gruntu pod budowę budynku mieszkalnego lub udziału w takim gruncie, prawa użytkowania wieczystego takiego gruntu lub udziału w takim prawie, w tym również z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego, oraz nabycie innego gruntu lub udziału w gruncie, prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, jeżeli w okresie trzech lat grunt ten zmieni przeznaczenie na grunt pod budowę budynku mieszkalnego,

d) budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę lub remont własnego budynku mieszkalnego, jego części lub własnego lokalu mieszkalnego,

e) rozbudowę, nadbudowę, przebudowę lub adaptację na cele mieszkalne własnego budynku niemieszkalnego, jego części, własnego lokalu niemieszkalnego lub własnego pomieszczenia niemieszkalnego

– położonych w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej;

2) wydatki poniesione na:

a) spłatę kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki) zaciągniętego przez podatnika przed dniem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia wymienionych na wstępie nieruchomości lub praw, na cele określone w pkt 1,

b) spłatę kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki) zaciągniętego przez podatnika przed dniem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia wymienionych na wstępie nieruchomości lub praw, na spłatę kredytu (pożyczki), o którym mowa w literze a,

c) spłatę każdego kolejnego kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki) zaciągniętego przez podatnika przed dniem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia wymienionych na wstępie nieruchomości lub praw, na spłatę kredytu (pożyczki), o których mowa w literach a lub b

– w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, mających siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 29 i 30 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;

3) wartość otrzymanego w ramach odpłatnego zbycia w drodze zamiany znajdującego się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej:

a) budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu lub

b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, lub udziału w tych prawach, lub

eprasa.pl 7212c95a83

c) gruntu lub udziału w gruncie, prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie przeznaczonych pod budowę budynku mieszkalnego, w tym również gruntu lub udziału w gruncie albo prawa wieczystego użytkowania gruntu lub udziału w takim prawie z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego, lub

d) gruntu, udziału w gruncie albo prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, związanych z budynkiem lub lokalem wymienionym w literze a.

W przypadku ponoszenia wydatków na cele mieszkaniowe w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do EOG albo w Szwajcarii ulgę mieszkaniową stosuje się pod warunkiem istnienia podstawy prawnej – wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska – do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium podatnik ponosi wydatki na cele mieszkaniowe.

1.4. Jak należy udokumentować wydatki poniesione na własne cele mieszkaniowe

Sposób udokumentowania wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe zależy od ich rodzaju. Jeżeli nastąpiło nabycie nieruchomości, należy posiadać akt notarialny. W przypadku kosztów budowy, rozbudowy oraz remontów konieczne jest zachowanie faktur potwierdzających te wydatki.

1.5. Jakich wydatków nie uznaje się za wydatki na cele mieszkaniowe

Za wydatki na cele mieszkaniowe nie uważa się wydatków poniesionych na:

1) nabycie gruntu lub udziału w gruncie, prawa wieczystego użytkowania gruntu lub udziału w takim prawie, budynku, jego części lub udziału w budynku lub

2) budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, adaptację lub remont budynku albo jego części

– przeznaczonych na cele rekreacyjne.

1.6. W jaki sposób wyliczyć dochód zwolniony

Dochód zwolniony należy wyliczyć jako iloczyn dochodu uzyskanego ze sprzedaży nieruchomości lub prawa oraz wskaźnika proporcji, w jakiej pozostają wydatki poniesione na własne cele mieszkaniowe w przychodzie uzyskanym ze sprzedaży.

Dochód zwolniony = dochód ze sprzedaży × (wydatki na własne cele mieszkaniowe / przychód ze sprzedaży)

1.7. Jak rozliczyć ulgę mieszkaniową

Podatnik, który zamierza skorzystać z ulgi mieszkaniowej, musi wykazać kwotę dochodu zwolnionego z opodatkowania w zeznaniu PIT-39 składanym za rok, w którym zbył nieruchomość. W wersji 12 zeznania PIT-39 obowiązującej w rozliczeniu za 2025 r. przeznaczona do tego była pozycja 25. Zeznanie PIT-39 należy złożyć do końca kwietnia kolejnego

eprasa.pl 7212c95a83

roku podatkowego. Można to zrobić osobiście w formie papierowej albo elektronicznie przez e-Deklaracje. Zeznania tego nie można złożyć w usłudze Twój e-PIT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ust. 1 pkt 8 lit a–c i ust. 3, art. 21 ust. 1 pkt 131, ust. 25–30a, art. 45 ust. 1a pkt 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz. U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)

2. Ustalenie momentu nabycia nieruchomości

2.1. Datą nabycia odziedziczonej nieruchomości jest data jej nabycia przez spadkodawcę

Teza: Datą nabycia nieruchomości otrzymanej w spadku jest data jej nabycia przez spadkodawcę albo spadkodawców.

MF *(…) pięcioletni okres, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 10 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w odniesieniu do nabytego przez Panią w spadku spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, należy liczyć od daty jego nabycia przez Pani rodziców do wspólności majątkowej małżeńskiej, tj. od 2004 r.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 września 2026 r., sygn. 0112-KDSL1-2.4011.506.2026.2.PSZ

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacjach indywidualnych z 8 września 2026 r., sygn. 0112-KDSL1-1.4011.576.2026.2.DS, oraz z 26 sierpnia 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.107.2026.2.MW.

2.2. Rozszerzenie wspólności majątkowej małżeńskiej o nieruchomość nie stanowi daty jej nabycia

Teza: W przypadku gdy podatnik pierwotnie nabył nieruchomość do majątku odrębnego a następnie doszło do rozszerzenia wspólności majątkowej małżeńskiej o tę nieruchomość, za datę nabycia nieruchomości należy uznać datę jej zakupu do majątku odrębnego podatnika. Datą nabycia nieruchomości nie jest dzień, w którym doszło do rozszerzenia wspólności majątkowej małżeńskiej.

MF *(…) pięcioletni termin, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych należy liczyć od daty nabycia nieruchomości przez Pani męża, a nie od daty notarialnego rozszerzenia wspólności majątkowej. Skoro nieruchomość została nabyta przez Pani męża w 2009 r., to pięcioletni termin, po którym nie wystąpi obowiązek zapłaty podatku z tytułu sprzedaży minął z końcem 2014 r.*

Zatem, planowana w 2026 r. sprzedaż nieruchomości położonej w (…) nie będzie stanowiła dla Pani źródła przychodu określonego w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W konsekwencji, nie wystąpi u Pani obowiązek zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu sprzedaży tej nieruchomości.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 września 2026 r., sygn. 0114-KDWP.4011.361.2026.1.PP

eprasa.pl 7212c95a83

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacji indywidualnej z 7 września 2026 r., sygn. 0113-KDWPT.4011.562.2026.1.AS.

2.3. Za datę nabycia podarowanej nieruchomości należy uznać datę zawarcia umowy darowizny

Teza: Podatnik, który otrzymał nieruchomość w drodze darowizny, za datę jej nabycia powinien uznać datę podpisania umowy darowizny.

MF *(…) 24 lutego 2015 r. aktem notarialnym Rep. A Nr (…) otrzymała Pani darowiznę od mamy - nieruchomość położoną w (…), ul. (…), dla której Sąd (…) – X Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą pod numerem (…).*

(…) datą nabycia przez Panią ww. nieruchomości jest dzień dokonania na Pani rzecz jej darowizny, tj. 24 luty 2015 r. (…)

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 sierpnia 2026 r., sygn. 0114-KDIP3-2.4011.718.2026.2.MT

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacji indywidualnej z 24 sierpnia 2026 r., sygn. 0114-KDIP3-1.4011.687.2026.1.MŁ.

2.4. W przypadku nabycia działki z rozpoczętą budową domu datą nabycia nieruchomości jest dzień nabycia działki a nie dzień odbioru domu

Teza: Podatnik, który nabył działkę z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego jednorodzinnego, za datę nabycia nieruchomości powinien uznać datę zakupu tej działki a nie dzień odbioru wybudowanego budynku.

MF *W drugiej połowie 2020 r. wraz z małżonką nabył Pan nieruchomość gruntową – działkę z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Nieruchomość została nabyta do majątku wspólnego małżeńskiego. Zakup nieruchomości oraz dalsza realizacja inwestycji były finansowane ze środków wspólnych małżonków oraz kredytu hipotecznego zaciągniętego wspólnie przez małżonków. Budynek mieszkalny został zakończony, a odbiór budowlany nastąpił w drugiej połowie 2021 r.*

Mając zatem na uwadze przedstawiony we wniosku opis sprawy oraz powołane wyżej przepisy prawa stwierdzam, że za datę nabycia przez Pana opisanej we wniosku nieruchomości stosownie do art. 10 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych uznać należy datę jej nabycia do ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej.

Oznacza to z kolei, że do nabycia nieruchomości gruntowej z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego jednorodzinnego doszło w 2020 r.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 sierpnia 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.621.2026.3.AD

eprasa.pl 7212c95a83

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacji indywidualnej z 25 sierpnia 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.731.2026.1.DJ.

3. Rodzaje wydatków uprawniających do skorzystania z ulgi

3.1. Nabycie udziału w domu jednorodzinnym należącym do partnera

Teza: Podatnik, który przeznaczył środki pochodzące ze sprzedaży własnego mieszkania na nabycie udziału w domu jednorodzinnym należącym do jego partnera, może skorzystać z ulgi mieszkaniowej.

MF *W związku z powyższym wydatkowanie przychodu ze sprzedaży nieruchomości na nabycie 40% udziałów we własności domu jednorodzinnego jest wydatkiem na własny cel mieszkaniowy, o którym mowa w art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i uprawnia do skorzystania ze zwolnienia na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 września 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.648.2026.1.KP

3.2. Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej oraz magazynu energii

Teza: Podatnik, który przeznaczy środki ze sprzedaży nieruchomości na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej oraz magazynu energii, może skorzystać z ulgi mieszkaniowej, jeżeli te rzeczy będą przez niego wykorzystywane w innej nieruchomości, która do niego należy i w której zamieszkuje.

MF *Wydatkowanie przychodu (równowartości) uzyskanego ze sprzedaży ww. nieruchomości, w okresie trzech lat od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie, na remont budynku mieszkalnego, który jest Pana współwłasnością, w zakresie wskazanych przez Pana wydatków, tj. zakup, dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznej oraz magazynu energii, które będą wykorzystywane na potrzeby Pana własnego gospodarstwa domowego (energia elektryczna wyprodukowana przez panele fotowoltaiczne oraz przechowywana w magazynie energii będzie wykorzystywana do zasilania urządzeń i instalacji znajdujących się w budynku mieszkalnym), można uznać za wydatek na własne cele mieszkaniowe w myśl art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z ust. 25 pkt 1 lit. d) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, uprawniający Pana do skorzystania ze zwolnienia od podatku dochodu z odpłatnego zbycia na podstawie ww. przepisów.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 10 sierpnia 2026 r., sygn. 0113-KDIPT2-2.4011.554.2026.1.EC

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacji indywidualnej z 9 lipca 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.67.2026.3.MR1.

eprasa.pl 7212c95a83

3.3. Zakup armatury łazienkowej, płytek, klejów, fug, hydroizolacji, wanny oraz zlewu

Teza: Przeznaczenie środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości na zakup materiałów niezbędnych do wykończenia łazienki, takich jak armatura łazienkowa, płytki, kleje, fugi, hydroizolacja, wanna oraz zlew uprawnia do skorzystania z ulgi mieszkaniowej. Warunkiem jest że remont łazienki odbywa się w nieruchomości należącej do podatnika, w której podatnik zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał.

MF *(…) planowane przez Panią wydatki na zakup materiałów niezbędnych do wykończenia łazienki – armatury, płytek, klejów, fug, hydroizolacji, wanny oraz zlewu mieszczą się w kategorii wydatków na własne cele mieszkaniowe określonych w art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zatem wydatkowanie przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia działki, w terminie wynikającym z art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. począwszy od dnia odpłatnego zbycia działki, nie później niż w okresie trzech lat od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie uprawniać Panią będą do skorzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z ust. 25 pkt 1 lit. d ww. ustawy.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 sierpnia 2026 r., sygn. 0113-KDWPT.4011.220.2026.2.MG

Od redakcji:

Takie samo stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął w interpretacji indywidualnej z 9 lipca 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.67.2026.3.MR1.

3.4. Zakup i montaż drzwi wewnętrznych, paneli podłogowych wraz z podkładem i listwami przypodłogowymi

Teza: Podatnik może odliczyć w ramach ulgi mieszkaniowej wydatki poniesione na nabycie i montaż drzwi wewnętrznych oraz paneli podłogowych wraz z podkładem i listwami przypodłogowymi.

MF *(…) część środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości zostanie przeznaczona na wykończenie oraz remont lokalu mieszkalnego w celu doprowadzenia go do stanu umożliwiającego zamieszkanie zgodnie z jego przeznaczeniem mieszkalnym. W związku z powyższym wskazał Pan następujący katalog wydatków planowanych do sfinansowania ze środków uzyskanych ze sprzedaży lokalu mieszkalnego:*

(…)

– zakup i montaż drzwi wewnętrznych,

– zakup paneli podłogowych wraz z podkładem i listwami przypodłogowymi.

(…) wyżej wymienione wydatki związane z wykończeniem i remontem nabywanego lokalu mieszkalnego mieszczą się w kategorii wydatków na własne cele mieszkaniowe określonych w art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W konsekwencji dochód przeznaczony na ich pokrycie w całości korzysta ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ww. ustawy.

eprasa.pl 7212c95a83

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 lipca 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.67.2026.3.MR1

3.5. Zakup, montaż i transport zmywarki do trwałej zabudowy

Teza: W ramach ulgi mieszkaniowej podatnik może odliczyć nie tylko wydatki na zakup i montaż zmywarki do trwałej zabudowy, ale także jej transport.

MF *(…) za wydatki mieszkaniowe, o których mowa w art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych uznać można również koszty transportu sprzętu AGD takiego jak zmywarka w zabudowie.*

Zatem poniesione przez Panią wydatki na transport zmywarki w zabudowie poniesione przez Panią do 31 grudnia 2025 r. mogą stanowić wydatki mieszkaniowe, o których mowa w art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6 maja 2026 r., sygn. 0114-KDIP3-2.4011.90.2026.3.JK3

3.6. Spłata kredytu hipotecznego zaciągniętego na zbywaną nieruchomość

Teza: Podatnik, który przeznaczył środki pochodzące ze sprzedaży nieruchomości na spłatę kredytu hipotecznego zaciągniętego na jej nabycie, może skorzystać z ulgi mieszkaniowej.

MF *(…) zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 25 pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, za wydatki na własne cele mieszkaniowe uznaje się wyłącznie spłatę kredytu (pożyczki), którymi sfinansowane zostały wydatki mieszkaniowe oraz odsetki od tego kredytu (pożyczki).*

(…) wydatki poniesione na spłatę kredytu hipotecznego zaciągniętego na nabycie zbywanej nieruchomości stanowią wydatki na własne cele mieszkaniowe w rozumieniu art. 21 ust. 25 pkt 2 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i korzystają ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ww. ustawy.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 lipca 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.67.2026.3.MR1

3.7. Spłata dokonana na rzecz małżonka w związku ze zniesieniem wspólności majątkowej

Teza: Podatnik, który sprzedał nieruchomość otrzymaną na skutek zniesienia wspólności małżeńskiej a następnie z uzyskanych środków dokonał spłaty na rzecz współmałżonka w związku z dokonanym podziałem majątku wspólnego, może skorzystać z ulgi mieszkaniowej.

MF *7 lutego 2024 r. małżonkowie nabyli do majątku wspólnego nieruchomość położoną w (…), objętą księgą wieczystą nr ….*

26 lutego 2026 r. strony zawarły w formie aktu notarialnego umowę ustanowienia rozdzielności majątkowej oraz dokonały podziału majątku wspólnego. Na podstawie umowy

eprasa.pl 7212c95a83

podziału majątku przedmiotowa nieruchomość została przyznana na wyłączną własność Wnioskodawczyni. W związku z podziałem majątku wspólnego oraz przejęciem przez Wnioskodawczynię pełnego prawa własności nieruchomości, Wnioskodawczyni została zobowiązana do dokonania na rzecz współmałżonka spłaty w kwocie 300 000 zł. Dokonanie spłaty stanowi warunek definitywnego przejęcia przez Wnioskodawczynię pełnego prawa własności nieruchomości. Spłata zostanie dokonana przelewem bankowym na rachunek bankowy współmałżonka. Spłata pozostaje w bezpośrednim związku z przyznaniem nieruchomości Wnioskodawczyni na wyłączną własność i nie dotyczy innych składników majątku wspólnego.

(…) stwierdzam, że wydatkowanie przez Panią przychodu uzyskanego ze sprzedaży nieruchomości na spłatę małżonka dokonaną w związku z podziałem majątku wspólnego w zamian za udział w nieruchomości, stanowi wydatek na własne cele mieszkaniowe i uprawnia Panią do skorzystania ze zwolnienia z opodatkowania, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 w związku z art. 21 ust. 25 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 lipca 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.67.2026.3.MR1

3.8. Spłata kredytu zaciągniętego na nabycie nieruchomości w innym państwie UE

Teza: Spłata kredytu zaciągniętego na zakup nieruchomości w innym kraju UE ze środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości otrzymanej w darowiźnie uprawnia do ulgi mieszkaniowej. Warunkiem jest, aby kredyt został zaciągnięty przed uzyskaniem przychodu ze sprzedaży nieruchomości.

MF *W 2020 roku otrzymał Pan od rodziców w drodze darowizny nieruchomość w miejscowości (…). Od 2012 roku mieszka Pan na stałe we Francji. W 2019 roku zaciągnął Pan kredyt hipoteczny w banku we Francji na zakup swojego jedynego domu jednorodzinnego (miejsce zamieszkania). W październiku 2025 roku sprzedał Pan nieruchomość w Polsce za 315 000 zł. Całość uzyskanych środków po odjęciu kosztów pośrednika, przeznaczył Pan bezpośrednio na wcześniejszą spłatę kapitału ww. kredytu hipotecznego we Francji w październiku 2025 roku.*

Kredyt został zaciągnięty przed datą sprzedaży nieruchomości w Polsce.

(…) wskazać należy, że przychód uzyskany ze sprzedaży nieruchomości otrzymanej w darowiźnie, którą przeznaczył Pan na spłatę kredytu zaciągniętego we Francji na zakup domu jednorodzinnego, stanowi wydatek poniesiony na własne cele mieszkaniowe, uprawniające do zastosowania zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z ust. 25 pkt 2 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Spełnione zostaną określone w tej ustawie przesłanki uprawniające do zastosowania przedmiotowego zwolnienia, w tym warunek określony w art. 21 ust. 27 ww. ustawy, dotyczący istnienia podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium będzie Pan ponosił wydatki na cele mieszkaniowe.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 czerwca 2026 r., sygn. 0114-KDIP3-1.4011.470.2026.2.MŁ

eprasa.pl 7212c95a83

3.9. Spłata byłemu małżonkowi jego udziału w zbywanej nieruchomości

Teza: Podatnik, który środki ze sprzedaży nieruchomości przyznanej mu w wyniku rozwodu przeznaczył na spłatę udziału małżonka w tej nieruchomości, może skorzystać z ulgi mieszkaniowej.

MF *Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych spłata dokonana na rzecz byłego współmałżonka – w związku z przyznaniem podatnikowi w wyniku rozwodu na własność nieruchomości, która znajdowała się we wspólności małżeńskiej – może być uznana za wydatek na własne cele mieszkaniowe, o którym mowa w art. 21 ust. 25 pkt 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 24 listopada 2022 r., sygn. akt II FSK 724/20 wskazał bowiem, że:

Zwolnienie z art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. jest normą celu społecznego, mającą ułatwić zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Także wykładnia celowościowa przemawia zatem za przedstawionym powyżej rozumieniem użytego art. 21 ust. 1 pkt 25 lit. a i b u.p.d.o.f. pojęcia nabycia udziału w nieruchomości lub prawie do lokalu. W przypadku byłych małżonków zniesienie współwłasności nieruchomości mieszkalnej, nabytej w czasie trwania związku małżeńskiego, za spłatą jednego z nich powoduje, że zarówno małżonek, który dokonuje spłaty, jak i małżonek, którego udział został spłacony, mogą zaspokoić swoje potrzeby mieszkaniowe.

W świetle powyższego, stwierdzam, że przysługuje Panu prawo do skorzystania ze zwolnienia na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w związku z wydatkowaniem wartości przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia lokalu mieszkalnego na spłatę udziału należącego do Pana byłej żony w domu mieszkalnym, do którego nabył Pan prawo własności w wyniku podziału majątku wspólnego.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 25 maja 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.340.2026.1.KP

3.10. Spłata kredytu zaciągniętego wspólnie z małżonkiem na nabycie wspólnej nieruchomości

Teza: Przeznaczenie środków ze sprzedaży nieruchomości należącej do majątku odrębnego na spłatę kredytu zaciągniętego wspólnie z małżonkiem na zakup innej nieruchomości uprawnia do ulgi mieszkaniowej.

MF *(…) aby mogło dojść w Pani sprawie do skutecznego zastosowania zwolnienia od podatku z tytułu sprzedaży nieruchomości, koniecznym jest łączne spełnienie następujących przesłanek:*

- *musi mieć Pani status kredytobiorcy,*
- *kredyt musiał zostać zaciągnięty przed dniem uzyskania przez Panią przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości, (…)*
- *poprzedni kredyt musiał zostać zaciągnięty przez Panią na odpowiedni cel w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (w omawianej sprawie – na nabycie tzw. bliźniaka).*

W konsekwencji, wydatkowanie przychodu ze sprzedaży mieszkania na spłatę lub nadpłatę kredytu hipotecznego (…), zaciągniętego wspólnie z mężem na zakup innej nieruchomości

eprasa.pl 7212c95a83

mieszkalnej (majątek wspólny), uprawnia do zastosowania zwolnienia przedmiotowego, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Jednocześnie kwota równowartości przychodu ze sprzedaży nieruchomości jaką Pani przeznaczy na spłatę kredytu (…) począwszy od dnia odpłatnego zbycia i jaką Pani przeznaczy w okresie trzech lat od końca 2026 r., w stosunku do ww. kredytu co do spłaty którego jest Pani zobowiązana solidarnie, będzie w całości wydatkiem na Pani cele mieszkaniowe.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 maja 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.325.2026.1.AK

3.11. Wpłaty dokonywane na podstawie umowy deweloperskiej

Teza: Podatnik, który środki ze sprzedaży nieruchomości przeznaczył na wpłaty na poczet zakupu innej nieruchomości na podstawie zawartej umowy deweloperskiej, może skorzystać z ulgi mieszkaniowej, jeżeli w wyniku opóźnień powstałych z winy dewelopera nie doszło do przeniesienia własności tej nieruchomości w okresie trzech lat.

NSA *Abstrahując od powołanych przez dewelopera okoliczności, bezsprzecznie nie wywiązał się z pierwotnego terminu zakończenia inwestycji, co w żaden sposób nie było uzależnione od woli, winy, działania bądź zaniechania ze strony skarżącej. (…)*

Konsekwentnie uznać zatem należy, że przesłanki do zastosowania ulgi mieszkaniowej dotyczą podatnika, jako potencjalnego beneficjenta ulgi, nie zaś dewelopera. Jeśli więc skarżąca-podatnik wykonała postanowienia umowy deweloperskiej, a jednocześnie zachowała warunki przyznania ulgi mieszkaniowej, to ostateczne niezaszczenie się tych przesłanek powodowane nieterminowością dewelopera, nie powinno skutkować pozbawieniem skarżącej prawa do preferencji podatkowej. (…)

Choć trzeba zgodzić się z tym, że od dnia 1 stycznia 2019 r. warunkiem koniecznym skorzystania z ulgi jest także uzyskanie tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego w okresie, o którym mowa w art. 21 ust. pkt 131 u.p.d.o.f., to jednak w sytuacji, gdy spełnione zostały wszystkie przesłanki materialne – zależne od podatnika – to niespełnienie warunku o charakterze czysto formalnym – nie z winy podatnika – nie powinno niweczyć możliwości uzyskania ulgi. Odmienne stanowisko byłoby przejawem nadmiernego formalizmu.

Wyrok NSA z 22 maja 2026 r., sygn. akt II FSK 97/26

Od redakcji:

Organy podatkowe zajmują w omawianej kwestii stanowisko niekorzystne dla podatników. Ich zdaniem, aby można było skorzystać z ulgi mieszkaniowej, to w ciągu trzech lat, od końca roku w którym zbyto nieruchomość, musi dojść do nabycia własności nowej nieruchomości. Umowa deweloperska nie przenosi własności nieruchomości. Przenosi ją tylko ostateczna umowa zawarta w formie aktu notarialnego. W związku z tym, jeżeli w wymienionym okresie podatnik dokonał wpłat na podstawie umowy deweloperskiej, ale nie doszło w nim do przeniesienia własności nieruchomości, nie ma prawa do ulgi mieszkaniowej. Takie stanowisko Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajął m.in. w interpretacjach indywidualnych z 10 września 2026 r., sygn. 0113-KDIPT2-2.4011.631.2026.2.MK, oraz 3 września 2026 r., sygn. 0114-KDWP.4011.378.2026.1.ASZ. W pierwszej z nich organ podatkowy stwierdził, że:

eprasa.pl 7212c95a83

MF *Biorąc zatem pod uwagę treść art. 21 ust. 26 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w związku z wydatkowaniem przez Pana przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia w 2022 r. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego na wpłaty realizowane w ramach zawartej 28 lutego 2022 r. umowy deweloperskiej, nie przysługuje Panu zwolnienie na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 w związku z art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. d) i ust. 26 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, bowiem do dnia 31 grudnia 2025 r. nie zawarł Pan umowy przeniesienia prawa własności nieruchomości na Pana rzecz.*

W stanie faktycznym, który był oceniany przez NSA, nie doszło do zawarcia ostatecznej umowy przenoszącej własność nieruchomości w terminie trzech lat na skutek zawinienia ze strony dewelopera. Taka sama sytuacja miała miejsce w stanie faktycznym będącym przedmiotem pierwszej z powołanych interpretacji. W drugiej z nich kwestia winy dewelopera nie została podniesiona. Z tego powodu podatnicy, którzy znajdą się w podobnej sytuacji, powinni wystąpić o wydanie interpretacji indywidualnej w omawianej kwestii. W przypadku otrzymania niekorzystnej interpretacji, podatnik ma szansę na uzyskanie korzystnego stanowiska dopiero w sądzie. Warto przy tym zwrócić uwagę, że dla uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia ważne jest, aby podatnik w żaden sposób nie przyczynił się do powstania sytuacji, w której doszło do przekroczenia terminu uprawniającego do skorzystania z ulgi mieszkaniowej.

4. Wydatki pozbawiające podatnika prawa do ulgi

4.1. Wpłata dokonana na rzecz cedenta

Teza: Podatnik, który zawarł umowę cesji przeniesienia praw i obowiązków wynikających z umowy deweloperskiej, nie może uznać za wydatek mieszkaniowy kwoty wpłaconej cedentowi. W związku z tym kwota ta nie uprawnia do ulgi mieszkaniowej.

MF *Skoro art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ogranicza się wyłącznie do wydatków poniesionych na nabycie budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu, a także na nabycie gruntu lub udziału w gruncie albo prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, związanych z tym budynkiem lub lokalem – to „wydatek wynikający z umowy cesji" nie może zostać przez Panią uwzględniony w ramach zwolnienia z art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wydatek ten nie był poniesiony na nabycie lokalu mieszkalnego, ale na nabycie prawa - roszczenia przysługującego cedentowi.*

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 25 sierpnia 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.688.2026.1.MKA

Od redakcji:

W przywołanej interpretacji organ podatkowy potwierdził, że wydatkiem na cele mieszkaniowe uprawniającym do zastosowania ulgi mieszkaniowej jest kwota, jaką podatniczka zapłaciła przy podpisaniu aktu notarialnego przenoszącego własność lokalu mieszkalnego jej rzecz.

eprasa.pl 7212c95a83

4.2. Spłata długów spadkowych

Teza: Podatnik, który środki ze sprzedaży nieruchomości przeznaczył na spłatę długów spadkowych, nie może skorzystać z ulgi mieszkaniowej.

MF *(…) zawarty w art. 21 ust. 25 ustawy (ustawy o PIT – przyp. redakcji) katalog wydatków uprawniających do zwolnienia ma charakter zamknięty i w związku z tym wyłącznie wydatkowanie środków na realizację celów w nim wskazanych pozwala na skorzystanie ze zwolnienia z opodatkowania. Inne wydatki niż wymienione w tym katalogu nie uprawniają do skorzystania z powyższego zwolnienia.*

W art. 21 ust. 25 nie wskazano spłaty długów spadkowych. Nawet jeśli długi te były związane z zaciągniętym kredytem, to sam Pan wskazał, że był to kredyt związany z prowadzoną przez spadkodawcę działalnością (a nie celami mieszkaniowymi) oraz nie był Pan stroną tej umowy (współkredytobiorcą).

Dlatego też stwierdzam, że wydatek na spłatę opisanych we wniosku długów spadkowych nie będzie dla Pana wydatkiem na własne cele mieszkaniowe i nie korzysta ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 31 lipca 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.480.2026.3.JS

4.3. Spłata kredytu hipotecznego zaciągniętego na nieruchomość należącą tylko do jednego z małżonków

Teza: Podatnik, który przeznaczy środki ze sprzedaży nieruchomości na spłatę kredytu hipotecznego zaciągniętego z małżonkiem na budowę budynku należącego tylko do małżonka, nie może skorzystać z ulgi mieszkaniowej.

MF *Wspólne zaciągnięcie przez małżonków kredytu i wspólne jego spłacanie, istnienie wspólności majątkowej między małżonkami, wspólne wykonywanie prac związanych z budową budynku nie powoduje, że budynek znajdujący się na gruncie należącym wyłącznie do Pana małżonki stanowił wspólność małżonków oraz że kredyt został zaciągnięty przez Pana na budowę własnego budynku mieszkalnego. Tylko wydatki poniesione na spłatę kredytu zaciągniętego na budowę własnego domu wypełniają dyspozycję własnego celu mieszkaniowego.*

(…) stwierdzić należy, że wartość przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości – wydatkowany na spłatę kredytu zaciągniętego wspólnie z małżonką na budowę budynku mieszkalnego, stanowiącego wyłączną własność Pana małżonki – nie sposób uznać za przeznaczony na własne cele mieszkaniowe określone w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a co za tym idzie podlega on opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na podstawie art. 30e ww. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 8 lipca 2026 r., sygn. 0115-KDIT3.4011.515.2026.1.KP

Od redakcji:

Podatnicy pozostający we wspólności majątkowej muszą pamiętać, że w ramach ulgi mieszkaniowej mogą rozliczać tylko wydatki poniesione na spłatę kredytów hipotecznych

eprasa.pl 7212c95a83

zaciągniętych na nabycie albo wybudowanie nieruchomości wchodzących do ich wspólnego majątku.

4.4. Zakup nowej nieruchomości przed sprzedażą aktualnie posiadanej

Teza: Zakup nowej nieruchomości przed sprzedażą aktualnie posiadanej nie uprawnia do skorzystania z ulgi mieszkaniowej. W tym przypadku podatnik ponosi wydatek ze środków własnych a nie ze środków pochodzących ze sprzedaży nieruchomości.

MF *(…) zakup w dniu 3 lutego 2025 r. nowej nieruchomości przed sprzedażą 7 lutego 2025 r. lokalu mieszkalnego, sfinansowany ze środków własnych, nie może być uznany za wydatki poniesione na własne cele mieszkaniowe, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. b) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

Nie spełnił Pan jednego z warunków koniecznych, aby środki ze sprzedaży mogły zostać zwolnione z opodatkowania, bowiem zakupu nowego mieszkania dokonał Pan z innych środków pieniężnych, aniżeli pochodzących ze sprzedaży 7 lutego 2025 r. lokalu mieszkalnego. W odniesieniu do tych środków pieniężnych warunki określone w art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z art. 21 ust. 25 pkt 1 ww. ustawy, nie zostały spełnione, gdyż nie stanowiły one przychodu uzyskanego ze sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, ani jego częściowej równowartości – przychód z odpłatnego zbycia jeszcze nie powstał.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 czerwca 2026 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4011.56.2026.3.MR1

4.5. Darowizna na rzecz męża części środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości

Teza: Żona, która podarowała mężowi część środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości należącej do jej majątku odrębnego, nie może skorzystać z ulgi mieszkaniowej, nawet wtedy gdy mąż dofinansuje z tych środków zakup domu, który nabyli do majątku wspólnego.

MF *Środki uzyskane ze sprzedaży Pani obecnego domu planuje Pani przeznaczyć w całości na zakup nowego domu (wpłata własna), przy czym część środków (około 250 000 zł) zostanie przekazana Pani mężowi w formie darowizny, z przeznaczeniem na jego udział w finansowaniu zakupu tej samej nieruchomości.*

(…) skoro przekaże Pani w darowiźnie na rzecz męża część środków pieniężnych, które uzyska Pani ze sprzedaży nieruchomości stanowiącej Pani majątek osobisty, to środki te nie będą stanowić wydatków na własne cele mieszkaniowe i nie będą uprawniać Panią do skorzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ponieważ nie przeznaczy ich Pani bezpośrednio na nabycie nieruchomości, jak wymaga tego art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 3 czerwca 2026 r., sygn. 0113-KDIPT2-2.4011.395.2026.2.ACZ

eprasa.pl 7212c95a83

Podsumowanie

1. Z ulgi mieszkaniowej może skorzystać podatnik, który odpłatnie zbył nieruchomość poza działalnością gospodarczą przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podatnik ją nabył albo wybudował.
2. Podatnik, który chce skorzystać z ulgi mieszkaniowej, musi przeznaczyć przychód uzyskany ze sprzedaży nieruchomości na własne cele mieszkaniowe nie później niż w okresie trzech lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie.
3. Datą nabycia nieruchomości jest dzień podpisania aktu notarialnego a nie dzień podpisania umowy deweloperskiej.
4. W przypadku nabycia nieruchomości w spadku albo w darowiźnie datą ich nabycia jest odpowiednio data nabycia nieruchomości przez spadkodawcę albo darczyńcę.
5. W ramach ulgi mieszkaniowej podatnik może odliczyć wydatki poniesione na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej oraz magazynu energii, armatury łazienkowej, płytek, klejów, fug, hydroizolacji, wanny, zlewu, drzwi wewnętrznych, paneli podłogowych wraz z podkładem i listwami przypodłogowymi. Zakupy trzeba udokumentować fakturami.
6. W ramach ulgi mieszkaniowej podatnik może odliczyć wydatki poniesione na kredyt hipoteczny zaciągnięty na zbytą nieruchomość.
7. Do ulgi mieszkaniowej nie uprawnia przeznaczenie środków ze zbycia nieruchomości na spłatę długów spadkowych.

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl 7212c95a83

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

INFOR
Zał. R. Pleńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **10 (446)** październik 2026

e-dodatek

Wskaźniki i stawki

codziennie aktualizowane na **www.inforlex.pl**

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

Październik 2026

Stan prawny na 21 września 2026 r.

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r. **4**
2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r. **4**
3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości **5**

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie **7**
1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych **7**
1.3. Opłata prolongacyjna **7**
1.4. Zastaw skarbowy **8**
1.5. Kary porządkowe **8**

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa **8**
2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku **8**
2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej **8**
2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich **9**
2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych **9**
2.6. Ulga dla młodych **9**
2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów **10**
2.8. Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu **10**
2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku **12**
2.10. Mały podatnik PIT **12**
2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów **13**

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku **13**
3.2. Mały podatnik CIT **14**
3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi **15**

ISSN 1731-5786

eprasa.pl 7212c95a83

4. Amortyzacja
4.1. Jednorazowa amortyzacja ... **15**
4.2. Tabela stawek amortyzacji ... **15**
5. VAT
5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe ... **20**
5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME ... **20**
5.3. Mały podatnik VAT ... **21**
5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej ... **21**
5.5 Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania ... **22**
5.6. INTRASTAT – progi statystyczne ... **22**
5.7. Sprzedaż towarów na odległość ... **22**
6. Podatek od czynności cywilnoprawnych
6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych ... **23**
7. Podatki lokalne
7.1. Podatek od nieruchomości ... **24**
7.2. Podatek od środków transportowych ... **25**
7.3. Podatek rolny ... **26**
7.4. Podatek leśny ... **26**
7.5. Opłata reklamowa ... **27**
7.6. Opłata od posiadania psów ... **27**
7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa ... **27**
8. Podatek od spadków i darowizn
8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych ... **27**
8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn ... **28**
8.3. Skale podatku od spadków i darowizn ... **28**

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki
1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych ... **29**
1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ... **29**
1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników ... **29**
1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe ... **29**
1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne ... **31**
1.6. Składka na FGŚP ... **32**
1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy ... **32**
1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych ... **33**
1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność ... **33**
1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą ... **33**
1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus ... **34**
1.12. Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK) ... **34**
1.13. Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych ... **34**
1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych ... **35**
1.15. ZMIANA! Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS) ... **35**
1.16. ZMIANA! Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników ... **36**
1.17. ZMIANA! Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika ... **36**
2. Zasiłki
2.1. ZMIANA! Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego ... **37**
2.2. Zasiłek pogrzebowy ... **37**

eprasa.pl 7212c95a83

2.3. Zasiłek rodzinny ... 37
2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego ... 37
2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ... 38
2.6. Świadczenia opiekuńcze ... 38
3. Emerytury i renty
3.1. Najniższe emerytury i renty ... 38
3.2. Kwota bazowa ... 39
3.3. Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów ... 39
3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty ... 39
3.5. Dodatki do emerytur i rent ... 39
3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków ... 40
3.7. Renta socjalna – wysokość i limit przychodów ... 40
IV. PRAWO PRACY
1. Nominalny wymiar czasu pracy ... 41
2. Podróże służbowe i jazdy lokalne
2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych ... 41
2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu ... 41
2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu ... 41
2.4. Podróże służbowe w kraju ... 42
2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju ... 42
3. ZFŚS i świadczenia urlopowe
3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS ... 44
3.2. Świadczenie urlopowe ... 45
4. Wynagrodzenia
4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników ... 45
4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług ... 45
4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej ... 46
4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy ... 46
4.5. Wynagrodzenia młodocianych ... 46
4.6. Kwoty wolne od potrąceń ... 47
4.7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ... 48
4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie ... 48
5. Odszkodowania za wypadki przy pracy ... 48
6. PFRON
6.1. Wpłaty na PFRON ... 49
6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych ... 49
V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY
1. Opłata paliwowa i reprograficzna
1.1. Opłata paliwowa ... 50
1.2. Opłata reprograficzna ... 50
2. Opłaty sądowe
2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym ... 50
2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ... 52
3. Inne wskaźniki
3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami ... 52
3.2. Wskaźnik inflacji ... 52

W 2026 r. dodatek **Wskaźniki i stawki** jest publikowany co miesiąc w wydaniu elektronicznym, dostępnym po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

www.inforlex.pl

eprasa.pl 7212c95a83

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r.*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)
- art. 24a ust. 4, 4b, 4c, 4e oraz 4f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r.	
Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki cywilne osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie oraz przedsiębiorstwa w spadku działające zgodnie z ustawą o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz.U. z 2021 r. poz.170) są zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r., jeżeli ich przychody za 2025 r. wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 500 000 euro przeliczone według kursu średniego NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzajacego rok obrotowy. Kurs ten na dzień 1 października 2025 r. wynosił 4,2586 zł/euro.	**10 646 500 zł** (2 500 000 euro × 4,2586 zł/euro)

* Ze względu na proces wydawniczy wskaźnik na 2027 r. zostanie zamieszczony w następnym wydaniu Wskaźników i stawek. Wszystkie wskaźniki są publikowane na bieżąco na stronie cyfrowego wydania „Mk" – po zalogowaniu na inforlex.pl.

2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 64 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)
- art. 14b ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)
- art. 9b ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe – kontynuujących działalność jednostek wymienionych w art. 64 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o rachunkowości. Pozostałe jednostki (spółki z o.o., spółki jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne, cywilne oraz przedsiębiorstwa osób fizycznych) podlegają badaniu, jeżeli w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, spełniły co najmniej dwa z poniższych warunków:

Warunki	**Sprawozdanie finansowe za 2026 r. podlega badaniu, gdy w 2025 r. były spełnione co najmniej dwa z trzech warunków:***
Warunek 1. Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej	**50 osób**
Warunek 2. Suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 3 125 000 euro	**13 208 437,50 zł** (3 125 000 euro × 4,2267 zł/euro)
Warunek 3. Przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 6 250 000 euro	**26 416 875 zł** (6 250 000 euro × 4,2267 zł/euro)

* Do przeliczenia przyjęto średni kurs ogłoszony dla euro przez Narodowy Bank Polski 31 grudnia 2025 r., który wyniósł 4,2267 zł/euro.

eprasa.pl 7212c95a83

Badaniu podlegają także sprawozdania finansowe spółek przejmujących i spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie, a także roczne sprawozdania finansowe jednostek sporządzone zgodnie z MSR, roczne połączone sprawozdania finansowe funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz roczne sprawozdania jednostkowe subfunduszy (por. art. 64 ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości).

Obowiązek poddania badaniu swoich sprawozdań finansowych mają również jednostki prowadzące księgi rachunkowe, które dla celów podatkowych wybrały bilansową metodę ustalania różnic kursowych.

3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 1a–1e ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)

Kategoria jednostki	Warunki uzyskiwania statusu	Warunki utraty statusu
1	2	3
Jednostka mikro	Jednostka, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 2 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 4 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 10 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki mikro, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.
Jednostka mała	Jednostka niebędącą jednostką mikro, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 33 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 66 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki małej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3
Jednostka średnia	Jednostka niebędącą jednostką mikro ani jednostką małą, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki średniej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości
Jednostka duża	Jednostka która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, przekroczyła co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki dużej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech tych wielkości
Duża grupa	Grupa kapitałowa, która w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła: a) po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowości, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty, oraz b) przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowosci, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 132 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 264 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Grupa kapitałowa traci status dużej grupy, jeżeli w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech wielkości określonych w lit. a lub b.

Przy stosowaniu uproszczeń przewidzianych dla poszczególnych kategorii jednostek należy uwzględnić ich charakter prawny (patrz. art. 3 ust. 1h, art. 3 ust. 1i oraz art. 80 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości).

eprasa.pl 7212c95a83

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 359 i 481 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 795)
- art. 4 pkt 3 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 1790)

Rodzaje odsetek	Stawka odsetek obowiązująca w 2026 r.	Podstawa prawna
Stawka odsetek ustawowych	**7,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Maksymalna stawka odsetek	14,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Stawka odsetek ustawowych za opóźnienie	**9,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie	18,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	**11,75% w stosunku rocznym w II półroczu 2026 r.**	M.P. z 2025 r. poz. 1257
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	13,75% w stosunku rocznym w II półroczu 2026 r.	M.P. z 2025 r. poz. 1257

Kalkulatory odsetek ustawowych, odsetek za opóźnienie oraz odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych są dostępne po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 56 § 1, art. 56a i 56b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622 ze zm.)

Rodzaje stawek odsetek	Wysokość stawek (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
Stawka podstawowa (100%)	**10,5% (od 5.03.2026 r.)**	M.P. z 2026 r. poz. 269
Stawka obniżona (50%)	**5,25% (od 5.03.2026 r.)**	
Stawka podwyższona (150%)	**15,75% (od 5.03.2026 r.)**	

Kalkulator odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.3. Opłata prolongacyjna

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 57 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622 ze zm.)

Okres obowiązywania	Stawka opłaty prolongacyjnej (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
od 5.03.2026 r.	**5,25%**	M.P. z 2026 r. poz. 269

Kalkulator opłaty prolongacyjnej jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 7212c95a83

1.4. Zastaw skarbowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 41 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622 ze zm.)

Okres obowiązywania	Minimalna wartość poszczególnych rzeczy ruchomych lub zbywalnych praw majątkowych, które mogą być obciążane zastawem skarbowym	Podstawa prawna
2026 r.	**19 000 zł** (wartość na dzień ustanowienia zastawu)	M.P. z 2025 r. poz. 745
2027 r.	**19 500 zł** (wartość na dzień ustanowienia zastawu)	M.P. z 2026 r. poz. 781

1.5. Kary porządkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 262 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622 ze zm.)

Okres obowiązywania	Maksymalna wysokość kary porządkowej	Podstawa prawna
2026 r.	**3800 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 761
2027 r.	**3900 zł**	M.P. z 2026 r. poz. 784

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Skala podatkowa obowiązująca w 2026 r.

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	120 000 zł	**12% minus kwota zmniejszająca podatek 3600 zł**
120 000 zł		**10 800 zł + 32% nadwyżki ponad 120 000 zł**

2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Kwota zmniejszająca podatek obowiązująca w 2026 r.		Kwota wolna od podatku
miesięczna	roczna	
300 zł	3600 zł	30 000 zł

2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

eprasa.pl 7212c95a83

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Dla osoby zatrudnionej:	Miesięczne	Roczne
na jedną umowę o pracę	**250 zł**	**3000 zł**
na więcej niż jedną umowę (w jednym lub w więcej niż jednym zakładzie pracy)	**250 zł**	**4500 zł**
w jednym zakładzie pracy położonym w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**3600 zł**
w kilku zakładach pracy położonych w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**5400 zł**

2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 9 i 10 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Wysokość kosztów	Maksymalna kwota kosztów (w zł) w roku podatkowym
50%	koszty łącznie w roku podatkowym nie mogą przekroczyć kwoty **120 000 zł,** tj. kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej. Podatnik może zastosować faktyczne koszty uzyskania, nawet jeżeli w roku podatkowym przekroczyły ww. limit, pod warunkiem że jest w stanie udokumentować, że takie koszty poniósł **Uwaga!** Prawo do 50% kosztów z praw autorskich przysługuje tylko podatnikom uzyskującym przychody z działalności wymienionej w art. 22 ust. 9b updof

2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a–2c ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych w 2026 r.

Rodzaj pojazdu	Miesięczny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego	Dzienny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego
samochód o mocy silnika do 60 kW albo elektryczny, albo napędzany wodorem	**250 zł**	**8,33 zł***
samochód inny niż wyżej wymienione	**400 zł**	**13,33 zł***

* W przypadku wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych przez część miesiąca wartość świadczenia ustala się za każdy dzień wykorzystywania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 miesięcznej kwoty ryczałtu. Jeżeli świadczenie przysługujące pracownikowi z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych jest częściowo odpłatne, to przychodem pracownika jest różnica pomiędzy wartością ustaloną według ww. zasad a odpłatnością ponoszoną przez pracownika.

2.6. Ulga dla młodych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

eprasa.pl 7212c95a83

Uprawnieni do ulgi dla młodych	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Osoby fizyczne do ukończenia 26. roku życia	przychody z pracy i zleceń, przychody z praktyk absolwenckich oraz stażów uczniowskich, zasiłki macierzyńskie	85 528 zł*

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 152–154 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Rodzaj ulgi	Uprawnieni do ulgi	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Ulga na powrót	Osoby, które przeniosły swoje miejsce zamieszkania do Polski	ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy; z umów zlecenia zawartych z firmą; z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane według skali podatkowej, podatkiem liniowym, 5% podatkiem z kwalifikowanych praw własności intelektualnej albo ryczałtem ewidencjonowanym; z zasiłków macierzyńskich	85 528 zł*
Ulga dla rodzin 4+	Osoby, które wychowują co najmniej czwórkę dzieci	jw.	jw.
Ulga dla pracujących seniorów	Kobiety po ukończeniu 60 roku życia i mężczyźni po ukończeniu 65 roku życia	jw.	jw.

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.8. Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–26he art. 30ca i art. 52jb ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
1	2
Ulga rehabilitacyjna (art. 26 ust. 1 pkt 6 i ust. 7a updof) dotyczy wydatków poniesionych na: - cele wskazane w art. 26 ust. 7a pkt 1–3, 4–6b, 9–11, 13 i 15 updof	**wydatki faktycznie poniesione w roku podatkowym**
- zakup leków, których stosowanie zalecił lekarz specjalista	nadwyżka **ponad 100 zł** miesięcznie
- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa	**do 2280 zł** rocznie
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej	**do 2280 zł** rocznie
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia	**do 2280 zł** rocznie

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl 7212c95a83

1	2
▪ pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne	**do 2280 zł** rocznie
Darowizny przekazane na:	
▪ rzecz organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele krwiodawstwa (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. c updof)	**kwota odpowiadająca wysokości iloczynu kwoty rekompensaty** określonej przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi **i litrów oddanej krwi lub jej składników** nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kształcenia zawodowego publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ul. Królewskiej w Warszawie (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. e updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu** **Uwaga!** Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a–e updof, nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty stanowiącej 6% dochodu
Ulga internetowa (art. 26 ust. 1 pkt 6a updof)	do wysokości **760 zł rocznie**
Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (art. 26 ust. 1 pkt 2b updof)	wpłaty dokonane w roku podatkowym 2026, nie więcej niż: ▪ **16 956 zł** – dla osób prowadzących działalność gospodarczą, w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.), ▪ **11 304 zł** – dla pozostałych osób (M.P. z 2025 r. poz. 1156)
Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą (przepisy ustaw o stosunku państwa do poszczególnych związków wyznaniowych)	w wysokości dokonanej darowizny
Odsetki od kredytu – w ramach tzw. praw nabytych (art. 9 ustawy z 16 listopada 2006 r. o zmianie updof – Dz.U. z 2006 r. Nr 217, poz. 1588)	odliczeniu podlegają odsetki od tej części kredytu, która nie przekroczyła kwoty odpowiadającej w 2026 r. kwocie **540 400 zł** (M.P. z 2025 r. poz. 1275)
Ulga na działalność badawczo-rozwojową (art. 26e updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na działalność badawczo-rozwojową (tzw. koszty kwalifikowane), wymienione w art. 26e ust. 2 i 3 updof. Odliczenie nie może przekroczyć **od 100% do 200% kosztów kwalifikowanych** (patrz art. 26e ust. 7 updof)
Ulga termomodernizacyjna (art. 26h updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego. Odliczenie nie może przekroczyć **53 000 zł** w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć
Składki członkowskie zapłacone na rzecz związków zawodowych (art. 26 ust. 1 pkt 2c updof)	w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym **840 zł**
Ulga na prototyp (art. 26ga updof)	**30%** sumy kosztów produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia go na rynek **Uwaga!** Wysokość odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **10%** dochodu osiągniętego z działalności gospodarczej
Ulga na ekspansję (art. 26gb updof)	koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów do wysokości dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej, nie więcej jednak niż **1 000 000 zł** w roku podatkowym
Ulga na wsparcie sportu, kultury oraz szkolnictwa wyższego i nauki (art. 26ha updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność sportową, kulturalną oraz wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

eprasa.pl 7212c95a83

1	2
Ulga na zabytki (art. 26hb updof	**50%** poniesionych wydatków wskazanych w art. 26hb ust. 1 pkt 1 i 2 updof
Ulga dla inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne (art. 26hc updof)	**50%** poniesionych wydatków **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **250 000 zł**
Ulga na terminal (art. 26hd updof)	▪ **2500 zł** w roku podatkowym – w przypadku podatników zwolnionych z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych przy zastosowaniu kas rejestrujących ▪ **1000 zł** w roku podatkowym – w przypadku pozostałych podatników Podatnicy będący małymi podatnikami spełniającymi warunki wskazane w art. 26hd ust. 2 updof mogą odliczyć **200%** poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż **2000 zł** w roku podatkowym. Odliczenie przysługuje w każdym roku podatkowym, w którym taki podatnik poniósł wydatki. **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z działalności gospodarczej
Ulga na żołnierzy WOT i aktywnej rezerwy (art. 26he updof)	**od 12 000 zł do 24 000 zł** za każdego zatrudnionego w ramach stosunku pracy żołnierza; kwota odliczenia jest uzależniona od czasu pełnienia służby przez żołnierza
Ulga dla podatników osiągających dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (art. 30ca ust. 9a updof)	kwota kosztów kwalifikowanych wskazanych w art. 26e ust. 2–3b updof, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika prawa własności intelektualnej
Ulga na robotyzację (art. 52jb updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym na robotyzację **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekraczać kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27f i art. 27g ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
Ulga na dzieci (art. 27f updof)	**za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym podatnik wykonuje władzę rodzicielską, pełni funkcję opiekuna prawnego, sprawuje opiekę lub utrzymuje dziecko, limit wynosi:** ▪ na jedno dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł) – w przypadku jednego dziecka warunkiem zastosowania odliczenia jest spełnienie kryterium dochodowości; kryterium to nie ma zastosowania do rodziców/opiekunów dziecka niepełnosprawnego, ▪ na drugie dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł), ▪ na trzecie dziecko – **166,67 zł** (rocznie 2000,04 zł, dziennie 5,56 zł), ▪ na czwarte i każde kolejne dziecko – **225 zł** (rocznie 2700 zł, dziennie 7,5 zł)
Ulga abolicyjna (art. 27g updof)	Odliczeniu podlega kwota stanowiąca różnicę między podatkiem obliczonym przy zastosowaniu metody odliczenia proporcjonalnego a kwotą podatku obliczonego za ten rok podatkowy przy zastosowaniu do dochodów wymienionych w art. 27g ust. 1 updof metody wyłączenia z progresją, nie więcej niż 1360 zł (z zastrzeżeniem art. 27g ust. 5 updof)

2.10. Mały podatnik PIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5a pkt 20 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl 7212c95a83

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 4 i 6, art. 21 ust. 1b ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.)

Uprawnieni do ryczałtu	2026 r.
Podatnicy mogą wybrać opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, jeżeli w poprzednim roku podatkowym uzyskali: - przychody z działalności gospodarczej prowadzonej wyłącznie samodzielnie w wysokości nieprzekraczającej 2 000 000 euro* - przychody wyłącznie z działalności prowadzonej w formie spółki, a suma przychodów wspólników spółki z tej działalności nie przekroczyła kwoty 2 000 000 euro* - przychody z działalności prowadzonej samodzielnie lub w formie spółki, opodatkowane wyłącznie w formie karty podatkowej, lub za część roku opodatkowane w formie karty podatkowej i za część roku na zasadach ogólnych, a łączne przychody nie przekroczyły kwoty 2 000 000 euro*	**8 517 200 zł** (równowartość 2 000 000 euro)
Prawo do kwartalnego rozliczenia ryczałtu mają podatnicy, których przychody z działalności prowadzonej samodzielnie albo przychody spółki – w roku poprzedzającym rok podatkowy – nie przekroczyły kwoty stanowiącej równowartość 200 000 euro*	**851 720 zł** (równowartość 200 000 euro)

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok podatkowy. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł.

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19, 22, 24a, 24aa, 24b, 24ca, 24d, 24f, 28o, 24q, 24r, 38aa–38ad ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Dochody osób prawnych	19% podstawy opodatkowania
Dochody osób prawnych w przypadku: a) małych podatników, b) podatników rozpoczynających działalność – w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność	9% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pk 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) podatkową grupą kapitałową, w skład której wchodzi bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w części, w jakiej dochód tego banku pozostaje do sumy dochodów spółek wchodzących w skład tej podatkowej grupy kapitałowej	30% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, b) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową	27% podstawy opodatkowania

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, c) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową – którzy mają status małych podatników a ich przychody osiągnięte w roku podatkowym nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro; przeliczenia na złote dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł	17% podstawy opodatkowania	
Dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Dochody zagranicznej jednostki kontrolowanej uzyskane przez podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Podatek od przerzuconych dochodów	19% podstawy opodatkowania	
Dochody ze niezrealizowanych zysków	19% podstawy opodatkowania	
Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia walut wirtualnych	19% uzyskanego dochodu	
Dochody spółki nieruchomościowej, której udziały (akcje), ogół praw i obowiązków, tytuły uczestnictwa lub prawa o podobnym charakterze są zbywane	19% dochodu ze zbycia	
Przychody ze środka trwałego będącego budynkiem, który: 1) stanowi własność albo współwłasność podatnika, 2) został oddany w całości albo w części do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, 3) jest położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	0,035% podstawy opodatkowania* za każdy miesiąc	
Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych	10% podstawy opodatkowania	
Dochody z dysponowania prawami własności intelektualnej	5% podstawy opodatkowania	
Ryczałt od dochodów spółek (tzw. estoński CIT)	1) 10% podstawy opodatkowania – w przypadku małego podatnika oraz podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności; 2) 20% podstawy opodatkowania – w przypadku podatnika innego niż wskazany w pkt 1	
Stawka podatku od świadczenia lub mienia przekazanego lub postawionego do dyspozycji przez fundację rodzinną	15% podstawy opodatkowania	
Stawka podatku w przypadku fundacji rodzinnej prowadzącej działalność gospodarczą wykraczającą poza zakres ujęty przepisami	25% podstawy opodatkowania	

* Podstawę opodatkowania stanowi przychód odpowiadający sumie wartości początkowych środków trwałych ustalanej na pierwszy dzień każdego miesiąca wynikającej z prowadzonej ewidencji, pomniejszonej o kwotę 10 000 000 zł.

3.2. Mały podatnik CIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a pkt 10 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

eprasa.pl 7212c95a83

3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 11k i 11o ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Obowiązani do sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji lub innych zdarzeń są podatnicy:	Kiedy pojawia się obowiązek dokumentacyjny
dokonujący transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym	gdy wartość przekracza w roku obrotowym następujące progi dokumentacyjne: 1) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji towarowej; 2) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 3) 2 000 000 zł – w przypadku transakcji usługowej; 4) 2 000 000 zł – w przypadku innej transakcji niż określona w pkt 1–3
dokonujący transakcji kontrolowanej z podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub z zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeśli wartość transakcji wynosi: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa
dokonujący transakcji innej niż transakcja kontrolowana podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeżeli wartość transakcji za rok podatkowy, a w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi – za rok obrotowy, przekracza: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa

4. Amortyzacja

4.1. Jednorazowa amortyzacja

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16k ust. 7–21 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)
- art. 22k ust. 7–21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 22026 r. poz. 592 ze zm.)

Jednorazowa amortyzacja fabrycznie nowych środków trwałych*

Warunki jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych	w 2026 r.
Nabywcy fabrycznie nowych środków trwałych Podatnicy, którzy nabędą fabrycznie nowe środki trwałe zaliczone do grupy 3–6 i 8 KŚT w roku podatkowym, w którym środki zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 000 zł. Kwota obejmuje sumę odpisów amortyzacyjnych i wpłaty na poczet nabycia środka trwałego zaliczonej do kosztów uzyskania przychodów. Warunkiem jednorazowej amortyzacji tych środków jest, by: 1) wartość początkowa jednego środka trwałego, nabytego w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł lub 2) łączna wartość początkowa co najmniej dwóch środków trwałych nabytych w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł, a wartość początkowa każdego z nich przekraczała 3500 zł.	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **100 000 zł**

eprasa.pl 7212c95a83

Jednorazowa amortyzacja u małych podatników i podatników rozpoczynających działalność*

Zasady określania limitów w amortyzacji jednorazowej	w 2026 r.
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Do jednorazowej amortyzacji ma prawo podatnik rozpoczynający działalność i mały podatnik. Małym podatnikiem jest podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży w poprzednim roku nie przekroczyła równowartości 2 000 000 euro**. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy. **Ważne!** Nie można jednorazowo zamortyzować zakupu samochodów osobowych.	Małym podatnikiem jest podatnik, u którego przychód w 2025 r. nie przekroczył **8 517 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w roku podatkowym nie może przekroczyć równowartości kwoty 50 000 euro**	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **213 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych rozpoczynający działalność Jednorazowej amortyzacji nie mogą stosować podmioty rozpoczynające działalność, które zostały utworzone m.in. przez osoby fizyczne, które wniosły na poczet kapitału nowo utworzonego podmiotu uprzednio prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo albo składniki majątku tego przedsiębiorstwa o wartości przekraczającej łącznie równowartość w złotych kwoty co najmniej 10 000 euro**	**43 000 zł**

* Mali podatnicy oraz podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą, w związku z nabyciem środka trwałego mają prawo do skorzystania z preferencyjnej amortyzacji do limitu 50 000 euro albo zasad dotyczących jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych (do 100 000 zł). Muszą dokonać w tym zakresie wyboru.

** Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

4.2. Tabela stawek amortyzacji

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 1 do ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)
- załącznik nr 1 do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
01	2,5	10	Budynki niemieszkalne
		110	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej
		121	Lokale niemieszkalne
	4,5	102	Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kontroli ruchu powietrznego (wieże)
		104	Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i komory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)
	10	103	Kioski towarowe o kubaturze poniżej 500 m^3 – trwale związane z gruntem
		109	Domki kempingowe, budynki zastępcze – trwale związane z gruntem
		010	Plantacje wikliny
02	2,5	224	Budowle wodne, z wyłączeniem urządzeń melioracji wodnych, doków stałych zalądowionych, wałów i grobli
		21	Budowle sklasyfikowane jako budowle do uzdatniania wód, z wyjątkiem studni wierconych
		290	Budowle sportowe i rekreacyjne, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych
		291	Wieże przeciwpożarowe
		225	Urządzenia melioracji wodnych podstawowych
		226	Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych
	4,5	2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3	4
	10	211	Przewody sieci technologicznych wewnątrzzakładowych
		221	Urządzenia zabezpieczające ruch pociągów
	14	202	Wieże ekstrakcyjne
	20	200	Wieże wiertnicze, wieżomaszty
03	7	3	Kotły i maszyny energetyczne
	14	322	Silniki spalinowe na paliwo lekkie (niezespolone)
		323	Silniki spalinowe na paliwo ciężkie (niezespolone)
		324	Silniki spalinowe na paliwo gazowe (niezespolone)
		325	Silniki powietrzne
		343	Zespoły elektroenergetyczne przenośne z silnikami spalinowymi na paliwo lekkie
		344	Zespoły elektroenergetyczne z silnikami spalinowymi na paliwo ciężkie
		349	Reaktory jądrowe
04	7	431	Filtry (prasy) błotniarki Cedzidła mechaniczne
		450	Piece do przerobu surowców (z wyjątkiem pieców do przerobu surowców wielokomorowych)
		451	Piece do przetwarzania paliw (z wyjątkiem pieców koksowniczych)
		454	Piece do wypalania tunelowe
		473	Aparaty bębnowe
		475	Suszarki komorowe (z wyjątkiem suszarek z półkami obrotowymi i zgarniaczami)
	10	4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania
	14	41	Obrabiarki do metali
		44	Maszyny i urządzenia do przetłaczania i sprężania cieczy i gazów
		46	Aparaty do wymiany ciepła (z wyjątkiem wymienników przeponowych rurowych oraz chłodnic odmulin i prób kołowych rozkładni gazu)
		47	Maszyny, urządzenia i aparaty do operacji i procesów materiałowych, w tym suszarki z półkami obrotowymi i zgarniaczami (z wyjątkiem: – kolumn, – aparatów bębnowych, – suszarek komorowych bezpółkowych, tradycyjnych, owiewnych, półkowych owiewnych, próżniowych z grzejnymi półkami, suszarek z górnym i dolnym rozpylaniem cieczy oraz suszar ek z pneumatycznym rozpylaczem ciał stałych i innych suszarek, – odbieralnic hydraulicznych rozkładni gazu)
	18	449	Urządzenia dystrybucyjne do benzyny i olejów elektryczne i przepływomierze składowe do cieczy i paliw płynnych
		461	Wymienniki płynów obiegowych przy produkcji sody
		469	Chłodnice odmulin i prób kołowych rozkładni gazu
		472	Kolumny nitracyjne i denitracyjne
		479	Odbieralnice hydrauliczne rozkładni gazu
		481	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem chemicznym i elektrogalwanicznym
		482	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem cieplnym
		484	Urządzenia do spawania i napawania łukowego w ochronie gazów oraz do spawania i napawania plazmowego Wytwornice acetylenowe przenośne wysokiego ciśnienia Zgrzewarki oporowe i tarcicowe Urządzenia do metalizacji natryskowej i do natryskiwania tworzywami sztucznymi
		486	Maszyny i urządzenia do przygotowywania maszynowych nośników danych oraz maszyny analityczne
		488	Samodzielne urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania procesami
		489	Roboty przemysłowe
	20	434	Maszyny do zamykania słoi Maszyny do zamykania puszek
		461	Wymienniki przeponowe rurowe sklasyfikowane jako chłodnice kwasu siarkowego
	30	487	Zespoły komputerowe
05	7	506	Aparaty do rektyfikacji powietrza
		507	Krystalizatory Komory potne
		548	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji materiału zecerskiego
		583	Koparki i zwałowarki w kopalniach odkrywkowych węgla Koparki w piaskowniach przemysłu węglowego
	10	512	Maszyny i urządzenia do eksploatacji otworów wiertniczych
		513	Maszyny i urządzenia do przeróbki mechanicznej rud i węgla

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3	4
		514	Maszyny i urządzenia aglomerowni
			Maszyny i urządzenia wielkopiecowe
			Maszyny i urządzenia hutnicze stalowni
			Nożyce hutnicze do cięcia na gorąco, tabor hutniczy, walcowniczy
			Inne maszyny, urządzenia i aparaty hutnicze
		520	Maszyny i urządzenia dla przemysłu kamieniarskiego:
			Traki ramowe i tarczowe
			Cyrkularki
			Szlifierki
			Tokarki i wiertarki do kamienia
			Kombajny do robót przygotowawczych
		523	Maszyny i urządzenia dla przemysłu cementowego
		525	Autoklawy
		529	Maszyny i urządzenia do produkcji elementów z lastriko i sztucznego kamienia
		56	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu rolnego
		582	Maszyny do robót drogowych:
			pojemniki do bitumu stalowe o pojemności powyżej 20 000 l
			odśnieżarki dróg, ulic i placów o mocy silników powyżej 120 KM
	14	50	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu chemicznego
		517	Maszyny i urządzenia torfiarskie
		52	Maszyny dla przemysłu surowców mineralnych
		53	Maszyny do produkcji wyrobów z metali i tworzyw sztucznych
		54	Maszyny, urządzenia i aparaty do obróbki i przerobu drewna, produkcji wyrobów z drewna oraz maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu papierniczego i poligraficznego
		55	Maszyny i urządzenia do produkcji wyrobów włókienniczych i odzieżowych oraz do obróbki skóry i produkcji wyrobów z niej
		561	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji napojów
		568	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu piekarniczego (z wyjątkiem pieców ceramicznych, cyklotermicznych i specjalnych)
		57	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu spożywczego
		59	Maszyny, urządzenia i narzędzia rolnicze i gospodarki leśnej
	18	505	Piece prażalnicze fluidezyjne
		51	Maszyny, urządzenia i aparaty wiertnicze, górnicze, gazownicze, odlewnicze, torfiarskie oraz geodezyjne i kartograficzne
		58	Maszyny do robót ziemnych, budowlanych i drogowych
	20	506	Odgazowywacze
		510	Maszyny i urządzenia wiertnicze
		511	Obudowy zmechanizowane
		518	Aparaty i urządzenia do:
			pomiarów magnetycznych,
			pomiarów geologicznych,
			pomiarów sejsmicznych i radiometrycznych,
			elektrycznego profilowania odwiertów, karotażu gazowego,
			perforacji otworów wiertniczych
		535	Aparaty specjalne do wytwarzania kwasu wolframowego i maszyny do redukcyjnych, próżniowych i specjalnych wytopów metali
			Maszyny do produkcji węglanów i past emulsyjnych Urządzenia do produkcji półprzewodników
		579	Dystrybutory Młynki młotkowe
			Maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych na mąkę pastewną i tłuszcze utylizacyjne
			Inne maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych
		580	Maszyny do robót ziemnych i fundamentowych
		581	Maszyny do robót budowlanych
		582	Szczotki mechaniczne i osprzęt do utrzymania dróg
	25	501	Aparaty szklane i porcelanowe do destylacji Porcelanowe młyny kulowe
		511	Maszyny górnicze, z wyłączeniem obudów zmechanizowanych
		524	Piece do topienia żużla wielkopiecowego i bazaltu
		571	Autoklawy do hydrolizy
			Neutralizatory stalowe oraz neutralizatory i hydrolizatory betonowe lub murowane
		581	Wibratory
			Wibromłoty oraz zacieraczki do tynku

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3	4
06	4,5	600	Zbiorniki naziemne ceglane
		601	Zbiorniki naziemne betonowe (z wyjątkiem wyposażonych w wykładzinę chemoodporną dla kwasu ponitracyjnego)
		623	Urządzenia telefoniczne systemów nośnych na liniach WN
		641	Wyciągi kopalniane (bez wyciągów przy głębieniu szybów)
		648	Towarowe kolejki linowe i dźwignice linowe
		656	Akumulatory hydrauliczne
		660	Wagi pojazdowe, wagonowe i inne wbudowane
	10	6	Urządzenia techniczne
	18	61	Urządzenia rozdzielcze i aparatura energii elektrycznej przewoźna
		641	Dźwigniki, wciągarki i wciągniki przejezdne oraz nieprzejezdne, kołowroty, wyciągniki (z wyjątkiem kołowrotów szybowych oraz wyciągników kopalnianych łącznie z wyciągami przy głębieniu szybów, a także wyciągi kolei i kolejek linowych)
		662	Projektory przenośne 16 mm i 35 mm
		681	Kontenery
	20	629	Telefony komórkowe
		669	Kasy fiskalne i rejestrujące (z wyjątkiem zaliczonych do poz. 04 – zespoły komputerowe)
		633	Baterie akumulatorów elektrycznych stacjonarnych
			Baterie akumulatorów elektrycznych zasadowych
		662	Ekrany kinowe
		644	Przenośniki w kopalniach i zakładach przetwórczych rud i węgla
		664	Urządzenia do przeprowadzania badań technicznych
	25	644	Przenośniki zgrzebłowe ciężkie i lekkie
07	7	70	Tabor kolejowy naziemny
		71	Tabor kolejowy podziemny
		72	Tabor tramwajowy
		73	Pozostały tabor szynowy naziemny
		77	Tabor pływający
	14	700	Drezyny i przyczepy do drezyn
		710	Lokomotywy akumulatorowe
			Lokomotywy ognioszczelne i typu „Karlik” Wozy kopalniane
		770	Kontenerowce
		773	Wodoloty
		780	Samoloty
		781	Śmigłowce
		743	Samochody specjalne
		745	Trolejbusy i samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym
		746	Ciągniki
		747	Naczepy i przyczepy
		76	Pozostały tabor bezszynowy (wózki jezdniowe akumulatorowe, widłowe i inne wózki jezdniowe)
	18	745	Pozostałe samochody o napędzie elektrycznym
		783	Balony
		789	Pozostałe środki transportu lotniczego
		79	Pozostałe środki transportu
	20	740	Motocykle, przyczepy i wózki motocyklowe
		741	Samochody osobowe
		742	Samochody ciężarowe
		744	Autobusy i autokary
		782	Szybowce
08	10	805	Wyposażenie kin, teatrów, placówek kulturalno-oświatowych oraz instrumenty muzyczne
		806	Kioski, budki, baraki, domki kempingowe – niezwiązane trwale z gruntem
	14	803	Maszyny biurowe piszące, liczące i licząco-piszące Dalekopisy do maszyn matematycznych
	20	8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie
	25	801	Elektroniczna aparatura kontrolno-pomiarowa do przeprowadzania badań laboratoryjnych
		802	Aparaty i sprzęt do hydro- i mechanoterapii
		804	Wyposażenie cyrkowe

1. Za pogorszone warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. a, uważa się używanie tych środków trwałych pod ciągłym działaniem wody, par wodnych, znacznych drgań, nagłych zmian temperatury oraz innych czynników powodujących przyspieszenie zużycia obiektu.

eprasa.pl 7212c95a83

2. Za złe warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. b, uważa się używanie tych środków trwałych pod wpływem niszczących środków chemicznych, a zwłaszcza gdy służą one produkcji, wytwarzaniu lub przechowywaniu żrących środków chemicznych. Dotyczy to również przypadków silnego działania na budynek lub budowlę niszczących środków chemicznych rozproszonych w atmosferze, wodzie lub wydzielających się w postaci oparów, których źródłem są inne obiekty znajdujące się w pobliżu.
3. Przez maszyny, urządzenia i środki transportu wymagające szczególnej sprawności technicznej, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 2, rozumie się te obiekty, które używane są w pracy na trzy zmiany, mimo że nie działają ze swej istoty w ruchu ciągłym, używane w warunkach terenowych, w warunkach leśnych, pod ziemią lub innych wskazujących na bardziej intensywne zużycie.
4. Przez maszyny i urządzenia grupy 4–6 i 8 Klasyfikacji, poddanych szybkiemu postępowi technicznemu, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 3, rozumie się maszyny, urządzenia i aparaturę, w których zastosowane są układy mikroprocesorowe lub systemy komputerowe, spełniające założone funkcje dzięki wykorzystaniu w nich najnowszych zdobyczy techniki, a także pozostałą aparaturę naukowo-badawczą i doświadczalno-produkcyjną.

5. VAT

5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe*	Limit w 2026 r.
Podatnicy kontynuujący działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, u którego wartość sprzedaży netto nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty	240 000 zł
Podatnicy rozpoczynający działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju rozpoczynającego działalność, u którego przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej działalności kwoty wyliczonej według wzoru	$\frac{240\,000\ \text{zł} \times \text{liczba dni prowadzenia działalności}}{365}$

* Zwolnienie przysługuje do momentu przekroczenia w trakcie roku podatkowego kwoty limitu. Zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono tę kwotę.

5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113a i art. 113b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla podatnika z innego kraju UE

Lp.	W 2026 r. zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:
1.	całkowita roczna wartość dostaw towarów i świadczenia usług dokonanych przez podatnika w roku podatkowym, dla których miejscem opodatkowania jest terytorium Unii Europejskiej, z wyłączeniem podatku od wartości dodanej, w tym wartość sprzedaży na terytorium kraju, z wyłączeniem podatku, zwana dalej „rocznym obrotem na terytorium Unii Europejskiej", nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	wartość sprzedaży u tego podatnika, z wyłączeniem podatku, nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym limitu wartości sprzedaży obowiązującego krajowych podatników VAT, czyli kwoty **240 000 zł** określonej w art. 113 ust. 1 ustawy o VAT albo indywidualnego limitu zwolnienia podmiotowego wyliczanego proporcjonalnie – w przypadku podatników rozpoczynających działalność, o których mowa w art. 113 ust. 9 ustawy o VAT (zob. pkt 5.1)[2]. Do obliczenia wartości sprzedaży należy odpowiednio stosować art. 113 ust. 2 ustawy o VAT.
3.	podatnik nie dokonuje na terytorium kraju dostaw towarów ani świadczenia usług, o których mowa w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT, czyli rodzajów dostaw i usług, które wyłączają prawo do korzystania z krajowego zwolnienia podmiotowego.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

eprasa.pl 7212c95a83

Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

[2] Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla krajowego podatnika VAT

Lp.	Podatnik, który posiada siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, może skorzystać ze zwolnienia dla dostaw towarów i świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska, pod warunkiem że:
1.	Jego roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej nie przekroczył w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	Spełnia warunki zwolnienia określone przez państwo członkowskie, w którym chce korzystać ze zwolnienia.
3.	Złoży powiadomienie o zamiarze skorzystania ze zwolnienia, zwane „uprzednim powiadomieniem".
4.	Otrzyma informację o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego poprzedzonego kodem PL i zawierającego kod EX, zwanego „polskim numerem identyfikacyjnym EX", na potrzeby korzystania ze zwolnienia albo potwierdzenie o nadaniu takiego numeru – w przypadku gdy w uprzednim powiadomieniu podatnik wskazał więcej niż jedno państwo członkowskie, w którym zamierza korzystać ze zwolnienia.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

UWAGA! W przypadku gdy roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej podatnika w poprzednim lub bieżącym roku podatkowym przekroczył kwotę 100 000 euro właściwy naczelnik urzędu skarbowego niezwłocznie wydaje postanowienie o dezaktywacji polskiego numeru identyfikacyjnego EX, na które służy zażalenie i które podlega natychmiastowemu wykonaniu, oraz dezaktywuje ten numer.

5.3. Mały podatnik VAT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 25 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Limity obrotu uprawniające do korzystania ze statusu małego podatnika VAT w 2026 r.

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**8 517 000 zł** (2 000 000 euro)
Podatnik prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisu – jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**192 000 zł** (45 000 euro)
Podatnik rozpoczynający w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności opodatkowanych VAT, gdy przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży odpowiednio kwoty 2 000 000 euro lub 45 000 euro	

Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (www.nbp.pl).

5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ust. 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Podmiot uprawniony	Podatnik, który rozpoczął ewidencjonowanie obrotu na kasie (kasach) rejestrujących
Podstawa obliczenia ulgi	Kwoty wydatkowane na zakup każdej z kas rejestrujących
Wysokość ulgi	**90%** ceny zakupu kasy rejestrującej (netto), nie więcej niż **700 zł**
Uprawnienie podatnika	Prawo do odliczenia kwoty ulgi na zakup kasy rejestrującej od należnego podatku VAT lub prawo otrzymania zwrotu tego wydatku

eprasa.pl 7212c95a83

5.5. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Wartość WNT uprawniająca do wyłączenia od podatku VAT w 2026 r.*

Lp.	Podmioty zwolnione z obowiązku rozliczenia WNT	Warunki zwolnienia z obowiązku rozliczenia WNT	
1.	Rolnicy ryczałtowi dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej	**Warunek 1.** Całkowita wartość WNT w poprzednim roku nie przekroczyła kwoty **50 000 zł**	**Warunek 2.** Całkowita wartość WNT w trakcie roku nie przekroczy kwoty **50 000 zł**
2.	Podatnicy, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane VAT i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług		
3.	Podatnicy, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9		
4.	Osoby prawne, które nie są podatnikami		

* Wyłączenie nie ma zastosowania, jeżeli przedmiotem nabycia są:
- nowe środki transportu,
- wyroby akcyzowe.

5.6. INTRASTAT – progi statystyczne

- źródło: komunikat GUS pt. „Wartości progów statystycznych na 2026 r. w systemie INTRASTAT" – www.stat.gov.pl

Rodzaj progu statystycznego	Rodzaj obrotu	Próg statystyczny obowiązujący w 2026 r.
Próg podstawowy	dla przywozu	6 000 000 zł
	dla wywozu	2 800 000 zł
Próg szczegółowy	dla przywozu	105 000 000 zł
	dla wywozu	148 000 000 zł

5.7. Sprzedaż towarów na odległość

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7a, art. 22 ust. 1 pkt 1a), art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny	Dotyczy to przesyłek, których wartość nie przekracza
	w 2026 r.
W przypadku gdy podatnik ułatwia, poprzez interfejs elektroniczny, sprzedaż na odległość towarów importowanych w przesyłkach o wartości rzeczywistej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 150 euro, uznaje się, że podatnik ten samodzielnie otrzymał towary i dokonał ich dostawy.	639 zł

Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość – miejsce dostawy towarów

Lp.	W przypadku wewnątrzwspólnotowej sprzedaży towarów na odległość miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy, z wyjątkiem, gdy łącznie zostaną spełnione następujące warunki:
1	2
1.	Dostawca posiada siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu tylko na **terytorium jednego państwa członkowskiego**

eprasa.pl 7212c95a83

1	2
2.	**Towary są wysyłane** lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1
3.	**Suma:** ▪ całkowitej wartości dostaw towarów wysyłanych lub transportowanych na terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 2, oraz ▪ całkowitej wartości usług, o których mowa w art. 28k ust. 1 ustawy o VAT świadczonych na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 28k ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT, pomniejszona o kwotę podatku lub podatku od wartości dodanej, **nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego ani w poprzednim roku podatkowym kwoty 10 000 euro** lub jej równowartości wyrażonej w walucie krajowej państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, przy czym w przypadku dostawcy posiadającego siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, tylko na terytorium kraju, **wyrażona w złotych równowartość kwoty w euro wynosi 42 000 zł.**

UWAGA! Jeżeli w trakcie roku podatkowego limit wskazany w pkt 3 **(10 000 euro lub odpowiednio 42 000 zł)** zostanie przekroczony, miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy – począwszy od dostawy, w związku z którą przekroczono tę kwotę.

6. Podatek od czynności cywilnoprawnych

6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 i 9 ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 191)

Rodzaj czynności	Stawka
1	2
Umowa sprzedaży: – nieruchomości – rzeczy ruchomych – prawa użytkowania wieczystego – własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego – spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego – wynikających z prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym	**2%**
Umowa sprzedaży szóstego i kolejnych lokali mieszkalnych	**6%**
Umowa sprzedaży innych praw majątkowych	**1%**
Umowa zamiany, dożywocia, o dział spadku, o zniesienie współwłasności oraz darowizny: – przy przeniesieniu własności: nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym – przy przeniesieniu własności innych praw majątkowych	**2%** **1%**
Umowa ustanowienia odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności	**1%**
Umowa pożyczki oraz depozytu nieprawidłowego	**0,5%***
Ustanowienie hipoteki: – na zabezpieczenie wierzytelności istniejących – od kwoty zabezpieczonej wierzytelności – na zabezpieczenie wierzytelności o wysokości nieustalonej	 **0,1%** **19 zł**
Umowa spółki	**0,5%**

* Stawka podatku wynosi 20%, jeżeli przed organem podatkowym w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, postępowania podatkowego lub kontroli celno-skarbowej:
1) podatnik powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, depozytu nieprawidłowego lub ustanowienia użytkowania nieprawidłowego albo ich zmiany, a należny podatek od tych czynności nie został zapłacony;
2) biorący pożyczkę, o którym mowa w art. 9 pkt 10 lit. b, powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, a nie spełnił warunku udokumentowania otrzymania pieniędzy na rachunek bankowy albo jego rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub przekazem pocztowym.

eprasa.pl 7212c95a83

Limitowane kwotowo zwolnienia z PCC

Lp.	Rodzaj czynności zwolnionej z PCC	Ograniczenie kwotowe zwolnienia
1.	Sprzedaż rzeczy ruchomej	Zwolnienie obowiązuje, jeżeli cena sprzedaży nie przekracza **1000 zł**
2.	Pożyczka pieniężna udzielona na podstawie umowy zawartej między osobami bliskimi (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, rodzeństwo, ojczym lub macocha)	Zwolnienie dotyczy pożyczek w wysokości przekraczającej **36 120 zł** Warunkiem zwolnienia jest: – złożenie deklaracji PCC w terminie 14 dni od zawarcia umowy pożyczki – wpłata pożyczki na rachunek pożyczkobiorcy lub przekazanie pożyczki przekazem pocztowym
3.	Pożyczka udzielona na podstawie umowy zawartej z osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w podatku od spadków i darowizn (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie)	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **36 120 zł**
4.	Pożyczki udzielane na podstawie umów z innymi osobami niż wymienione w pkt 2 i 3	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **1000 zł**

7. Podatki lokalne

7.1. Podatek od nieruchomości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 26 lipca 2026 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2027 (M.P. z 2026 r. poz. 741)

Kwoty stawek podatku od nieruchomości określa uchwała rady gminy w wysokości nie wyższej niż stawki podane w tabeli poniżej.

Przedmiot podatku	Maksymalna stawka podatku w 2027 r.
Budynki mieszkalne lub ich części	**1,29 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	**36,49 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	**17,09 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń	**7,47 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Pozostałe budynki lub ich części, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**12,33 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budowle	**2%** wartości
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	**1,49 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	**7,35 zł** od 1 ha powierzchni
Pozostałe grunty, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**0,80 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z 9 października 2015 r. o rewitalizacji, i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	**4,85 zł** od 1 m^2 powierzchni

eprasa.pl 7212c95a83

7.2. Podatek od środków transportowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 10 ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 października 2025 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2026 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1113)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 23 lipca 2026 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2027 (M.P. z 2026 r. poz. 741)

Stawki podatku od środków transportowych określa uchwała rady gminy, na terenie której podatnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę. Uchwała rady gminy określa wysokość stawek podatku od środków transportowych w granicach stawek minimalnych i maksymalnych podanych w tabeli poniżej.

Stawki maksymalne w 2027 r.		**Stawki minimalne w 2026 r.***			
Podział stawek w zależności od dopuszczalnej masy całkowitej lub liczby miejsc siedzących (w przypadku autobusów)	**Maksymalna stawka podatku nie może przekroczyć**	**Dopuszczalna masa całkowita w tonach**		**Minimalna stawka podatku w złotych**	
		Nie mniej	**Mniej niż**	**Oś z zawieszeniem pneumatycznym lub równoważnym**	**Inne systemy zawieszenia**
1	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton					
– powyżej 3,5 do 5,5 tony włącznie – powyżej 5,5 do 9 ton włącznie – powyżej 9 ton	1293,09 zł 2157,14 zł 2588,54 zł	–	–	–	–
2. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton					
–	4939,57 zł	Dwie osie			
		12	13	0	136,13
		13	14	136,13	376,18
		14	15	376,18	529,95
		15		529,95	1199,27
		Trzy osie			
		12	17	136,13	236,78
		17	19	236,78	485,68
		19	21	485,68	630,63
		21	23	630,63	971,34
		23	25	971,34	1510,12
		25		971,34	1510,12
		Cztery osie i więcej			
		12	25	630,63	639,49
		25	27	639,49	997,90
		27	29	997,90	1584,23
		29	31	1584,23	2349,79
		31		1584,23	2349,79
3. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton					
–	3019,91 zł	–	–	–	–
4. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton					
– do 36 ton włącznie – powyżej 36 ton	3817,95 zł 4939,57 zł	Dwie osie			
		12	18	0	36,54
		18	25	254,50	460,25
		25	31	536,59	880,65
		31		1353,03	1856,37

* Na dzień publikacji dodatku „Wskaźniki i stawki – październik 2026 r." stawki minimalne na 2027 r. nie zostały jeszcze ogłoszone.

eprasa.pl 7212c95a83

1	3	4	5	6	7
		Trzy osie i więcej			
		12	40	1193,73	1650,62
		40		1650,62	2441,61
5. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą do 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
–	2588,54 zł	–	–	–	–
6. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
– do 36 ton włącznie	3019,91 zł	Jedna oś			
– powyżej 36 ton	3817,95 zł	12	18	0	24,39
		18	25	170,40	306,48
		25		306,48	537,69
		Dwie osie			
		12	28	201,40	296,54
		28	33	587,47	814,27
		33	38	814,27	1236,87
		38		1100,79	1628,50
		Trzy osie i więcej			
		12	38	648,33	902,75
		38		902,75	1226,92
7. Autobusy					
W zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:		–	–	–	–
– mniejszej niż 22 miejsca	3056,57 zł				
– równej lub większej niż 22 miejsca	3864,33 zł				

7.3. Podatek rolny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1344 ze zm.)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1085)

Przedmiot opodatkowania:	Stawka podatku w 2026 r.
1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych (równowartość pieniężna 2,5 dt* żyta)	**166,05 zł**
1 ha gruntów pozostałych (równowartość pieniężna 5 dt* żyta)	**332,10 zł**

* Średnia cena skupu żyta za 11 kwartałów, będąca podstawą do ustalenia podatku rolnego na 2026 r. wynosi 66,42 zł za 1 dt.

7.4. Podatek leśny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4 ustawy z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 176)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2025 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1086)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako lasy (z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna)	**61,90 zł**

* Równowartość pieniężna 0,220 m^3 drewna obliczana według średniej ceny sprzedaży drewna za I–III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy. Średnia cena sprzedaży drewna, obliczona według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za I–III kwartał 2025 r. – 281,37 za 1 m^3.

eprasa.pl 7212c95a83

7.5. Opłata reklamowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 pkt 1 lit. g) i h) ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat reklamowych. W tabeli podajemy górną wysokość tej opłaty.

Część opłaty	Przedmiot opodatkowania	Maksymalna stawka dzienna opłaty w 2027 r.
stała	Tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe służące ekspozycji reklam	**4,00 zł**
zmienna	Powierzchnia tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego służącego ekspozycji reklam	**0,37 zł** za 1 m^2

7.6. Opłata od posiadania psów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18a, art. 19 pkt 1 lit. f ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Obowiązek zapłaty opłaty od posiadania psów oraz wysokość stawek i terminy płatności może określić uchwałą rada gminy.

Przedmiot opłaty	Maksymalna stawka opłaty w 2027 r.
Posiadanie psa	**191,32 zł** od jednego psa

7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 pkt 1 lit. a), b), c) i d) ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Wysokość stawek, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłat może określić uchwałą rada gminy. Kwoty stawek określone przez gminę w uchwale nie mogą przekroczyć stawek podanych w tabeli.

Rodzaj opłaty	Maksymalna stawka dzienna w 2027 r.
opłata targowa	**1208,45 zł**
opłata miejscowa	**3,56 zł**
opłata miejscowa w miejscowościach posiadających status obszaru ochrony uzdrowiskowej	**5,03 zł**
opłata uzdrowiskowa	**6,86 zł**

8. Podatek od spadków i darowizn

8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478 ze zm.)

Osoby, którym przysługuje zwolnienie z podatku od spadków i darowizn
1. Małżonek
2. Zstępni (za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)
3. Wstępni (za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)

eprasa.pl 7212c95a83

4. Pasierbowie
5. Rodzeństwo
6. Ojczym
7. Macocha
Warunki zwolnienia
1. Zgłoszenie nabycia do US w terminie 6 miesięcy licząc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego
2. Udokumentowanie otrzymania środków pieniężnych na rachunek lub przekazem pocztowym (dotyczy nabycia środków pieniężnych w kwocie przekraczającej wartość **36 120 zł**)

8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9 i 14 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478 ze zm.)

Kwota wolna od podatku dla nabywców zaliczanych do:		
I grupy podatkowej	**II grupy podatkowej**	**III grupy podatkowej**
małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha i teściowie	zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych	inni nabywcy
36 120 zł	**27 090 zł**	**5733 zł**

UWAGA! Za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

8.3. Skale podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 28 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia kwot wartości rzeczy i praw majątkowych zwolnionych od podatku od spadków i darowizn i niepodlegających opodatkowaniu tym podatkiem oraz skal podatkowych, według których oblicza się ten podatek (Dz.U. z 2023 r. poz. 1226)

Podatek od spadków i darowizn oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku.

Skale podatku od spadków i darowizn dla I, II i III grupy podatkowej

Kwoty nadwyżki ponad kwotę wolną		**Podatek wynosi**
ponad	**do**	
1) od nabywców zaliczonych do **I** grupy podatkowej		
	11 833 zł	3%
11 833 zł	23 665 zł	355 zł i 5% nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		946 zł 60 gr i 7% od nadwyżki ponad 23 665 zł
2) od nabywców zaliczonych do **II** grupy podatkowej		
	11 833 zł	7%
11 833 zł	23 665 zł	828 zł 40 gr i 9% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		1893 zł 30 gr i 12% od nadwyżki ponad 23 665 zł
3) od nabywców zaliczonych do **III** grupy podatkowej		
	11 833 zł	12%
11 833 zł	23 665 zł	1420 zł i 16% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		3313 zł 20 gr i 20% od nadwyżki ponad 23 665 zł

eprasa.pl 7212c95a83

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki

1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Rok kalendarzowy	Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Podstawa prawna
2026	**282 600 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 1206

1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Maksymalna podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Podstawa prawna
styczeń–grudzień 2026 r.	**23 550 zł** (tj. 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia)	M.P. z 2025 r. poz. 1216

1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16, art. 22 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)
- art. 79 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Składki na ubezpieczenia	Finansujący	
	pracodawca	pracownik
Emerytalne	9,76%	9,76%
Rentowe	6,50%	1,50%
Chorobowe	–	2,45%
Wypadkowe	stopa procentowa składki jest ustalana w sposób opisany poniżej	–
Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP)	1,5%	–
Zdrowotne	–	9%
FP i FS	2,45%	–
FGŚP	0,10%	–

1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27–33 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1644 ze zm.)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1874.)

eprasa.pl 7212c95a83

Stopa procentowa składki wypadkowej od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Okres obowiązywania	Rodzaj płatnika	Stopa procentowa składki wypadkowej
1.04.2025–31.03.2026	Płatnik składek podlegający wpisowi do rejestru REGON, zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych	**1,67%** (50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy)
	Płatnik składek niepodlegający wpisowi do rejestru REGON	

Grupy działalności, kategorie ryzyka i stopy procentowe składki na ubezpieczenie wypadkowe dla grup działalności od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Lp.	Grupa działalności	Kod PKD	Kategoria ryzyka	Stopa procentowa składki (%)
1	2	3	4	5
1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	A-01	5	1,47
2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	A-02	6	1,73
3	Rybactwo	A-03	4	1,20
4	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	B-05	12	3,33
5	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	B-06	6	1,73
6	Górnictwo rud metali	B-07	8	2,26
7	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	B-08	6	1,73
8	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	B-09	12	3,33
9	Produkcja artykułów spożywczych	C-10	4	1,20
10	Produkcja napojów	C-11	4	1,20
11	Produkcja wyrobów tytoniowych	C-12	4	1,20
12	Produkcja wyrobów tekstylnych	C-13	4	1,20
13	Produkcja odzieży	C-14	2	0,67
14	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	C-15	3	0,93
15	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	C-16	6	1,73
16	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	C-17	5	1,47
17	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	C-18	3	0,93
18	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	C-19	5	1,47
19	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	C-20	4	1,20
20	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	C-21	3	0,93
21	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	C-22	5	1,47
22	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	C-23	5	1,47
23	Produkcja metali	C-24	6	1,73
24	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	C-25	5	1,47
25	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	C-26	3	0,93
26	Produkcja urządzeń elektrycznych	C-27	4	1,20
27	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	C-28	5	1,47
28	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	C-29	4	1,20
29	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	C-30	5	1,47
30	Produkcja mebli	C-31	4	1,20
31	Pozostała produkcja wyrobów	C-32	4	1,20
32	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	C-33	6	1,20
33	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D-35	4	1,20
34	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	E-36	4	1,20
35	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	E-37	5	1,47
36	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	E-38	6	1,73

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3	4	5
37	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	E-39	4	1,20
38	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	F-41	3	0,93
39	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	F-42	5	1,47
40	Roboty budowlane specjalistyczne	F-43	3	0,93
41	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	G-45	2	0,67
42	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	G-46	3	0,93
43	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	G-47	3	0,93
44	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	H-49	3	0,93
45	Transport wodny	H-50	4	1,20
46	Transport lotniczy	H-51	2	0,67
47	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	H-52	4	1,20
48	Działalność pocztowa i kurierska	H-53	4	1,20
49	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	I	2	0,67
50	Informacja i komunikacja	J	2	0,67
51	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	2	0,67
52	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	2	0,67
53	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	M	2	0,67
54	Wynajem i dzierżawa	N-77	3	0,93
55	Działalność związana z zatrudnieniem	N-78	3	0,93
56	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	N-79	2	0,67
57	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	N-80	3	0,93
58	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	N-81	4	1,20
59	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	N-82	2	0,67
60	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, organizacje i zespoły eksterytorialne	O, U	2	0,67
61	Edukacja	P	3	0,93
62	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	4	1,20
63	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	R	2	0,67
64	Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	S, T	2	0,67

1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 79, art. 79a, art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i jej wysokość

Ubezpieczeni	Miesięczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej w 2026 r.	Wysokość składki zdrowotnej w 2026 r.
1	2	3
pracownik	Przychód uzyskany z umowy o pracę pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	9% podstawy wymiaru
zleceniobiorca	Przychód uzyskany z umowy zlecenia pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	
osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurent, którzy z tego tytułu pobierają wynagrodzenie,	Kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobieranego z tytułu powołania	

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3
z wyłączeniem osób uzyskujących przychody na podst. art. 13 pkt 5 i 6 ustawy o pdof (m.in. z tytułu wykonywania czynności związanych z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich) których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł		
osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą	**Skala podatkowa** – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Podatek liniowy – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	4,9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Karta podatkowa – 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego 1 stycznia danego roku (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru czyli **432,54 zł**
	Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – **60%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r. włącznie z wypłatami z zysku (5537,18 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły od początku roku 60 tys. zł, – **100%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (9228,64 zł), jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł, – **180%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (16611,55 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 300 tys. zł	9% podstawy wymiaru **498,35 zł** 9% podstawy wymiaru **830,58 zł** 9% podstawy wymiaru **1495,04 zł**
	Pozostałe osoby prowadzące pozarolniczą działalność (wspólnicy spółek, twórcy i artyści) – kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (9228,64 zł)	9% podstawy wymiaru **830,58 zł**
	Osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osobami korzystającymi z „ulgi na start” – 75% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (6921,48 zł)	9% podstawy wymiaru **622,93 zł**

1.6. Składka na FGŚP

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
2026	**0,10%** kwot wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe bez ograniczenia

1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 25 i 26 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy
2026	**2,45%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne bez ograniczenia (w tym 1% na FP i 1,45% na FS)

eprasa.pl 7212c95a83

1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Emerytur Pomostowych
2026	**1,5%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 ust. 8 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Kwota prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w 2026 r. wynosi 9420 zł

Składki na ubezpieczenia społeczne i FP	Styczeń–grudzień 2026 r.
Podstawa wymiaru	**5652 zł** (tj. 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na 2026 r.)
Składki na ubezpieczenie: – emerytalne – rentowe – chorobowe – wypadkowe	 **1103,27 zł** (tj. 19,52%) **452,16 zł** (tj. 8%) **138,47** (tj. 2,45%) liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności
Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	**138,47 zł** (tj. 2,45%)

1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6a, art. 18a, art. 18aa ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Preferencje składkowe dla rozpoczynających działalność

Lp.	Rodzaje preferencji	Okres korzystania z ulgi	Na czym polega ulga
1.	Działalność nierejestrowana	Od dnia rozpoczęcia działalności do dnia przekroczenia przychodu w kwocie 225% płacy minimalnej w kwartale	Przedsiębiorca nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS oraz składki zdrowotnej
2.	Ulga na start	Pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności (z wyjątkiem działalności wymienionej w pkt 1)	Przedsiębiorca: – nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS, – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej
3.	Składki preferencyjne	Okres kolejnych 24 miesięcy prowadzenia działalności – przypadający po okresie ulgi na start – zob. pkt 2)	Przedsiębiorca: – ma obowiązek odprowadzania składek na ZUS obliczonych od obniżonej podstawy wymiaru (30% minimalnego wynagrodzenia), – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej (zob. tab. „Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność”)

Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność

Składki na ubezpieczenia społeczne	2026 r.
1	2
Podstawa wymiaru	**1441,80 zł** (tj. 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, które w tym okresie wynosi 4806 zł)

eprasa.pl 7212c95a83

1	2
Składki na ubezpieczenie:	
– emerytalne	**281,44 zł** (tj. 19,52%)
– rentowe	**115,34 zł** (tj. 8%)
– chorobowe	**35,32 zł** (tj. 2,45%)
– wypadkowe	liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności

1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18c ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres	Wysokość współczynnika
2026 r.	0,5*

* Współczynnik stały stosowany do wyliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, których roczny przychód z tytułu tej działalności w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył 120 000 zł. W tym przypadku podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne należy wyliczyć od średniomiesięcznego dochodu z poprzedniego roku kalendarzowego pomnożonego przez współczynnik.

1.12 Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–27, art. 31–32 ustawy z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 192 ze zm.)

Uczestnik PPK	Podmiot zatrudniający	Państwo
▪ wpłata podstawowa 2% wynagrodzenia* ▪ wpłata dodatkowa do 2% wynagrodzenia	▪ wpłata podstawowa 1,5% wynagrodzenia ▪ wpłata dodatkowa do 2,5% wynagrodzenia	▪ wpłata powitalna 250 zł ▪ dopłaty roczne 240 zł

* Zarabiający poniżej 1,2-krotności minimalnego wynagrodzenia mogą deklarować wpłatę podstawową od 0,5%.

1.13. Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w II kwartale 2026 r. wyniosło 9233,13 zł (komunikat Prezesa GUS z 10 sierpnia 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w II kwartale 2026 r. – M.P. z 2026 r. poz. 779).

- **I rok nauki pracownika młodocianego**

Okres ubezpieczenia	wrzesień–listopad 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**738,65 zł** (nie mniej niż 8% przeciętnego wynagrodzenia w II kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**72,09 zł** (tj. 9,76%)	**72,09 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**48,01 zł** (tj. 6,5%)	**11,08 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**18,10 zł** (tj. 2,45%)

eprasa.pl 7212c95a83

- II rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	wrzesień–listopad 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**830,98 zł** (nie mniej niż 9% przeciętnego wynagrodzenia w II kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**81,10 zł** (tj. 9,76%)	**81,10 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**54,01 zł** (tj. 6,5%)	**12,46 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**20,36 zł** (tj. 2,45%)

- III rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	wrzesień–listopad 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**923,31 zł** (nie mniej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia w II kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**90,12 zł** (tj. 9,76%)	**90,12 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**60,02 zł** (tj. 6,5%)	**13,85 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**22,62 zł** (tj. 2,45%)

1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 81 ust. 8 pkt 10 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)
- art. 6 ust. 1 pkt 19, art. 18 ust. 5b, ust. 14 i 15 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres obowiązywania	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe		Ubezpieczenie zdrowotne
	Maksymalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)	Minimalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia)	Podstawa wymiaru składki (równa kwocie specjalnego zasiłku opiekuńczego)
2026 r.	**5652 zł**	**3604,50 zł**	**620,00 zł**

1.15. Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 17, art. 40 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa KRUS z 27 sierpnia 2026 r. w sprawie wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w IV kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 885)

eprasa.pl 7212c95a83

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników za IV kwartał 2026 r.							
Status ubezpieczonego i wielkość gospodarstwa rolnego	Wysokość składek na ubezpieczenie w zł						Składki łącznie od jednego ubezpieczonego kwartalnie
	emerytalno-rentowe				wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie		
	podstawowa składka miesięczna	dodatkowa składka miesięczna	razem składka miesięczna (2 + 3)	kwartalnie	składka miesięczna	kwartalnie	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Rolnik prowadzący gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	178,00	214,00	392,00	1176,00	78,00	234,00	1410,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	178,00	427,00	605,00	1815,00	78,00	234,00	2049,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	178,00	641,00	819,00	2457,00	78,00	234,00	2691,00
– powyżej 300 ha	178,00	855,00	1033,00	3099,00	78,00	234,00	3333,00
Domownik (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
II. Rolnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą i gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	356,00	214,00	570,00	1710,00	78,00	234,00	1944,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	356,00	427,00	783,00	2349,00	78,00	234,00	2583,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	356,00	641,00	997,00	2991,00	78,00	234,00	3225,00
– powyżej 300 ha	356,00	855,00	1211,00	3633,00	78,00	234,00	3867,00
Domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00

1.16. Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 24 sierpnia 2004 r. r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wielkość gospodarstwa rolnego	Sposób obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników za IV kwartał 2026 r.**	Sposób finansowania
do 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	budżet państwa
powyżej 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	rolnik

* Nie dotyczy rolników prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

** Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne jest uzależniona od wielkości gospodarstwa rolnego.

1.17. Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika

PODSTAWA PRAWNA:

- art.7 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 197 ze zm.)
- art. 66 ust. 1 pkt 1ba, art. 80 ust. 3a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika za październik 2026 r.	
rodzaj ubezpieczenia	wysokość składki
wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie	obowiązuje składka dzienna* Z tytułu podlegania ubezpieczeniu przez pełny miesiąc składka wynosi 78 zł
zdrowotne	277 zł (składka miesięczna)

* Kwoty składek dziennych publikujemy we wskaźnikach dostępnych po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 7212c95a83

2. Zasiłki

2.1. Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenia Prezesa ZUS z 18 sierpnia 2026 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjętej do obliczenia świadczenia rehabilitacyjnego w IV kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 858)

Okres obowiązywania	Wskaźnik waloryzacji
lipiec–wrzesień 2026 r.	**109,0%** (wskaźnik przekracza 100%, dlatego w III kwartale 2026 r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego należy waloryzować)
październik–grudzień 2026 r.	**100,4%** (wskaźnik przekracza 100%, dlatego w IV kwartale 2026 r. r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego należy waloryzować)

2.2. Zasiłek pogrzebowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Wysokość zasiłku
w 2026 r.	**7000 zł**

2.3. Zasiłek rodzinny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5–6 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Okres zasiłkowy	Zasiłek przysługuje na dziecko w wieku:	Kwota (miesięcznie)
1.11.2025–31.10.2026	do ukończenia 5. roku życia	95 zł
	powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	124 zł
	powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia	135 zł

2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8–15b ustawy z 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 5–11 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Dodatki do zasiłku rodzinnego od 1.11.2025 r. do 31.10.2026 r. z tytułu:	Kwota świadczenia	Uwagi
1	2	3
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	193 zł	miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci
	273 zł	miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł	miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia
	110 zł	miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	na dziecko wypłacany raz w roku (dodatek ten przysługuje także na dzieci w zerówkach)
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113 zł	miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności
	69 zł	miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, gdzie znajduje się siedziba szkoły w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej

Dziecko ma prawo do dodatków wymienionych w tabeli, pod warunkiem że przysługuje na nie zasiłek rodzinny. Granica dochodu uprawniającego do wypłaty zasiłku rodzinnego (obowiązująca od 1 listopada 2017 r.) to 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku osób wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł na osobę.

2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Rok	Wysokość zapomogi
2026	**1000 zł**

2.6. Świadczenia opiekuńcze

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 13 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)
- M.P. z 2025 r. poz. 1127

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczenia w 2026 r. (miesięcznie)
Zasiłek pielęgnacyjny	**215,84 zł**
Świadczenie pielęgnacyjne	**3386,00 zł**

3. Emerytury i renty

3.1. Najniższe emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. 2025 r. poz. 1749)
- art. 20 ust. 2 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

eprasa.pl 7212c95a83

Rodzaj świadczenia	Najniższa kwota świadczenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	**1978,49 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	**1483,87 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	**2374,19 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową	**1780,64 zł**

3.2. Kwota bazowa

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa GUS z 9 lutego 2026 r. r. w sprawie kwoty bazowej w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 191)

Okres obowiązywania	Wysokość kwoty bazowej
1 marca 2026 r.–28 lutego 2027 r.	**7770,04 zł**

3.3. Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 7 i 8 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Kwoty przychodu odpowiadające		Podstawa prawna
	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
1.03–31.05.2026 r.	6438,50 zł	11 957,20 zł	M.P. z 2026 r. poz. 209
1.06–31.08.2026 r.	6694,10 zł	12 431,80 zł	M.P. z 2026 r. poz. 499
1.09–30.11.2026 r.	**6463,20 zł**	**12 003,10 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 779**

3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 8–9 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- Komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Rodzaj świadczenia	Kwota maksymalnego zmniejszenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**989,41 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**742,10 zł**
Renta rodzinna dla jednej osoby	**841,05 zł**

3.5. Dodatki do emerytur i rent

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 75–76 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- komunikat Prezesa ZUS z 27 stycznia 2026 r. w sprawie kwoty dodatku dopełniającego do renty socjalnej (M.P. z 2026 r. poz. 153)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty dodatku do emerytury lub renty za tajne nauczanie (M.P. z 2026 r. poz. 227)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w w sprawie kwoty dodatku kombatanckiego do emerytury lub renty (M.P. z 2026 r. poz. 222)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (M.P. z 2025 r. poz. 229)

eprasa.pl 7212c95a83

- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (M.P. z 2026 r. poz. 228)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Dodatki do świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota
dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	**366,68 zł**
dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	**550,02 zł**
dodatek dla sieroty zupełnej	**689,17 zł**
dodatek kombatancki, świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego	**366,68 zł**
dodatek kompensacyjny	**55,00 zł**
świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych	**366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	**od 18,39 zł do 366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych	**1978,49 zł**
dodatek dopełniający do renty socjalnej	**2704,71 zł**

3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 421)
- komunikat Prezesa ZUS z 12 lutego 2026 r. w sprawie dopuszczalnej kwoty przychodu, granicznej kwoty przychodu oraz rocznej dopuszczalnej kwoty przychodu i rocznej granicznej kwoty przychodu, stosowanych przy zmniejszaniu lub zawieszaniu świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków przedemerytalnych (M.P. z 2026 r. poz. 208)

Wysokość świadczenia przedemerytalnego od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Limity zarobków obowiązujące od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	
	Rodzaj limitu	Wysokość limitu
1993,76 zł	Dopuszczalna miesięczna kwota przychodu	**2225,90 zł**
	Graniczna miesięczna kwota przychodu	**6232,50 zł**
	Dopuszczalna roczna kwota przychodu	**26 710,80 zł**
	Graniczna roczna kwota przychodu	**74 790,00 zł**

3.7. Renta socjalna – wysokość i limit przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 420 ze zm.)

Wysokość renty socjalnej od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota przychodu odpowiadająca			Podstawa prawna
	Okres obowiązywania	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1978,49 zł	1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
	1.03–31.05.2026 r.	6438,50 zł	11 957,20 zł	M.P. z 2026 r. poz. 209
	1.06–31.08.2026 r.	6694,10 zł	12 431,80 zł	M.P. z 2026 r. poz. 499
	1.09–30.11.2026 r.	**6463,20 zł**	**12 003,10 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 779**

eprasa.pl 7212c95a83

IV. PRAWO PRACY

1. Nominalny wymiar czasu pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 130 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Wymiar czasu pracy w poszczególnych miesiącach 2026 r.*			
Miesiąc	**Wymiar**	**Miesiąc**	**Wymiar**
styczeń	160 godz.	lipiec	184 godz.
luty	160 godz.	sierpień	160 godz.
marzec	176 godz.	wrzesień	176 godz.
kwiecień	168 godz.	październik	176 godz.
maj	160 godz.	listopad	160 godz.
czerwiec	168 godz.	grudzień	160 godz.

* Wymiar dla osób pracujących w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

2. Podróże służbowe i jazdy lokalne

2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Lp.	Samochód służbowy	Miesięczna kwota ryczałtu
1	o mocy silnika do 60 kW	250 zł
2	stanowiący pojazd elektryczny lub pojazd napędzany wodorem	250 zł
3	inny niż wymienione w pkt 1 i 2	400 zł

2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Samochód osobowy		Motocykl	Motorower
	o poj. skok. do 900 cm^3	o poj. skok. powyżej 900 cm^3		
2026 r.	**0,89 zł**	**1,15 zł**	**0,69 zł**	**0,42 zł**

2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Gmina i miasto	Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika	
		do 900 cm^3	powyżej 900 cm^3
2026 r.	do 100 tys. mieszkańców (limit 300 km)	**267,00 zł**	**345,00 zł**
	ponad 100 tys. do 500 tys. mieszkańców (limit 500 km)	**445,00 zł**	**575,00 zł**
	ponad 500 tys. mieszkańców (limit 700 km)	**623,00 zł**	**805,00 zł**

eprasa.pl 7212c95a83

2.4. Podróże służbowe w kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 7–11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Należności z tytułu podróży służbowej w kraju

Rodzaj świadczenia	Przysługująca kwota
Dieta	Jeśli podróż trwa nie dłużej niż dobę: **0 zł** za podróż trwającą mniej niż 8 godzin **22,50 zł** za podróż trwającą od 8 do 12 godzin **45,00 zł z**a podróż trwającą powyżej 12 godzin
	Jeśli podróż trwa dłużej niż dobę: **45,00 zł** za każdą dobę **22,50 zł** za każdą rozpoczętą dobę do 8 godzin **45,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę ponad 8 godzin
Zwrot kosztów noclegów	Ryczałt **67,50 zł** – jeśli pracownikowi nie zapewniono bezpłatnego noclegu i który nie przedłożył rachunku
Zwrot udokumentowanych kosztów noclegu	Zwrot następuje w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie większej za jedną dobę hotelową niż 20-krotność stawki diety, tj. **do 900 zł**
Zwrot kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej	Ryczałt **9,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę pobytu

2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 13–19 rozporządzenia Ministra Pracy I Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Wysokość diety za dobę podróży zagranicznej oraz limitu na nocleg w hotelu

Lp.	Państwo	Waluta	Kwota diety	Kwota limitu na nocleg
1	2	3	4	5
1.	Afganistan	EUR	47	140
2.	Albania	EUR	41	120
3.	Algieria	EUR	50	200
4.	Andora	EUR	50	200
5.	Angola	USD	61	180
6.	Arabia Saudyjska	EUR	50	200
7.	Argentyna	USD	50	150
8.	Armenia	EUR	42	145
9.	Australia	AUD	95	270
10.	Austria	EUR	57	150
11.	Azerbejdżan	EUR	43	150
12.	Bangladesz	USD	50	120
13.	Belgia	EUR	55	200
14.	Białoruś	EUR	42	130
15.	Bośnia i Hercegowina	EUR	41	100
16.	Brazylia	EUR	43	120
17.	Bułgaria	EUR	40	120
18.	Chile	USD	60	120
19.	Chiny	EUR	55	170
20.	Chorwacja	EUR	42	125
21.	Cypr	EUR	43	160
22.	Czarnogóra	EUR	40	110
23.	Czechy	EUR	41	120
24.	Dania	DKK	446	1430
25.	Demokratyczna Republika Konga	USD	66	220
26.	Egipt	USD	55	150

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3	4	5
27.	Ekwador	USD	44	110
28.	Estonia	EUR	45	110
29.	Etiopia	USD	55	300
30.	Finlandia	EUR	53	180
31.	Francja	EUR	55	200
32.	Grecja	EUR	50	160
33.	Gruzja	EUR	48	160
34.	Hiszpania	EUR	50	200
35.	Holandia	EUR	50	150
36.	Indie	EUR	42	210
37.	Indonezja	EUR	41	110
38.	Irak	USD	60	120
39.	Iran	EUR	41	95
40.	Irlandia	EUR	52	160
41.	Islandia	EUR	56	160
42.	Izrael	EUR	70	200
43.	Japonia	JPY	7532	22 000
44.	Jemen	USD	48	160
45.	Jordania	EUR	50	130
46.	Kambodża	USD	45	100
47.	Kanada	CAD	71	190
48.	Katar	EUR	41	200
49.	Kazachstan	EUR`	45	155
50.	Kenia	EUR	41	150
51.	Kirgistan	USD	41	150
52.	Kolumbia	USD	49	120
53.	Kongo	USD	66	220
54.	Korea Południowa	EUR	46	170
55.	Korea Północna	EUR	48	170
56.	Kostaryka	USD	50	140
57.	Kuba	EUR	50	140
58.	Kuwejt	EUR	39	200
59.	Laos	USD	54	100
60.	Liban	USD	57	150
61.	Libia	EUR	52	100
62.	Liechtenstein	CHF	88	220
63.	Litwa	EUR	45	150
64.	Luksemburg	EUR	55	200
65.	Łotwa	EUR	57	132
66.	Macedonia Północna	EUR	43	138
67.	Malezja	EUR	41	140
68.	Malta	EUR	43	180
69.	Maroko	EUR	41	130
70.	Meksyk	USD	58	154
71.	Mołdawia	EUR	45	94
72.	Monako	EUR	55	200
73.	Mongolia	EUR	45	154
74.	Niemcy	EUR	49	170
75.	Nigeria	EUR	46	240
76.	Norwegia	NOK	496	1650
77.	Nowa Zelandia	USD	58	180
78.	Oman	EUR	40	240
79.	Pakistan	EUR	38	200
80.	Palestyna	EUR	70	200
81.	Panama	USD	52	140
82.	Peru	USD	50	150
83.	Południowa Afryka	USD	52	275
84.	Portugalia	EUR	49	150

eprasa.pl 7212c95a83

1	2	3	4	5
85.	Rosja	EUR	48	200
86.	Rumunia	EUR	42	110
87.	San Marino	EUR	53	192
88.	Senegal	EUR	44	120
89.	Serbia	EUR	40	110
90.	Singapur	USD	56	230
91.	Słowacja	EUR	47	132
92.	Słowenia	EUR	45	143
93.	Stany Zjednoczone Ameryki (USA), w tym:	USD	59	200
	– Nowy Jork			350
	– Waszyngton			300
94.	Syria	USD	50	150
95.	Szwajcaria	CHF	88	220
96.	Szwecja	SEK	510	2000
97.	Tadżykistan	EUR	41	140
98.	Tajlandia	USD	42	110
99.	Tanzania	USD	53	150
100.	Tunezja	EUR	37	100
101.	Turcja	USD	53	185
102.	Turkmenistan	EUR	47	90
103.	Ukraina	EUR	41	180
104.	Urugwaj	USD	50	80
105.	Uzbekistan	EUR	41	140
106.	Watykan	EUR	53	192
107.	Wenezuela	USD	60	220
108.	Węgry	EUR	44	143
109.	Wielka Brytania	GBP	45	220
110.	Wietnam	USD	53	160
111.	Włochy	EUR	53	192
112.	Wybrzeże Kości Słoniowej	EUR	33	100
113.	Zimbabwe	EUR	39	90
114.	Zjednoczone Emiraty Arabskie	EUR	43	220
115.	Państwa inne niż wymienione w lp.1–114	EUR	41	140

Przy podróżach do:
– Gibraltaru – dieta i kwota limitu na nocleg wynoszą tyle samo co przy podróżach do Wielkiej Brytanii,
– Hongkongu – dieta wynosi 55 USD, a kwota limitu na nocleg – 250 USD,
– Tajwanu – dieta wynosi 40 EUR, a kwota limitu na nocleg – 142 EUR.

3. ZFŚS i świadczenia urlopowe

3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Podstawa naliczania odpisów na ZFŚS w 2026 r.		**7848,60 zł**
Odpis podstawowy w 2026 r.		
Na jednego zatrudnionego w normalnych warunkach	37,5%	**2943,23 zł**
Na jednego zatrudnionego wykonującego pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych	50%	**3924,30 zł**
Na pracownika młodocianego w I roku nauki	5%	**392,43 zł**
Na pracownika młodocianego w II roku nauki	6%	**470,92 zł**
Na pracownika młodocianego w III roku nauki	7%	**549,40 zł**

eprasa.pl 7212c95a83

Fakultatywne zwiększenia odpisu/funduszu w 2026 r.	
Na każdą osobę zatrudnioną, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Na każdego emeryta lub rencistę, nad którym pracodawca sprawuje opiekę socjalną, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Pracodawcy, którzy utworzyli zakładowy żłobek lub klub dziecięcy, mogą zwiększyć fundusz na każdą zatrudnioną osobę o 7,5%, pod warunkiem przeznaczenia całości tego zwiększenia na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego	**588,65 zł**

3.2. Świadczenie urlopowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 3–4 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Pracownik	Kwota świadczenia urlopowego
	od 1.01. do 31.12.2026 r.
Zatrudniony w normalnych warunkach pracy	**2943,23 zł**
Wykonujący prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze	**3924,30 zł**
Młodociany w I roku nauki	**392,43 zł**
Młodociany w II roku nauki	**470,92 zł**
Młodociany w III roku nauki	**549,40 zł**

4. Wynagrodzenia

4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

Termin obowiązywania	Minimalne wynagrodzenie
w 2026 r.	**4806 zł**

4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8a ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

eprasa.pl 7212c95a83

Termin obowiązywania	Minimalna stawka godzinowa
w 2026 r.	**31,40 zł**

4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 151^8 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Miesiąc w 2026 r.	Sposób wyliczenia dodatku	Kwota brutto dodatku za 1 godz.
Styczeń	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Luty	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Marzec	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Kwiecień	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Maj	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Czerwiec	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Lipiec	(4806,00 zł : 184 godz.) × 20%	**5,22 zł**
Sierpień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Wrzesień	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Październik	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Listopad	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Grudzień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**

* Wysokość dodatku dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 ze zm.)

Okres obowiązywania	Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego*
od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.	**20,92**

* Wysokość współczynnika dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku w pełnym wymiarze czasu pracy.

4.5. Wynagrodzenia młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 i 20 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Okres obowiązywania	Pierwszy rok nauki (8%)*	Drugi rok nauki (9%)*	Trzeci rok nauki (10%)*
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	701,74 zł	789,45 zł	877,17 zł
1.03.2026 r.–31.05.2026 r.	735,82 zł	827,80 zł	919,78 zł
1.06.2025 r.–31.08.2026 r.	765,03 zł	860,66 zł	956,29 zł
1.09.2026 r.–30.11.2026 r.	**738,65 zł**	**830,98 zł**	**923,13 zł**

* Podstawą obliczenia jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

eprasa.pl 7212c95a83

4.6. Kwoty wolne od potrąceń

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 87–87[1] ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)
- § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

1. Kwoty wolne od potrąceń w 2026 r. dla pracownika niekorzystającego ze zwolnień podatkowych, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy*

Rodzaj należności	Podstawowe KUP, PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, PIT-2, z PPK**	Podstawowe KUP, bez PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, bez PIT-2, z PPK**
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych								
Alimenty	Brak kwoty wolnej od potrąceń							
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2704,39 zł	2479,39 zł	2708,89 zł	2483,89 zł	2626,30 zł	2401,30 zł	2630,80 zł	2405,80 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3245,27 zł	2975,27 zł	3250,67 zł	2980,67 zł	3151,56 zł	2881,56 zł	3156,96 zł	2886,96 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych								
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2884,68 zł	2644,68 zł	2889,48 zł	2649,48 zł	2801,38 zł	2561,38 zł	2806,18 zł	2566,18 zł

2. Kwoty wolne od potrąceń dla pracownika korzystającego ze zwolnień podatkowych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152–154 updof, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w 2026 r.

Rodzaj należności	z wpłatą na PPK**	bez wpłaty na PPK
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych		
Alimenty (na podstawie tytułu wykonawczego)	Brak kwoty wolnej od potrąceń	
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2758,30 zł	2830,39 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3309,96 zł	3396,47 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych		
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2942,18 zł	3019,08 zł

* Jeżeli pracownik zatrudniony jest w niepełnym wymiarze czasu pracy, określone wyżej kwoty ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do wymiaru etatu.

** Z uwzględnieniem podatku od wpłaty PPK finansowanej przez pracodawcę.

eprasa.pl 7212c95a83

4.7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA

- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 20 lipca 2026 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w drugim kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 720)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 10 sierpnia 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 779)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw włącznie z wypłatami z zysku
III kwartał 2025 r.	8771,70 zł	8854,61 zł
IV kwartał 2025 r.	9197,79 zł	9228,64 zł
I kwartał 2026 r.	9562,88 zł	9278,19 zł
II kwartał 2026 r.	**9233,13 zł**	**9396,33 zł**

4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 19 listopada 2025 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2026 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. z 2025 r. poz. 1206)

Okres obowiązywania	Kwota
2026 r.	**9420 zł**

5. Odszkodowania za wypadki przy pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12–14 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 10 marca 2026 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2026 r. poz. 292)

Jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej

W okresie od 1 kwietnia 2026 r. do 31 marca 2027 r. kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 i art. 14 ust. 1–4 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynoszą:	
1781 zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu
1781zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z tytułu zwiększenia tego uszczerbku co najmniej o 10 punktów procentowych
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji wskutek pogorszenia się stanu zdrowia rencisty
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony małżonek lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony członek rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty inny niż małżonek lub dziecko

eprasa.pl 7212c95a83

160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie małżonek i jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na każde z tych dzieci
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawnionych równocześnie dwoje lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugie i każde następne dziecko
31 162 zł	jeżeli obok małżonka lub dzieci do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, każdemu z nich niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugiego i każdego następnego uprawnionego

6. PFRON

6.1. Wpłaty na PFRON

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Kwota 40,65% przeciętnego wynagrodzenia
01.06.2026 r.–31.08.2026 r.	9562,88 zł	3887,31 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
1.09.2026 r.–30.11.2026 r.	**9233,13 zł**	**3753,27 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**

6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26a ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Maksymalne kwoty dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego

Stopień niepełnosprawności	Dofinansowanie
Znaczny (ze schorzeniem specjalnym)	4140 zł
Znaczny (bez schorzenia specjalnego)	2760 zł
Umiarkowany (ze schorzeniem specjalnym)	2585 zł
Umiarkowany (bez schorzenia specjalnego)	1550 zł
Lekki (ze schorzeniem specjalnym)	1265 zł
Lekki (bez schorzenia specjalnego)	575 zł

eprasa.pl 7212c95a83

V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY

1. Opłata paliwowa i reprograficzna

1.1. Opłata paliwowa

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Infrastruktury z 4 grudnia 2025 r. w sprawie wysokości stawki opłaty paliwowej na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1238)

Produkty objęte opłatą paliwową	Stawka opłaty w 2026 r.
1) benzyny silnikowe o kodach: CN 2710 12 45 lub CN 2710 12 49 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami	**210,29 zł** za 1000 l
2) oleje napędowe o kodzie CN 2710 19 42, CN 2710 19 44 lub CN 2710 20 11 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, a także biokomponenty stanowiące samoistne paliwa bez względu na kod CN	**453,52 zł** za 1000 l
3) gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe oraz gazowe węglowodory alifatyczne skroplone i w stanie gazowym, przeznaczone do napędu silników spalinowych, o kodach: CN 2711 i CN 2901	**256,75 zł** za 1000 kg
4) wyroby inne niż określone w pkt 1–3, przeznaczone do użycia, oferowane na sprzedaż lub używane do napędu silników spalinowych, bez względu na kod CN	

1.2. Opłata reprograficzna

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Kultury z 27 czerwca 2003 r. w sprawie opłat uiszczanych przez posiadaczy urządzeń reprograficznych (Dz.U. Nr 132, poz. 1232)

Jeżeli w strukturze zwielokrotnianych materiałów utwory kopiowane do własnego użytku osobistego osób trzecich stanowią:	Stawka opłaty wynosi:
do 25%	1% od wpływów uzyskanych z działalności
od 26% do 75%	1,5% od wpływów uzyskanych z działalności
powyżej 75%	3% od wpływów uzyskanych z działalności

2. Opłaty sądowe

2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 52–64b ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1288 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń z Krajowego Rejestru Sądowego oraz za udostępnianie kopii dokumentów złożonych w postaci elektronicznej i kopii dokumentów złożonych w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek (Dz.U. z 2018 r. poz. 547)

Rodzaj dokumentu	Wysokość opłaty
1	2
– wniosek o zarejestrowanie podmiotu w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym	500 zł
– wniosek o zarejestrowanie w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki jawnej, spółki komandytowej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz prostej spółki akcyjnej, w których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorców umowy udostępnionych w systemie teleinformatycznym	250 zł

eprasa.pl 7212c95a83

1	2
– wniosek o: ▪ zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	250 zł
▪ jeśli wyżej wymieniony wniosek dotyczy jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców	500 zł
– wniosek o wykreślenie podmiotu z rejestru przedsiębiorców lub z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej połączone z wykreśleniem z Krajowego Rejestru Sądowego	300 zł
– wniosek o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego do rejestru	250 zł
– wniosek o zarejestrowanie w KRS zmiany dotyczącej spółki jawnej, spółki komandytowej i spółki z o.o. dokonanej z wykorzystaniem wzorca uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym	200 zł
– wniosek o: ▪ dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego tylko w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, niewpisanego do rejestru przedsiębiorców	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru przedsiębiorców – bez wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru dłużników niewypłacalnych	150 zł
– skarga na orzeczenie referendarza sądowego, chociażby dotyczyła kilku wpisów w rejestrze przedsiębiorców lub rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	100 zł
– wnioski inne niż wymienione powyżej, jeżeli należą do właściwości sądu dokonującego wpisów w KRS	300 zł
– wniosek o wpis zastawu rejestrowego do rejestru zastawów	200 zł
– wniosek o zmianę wpisu w rejestrze zastawów	100 zł
– wniosek o wykreślenie zastawu rejestrowego z rejestru zastawów	100 zł
– wniosek o przyjęcie dokumentów, o których sąd czyni wzmiankę w rejestrze, oraz dokumentów zawierających dane niepodlegające według przepisów ustawy wpisowi do określonego działu Krajowego Rejestru Sądowego	40 zł
– wniosek o uwierzytelnienie odpisu statutu w postępowaniu rejestrowym	100 zł
– zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych	500 zł
– wniosek o wpis w rejestrze fundacji rodzinnych	250 zł
– odpis pełny z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu pełnego	60 zł
– odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców, z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu aktualnego	30 zł
– wyciąg z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz wydany na wniosek o wydanie wyciągu dotyczący działu 1	10 zł
– za każdy następny dział	5 zł
– zaświadczenie z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydane na wniosek o wydanie zaświadczenia	15 zł
– informacja z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej wydana na wniosek o udzielenie informacji	5 zł
– za dokument złożony w postaci elektronicznej i kopię dokumentu złożonego w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek, wydane na wniosek o ich udostępnienie	50 zł

W przypadku jednoczesnego wniesienia przez tego samego wnioskodawcę, na kilku formularzach, kilku wniosków o wpis lub o dokonanie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym – pobiera się tylko jedną opłatę, z tym że jeżeli przepis przewiduje dla danego rodzaju spraw opłaty w różnych wysokościach – pobiera się opłatę wyższą.

eprasa.pl 7212c95a83

2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym

PODSTAWA PRAWNA:

- § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego (j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 1957)

Lp.	Wyszczególnienie	Wysokość opłaty*
1	Za ogłoszenie lub obwieszczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego**	100 zł
2	Za ogłoszenie publikowane w toku postępowania sądowego inne niż wymienione w pkt 1 oraz za ogłoszenie sprawozdania finansowego w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości	500 zł
3	Inne ogłoszenia i obwieszczenia	za jeden znak 0,70 zł, nie mniej niż 60 zł za ogłoszenie
	– za użycie szczególnej czcionki, podkreślenia, wytłuszczenia	opłatę zwiększa się o 30%

* Maksymalna wysokość opłaty za zamieszczenie w MSiG ogłoszenia lub obwieszczenia nie może być wyższa niż 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 1 ust. 3b ustawy o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego).

** 29 listopada 2025 r. został zniesiony obowiązek publikacji ogłoszeń i obwieszczeń o wpisach do KRS w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Na dzień publikacji dodatku zmiana nie została uwzględniona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego.

3. Inne wskaźniki

3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami

PODSTAWA PRAWNA

- art. 19 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480 ze zm.)

Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:
1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza **15 000 zł** lub równowartość tej kwoty*.

* Transakcje w walutach obcych przelicza się wg średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

3.2. Wskaźnik inflacji

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 lipca 2026 r. w sprawie wskaźnika cen towarów
- i usług konsumpcyjnych ogółem w II kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 710)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 kwietnia 2026 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w I kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 384)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 stycznia 2026 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 81)

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem wyniósł:	
w 2025 r. w stosunku do 2024 r.	**103,6% (wzrost cen o 3,6%)**
w I kwartale 2026 r. w stosunku do IV kwartału 2025 r.	**101,3% (wzrost cen o 1,3%)**
w II kwartale 2026 r. w stosunku do I kwartału 2026 r.	**101,0% (wzrost o 1,0%)**

eprasa.pl 7212c95a83

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

MK MONITOR księgowego

dodatek
ŚCIĄGA KSIĘGOWEGO

Zawieszenie jednoosobowej działalności gospodarczej – warunki, procedura, rozliczenia podatkowe

Zawieszenie działalności gospodarczej to czasowa przerwa w jej prowadzeniu. Wyjaśniamy, kiedy można zawiesić jednoosobową działalność gospodarczą wpisaną do CEIDG, jak tego dokonać oraz jak rozliczać podatek dochodowy i VAT za ten okres.

1. Kiedy można zawiesić działalność gospodarczą

Podatnik prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą wpisany do CEIDG może zawiesić działalność gospodarczą tylko w przypadku, gdy nie zatrudnia pracowników. Jeżeli podatnik zatrudnia pracowników, nie może zawiesić działalności gospodarczej.

Działalność gospodarczą można zawiesić:	**Z dowolnej przyczyny, na przykład jeżeli podatnik ma przejściowe problemy z prowadzeniem firmy albo nie osiąga takich dochodów, jakich się spodziewał.**
	Na dowolnie długi okres (również bezterminowo), **nie krótszy jednak niż 30 dni.** Okres zawieszenia działalności rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i trwa do dnia: ■ wskazanego w tym wniosku albo ■ wskazanego w odrębnym wniosku o wznowienie wykonywania działalności gospodarczej, albo ■ ustanowienia zarządu sukcesyjnego.
	Dowolną liczbę razy.

eprasa.pl 7212c95a83

2. Jak zawiesić działalność gospodarczą

Podatnik, który chce zawiesić działalność gospodarczą, musi zgłosić to do CEIDG, składając wniosek o zawieszenie działalności gospodarczej.

Wniosek o zawieszenie działalności gospodarczej można złożyć do CEIDG **na 3 sposoby:**	**Online – przez stronę biznes.gov.pl** Składając wniosek online, podatnik musi wejść na stronę główną biznes.gov.pl i wybrać usługę „Zmień dane w CEIDG". Następnie musi zalogować się przez login.gov.pl, wykorzystując m.in. profil zaufany lub e-dowód. Jeżeli podatnik loguje się po raz pierwszy, to system przeprowadzi go przez proces zakładania konta. Wniosek złożony online podatnik podpisuje profilem zaufanym albo podpisem kwalifikowanym. Wniosek online może również złożyć pełnomocnik podatnika ujawniony w CEIDG, pod warunkiem że pełnomocnictwo obejmuje swoim zakresem czynność zawieszenie działalności gospodarczej.
	W urzędzie Wniosek o zawieszenie działalności gospodarczej podatnik może złożyć osobiście w dowolnym urzędzie miasta lub gminy. W tym przypadku podatnik wypełnia formularz pobrany osobiście w urzędzie albo przynosi do urzędu wniosek, który pobrał ze strony biznes.gov.pl/ceidg, wypełnił i wydrukował. Urzędnik potwierdzi przyjęcie wniosku i najpóźniej następnego dnia wprowadzi dane z wniosku do systemu CEIDG. Składając wniosek w urzędzie, podatnik musi potwierdzić swoją tożsamość za pomocą dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość (paszport albo mDowód). Wniosek w urzędzie może również złożyć pełnomocnik podatnika ujawniony w CEIDG, pod warunkiem że pełnomocnictwo obejmuje swoim zakresem czynność zawieszenia działalności gospodarczej. Do złożenia wniosku jest również uprawniony pełnomocnik posiadający pełnomocnictwo na piśmie.
	Pocztą Wypełniony wniosek o zawieszenie działalności gospodarczej podatnik może wysłać listem poleconym. W takim przypadku wniosek powinien być opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy potwierdzonym przez notariusza.

WAŻNE!

Jeżeli wniosek złożony drogą elektroniczną okaże się niepoprawny, to system teleinformatyczny CEIDG poinformuje podatnika o tym fakcie.
W przypadku gdy wniosek złożony osobiście w urzędzie albo przesłany listem poleconym okaże się niepoprawny, to urząd niezwłocznie wezwie podatnika do skorygowania lub uzupełnienia wniosku we wskazanym zakresie – w terminie 7 dni roboczych od otrzymania wezwania. Wniosek, który nie zostanie poprawiony w terminie, nie będzie rozpatrywany.

3. Jakich czynności nie można podejmować w okresie zawieszenia działalności gospodarczej

Lp.	W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej podatnik nie może:
1	prowadzić działalności gospodarczej
2	osiągać bieżących przychodów

eprasa.pl 7212c95a83

4. Jakie czynności można podejmować w okresie zawieszenia działalności gospodarczej

Lp.	W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej podatnik:
1	może wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów – np. wynajmować lokal do prowadzenia działalności
2	może przyjmować należności i musi regulować zobowiązania powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej
3	może zbywać własne środki trwałe i wyposażenie
4	ma prawo albo obowiązek uczestniczyć w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej
5	może zostać poddany kontroli na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorców
6	może powołać albo odwołać zarządcę sukcesyjnego

5. Jak rozliczać podatek dochodowy w okresie zawieszenia działalności gospodarczej

Lp.	W okresie zawieszenia działalności gospodarczej podatnik:
1	2
1	nie może rozliczać w kosztach podatkowych wydatków związanych z bieżącym prowadzeniem działalności gospodarczej **WAŻNE!** **W okresie zawieszenia działalności gospodarczej podatnik może zaliczać do kosztów uzyskania przychodów tylko wydatki wynikające z długoterminowych umów podpisanych przed zawieszeniem działalności, takie jak np. czynsze z długoterminowych umów najmu, dzierżawy czy leasingu.**
2	nie może amortyzować środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne nie podlegają amortyzacji od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawieszono działalność. Przerwa w amortyzacji trwa do końca tego miesiąca, w którym podatnik wznowi wykonywanie działalności gospodarczej.
3	nie zamyka pkpir W okresie zawieszenia działalności podatnik nadal prowadzi pkpir. Wpisuje do niej te zdarzenia, które ma prawo lub obowiązek rozliczyć w okresie zawieszenia działalności, np. raty leasingowe wynikające z umów zawartych przed zawieszeniem działalności gospodarczej albo opłaty za prowadzenie rachunku bankowego.
4	nie musi wyliczać i uiszczać zaliczek na PIT Prawo to przysługuje bez względu na rodzaj płaconego przez podatnika podatku (skala podatkowa, podatek liniowy) czy metody odprowadzania zaliczek. Podatnicy opodatkowani ryczałtem ewidencjonowanym są zwolnieni z opłacania miesięcznego albo kwartalnego ryczałtu za okres objęty zawieszeniem działalności. Podatnicy opodatkowani kartą podatkową nie muszą jej opłacać w okresie zawieszenia działalności. Jeśli okres zawieszenia nie obejmuje pełnego miesiąca (np. trwa 40 dni), podatnik

eprasa.pl 7212c95a83

1	2
	zmniejsza kwotę podatku za dany miesiąc o 1/30 miesięcznej należności za każdy dzień zawieszenia. **WAŻNE!** **Zawieszenie działalności gospodarczej nie zwalnia podatnika z obowiązku złożenia zeznania rocznego, nawet jeśli zawieszenie to trwa cały rok podatkowy. Zeznanie roczne należy złożyć także wtedy, gdy podatnik nie osiągnął w ciągu roku żadnego dochodu (przychodu). W zeznaniu podatnik ujmuje wszystkie uzyskane w roku podatkowym dochody (przychody) oraz poniesione koszty.**

6. Jak rozliczać VAT w okresie zawieszenia działalności gospodarczej

Lp.	W okresie zawieszenia działalności gospodarczej podatnik:
1	nie składa deklaracji JPK_VAT Zwolnienie z tego obowiązku nie obejmuje: ■ podatników dokonujących wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, ■ podatników dokonujących importu usług lub nabywających towary – w zakresie których są podatnikiem, ■ okresów rozliczeniowych, w których zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej nie dotyczyło pełnego okresu rozliczeniowego, ■ okresów rozliczeniowych, w ramach których podatnik musi rozliczyć podatek z tytułu wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu VAT oraz w ramach których musi dokonać korekty podatku naliczonego. **WAŻNE!** **Jeżeli zawieszenie działalności będzie trwało nieprzerwanie 6 miesięcy, naczelnik urzędu skarbowego wykreśli podatnika z rejestru czynnych podatników VAT. Z dniem wznowienia wykonywania działalności gospodarczej podatnik zostanie zarejestrowany ponownie jako podatnik VAT, ze statusem takim, jaki posiadał przed dniem zawieszenia tej działalności. Podatnik nie musi w tej sprawie składać zgłoszenia rejestracyjnego.**
2	musi zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego o tym, że w okresie zawieszenia działalności gospodarczej będzie wykonywać czynności opodatkowane VAT (np. usługi najmu, sprzedaż środka trwałego) Zawiadomienie należy złożyć przed dniem zawieszenia działalności gospodarczej albo rozpoczęcia wykonywania takich czynności. W zawiadomieniu podatnik podaje, w jakim okresie będzie wykonywać te czynności.
3	nie składa wniosku o wyrejestrowanie kasy fiskalnej z ewidencji prowadzonej przez urząd skarbowy i nie musi sporządzać tzw. „pustych" raportów dobowych ani miesięcznych

Podstawa prawna:

- art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 1, 2, 4, art. 25 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480)
- art. 22c pkt 5, art. 44 ust. 10 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1123)
- art. 21 ust. 1d, art. 34 ust. 3 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1089)
- art. 96 ust. 9a, 9b i 9g, art. 99 ust. 7a i 7b, ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

eprasa.pl 7212c95a83

INFORLEX
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY

PROSTO
O BIZNESIE

Zwolnienie z podatku od spadków i darowizn dla „grupy 0" – sprawdź, czy spełniasz warunki

Członkowie najbliższej rodziny należący do „grupy 0" mogą być zwolnieni z podatku od spadków i darowizn. Prawo do zwolnienia zależy od spełnienia warunków określonych w ustawie o podatku od spadków i darowizn.

1. Krąg osób uprawnionych do zwolnienia („grupa 0")

Zwolnienie z opodatkowania przy nabyciu rzeczy lub praw majątkowych w drodze spadku lub darowizny **przysługuje wyłącznie członkom najbliższej rodziny („grupa 0")**, do których zaliczają się:

- **małżonek**,
- **zstępni** (np. dzieci, wnuki, prawnuki),
- **wstępni** (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie),
- **pasierb**,
- **rodzeństwo**,
- **ojczym i macocha**.

2. Tytuły nabycia objęte zwolnieniem

Zwolnienie na warunkach określonych dla „grupy 0" ma zastosowanie do nabycia tytułem:

- dziedziczenia, zapisu (zwykłego, dalszego, windykacyjnego) lub polecenia testamentowego,
- darowizny lub polecenia darczyńcy,

eprasa.pl 7212c95a83

- nieodpłatnego zniesienia współwłasności,
- zachowku,
- nieodpłatnej renty, użytkowania oraz służebności,
- dyspozycji wkładem oszczędnościowym na wypadek śmierci,
- dyspozycji jednostkami uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym na wypadek śmierci.

3. Podstawowy termin zgłoszenia (SD-Z2)

Głównym warunkiem skorzystania ze zwolnienia jest złożenie zgłoszenia na formularzu **SD-Z2 w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego**.

Obowiązek zgłoszenia nie obejmuje przypadków, gdy:

1) wartość majątku ostatnio nabytego doliczona do wartości majątku nabytego dotychczas od tej samej osoby lub po tej samej osobie w roku, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, i w okresie 5 lat poprzedzających ten rok, nie przekracza kwoty określonej w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn (od 1 lipca 2023 r. jest to kwota **36 120 zł**) lub
2) **nabycie następuje na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego** albo w tej formie zostało złożone oświadczenie woli jednej ze stron.

4. Dodatkowy warunek przy darowiznach pieniężnych

W przypadku darowizn pieniężnych warunkiem skorzystania ze zwolnienia jest udokumentowanie otrzymania darowizny **dowodem przekazania na rachunek** płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym.

eprasa.pl 7212c95a83

WAŻNE!

Dowód przekazania na rachunek nie jest wymagany w przypadku darowizn pieniężnych, których wartość (wraz z wartością pozostałych darowizn otrzymanych od tej samej osoby w danym roku i pięciu poprzedzających latach) nie przekracza kwoty określonej w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn (od 1 lipca 2023 r. jest to kwota **36 120 zł**).

5. Sytuacje szczególne i przywrócenie terminu

- **Późniejsze powzięcie informacji:** Jeśli podatnik dowiedział się o nabyciu majątku po upływie standardowego 6-miesięcznego terminu, zachowuje prawo do zwolnienia, pod warunkiem że dokona zgłoszenia w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o nabyciu, i uprawdopodobni ten fakt.
- **Wniosek o przywrócenie terminu:** Istnieje możliwość przywrócenia terminu do złożenia SD-Z2, jeśli podatnik uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło **bez jego winy**.
- **Procedura przywrócenia:** Wniosek o przywrócenie terminu należy złożyć do urzędu skarbowego w ciągu **7 dni od ustania przyczyny uchybienia**. Jednocześnie z wnioskiem należy złożyć brakujące zgłoszenie SD-Z2

6. Uprawdopodobnienie zamiast dowodu

Kluczowym elementem przywrócenia terminu do złożenia zgłoszenia SD-Z2 nie jest ścisłe „udowodnienie", lecz **uprawdopodobnienie**, że uchybienie nastąpiło **bez winy obdarowanego lub spadkobiercy**.

Uprawdopodobnienie jest środkiem zastępczym dowodu i nie wymaga zachowania tak rygorystycznych zasad jak w przypadku przeprowadzania dowodu, ale musi czynić fakt braku winy wiarygodnym. Dotyczy to zarówno standardowego terminu 6-miesięcznego, jak i terminu biegnącego od dnia późniejszego powzięcia informacji o nabyciu majątku.

eprasa.pl 7212c95a83

W praktyce organów skarbowych i sądów za okoliczności uzasadniające brak winy uznaje się zazwyczaj **zdarzenia nagłe, niemożliwe do przewidzenia i przezwyciężenia**, takie jak:

- nagła i ciężka choroba podatnika (uniemożliwiająca nawet wyręczenie się inną osobą),
- przerwa w komunikacji spowodowana klęską żywiołową,
- błąd urzędnika, który wprowadził podatnika w błąd co do terminu.

Podsumowując, aby skutecznie ubiegać się o zwolnienie mimo upływu terminu, należy w ciągu tygodnia od ustania przeszkody złożyć wniosek z wyjaśnieniem okoliczności oraz gotowy formularz SD-Z2.

Podstawa prawna:

- art. 4a ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478; ost.zm. Dz.U z 2026 r. poz. 775)

Ilustracje wygenerowane przy użyciu AI

eprasa.pl 7212c95a83